

**T. C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

2016 YILI BÜTÇE SUNUŞU

**Nabi AVCI
Millî Eğitim Bakanı**

05 Mart 2016

T. C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

2016 YILI BÜTÇE SUNUŞU

Nabi AVCI
Millî Eğitim Bakanı

5 Mart 2016

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	1
1. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞININ TEŞKİLAT YAPISI	30
1.1. Yönetim ve Organizasyon	31
1.2. İnsan Kaynağı	34
1.2.1. Millî Eğitim Bakanlığı İnsan Kaynağı	34
1.2.2. Yükseköğretim İnsan Kaynağı	39
2. EĞİTİM ve ÖĞRETİM SİSTEMİNİN YAPISI	45
2.1. Örgün Eğitim	46
2.1.1. Okul Öncesi Eğitim	46
2.1.2. İlköğretim	47
2.1.3. Ortaöğretim	49
2.1.3.1. Genel Ortaöğretim	51
2.1.3.2. Mesleki ve Teknik Ortaöğretim	52
2.1.3.3. Din Öğretimi	54
2.1.4. Özel Eğitim ve Rehberlik	56
2.1.5. Özel Öğretim	60
2.1.6. Yükseköğretim	62
2.2. Yaygın Eğitim	63
2.2.1. Hayat Boyu Öğrenme	64
3. EĞİTİM ve ÖĞRETİMDE ERİŞİM, KALİTE ve KAPASİTE	67
3.1. Eğitim ve Öğretime Erişimin Artırılması	67
3.1.1. Öğrenci Sayıları	67
3.1.2. Örgün Eğitim Okullaşma Oranları	70
3.1.3. Kız Çocuklarının Okullaşması	75
3.1.4. Yükseköğretime Erişim	76
3.1.5. Yaygın Eğitim	77
3.2. Eğitim ve Öğretime Erişimin Artırılmasına Yönelik Uygulamalar	83
3.2.1. Pansiyon Hizmetleri	83

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

3.2.2.	Taşıma Hizmetleri	86
3.2.3.	Ücretsiz Ders Kitabı	90
3.2.4.	Eğitim ve Öğretimin Teşvik Ödemeleri	93
3.2.4.1.	Şartlı Eğitim Yardımları	93
3.2.4.2.	Burslar	95
3.2.4.3.	Organize Sanayi Bölgelerinde Açılan Özel Mesleki ve Teknik Okulların Desteklenmesi	96
3.2.4.4.	Örgün Eğitim Yapan Özel Okul Öncesi, Özel İlkokul, Özel Ortaokul ve Özel Liselerde Okuyan Öğrencilerin Desteklenmesi	98
3.2.4.5.	Destek Eğitimi Alan Engelli Öğrencilerin Desteklenmesi	99
3.2.5.	Türkiye’de Geçici Koruma Altında Bulunan Suriye Vatandaşlarına Yönelik Olarak Yürütülen Eğitim ve Öğretim Faaliyetleri	102
3.3.	Eğitim ve Öğretimde Kalitenin ve Kapasitenin Artırılması	105
3.3.1.	Öğretmen Yetiştirme	105
3.3.1.1.	Öğretmenlik Alan Bilgisi Testi	106
3.3.1.2.	Burs	107
3.3.1.3.	Aday Öğretmenler	107
3.3.1.4.	Hizmet İçi Eğitim Faaliyetleri	107
3.3.1.5.	Öğretmen Maaşları	110
3.3.2.	Öğretim Programları ve Materyalleri Güncelleme Çalışmaları	111
3.3.2.1.	İlköğretim Programları ve Materyalleri	112
3.3.2.2.	Genel Ortaöğretim Programları ve Materyalleri	113

3.3.2.3.	Mesleki ve Teknik Ortaöğretim	
	Programları ve Materyalleri	114
3.3.3.	Ders Kitapları ve Materyalleri İnceleme	
	Süreci	116
3.3.4.	Fiziki Alt Yapı	119
3.3.5.	FATİH Projesi	127
3.3.6.	Enformasyon Teknolojilerinin	
	Kullanımının Artırılması	130
3.3.7.	Eğitim ve Öğretim ile İstihdam	
	İlişkisinin Geliştirilmesi	142
3.3.8.	Ölçme ve Değerlendirme	150
3.3.9.	Yabancı Dil ve Hareketlilik	156
3.3.10.	Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler	157
3.4.	Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi	
	Başkanlığı (ÖSYM)	170
4.	BÜTÇE	171

TABLÖLAR

Tablo 1:	Kadro lu Öğretmen Sayıları (2003-2015)	35
Tablo 2:	İstihdam Edilen Personel Sayısı (EÖH Dışında) (2003-2015)	36
Tablo 3:	Mevcut Yönetici ve Öğretmen	39
Tablo 4:	Yükseköğretim Verileri (2015)	39
Tablo 5:	Yükseköğretim Akademik Personel Sayısı (2015)	40
Tablo 6:	Öğretim Elemanlarının Akademik Unvanlara Göre Dağılımı (2002-2016)	40
Tablo 7:	Lisans ve Lisansüstü Öğrenim Gören Bursiyerlere Ödenen Burs Miktarının Ülkelere Göre Dağılımı	44
Tablo 8:	Eğitimde Öğrenci Sayıları (Örgün) (Resmî ve Özel)	67
Tablo 9:	Eğitim Kursiyer Sayıları (Yaygın) (Resmî ve Özel)	68
Tablo 10:	Özel Öğrenci Sayıları	69
Tablo 11:	Okullaşma Oranları (2002-2003/2011-2012)	71
Tablo 12:	Okullaşma Oranları (2012-2013/2014-2015)	72
Tablo 13:	Pansiyon Verileri (2014-2015)	84
Tablo 14:	Özel Öğrenci Yurtları (2014-2015)	85
Tablo 15:	Ücretsiz Ders Kitabı	91
Tablo 16:	Burslar	95
Tablo 17:	Eğitim ve Öğretim Desteği (2015-2016)	97
Tablo 18:	Eğitim ve Öğretim Destek Planlaması (2015-2016)	99
Tablo 19:	Suriyeli Öğrencilere Ait Veriler	104
Tablo 20:	Hizmet İçi Eğitim Faaliyetleri (2003-2015)	109
Tablo 21:	Kadro lu Öğretmen Maaşları (2002-2016)	110
Tablo 22:	Okul Sayıları ve Derslikler (Resmî) (2015-2016)	120
Tablo 23:	Yapılan Derslik Sayıları (2003-2015)	121
Tablo 24:	Özel Okul Verileri	125
Tablo 25:	Özel Okula Dönüşen Kurum Sayıları	127
Tablo 26:	Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Merkezleri Beceri'10 Projesi (UMEM BECERİ'10) Verileri	148
Tablo 27:	Sınav Verileri (2015)	151
Tablo 28:	PISA 2012	153
Tablo 29:	TIMSS 2011 8. Sınıf	155
Tablo 30:	Öğretmen Dağılımı (Yurtdışı)	161
Tablo 31:	Okutman (Yurtdışı)	162

Tablo 32:	Yurt Dışında Bakanlığımıza Bağlı Olarak Faaliyetlerini Sürdüren Okullar ve Öğrenci Sayıları (Yurtdışı) (2015)	165
Tablo 33:	Kitap ve Eğitim Materyalleri (Yurtdışı) (2015)	169
Tablo 34:	Eğitim Bütçesi (2006-2016)	172
Tablo 35:	Eğitim Bütçesinin GSYH ve Merkezi Yönetim Bütçesine Oranı (2006-2016)	173
Tablo 36:	2016 Yılı MEB Bütçe Tasarısı (Fonksiyonel Sınıflandırma)	175
Tablo 37:	2016 Yılı MEB Bütçe Tasarısı (Ekonomik Sınıflandırma)	176
Tablo 38:	2016-2018 Dönemi MEB Bütçesi (Ekonomik Sınıflandırma-İkinci Düzey Dağılımı)	177
Tablo 39:	2016 Yılı MEB Bütçe Tasarısı (Fonksiyonel ve Ekonomik Sınıflandırma)	178
Tablo 40:	2016 Yılı Bütçe Tasarısı (Fonksiyonel Sınıflandırma) (Birimlere Dağılımı)	179
Tablo 41:	2016 Yılı Bütçe Tasarısı (Ekonomik Sınıflandırma) (Birimlere Dağılımı)	180
Tablo 42:	MEB Bütçe Tasarısının GSYH ile Merkezi Yönetim Bütçesine Oranları	182
Tablo 43:	Merkezi Bütçe Yatırım Ödeneğinden MEB Yatırımlarına Ayrılan Pay	184
Tablo 44:	Yatırım Ödenekleri (2016)	185
Tablo 45:	2016 Yılı YÖK ve Üniversiteler Bütçe Tasarısının 2015 Yılı İle Karşılaştırılması	186
Tablo 46:	MEB, YÖK ve Üniversitelere Ayrılan Bütçe Ödenekleri (1999-2016)	187
Tablo 47:	YÖK ve Üniversite Bütçelerinin GSYH ile Merkezi Yönetim Bütçeye Oranları (1997-2016)	189
Tablo 48:	2016 Yılı YÖK ve Üniversite Bütçe Ödenek Tasarısı (Ekonomik Sınıflandırma)	190

GRAFİKLER

Grafik 1:	Yeni Atanan Kadrolu Öğretmen Sayısı (2003-2015)	38
Grafik 2:	Resmî Öğrenci Sayıları (2006-2015)	69
Grafik 3:	Özel Öğrenci Sayıları (2006-2015)	70
Grafik 4:	Hayat Boyu Öğrenme Katılım Oranları(2006-2014)	78
Grafik 5:	Taşınan Öğrenci Sayıları (İlköğretim) (2002-2015)	86
Grafik 6:	Taşıma Giderleri (İlköğretim)	87
Grafik 7:	Taşınan Öğrenci Sayıları (Ortaöğretim) (2010-2015)	87
Grafik 8:	Taşıma Giderleri (Ortaöğretim) (2010-2016)	88
Grafik 9:	Taşınan Öğrenci Sayıları (Engelli) (2004-2015)	89
Grafik 10:	Taşıma Giderleri (Engelli) (2004-2015)	89
Grafik 11:	Şartlı Eğitim Yardımları (ŞEY) (2003-2015)	94
Grafik 12:	Şartlı Eğitim Yardımlarından (ŞEY) Yararlanan Öğrenci sayıları (2003-2015)	94
Grafik 13:	Burs Ücretleri (ilköğretim ve ortaöğretim) (2002-2015)	96
Grafik 14:	Destek Eğitimi Alan Engelli Öğrenci Sayıları (2006-2015)	100
Grafik 15:	PISA’da Türkiye (2003-2012)	154
Grafik 16:	TIMSS’de Türkiye (1999-2011)	155
Grafik 17:	2016 Yılı Bütçe Tasarısının Ödenek Dağılımı	171
Grafik 18:	2016 Yılı MEB Bütçe Tasarısı (Fonksiyonel Sınıflandırma)	175
Grafik 19:	2016 Yılı MEB Bütçesinin 2015 Yılı Ödenekleri İle Karşılaştırılması	176
Grafik 20:	MEB Harcama Birimlerinin Bütçe Ödenekleri (2016)	181
Grafik 21:	MEB Bütçe Tasarısının GSYH ile Merkezi Yönetim Bütçesine Oranları	183
Grafik 22:	MEB Yatırım Ödenekleri (2003-2016)	184
Grafik 23:	2016 Yılı YÖK ve Üniversiteler Bütçe Tasarısının 2015 Yılı İle Karşılaştırılması	187
Grafik 24:	MEB, YÖK ve Üniversitelere Ayrılan Bütçe Ödenekleri (2002-2016)	188
Grafik 25:	YÖK ve Üniversite Bütçelerinin GSYH ile Merkezi Yönetim Bütçeye Oranları	188

**Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,**

Bakanlığımız, Yükseköğretim Kurulu, Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı ile Üniversitelerin 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarıları ile 2014 Yılı Merkezi Yönetim Kesinhesap Kanunu Tasarılarını sunmak ve Bakanlık faaliyetlerimiz ve hedeflerimiz hakkında bilgi vermek üzere huzurlarınızda bulunmaktayım.

Hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Dünyanın her yerinde, tarihin her döneminde ekonomik ve sosyal gelişmenin ana dinamiği olan eğitim sürecine ilişkin değerlendirmeler yapmak üzere bir araya gelmiş bulunmaktayız.

Bu vesileyle daha önceki yıllarda da olduğu üzere hayırlı neticeler alacağımız bir görüşme gerçekleştireceğimizi temenni ettiğimi ifade etmek istiyorum.

Millî Eğitim Bakanlığı olarak, eğitimi, ülkemize ve geleceğimize yönelik en değerli yatırım alanı olarak görmekte ve bütün planlamalarımızı bu çerçevede yapmaktayız. Hükûmet programımızda da ifadesini bulduğu üzere, temel önceliğimiz insana yönelik yatırımlardır. Çağın gerektirdiği bilgi, beceri ve donanımları haiz, sahip olduğu geleneğin referans değerleri ile evrensel insan hakları ve demokrasi ideallerini benimsemiş bireylerin yetişmesine imkân sağlamanın yegâne yolunun bu yatırımlardan geçtiğine inanmaktayız.

Bu inançla, okul öncesi eğitimden başlayarak eğitim ve öğretimin her kademesinde bütün bireylerin nitelikli eğitime eriştiği bir eğitim sistemi oluşturmayı hedeflemekteyiz. Bütün çalışmalarımızı bu hedefe uygun olarak yürütmekte, eğitim politikalarımızı bu doğrultuda şekillendirmekteyiz.

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

**Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,**

Önceki hükümetlerimiz döneminde olduğu gibi, bu dönemde de, eğitim ve öğretime erişim, eğitim ve öğretimde kalite ile kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi alanlarındaki çalışmalarımız yoğun bir şekilde sürmektedir.

Özgürlükçü, üretken, rekabetçi ve günümüzün bilgi tabanlı ekonomisinin ihtiyaç duyduğu insan gücünü yetiştiren nitelikli bir eğitim sisteminin oluşturulması, bu sisteme uygun öğretmenlerin yetiştirilmesi, müfredatın geliştirilmesi ve eğitim ortamlarının tesis edilmesi yönündeki çalışmalarımız bu dönemde de aynı hız ve kararlılıkla devam edecektir.

Belirtmek isterim ki, eğitim ile öğretimi bir bütün olarak görmekte, bedensel ve ruhsal gelişmeyi en az zihinsel gelişme kadar değerli bulmaktayız.

Okul türleri ve bölgeler arası başarı farklılıklarını azaltarak eğitimde fırsat eşitliğine bütün boyutlarıyla hayatiyet kazandıracamız. Bu sürece uygun olarak öğretmen yetiştirme ve eğitim yönetimi alanlarında da önemli dönüşümleri hayata geçireceğiz.

Eğitim alanında ortaya konulan bu faaliyet ve yeniliklerin önemi ve önceliği dolayısıyla ki; geçmiş yıllarda olduğu üzere, bütçeden en fazla pay yine eğitime ayrılmıştır. 2002 yılında 10 milyar TL olarak gerçekleşen bütçe payımız, 2016 yılında 100 milyar 390 milyon 305 bin TL olarak belirlenmiştir.

**Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,**

Hükûmetlerimiz döneminde özgürlükçü bir eğitim felsefesi temelinde daha esnek, sivil ve demokratik bir eğitim sistemi oluşturmak için eğitim alanının her türlü vesayetçi anlayıştan, eşitlik ilkesine aykırı ve yasaklı uygulamadan arındırılması sağlanmıştır.

Bu çerçevede; serbest kıyafet uygulamasından, öğretmenlerimiz için başörtüsü yasağının kalkmasına, ortaöğretimde başörtüsünün serbest olmasından, 28 Şubat döneminde mağdur edilen öğretmenlerimizin mesleklerine geri dönmelerine, meslek liselerine uygulanan katsayı adaletsizliğinin kaldırılmasından, eğitim müfredatındaki antidemokratik ifadelerin ayıklanmasına ve farklı dil ve lehçelerde eğitimin önünü açan düzenlemelere kadar birçok önemli yeniliğin altına imza atılmıştır.

Ayrıca zorunlu eğitimin süresini 8 yıldan 12 yıla çıkaran eğitim reformu yine hükûmetlerimiz döneminde yapılmıştır.

Bu reformlar sayesinde Türkiye’de eğitimin her kademesindeki okullaşmada ve ortalama eğitim süresinde artış sağlanmış ve eğitim süreci özgür ve demokratik bir çerçeveye kavuşturulmuştur.

Yine hükûmetlerimiz döneminde eğitim sisteminin yeniden yapılandırılması ve 21. yüzyıl toplumunun gerektirdiği becerilere sahip bireylerin yetiştirilmesini hedefleyen Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH Projesi) hayata geçirilmiştir.

Başta ilk ve ortaöğretim olmak üzere eğitim öğretimin her kademesinde bilişim teknolojisi destekli öğretimin gerçekleştirilmesini hedefleyen FATİH Projesinin uygulanmasına yönelik çalışmalar hızlı ve kararlı bir şekilde devam etmektedir.

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

Bu süreçte öğretim programları bilgi teknolojileri destekli öğretime uyumlu hale getirilerek eğitsel e-İçerikler oluşturulmaktadır.

Bu eğitim içerikleri, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından kurulan ve öğretmenlerimizin de katkı ve destekleriyle zenginleştirilen Eğitim Bilişim Ağı (EBA) üzerinden öğretmen, öğrenci ve velilere tamamen ücretsiz olarak sunulmaktadır.

Video, animasyon, kitap, etkileşimli sözlük, dergi, sunum dosyası, eğitsel oyun türlerinde 150 binden fazla içeriği, 8 milyondan fazla kullanıcısıyla EBA, kısa zamanda K12 düzeyinde dünyanın en büyük eğitim portaline haline gelmiştir.

EBA'ya öğrencilerimiz ve öğretmenlerimiz her zaman, her yerden ve her araçla www.eba.gov.tr adresinden ulaşabilmektedir. EBA, öğretmen ve öğrencileri tanıyan, bireyselleştirilmiş öğrenim imkânı sağlayan, kullanıcıya yapay zekâ algoritmalarını da kullanarak geri dönüşler yapan ve önerilerde bulunan, verileri analiz edebilen, raporlama yapabilen yeni nesil bir sistemdir.

**Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,**

Temel Eğitimden Orta Eğitime Geçiş Sistemi ile okullarımız, öğretmenlerimiz ve müfredat merkeze alınmış; temel eğitimden ortaöğretim kurumlarına ayrı bir sınav olmaksızın öğrenci yerleştirme uygulaması başlatılmıştır.

Eğitim ve öğretim alanında gerçekleştirilen yeniliklerden bir diğeri de eğitimde özel sektörün payını ve katkısını artırmayı hedefleyen dersanelerin dönüştürülmesi sürecidir.

Bu sayede; hem okulu ikinci plana atan, öğrencileri çoktan seçmeli test odaklı bir sürecin içine sokarak sosyal hayattan tecrit eden, veliler için ciddi malî külfetler getiren ve adeta alternatif bir eğitim sistemi oluşturan dershanelerin yol açtığı olumsuzluklara son verilmiş; hem de eğitim ve öğretimde özel öğretimin kapasitesini artıracak bir sürecin başlaması sağlanmıştır.

Özel öğretim kurumlarının nitelik ve niceliğinin artırılması, eğitim sistemimizde kalite ve rekabet odaklı eğitim hizmetlerinin verilmesine katkı sağlayacaktır.

Özel sektörün dinamik yatırım ve işletme kabiliyetinin eğitim sistemi içerisindeki katkısını artırmak amacıyla bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da teşvik düzenlemeleri yapılmaya devam edilecektir.

Bakanlığımızın 2015-2019 Stratejik Planında özel öğretimin payı okul öncesinde 9,16'dan 23'e, ilkokullarda 3,31'den 6'ya, ortaokullarda 3,51'den 7'ye ve ortaöğretimde 4,78'den 12'ye çıkarılması hedeflenmektedir. Bu bağlamda yeni özel okulların açılmasını teşvik amacıyla çeşitli tedbirler öngörülmüştür.

Özel okullarda niteliği hızlı ve kalıcı bir şekilde yükseltmek için kalite geliştirme sistemi çalışmaları devam etmektedir. 9. ve 10. Kalkınma Planlarında da eğitimde özel sektörün payının artırılması yönünde hedefler bulunmaktadır.

Bu hedefe ulaşmak amacıyla, Bakanlığımız tarafından örgün eğitimde özel okullaşma oranının artırılmasına yönelik çalışma ve faaliyetler yürütülmektedir.

Özellikle özel okullarda öğrenim gören öğrencilere sunulan eğitim-öğretim desteği ve diğer teşvikler ile dönüşüm programları sayesinde

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

Türkiye’de özel sektörün eğitim-öğretim hizmetlerine yatırım yapması özendirilmektedir.

Arazi ve okul tahsisinden vergi istisnalarına, ucuz krediden öğrenci başına teşvike değin sektörden ciddi şekilde talep gören bir dizi düzenleme hayata geçirilmiştir.

2014-2015 eğitim ve öğretim yılında mevcut dershanelere belirli bir süre verilerek özel okula dönüşmelerini teşvik edici düzenlemeler yürütülmüştür. 6528 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununda da değişiklik yapılmıştır.

Yapılan değişikliklerle özel okula dönüşmek isteyen dershanelere yirmi beş yıla kadar arsa tahsisi veya on yıla kadar bina kiralama imkânı tanınmıştır. Ayrıca özel öğretim kurumları mevzuatında değişiklik yapılarak, okula dönüşme taahhüdünde bulunan özel dershanelerin 2018-2019 eğitim ve öğretim yılı sonuna kadar buldukları binalarda okul olarak faaliyet göstermelerine imkân tanınmıştır.

Böylece hem 10. Kalkınma Planında hem de Bakanlığımız 2015-2019 Stratejik Planında yer alan “Plan dönemi sonuna kadar dezavantajlı gruplar başta olmak üzere, eğitim ve öğretimin her tür ve kademesinde katılım ve tamamlama oranlarını artırmak” hedefi doğrultusunda eğitim ve öğretimde kalite odaklı rekabet ortamı oluşturulmuş olacak, isteyen her öğrencinin özel okul imkân ve fırsatlarından yararlanması sağlanacaktır.

**Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,**

2015-2016 eğitim ve öğretim yılı itibariyle Bakanlığımıza bağlı 2.326 anaokulu, 39.847 ilkokul ve ortaokul ile 341 yatılı bölge ortaokulu bulunmaktadır.

2015-2016 eğitim ve öğretim yılında 2.322 Anadolu lisesi, 261 fen lisesi, 92 sosyal bilimler lisesi, 57 spor lisesi, 74 güzel sanatlar lisesi ve 1.149 Anadolu imam hatip lisesi bulunmaktadır.

Ayrıca mesleki ve teknik ortaöğretimde 2015-2016 eğitim ve öğretim yılı itibariyle 2.300 mesleki ve teknik Anadolu lisesi, 96 mesleki ve teknik eğitim merkezi, 894 çok programlı lise olmak üzere toplam 3.290 okul bulunmaktadır.

**Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,**

Yeni dönemde Millî Eğitim Bakanlığının kurumsal örgütlenmesini, eğitim sisteminin ulusal düzeyde politika belirleme, koordinasyon ve denetiminden sorumlu olacak şekilde geliştireceğiz.

Öğrenciyle ilgili sorunların okul düzeyinde çözülmesi ilkesini esas alarak, merkezden yerele doğru yetki devrini gerçekleştireceğiz.

Okulları akademik, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif performanslarına göre değerlendirerek, sonuçlarının kamuoyu ile paylaşılmasını sağlayacağız.

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

Ortaöğretimde uygulayageldiğimiz okul bazlı bütçe yönetimine, temel eğitim okullarımızın da geçmesine yönelik çalışmalarımızı tamamlayacağız.

Bütün bu çabalar eğitim ve öğretim sürecine ciddi katkılar sağlamış, hem ulusal hem de uluslararası bazda ilgili göstergelerde önemli artışlar ortaya çıkarmıştır. Planladığımız çalışmalar da bu anlamda verileri ve süreci daha ileri bir noktaya taşıyacaktır.

Söz konusu gelişmelerle ilgili bazı özet bilgiler vermek isterim, daha ayrıntılı verilere ise hem dağıtmış olduğumuz kitapçıklardan, hem de yayımlanmış olan Millî Eğitim Bakanlığı resmî istatistiklerimizden ulaşabilirsiniz.

Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,

Eğitim ve öğretime erişimin artırılarak fırsat eşitliğinin sağlanması konusunda derslik ihtiyacının giderilmesi büyük önem arz etmektedir. Bu çerçevede Bakanlığımızın 2016 yılı yatırım ödeneği bir önceki yıla göre %14,39 artışla, 6 milyar 284 milyon 628 bin TL olarak öngörülmüştür.

Bakanlığımıza tahsis edilen bu ödeneklerle; eğitim mekânlarının yenilikçiliği teşvik edecek, erişilebilir, fonksiyonel ve yerel mimariye uygun bir yapıya kavuşmasını ve yeterli oyun, spor ve kültürel alanlara sahip olacak şekilde tasarlanmasını temin edeceğiz.

Okullarımızda ikili öğretime son verme hedefi doğrultusunda, bütün okullarımızda tam gün eğitim-öğretime geçebilmek için yeterli sayıda derslik inşasına devam edeceğiz.

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

2003 yılından bugüne kadar, 44 bin 104'ü hayırsever vatandaşımız tarafından olmak üzere toplam 249 bin 618 adet dersliğin yapımı tamamlanarak eğitim ve öğretimin hizmetine sunulmuştur.

Eğitime gönül ve destek veren hayırseverlerimize huzurlarınızda bir kez daha teşekkür ediyorum.

Aynı şekilde hükûmetlerimiz döneminde yükseköğretimde de çok ciddi atılımlar yapılmıştır. Bugün 109'u devlet, 76'sı vakıf üniversitesi olmak üzere 185 üniversitemiz ve 8 vakıf meslek yüksekokulumuzla beraber toplam 193 yükseköğretim kurumumuz bulunmaktadır. Hükûmetlerimiz döneminde 56'sı devlet, 53'ü vakıf üniversitesi, 8'i vakıf meslek yüksekokulu olmak üzere 117 yeni yükseköğretim kurumu kurulmuştur.

Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,

Eğitim ve öğretime erişimin artırılması bağlamında; Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile Bakanlığımız arasında yapılan Protokol çerçevesinde; Türkiye çapında Şartlı Eğitim Yardımı (ŞEY) Programı uygulanmakta olup ihtiyaç sahibi ailelere, çocuklarını düzenli olarak okula göndermeleri şartıyla her ay eğitim yardımı yapılmaktadır.

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonundan karşılanan şartlı eğitim yardımıyla 2003 yılından 2015 yılı sonuna kadar ilk ve ortaöğretimdeki 21 milyon 508 bin 522 çocuğumuzun annelerine 4 milyar 192 milyon 307 bin 40 TL ödeme yapılmıştır.

2014-2015 eğitim ve öğretim yılından itibaren okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden ihtiyaç sahibi velilerin 48-72 aylık çocuklarına şartlı eğitim yardımı yapılmaya başlanmıştır.

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

Özellikle kız çocuklarımızın okullaşması ve ilköğretimden ortaöğretime geçiş oranlarının artırılması amacıyla; kız çocuklarımıza ve ortaöğretimde devam eden öğrencilerimize verilen yardım miktarları daha yüksek tutulmuştur. İlköğretime devam eden kız çocuklarına 40 TL, erkek çocuklarına 35 TL, ortaöğretime devam eden kız çocuklarına 60 TL, erkek çocuklarına ise 50 TL aylık ödenmektedir.

2015-2016 eğitim ve öğretim yılında örgün ve yaygın ortaokul, ortaöğretim ve mezun öğrencilerimize; derslerde edindikleri kazanımları pekiştirmelerine katkı sağlamak, özel ilgi ve yeteneklerini geliştirmek maksadıyla ücretsiz olarak destekleme ve yetiştirme kursları açılmıştır. Bu kurslarda öğrencilerin ihtiyaç duyabileceği kazanım kavrama testleri Bakanlığımız tarafından hazırlanarak, fırsat ve imkân eşitliğini sağlayacak şekilde elektronik ortamda hizmete sunulmuştur. Bu yıl bir ilki de gerçekleştirerek bu kurslara devam eden ve kademesine göre son sınıf olarak tanımlanan öğrencilerimize elektronik deneme sınavı yapmaya başladık.

21 Ekim 2015 tarihi itibarıyla, 22 bin 272 kurs merkezinde, 253 bin 494 kadrolu öğretmen ve 38 bin 395 ücretli öğretmenin hizmet verdiği destekleme ve yetiştirme kurslarına 4 milyon 306 bin 858 öğrenci başvurmuştur. Bu kurslarda hem öğrencilerimiz öğretmen seçerek eksikliklerini giderme imkanı bulmuş ve hem de öğretmenlerimiz için yeni ek ders imkanı ortaya çıkmıştır.

Benzer bir uygulama bazı bölgelerimizde değişik gerekçelerle aksayan eğitim sürecini tamamlamak üzere gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda; hem öğrencilerimizin eksiklikleri giderilmiş, hem de öğretmenlerimiz hizmet içi eğitim programları aracılığıyla aksayan eğitim sürecini tamamlayacak tedbirler konusunda yetiştirilmiştir. Özellikle Güneydoğu Anadolu Bölgesinde güvenlik eksenli tedbirler, boykot ve engellemeler neticesinde, eğitim öğretime verilen ara ve kayıpların telafisi amaçlı tedbirler alınmıştır. Bu kapsamda, 8 ve 12. sınıflar merkeze alınarak

bütün kademelere ara tatili de dahil olmak üzere programlar uygulanmıştır. Ayrıca ikinci eğitim ve öğretim döneminde de bu tedbirler devam ettirilecektir.

Bu noktada geçtiğimiz yıl bazı yerleşim birimlerimizde okul ve kurumlarımıza yönelik terör saldırıları nedeniyle aldığımız bir diğer tedbiri de takdirlerinize sunmak isterim. Geçtiğimiz yıl içinde bazı kurumlarımıza birden fazla olmak üzere toplam 400'e yakın okulumuza yönelik terör saldırısı gerçekleştirilmiştir. Bu vesileyle çocuklarımızın eğitim hakkını elinden almayı hedefleyen bu terör saldırılarını ve bu saldırıyı çocukların can güvenliğini hiçe sayarak vahşice yapan bu teröristleri huzurlarımızda bir kez daha şiddetle kınıyorum. Bu saldırılar nedeniyle Bakanlığımız bütçesinden donatım, onarım ve acil ihtiyaçlar için fazladan 100 milyon liraya yakın bir kaynak kullanılmak zorunda kalmıştır.

**Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,**

Bilindiği üzere, eğitimde fırsat ve imkân eşitliğine yönelik yürütülen uygulamalar kapsamındaki bir diğer projemiz ücretsiz ders kitabı dağıtımını çalışmamızdır. Bu kapsamda 2003'ten 2015 yılına kadar toplam 2 milyar 206 milyon 992 bin 811 adet kitap öğrencilerimize ücretsiz dağıtılmış, bu uygulama için toplam 3 milyar 700 milyon 208 bin 905 TL ödeme yapılmıştır.

Bu uygulama kapsamındaki ortaöğretim öğrencilerinin ücretsiz ders kitabı için 2016 yılı Bakanlık bütçesine 194 milyon 510 bin 800 TL kaynak öngörülmüş olup; ilköğretim öğrencilerine ücretsiz olarak dağıtılacak ders kitapları için de Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonundan 2016 yılı için 240 milyon TL ödenek tahsis edilmiştir.

2016 Yılı Bütçe Sunuş Konuşması

2003 yılından itibaren resmî okullarımızda yürüttüğümüz “Ücretsiz Ders Kitabı Dağıtımı” projesine 2014-2015 eğitim ve öğretim yılından itibaren isteyen özel öğretim kurumları da dahil edilmiş ve ders kitapları özel okullarda da ücretsiz olarak verilmeye başlanmıştır. Bu uygulama önümüzdeki yıllarda da devam edecektir.

Eğitim ve öğretime erişimin artırılarak fırsat eşitliğinin sağlanmasına katkı sağlayan önemli uygulamalardan biri de ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerine verilen burslardır. Söz konusu burs ücreti 2003 yılında öğrenci başına aylık 13,06 TL iken, 2015 yılında 165,33 TL’ye yükseltilmiştir. 2016 yılı Ocak ayı itibariyle burs ücreti 195,39 TL olarak öngörülmüştür.

İlköğretim ve ortaöğretimde burs alan öğrenci sayısı 2003 yılında 101 bin 382 iken bu sayı 2015 yılı Aralık ayı itibariyle 243 bin 532’ye yükselmiştir.

Temel eğitim ve ortaöğretim öğrencilerine hizmet eden öğrenci yurt ve pansiyonlarında koşuş sisteminden oda sistemi uygulamasına geçilmiştir. Bu kapsamda 2002 yılından bugüne değin ilave olarak 112 bin yatak kapasiteli yurt ve pansiyon eğitim ve öğretime kazandırılarak toplam yatak sayısı 466 bin 821’e ulaştırılmıştır. Bir karışıklığa meydan vermemek için şu ayrımı ifade etmek isterim ki, bahsi geçen gelişme sadece Bakanlığımız bünyesindeki eğitim kurumları ile ilgilidir. Yükseköğretim öğrencilerine hitap eden Kredi Yurtlar Kurumu bünyesinde yapılanlar bu rakama dahil değildir.

Eğitim hakkından yoksun kalması muhtemel ilköğretim, ortaöğretim ve özel eğitim okul/kurumlarına devam eden öğrenciler ile yaygın eğitim hizmetinden yararlanan özel eğitim kursiyerlerinin resmî okul/kurumlara taşıma yoluyla erişimlerinin sağlanmasına devam edilmektedir.

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

2014-2015 eğitim ve öğretim yılında toplam 824 bin 78 ilköğretim öğrencisi taşınmış olup bunların 675 bin 572'si öğle yemeği hizmetinden yararlanmıştır. Ayrıca, 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında 506 bin 443 ortaöğretim öğrencisi taşınmış ve toplam 451 bin 162 öğrenci de öğle yemeği hizmetinden yararlanmıştır. Toplam olarak ifade etmek gerekirse 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında toplam 1 milyon 330 bin 521 öğrencimiz taşıma imkanından yararlanmış, bunlardan 1 milyon 126 bin 734'ü de ayrıca öğle yemeği hizmetini almıştır.

Eğitime erişim hakkını kullanmakta güçlük çeken ve özel eğitime ihtiyacı olan öğrenci/kursiyerlerin 2012-2013 eğitim ve öğretim yılında 47 bin 737'si taşınmakta iken bu sayı 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında 69 bin 954'e yükselmiştir.

Bakanlık olarak, özellikle engelli vatandaşlarımızın eğitim ve rehabilitasyon hizmetlerinden hakkıyla yararlanabilmeleri öncelik verdiğimiz konulardan biridir.

Bu bağlamda, engellilerin eğitim ve rehabilitasyonuna ilişkin olarak 2006 yılından bugüne dek bütçemizden yaklaşık 10 milyar 590 milyon TL kaynak ayrılmıştır. Ayrıca bugüne kadar 2 bin 512 engelli öğretmenimiz Bakanlık bünyesinde istihdam edilmiştir.

2015 yılında engelli vatandaşlarımıza yönelik 765 adet yeni yaygın eğitim kurs programı hazırlanmıştır.

Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,

Bilgilerinize sunmak istediğim bir diğer husus Bakanlığımızın yurt dışı eğitim öğretim faaliyetleriyle ilgili gelişmelerdir.

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

Yurt dışında bulunan vatandaşlarımızın ve soydaşlarımızın her türlü eğitim ve öğretim faaliyetleri ile ilgili iş ve işlemlerini yürütmek, eğitim ve öğretim alanındaki uluslararası ilişkilerimizin geliştirilmesini sağlamak amacıyla 34 ülkede 31 eğitim müşavirliği ve 25 eğitim ataşeliği olmak üzere toplam 56 temsilciliğimiz bulunmaktadır.

Bakanlığımızca açılan, yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın ve soydaşlarımızın çocuklarının devam ettiği 15 ilkokul, 21 ortaokul, 22 lise, 1 kolej ve 5 TÖMER (Türkçe Öğretim Merkezi) olmak üzere toplam 64 okulumuzda eğitim ve öğretim hizmeti sunulmaktadır. Yurt dışındaki çocuklarımızın mensubiyet ve kimliklerini koruyarak, buldukları ülkelerde hayatın her alanında önemli yerler edinen ve bu ülkelere siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda katkılar yapabiren bireyler olması için çalışmalarımız devam etmektedir.

**Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,**

Yukarıda bahsi geçen ve Bakanlığımız tarafından uygulanmakta olan politikalar neticesinde, tüm eğitim ve öğretim kademelerimizin okullaşma oranlarında önemli iyileşmeler sağlanmıştır.

Buna göre; hükümetimizin en temel öncelikleri arasında yer alan okul öncesi eğitimde 2002 yılında 4-5 yaş okullaşma oranı %11,7 iken 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında 4-5 yaş (ay bazında) okullaşma oranı %41,57'ye; 5 yaşta (ay bazında) ise okullaşma oranı %61,69'a ulaşmıştır.

Bu oranın yükseltilmesi bizim en önemli önceliklerinden olmaya devam edecektir.

İlköğretimde net okullaşma oranı 2002 yılında %90,98 iken 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında %97,10'a yükselmiştir.

Ortaöğretimde net okullaşma oranı 2002 yılında %50,57 iken 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında %79,37'ye yükselmiştir.

Yükseköğretimde net okullaşma oranı 2002 yılında %14,65 iken 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında %39,49'a ulaşmıştır.

**Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,**

Kız çocuklarının okullaşması konusundaki çalışmalar Bakanlığımızın ana önceliklerinden birisi olmaya devam etmektedir. Bu çerçevede ilköğretim ve ortaöğretimde kız çocuklarının okullaşmasında çok önemli mesafeler kat etmiş bulunmaktayız.

Bu bağlamda, ilköğretimde kız ve erkek çocukların brüt okullaşma oranları arasındaki fark, 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında erkekler lehine iken, 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında ise kız çocuklarının lehine gerçekleşmiştir.

Kız çocuklarının okullaşmasında uluslararası bir gösterge olan cinsiyet oranları da; kız çocukları lehine artışlar göstermektedir.

Bu çerçevede, ilköğretimde 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında her 100 erkek öğrenciye karşılık 91,10 kız öğrenci okullaşırken, bu oran 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında her 100 erkek öğrenciye karşılık 101,81 kız öğrenci şeklinde gerçekleşmiştir.

Ortaöğretimde 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında her 100 erkek öğrenciye karşılık 72,32 kız öğrenci okullaşırken bu oran 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında her 100 erkek öğrenciye karşılık 95,40 kız öğrenci şeklinde gerçekleşmiştir.

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

Yükseköğretimde 2002-2003 yılında kadın okullaşma oranı 13,53 iken 2014-2015 yılında bu oran 41,10'dur.

Okullaşma oranının artırılmasına yönelik çalışmalar aynı kararlılıkla sürdürülecek, bu kapsamda bilhassa kız çocukların okullaşma oranının artırılması ve okul öncesi eğitimin teşvik edilmesi önemli önceliklerimizden olmaya devam edecektir.

**Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,**

Tüm bunların yanı sıra Bakanlığımız, bütün paydaşları ile iş birliği içerisinde, Türkiye'de geçici koruma altında bulunan Suriye vatandaşlarının eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik çalışmalarını sürdürmektedir.

Bildiğiniz gibi İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğünün son verilerine göre ülkemizde 5-17 yaş arası okul çağında yaklaşık 620 bin Suriyeli bulunmakta olup bunlardan yine yaklaşık 310 binine Bakanlığımız tarafından eğitim ve öğretim hizmeti verilmektedir.

Bakanlığımızca, Suriyelilere yönelik yürütülen faaliyetlerin kapsamını ve kapasitesini artırabilmek amacıyla örgün öğretim çağı dışındaki yetişkin Suriyeli misafirlerimizin ise halk eğitimi faaliyetlerinden faydalanabilmelerinin önündeki engeller kaldırılmıştır.

Bakanlığımız Türkiye'de geçici koruma altında bulunan Suriyelilere yönelik çalışmalarını iki ana çerçeve üzerinden yürütmektedir.

Bunlardan birincisi; Türkiye'nin dört bir yanına dağılmış olarak yaşamlarını sürdüren Suriyelilerin, Türk vatandaşları ile birlikte, mevcut eğitim sistemine dahil edilerek hizmetlere erişimleri sağlanmaktadır.

Bu kapsamda, bugün itibariyle yaklaşık 73.000 Suriyeli öğrenci okul öncesinden 12. sınıfa kadar Türk akranları ile birlikte eğitimlerine devam etmektedir.

Resmî ve özel okullara Suriyeli öğrencilerin kabullerine devam edilmektedir. Bakanlığımıza bağlı resmî ve özel okullarda öğrenimlerine devam etmesi öngörülen öğrenci sayısının öğretim yılı sonuna kadar 105.000'in üzerine çıkması hedeflenmektedir.

İkinci uygulama ise; Suriyelilerin çok yoğun bir şekilde ve bir arada yaşadığı şehirlerimizde ve onlar için oluşturulmuş geçici barınma merkezlerinde (kamplar) onlara özel olarak hazırlanmış bir program ile kendi dillerinde ve kendi öğretmenlerinin desteği ile yürütülen faaliyetlerimizdir. İlgili mevzuat çerçevesinde geçici barınma merkezlerinde ve Suriyelilerin yoğun olarak yaşadığı bölgelerde “geçici eğitim merkezleri” açılmaktadır. Bu merkezlerde Türk öğretmenler Suriyeli öğrencilere Türkçe öğretirken, gönüllü Suriyeli öğretmenler ise diğer dersleri kendi dillerinde aktarmaktadır. Bu sayede çocukların sene kaybı yaşamadan eğitimlerine kaldıkları yerden devam edebilmeleri ve aynı süre içerisinde Türkçe öğrenerek Türk eğitim sistemine dahil edilmesi hedeflenmektedir.

2015-2016 eğitim ve öğretim yılının başlaması ile birlikte kamplarda oluşturulmuş geçici eğitim merkezlerinde yaklaşık 82.000, şehirlerde oluşturulmuş geçici eğitim merkezlerinde ise yaklaşık 155.000 Suriyeli öğrenci öğrenimlerine devam etmektedir.

Bakanlığımızın öğrenci kayıtları ve yeni geçici eğitim merkezi oluşturma faaliyetleri sürmektedir. Yıl sonuna kadar 450.000 Suriyeli öğrenciye ulaşılması hedeflenmektedir.

Ayrıca, Başbakanlık AFAD ile iş birliği içerisinde uluslararası fonlardan da yararlanarak 70'in üzerinde prefabrik, çelik konstrüksiyon ve

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

betonarme okul inşa edilmiş, yaklaşık 150 okul binası yarı zamanlı olarak tahsis edilmiş, ayrıca 60 kadar da müstakil bina belediyeler veya sivil toplum kuruluşları desteği ile geçici eğitim merkezine dönüştürülmüştür.

Eğitim kurumlarımızda ve oluşturulan geçici eğitim merkezlerinde yürütülen eğitim ve öğretim faaliyeti ile ilgili her türlü iş ve işlemi kayıt altına alacak Yabancı Öğrenciler Bilgi İşletim Sistemi adı altında bir otomasyon sistemi kurulmuştur. Bu sistem üzerinden Bakanlığımıza bağlı kurumlarda, kamplarda ve şehirlerde oluşturulan geçici eğitim merkezlerine yabancı tanıtma belgesi bulunan öğrencilerin kayıtları yapılarak, eğitim merkezlerinde görev alan öğretmenlere ve öğrencilere yönelik her türlü veriler bu sistem üzerinden takip edilebilmektedir.

Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,

Eğitim ve öğretime erişimin arttırılarak fırsat eşitliğinin sağlanması, eğitim ve öğretimde hizmet sunumunun kalitesinin iyileştirilmesi ile kurumsal kapasitenin geliştirilmesi yönündeki çalışmalarımızın önem arz eden bir diğer boyutu da öğretmen açığının giderilmesi ve mevcut öğretmenlerimizin güncel gelişmeler, yenilikler ve değişiklikler konusunda eğitilmesi yöntemleriyle niteliklerinin artırılmasıdır.

Bunun için etkili, objektif ve çağın gereklerine uygun teknoloji yoğun bir personel politikası çerçevesinde öğretmenlerimizin ülke içinde dengeli dağılımını sağlamaya, atıl kapasiteyi aktif kapasiteye çevirmeye yönelik uygulamalarımız devam etmektedir.

**Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,**

Bu noktada mevcut personelimiz hakkında bazı bilgileri sizlerle yeniden paylaşmak isterim. Bildiğiniz üzere 10 Şubat tarihinde Bakanlığımız bünyesine 29 bin 916 öğretmen atamasını gerçekleştirdik. Atama öncesi Bakanlığımız bünyesinde kadrolu statüde görev yapan öğretmen sayımız 893 bin 448 idi. Son atamayla birlikte bu sayı 923 bin 364 oldu. Bu sayının %58,70'ine karşılık gelen 542 bin 36 öğretmenin ataması iktidarımız döneminde yapılmıştır.

Diğer yandan, 2015-2016 eğitim ve öğretim yılında 45 bin 351 ücretli öğretmen görev yapmaktadır. Kamuoyundaki yanlış bir yorumu düzeltmek için söylemek istiyorum. Ücretli öğretmen istihdamında önceliğimiz öğretmenliğe kaynak teşkil eden fakülte ve bölüm mezunlarıdır. Yeterince başvuru olmayan yerlerde ise diğer yükseköğretim kurumlarından mezun olanlarla öğretmen ihtiyacımızı gidermekteyiz.

Eğitim kurumlarının ihtiyacı olan öğretmen sayıları, norm kadrolara ilişkin yönetmelik esaslarına göre belirlenmektedir. Bu duruma göre ülke genelinde doluluk oranı, son yaptığımız atamayla birlikte %93'lere ulaşmıştır.

Hedefimizin ülke genelinde %100 doluluk oranına ulaşmak olduğunu sanırım söylemeye gerek yok. Nitekim bugün itibarıyla bazı illerde norm kadro doluluk oranı noktasında bu hedefe ulaşmış durumdayız.

Bu minvalde bazı illerimizde öğretmen sirkülasyonun çok hızlı olduğu gerçeğinden hareketle bir kısım tedbirler alacağımızı belirtmek isterim. Öğretmenlerin çalışma sürelerinin çok düşük olduğu bu illerde ve eğitim kurumlarında daha uzun süre görev yapmayı teşvik edici mekanizmalar üzerinde çalışıyoruz. Bu çalışmanın bölgeler arasındaki eğitim

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

farklılığını en aza indirmede de önemli bir fonksiyon icra edeceğini ve tüm öğrencilerimiz için eşit eğitim fırsatı sağlamayı kolaylaştıracağına inanıyoruz.

**Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,**

İktidarımız döneminde öğretmenlerimizin mali ve sosyal haklarında önemli iyileştirmeler yapıldığını da hatırlatmak isterim.

Bilindiği üzere Bakanlığımız bünyesinde göreve yeni başlamış 9. derece 1. kademedeki bir öğretmenimizin maaşı 2002 yılında 470,20 TL iken, 01.01.2016 tarihi itibariyle %441,18 artışla 2 bin 544,62 TL'ye yükselmiştir.

2002 yılında ek ders ücretinin saati net 2,75 TL (brüt 3,26 TL) iken, 2016 yılında net 10,47 TL (brüt 12,43 TL) olmuştur. Bu durumda haftada 15 saatten ayda toplam 60 saat ders veren öğretmenimizin ek ders ücreti 2002 yılında 165 TL iken, 01.01.2016 tarihi itibariyle %280,90 artışla net 628,49 TL'ye yükselmiştir.

Haftada 15 saat ek ders veren bir öğretmene 2002 yılında maaşı ile birlikte toplam 635,20 TL ödenirken, 2016 yılının ilk yarısında toplamda %399,55 artışla 3 bin173,11 TL ödenmektedir.

Tüm öğretmenlere her eğitim ve öğretim yılında bir defa olmak üzere; öğretim yılına hazırlık ödeneği ödenmektedir. Söz konusu yapılan ödeme 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında 175 TL iken 2015-2016 eğitim ve öğretim yılında %442,86 artışla 950 TL'ye yükseltilmiştir.

**Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,**

Okul türleri ve bölgeler arası başarı farklılıklarını azaltarak eğitimde fırsat eşitliğine bütün boyutlarıyla hayatiyet kazandıracamız. Bu süreçle uyumlu bir şekilde öğretmen yetiştirme ve eğitim yönetimi alanlarında da önemli dönüşümleri hayata geçireceğiz.

Bu amaçla öğretmenlerimizin hizmet öncesi eğitiminden itibaren, mesleğe girişı, adaylık ve sürekli mesleki gelişim eğitimleri ve kariyer gelişimine yönelik Bakanlığımızca yapılacak çalışmalara ışık tutması amacıyla eğitimin tüm paydaşlarının katılımıyla hazırlanan “Öğretmen Strateji Belgesi” kamuoyunun dikkatine sunulacaktır.

Öğretmenlerimizin bilgi ve becerilerini güncellemelerini sağlayacak “Öğretmen Akademisi” sistemini başlatacağız.

Eğitim fakültelerini, millî eğitim sistemindeki yeni yapılanmaya göre bölüm, anabilim dalı ve öğretmenlik genel ve alan yeterlilikleri ile ilişkilendirilmiş bir şekilde yeniden yapılandıracağız.

Eğitim fakültesi öğrenci veya mezunlarının öğretmenlik dışındaki alanlarda da istihdamının önünü açmak için eğitim fakültesi dışındaki fakültelerde çift ana dal veya yan dal yapma imkânı sağlayacağız. Eğitim fakülteleri ile diğer öğretmen adayı yetiştirilen yükseköğretim kurumlarının ve formasyon programlarının öğrenci kontenjanlarını, öğretmen ihtiyaç analiz ve projeksiyonlarını dikkate alarak belirleyeceğiz.

Bakanlığımızın ileriye yönelik programlarında, eğitim sisteminin günümüzün eğitim ihtiyaçlarına cevap verecek yapıya kavuşturulmasının yanı sıra, öğretmenlerin nitelik ve statülerinin iyileştirilmesine de özel önem verilmektedir.

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

En ücra yerlerde görev yapmak üzere yurdumuzun dört bir yanına dağılarak, geleceğimizi emanet edeceğimiz çocuklarımızı hayata hazırlayan öğretmenlerimizin mutlu, huzurlu ve güvenli bir şekilde görev yapmalarını sağlamak en önemli görevlerimiz arasındadır.

Bu minvalde, yeni ataması yapılan 30 bin öğretmen adayı için ilk kez bu yıl düzenlenecek altı aylık bir eğitim süreci başlatılacaktır. Bu eğitim kapsamında adaylara görev yapacakları farklı bölgelerin yerel şartlarına, eğitim sistemine ve kurumlarımıza uyum sağlamalarını kolaylaştıracak teorik ve uygulamalı eğitimler verilecektir. En az 10 yıllık deneyimi olan ve yeni atanan öğretmenlerimize öğretmenlik hayatları boyunca yol gösterecek danışman öğretmenler eşliğinde alacakları uygulamalı eğitim sayesinde, aday öğretmenler mesleğe daha hazır hale gelecektir.

Her sınıfa yüksek nitelikli öğretmenin ulaşmasını sağlamak, öğretmenlerin mesleki ve kurumsal bağlılığını iyileştirmek ve sürdürülebilir kılmak, öğretmenlik mesleğinin algı ve statüsünü güçlendirmek en temel amaçlarımız arasındadır.

**Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,**

Bilim ve teknolojiadaki gelişmeler ile bireylerin, toplumun ve ekonominin ihtiyacı ve zorunluluğu dikkate alınarak 2012 yılında başlatılan öğretim programı güncelleme/geliştirme çalışmalarımız kararlılıkla devam etmektedir.

Haftalık ders çizelgelerinin yeniden düzenlenmesi, okullarımızda okutulacak seçmeli derslerin belirlenmesi ve bu derslerin öğretim programları ile ders kitaplarının hazırlanması sürecinde önemli yenilikler hayata geçirilmiştir. Öğrencilerin yetenek, gelişim ve tercihlerine göre seçmeli dersler almalarına imkân sağlanmıştır.

Öğretim materyalleri ve ders kitapları inceleme ve değerlendirme süreci yeniden düzenlenerek öğretmenlerimizin kendi okutacağı kitabın incelenmesinde ve değerlendirmesinde söz sahibi olmaları sağlanmıştır.

Ders kitaplarının inceleme ve değerlendirilmesinde uygulanan panel sistemi, ders kitaplarının kalitesinin geliştirilmesinin yanında, sektörün kaliteli ders kitabı hazırlama kapasitesinin artmasına da katkı sağlamaktadır.

**Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,**

Mesleki ve teknik eğitim, dışa açılma ve uluslararası rekabet gücünü artırma çabası içinde olan Türkiye ekonomisi için nitelikli insan gücü ihtiyacının karşılanması bakımından hayati önem taşımaktadır.

Eğitim-istihdam bağlantısı hükümetimizin büyük önem atfettiği alanlardan biridir. Bu bağlamda, iş dünyasının ihtiyaç duyduğu meslek ve alanlarda kaliteli elaman yetiştirilmesini sağlayacak şekilde mesleki eğitimin kalitesini artıracak tedbirleri almaya devam edeceğiz.

Eğitim-istihdam bağına güçlendirme çerçevesinde hazırladığımız Temel ve Mesleki Becerileri Geliştirme Öncelikli Dönüşüm Programı'mızla iş piyasasındaki insan gücüne olan talep ile yükseköğretimin de dâhil olduğu eğitim sistemimizin ilgili alanlardaki arzı arasında da uyumu gerçekleştireceğiz.

Şirketlerin, sektörlerine yönelik özel mesleki ve teknik eğitim okulu açabilmeleri için düzenleme yapacağız.

Mesleki ve teknik okul ve kurumlarında atölye ortamlarını sektörel bazlı olarak iyileştireceğiz. Mesleki ve teknik eğitim okul yönetim modelini

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

geliştirecek, yerel yönetimlerin ve sektör temsilcilerinin katılımını sağlayacağız.

Bu çerçevede başta mesleki ve teknik Anadolu liseleri olmak üzere, bir mesleğe yönelik olarak eğitim veren bütün kurumlarımızın sektörle bağlantılı ve sektörün istihdamı için ihtiyaç duyduğu niteliklerle donanmış biçimde yeniden yapılandırılması için ilgili bütün paydaşlar ve sektörlerle çok kapsamlı bir çalışma programı hazırlıkları devam etmektedir.

Mesleki eğitimin niteliğinin yükseltilmesi amacıyla 10. Kalkınma Planı'nda belirlenen eğitim hedefleri ve politikaları da dikkate alınarak Bakanlığımız koordinasyonunda sosyal paydaşlarla birlikte geliştirilen Türkiye Mesleki ve Teknik Eğitim Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2014-2018), Yüksek Planlama Kurulunca uygun bulunarak, Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu kapsamda, ilgili kamu kurum ve kuruluşları ve sosyal paydaşlarla oluşturulan yıllık çalışma planları çerçevesinde, mesleki ve teknik eğitimin hedeflenen düzeye ulaştırılmasına çalışılmaktadır. Faaliyetlerin gerçekleştirme durumları internet üzerinden web tabanlı olarak izlenmektedir.

Türkiye'nin en önemli ve öncelikli gündem maddelerinden birisi olan işsizliğin azaltılması ve nitelikli eleman ihtiyacının karşılanması amacıyla 2010 yılında başlatılan Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Merkezleri (UMEM) Projesi ile Bakanlığımız, İŞKUR ve TOBB iş birliğinde gençlerimizin mesleki eğitim almalarına ve donanımlı olarak iş hayatına atılmalarına yönelik çalışmalara devam edilmektedir.

Ayrıca Mesleki Becerilerin Geliştirilmesi Projesi ile meslek sahibi olmayanlara, meslek sahibi olmasına rağmen istihdam alanı dar olanlara, engellilere, ev hanımlarına, dul ve yetimlere, eski hükümlülere, terör

mağdurlarına, göçe maruz bırakılanlara ayrıca özellikle genç işsizlere ve mesleğini değiştirmek isteyenlere ilgi ve istidatları göz önüne alınarak meslek edindirilmekte ve bu becerilerini üst seviyelere çıkararak mesleki yeterlilik kazandırılmaktadır.

Mesleki Becerilerin Geliştirilmesi Projesi (MESGEP) ile 35 ilde özel politika gerektiren grupların hayat kalitelerinin yükseltilmesine katkı sağlayacak mesleki eğitim faaliyetlerinin planlanması ve uygulanması için ihtiyaç duyulan bilgilerin üretilmesi amacıyla bir araştırma yapılmıştır. İllerdeki çalışmalar, bu araştırma raporu doğrultusunda yapılmaktadır.

**Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,**

Yine mesleki ve teknik eğitimin geliştirilmesi konusunda endüstriyel otomasyon teknolojileri alanında ülkemizde yapılan çalışmalar model alınarak, endüstriyel otomasyon teknolojileri alanının Orta Asya ve Orta Doğudaki diğer ülkelere de yaygınlaştırılması, bu ülkelerdeki sektörün ihtiyacına göre eğitim programı hazırlanması, öğretmen eğitim sisteminin kurulması ve öğretmenlerin Türkiye’de ve/veya ülkelerinde eğitimini amaçlayan Endüstriyel Otomasyon Teknolojilerinin Orta Asya ve Orta Doğu Ülkelerine Yaygınlaştırılması Projesi gerçekleştirilmiştir.

Proje ile endüstriyel otomasyon teknolojileri alanında Ülkemizin edinmiş olduğu deneyimleri, dost ve kardeş ülkelere transfer edilmesi hedeflenmiştir.

Bakanlık olarak mesleki ve teknik eğitimde kaliteyi artırmak, sanayi kuruluşlarına kaliteli iş gücü sağlamak ve istihdamı artırmak amacıyla organize sanayi bölgelerinde açılan özel mesleki ve teknik eğitim okullarında öğrenim gören her bir öğrenci için 2012-2013 eğitim ve

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

öğretim yılından başlamak üzere, resmî okullarda öğrenim gören bir öğrencinin okul türüne göre Devlete maliyetinin bir buçuk katını geçmemek üzere eğitim desteği yapılmaktadır.

Bugün itibariyle, OSB’lerde 34 resmî ve 23 özel mesleki ve teknik Anadolu lisesinde 35 bin 611 öğrenci öğrenim görmekte ve bu 23 özel mesleki ve teknik Anadolu lisesinde öğrenim gören 16.411 öğrencinin öğrenim giderleri Bakanlığımızca karşılanmaktadır.

**Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,**

Önümüzdeki süreçte öncelikli konularımızdan bir diğeri de yükseköğretim kurumları ve süreci ile ilgili yapacağımız değişiklikler olacaktır. Demokratik, özgürlükçü ve evrensel değerlere uygun bir üniversite tasavvurunun yanı sıra, ülkemizin uluslararası öğrenci havuzundan aldığı payın artırılması da önemli hedeflerimizden birisi olacaktır. İlgili tüm kurum, kuruluş ve kişilerin görüş ve önerileri dikkate alınarak Bakanlığımız tarafından hazırlanacak yeni yasal düzenlemeyi önümüzdeki dönemde Parlamento’ya sunmayı planlıyoruz.

Kamu, özel sektör ve yükseköğretimin temsil edildiği, eğitim sisteminin talep ve arzı arasında bağlantı kuran ve bu çerçevede yükseköğretim politikalarını ele alan bir “Yükseköğretim Planlama Kurulu” oluşturulacaktır.

Kurulacak yeni üniversite ve fakülteler için, öğrenci ve öğretim elemanı sayısı ile fakültelerin doluluk oranları gibi objektif kuralları baz alan bir mekanizma geliştireceğiz.

Bölgesel ihtiyaçlar ile yetkinlik düzeylerini dikkate alarak üniversitelerin ihtisaslaşmasını destekleyeceğiz.

Özel üniversitelerin kurulmasına ve yurt dışındaki üniversitelerin Türkiye’de, Türkiye’deki üniversitelerin de yurtdışında faaliyet göstermelerine imkân vereceğiz.

Yükseköğretim kurumları bünyesinde veya yükseköğretim kurumlarıyla iş birliği içinde bağımsız ileri araştırma merkezlerinin kurulması için yeni destek mekanizmaları oluşturacağız.

Üniversitelerin uluslararası rekabet gücünü artırmak amacıyla daha fazla yabancı öğrenci kabul etmeleri ve öğretim elemanı istihdam edebilmelerini sağlayacağız.

Öncelikle üniversitelerde veya araştırma ve geliştirme merkezlerinde olmak üzere, yurtdışındaki yetişmiş insan gücünün uygun imkânlar sağlayarak ülkemize dönüşünü hızlandıracak yeni politikalar geliştireceğiz.

**Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,**

Ayrıca millî ve manevi değerlerine bağlı, evrensel değerleri özümsemiş bir öğrenci profilinin yetişmesi için gerekli eğitim ve öğretim müfredatının oluşturulmasına yönelik çalışmalarımız devam etmektedir.

Müfredatın eğitimin her kademesinde öğrenciyi hayata hazırlayan, öğrenmeyi öğreten, istidatlarını ortaya çıkaran, temel becerileri veren, özgüveni pekiştiren, evrensel değerleri aktaran bir içeriğe sahip hale getirilmesi yönündeki çalışmalarımıza devam edeceğiz.

Müfredatı bilgi teknolojileri destekli öğretime uygun hale getirerek, eğitsel e-İçeriklerin genişletilmesi ve daha da geliştirilmesini sağlayacağız.

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

Okul öncesi ve ilköğretim kademelerinde oyun tabanlı öğrenmeyi etkin hale getireceğiz. Mobil erişim sistemlerini geliştirecek sosyal medyanın öğrenme aracı olarak daha etkin biçimde kullanılmasını sağlayacağız.

Öğrencilerimize yazılı ve sözlü iletişim kurabilecek düzeyde yabancı dil öğretimine öncelik vereceğiz. Bu amaca yönelik olarak öğretme sistematüğini ve müfredatı gözden geçirerek, dil öğrenimini etkin hale getiriyoruz.

Birlikte, problem çözmeye dayalı ve proje tabanlı öğrenmeyi teşvik eden eğitim teknolojilerini yaygınlaştırıyoruz.

Hayat boyu öğrenme stratejimiz doğrultusunda çalışmalar genişleyerek devam ediyor. Eğitim sürecinin toplumsal hayatın en dinamik unsuru olduğu gerçeğini dikkate alarak yaygın eğitim kurumları (halk eğitimi merkezleri, mesleki eğitim merkezleri, turizm eğitim merkezleri ve olgunlaşma enstitüleri) aracılığıyla hayat boyu öğrenmeye katılımı artırmak öncelikli hedefimiz olmaya devam edecektir.

**Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,**

Eğitim alanında gerçekleştireceğimiz bütün bu faaliyetler için;

- 52 milyar 735 milyon 625 bin TL'si personel giderleri,
- 8 milyar 109 milyon 878 bin TL'si Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet primi giderleri,
- 7 milyar 36 milyon 578 bin TL'si mal ve hizmet alım giderlerinde kullanılmak üzere cari harcamalar,
- 2 milyar 49 milyon 64 bin TL'si devlet parasız yatılı öğrencileri, burslar ile diğer cari transferler,

- 6 milyar 284 milyon 628 bin TL'si sermaye giderleri ve
- 138 milyon 533 bin TL'si de sermaye transferlerini karşılamaya matuf şekilde, **76 milyar 354 milyon 306 bin TL'si Bakanlığımız bütçesi, 23 milyar 590 milyon 696 bin TL'si Yüksek Öğretim Kurulu ve üniversitelerin bütçesi, 445 milyon 303 bin TL'si Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı bütçesi** olmak üzere, toplam eğitim bütçemiz **100 milyar 390 milyon 305 bin TL** olarak öngörülmüştür.

**Sayın Başkan,
Değerli Milletvekilleri,**

Millî Eğitim Bakanı olarak, şahsım, eğitim camiamız ve milletimiz adına bize bu desteği veren (Başbakanlığı döneminde genel bütçeden en çok payı eğitime ayırma geleneğini başlatan) Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip ERDOĞAN'a ve bu geleneği büyük bir özveriyle devam ettiren başta Sayın Başbakanımız Ahmet DAVUTOĞLU olmak üzere, Kalkınma Bakanımız ve Maliye Bakanımıza, Hükûmetimizin bütün üyelerine, Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu; Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı ve çok değerli üyelerine, eğitim ile ilgili konularda duyarlılığını ortaya koyan Türkiye Büyük Millet Meclisi başkan ve üyelerine, Meclis çalışanlarına, sivil toplum kuruluşlarına ve emeği geçen bütün bürokrat ve uzmanlara şükranlarımı sunarım.

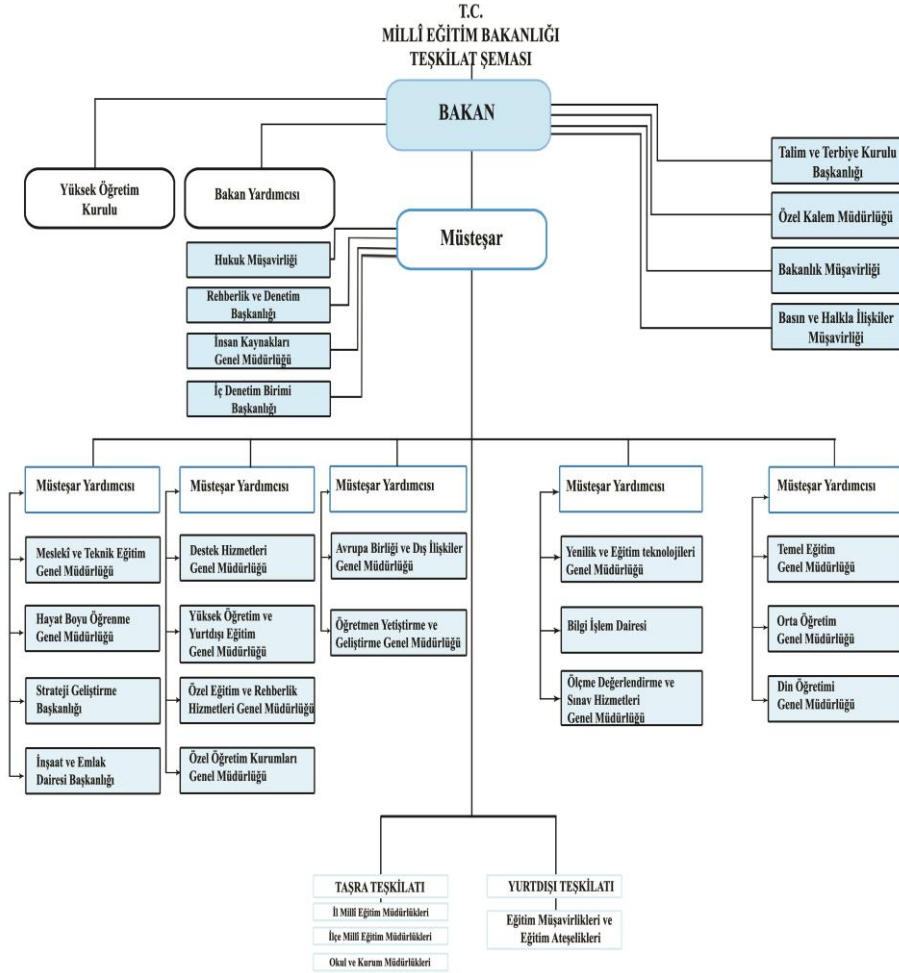
Millî Eğitim Bakanlığı 2016 yılı Bütçesinin eğitim camiamıza, öğretmenlerimize, çocuklarımıza, gençlerimize, velilerimize, eğitim çalışanlarımıza ve ülkemize hayırlı olması dileği ile muhterem heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

**Nabi AVCI
Millî Eğitim Bakanı**

1. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞININ TEŞKİLAT YAPISI

Millî Eğitim Bakanlığı, 652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Merkez Teşkilatı, Taşra Teşkilatı ve Yurt dışı Teşkilatı olarak yapılandırılmıştır.

Bakanlık merkez teşkilatı; Bakanlık Makamı, Müsteşar ve Müsteşar Yardımcıları, Hizmet Birimleri ile Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığından oluşmaktadır.

1.1. Yönetim ve Organizasyon

Bakanlığımızın sahip olduğu kurumsal yapı ve kapasitenin etkin bir şekilde kullanılması için planlama, koordinasyon, izleme ve değerlendirme çalışmaları 652 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) kapsamında sürdürülmektedir.

Bakanlık görev alanına giren konularla ilgili bilgi, süreç, veri ve istatistikleri bütünsel bir yaklaşımla ele alan coğrafi bilgi sistemi ile entegre bir yönetim bilgi sistemi kurulumu çalışmaları tamamlanma aşamasına gelmiştir.

Vatandaşların hizmetlere doğru yerden eksiksiz belgelerle başvurmasının sağlanması, ortak hizmetlerin tüm birimlerde aynı şekilde sunulmasının sağlanması, gereksiz yazışmaların kaldırılması, başvurularda istenen belgelerin azaltılması, hizmetlerin elektronik ortama aktarılması, vatandaşlara başvurularının sonuçlanma süresinin bildirilmesi amacıyla Bakanlık merkez ve taşra teşkilatında toplam 711 hizmet e-Devlet ortamına aktarılmıştır.

Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatı hizmet standartları, Strateji Geliştirme Başkanlığı koordinesinde tamamlanarak, Bakanlığımız internet sayfasında yayınlanmış ve görünürlüğü sağlanmıştır.

5018 sayılı Kanun gereği Bakanlığımızda İç Kontrol Sisteminin kurulma çalışmaları devam etmektedir. Bakanlığımız teşkilat yapısında muhtelif tarihlerde çıkartılan Kanunlarla değişiklikler yapılmıştır. Dolayısıyla, bugüne kadar yapılan iç kontrol çalışmaları revize edilecektir. “Millî Eğitim Bakanlığı İç Kontrol Eylem Planı” güncellenerek, iç kontrol çalışmaları Plan çerçevesinde yürütülecektir.

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

Kurumların ve/veya birimlerin hiyerarşik yapılarında meydana gelen değişikliklere uygun olarak yazışma kodlarındaki değişimi önlemek ve veri bütünlüğünü sağlamak amacıyla İdari Birim Kimlik Kodu uygulamasına geçilmiştir. Bu kapsamda Bakanlığımız tarafından yaklaşık 72.600 idari birim kimlik kodu üretilmiştir.

Eğitimde Kalite Yönetim Sistemi kapsamında, Millî Eğitim Bakanlığı Eğitimde Kalite Yönetim Sisteminin, 2015-2016 eğitim ve öğretim yılında uygulanabilir hale getirilmesi planlanmakta olup, uygulamanın elektronik ortamda yazılım çalışması devam etmektedir.

Bakanlığın, iç denetim faaliyetleri 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve ilgili mevzuatı doğrultusunda yürütülmektedir. Söz konusu mevzuat tüm kamu kurumları için uygulanması öngörülen ortak hükümleri içermekte olup Bakanlığımız iç denetim faaliyetlerinin uygulanmasına ilişkin esas ve usuller söz konusu mevzuat doğrultusunda çıkarılan Millî Eğitim Bakanlığı İç Denetim Yönergesi doğrultusunda yürütülmektedir. Söz konusu yönerge 2015 yılı içerisinde ilgili mevzuatı çerçevesinde güncellenmiştir.

5018 sayılı Kanun gereğince idare tarafından hazırlanan ve geliştirilen iç kontrol sisteminin yeterliliği ve etkinliğine güvence vermek üzere, söz konusu yasa ve yönetmelikte öngörülen sistem denetimi, mali denetim, uygunluk denetimi ve bilgi teknolojileri denetim görevleri İç Denetim Birimi Başkanlığının yetki ve sorumluluğunda yürütülmektedir. Yapılan iç denetim ve danışmanlık faaliyetleri sonucunda hazırlanan raporlar doğrultusunda ilgili idari birimler tarafından hazırlanan eylem planları ile hizmetlerin daha etkin ve verimli olarak planlanması ve uygulanması amaçlanmaktadır. 2015 yılı içerisinde danışmanlık faaliyetlerine ağırlık verilmiş olup, Bakanlığımız hizmet alanı ile ilgili ihtiyaç duyulan önemli faaliyet süreçleri üzerinde çalışmalar yapılmıştır.

Üst yöneticinin yasa gereği sunduğu İç Kontrol Güvence Beyanı'na esas olmak üzere yapılan bu çalışmalarda, Bakanlığımız kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması, risk esaslı değerlendirmelere dayalı olarak yapılan iç denetim faaliyetleri ile Bakanlığın 5018 sayılı Kanun kapsamında kullandığı bütçe kaynaklarının hesap verilebilirliğinin sağlanması hedeflenmektedir.

Eğitim sistemi, Anayasamız ile güvence altına alınmış olan eğitim hakkının her vatandaşın kullanabileceği şekilde ve sürdürülebilir bir kalite anlayışı ile tasarlanmıştır. Bu felsefe doğrultusunda oluşturulan hükümet programı ve kalkınma planları ile belirlenen eğitim hedefleri ve politikalarının okul, ilçe ve il düzeyinde uygulanması halen sistem içinde yer alan 2.560 maarif müfettişi ile denetlenmektedir.

Rehberliği esas alan bir anlayışla yapılan denetimlerde uygulamada görülen eksiklikler giderilmekte, işleyişin düzeltilmesi ve geliştirilmesi sağlanmaktadır.

Denetim sisteminin etkililiğinin üst düzeyde sağlanması, eğitim hizmetlerinin kalitesinin artırılması ve kalite anlayışının yaygınlaştırılması etkili bir denetim sistemi ile mümkün olacaktır. Bu çerçevede etkili bir denetim sistemi için okul ve kurum türleri bazında denetim rehberleri hazırlanmıştır. Hazırlanan denetim rehberleri paydaşlardan gelen görüş ve öneriler doğrultusunda sürekli olarak güncellenmektedir.

Yönetim anlayışında meydana gelen gelişmeler ve yenilikler baz alınarak Denetim Kalite Standartları ile maarif müfettişleri görev standartları belirlenmiştir. Maarif müfettişlerinin mesleki yeterliliklerinin sürekli üst düzeyde tutulması amacı ile maarif müfettişlerine yönelik kapsamlı bir eğitim süreci başlatılmış olup, bu kapsamda önümüzdeki yıl sonuna kadar tüm müfettişlerin eğitimleri tamamlanmış olacaktır.

2016 Yılı Bütçe Sunuş Konuşması

Ayrıca, rehberlik ve denetim süreç ve sonuçlarının etkin bir şekilde izlenmesi ve değerlendirilmesi için e-Denetim modeli uygulamaya konulmuştur. Bu model ile ülke genelinde yapılan denetimlerde okul ve kurumlarda tespit edilen sorunların ve çözüm önerilerinin ortak veri tabanına işlenmesi sağlanmıştır. Bu şekilde tespit edilen sorunlar çözülmekte ve eğitim sisteminde sürekli iyileştirmeler yapılmaktadır.

1.2. İnsan Kaynağı

Kurumlarda insan kaynaklarını, organizasyonel amaçlar doğrultusunda en verimli şekilde kullanmak, insan kaynağının iç ve dış gelişmelere uygun olarak etkin bir şekilde planlanmasını, geliştirilmesini ve değerlendirilmesini sağlamak, kurumun verimliliği açısından büyük önem taşımaktadır.

1.2.1. Millî Eğitim Bakanlığı İnsan Kaynağı

Kaliteli bir eğitim ve öğretimin en önemli unsuru öğretmendir. Ülkenin her köşesindeki öğrencilerimizin kadrolu öğretmenler tarafından eğitilmesini sağlamak için 2003 yılından 2015 yılına kadar 512 bin 120 öğretmen ataması yapılmıştır. Norm kadro esaslarına göre doluluk oranı ülke genelinde %89,98'e, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde ise %87,33'e ulaşmıştır. İhtiyacın kadrolu öğretmenle karşılanamadığı durumlarda ücretli öğretmen görevlendirilmesi yapılmaktadır. Ayrıca, 10 Şubat 2016 tarihinde yapılan 29.916 öğretmenin atamasıyla birlikte öğretmen sayısı 923.364 olmuştur.

Tablo 1. Kadrolu Öğretmen Sayıları (2003-2015)

Yıllar	Kadrolu Öğretmen								Toplam
	Atama Nedeni/Çeşidi								
	İlk Atama	Açıktan Atama, Kurumlar Arası Yeniden Atama	Açıktan İlk, Kurum İç, Kurumlar Arası İlk Atama	Milli Sporcu	Engellilerin Ataması	657 4/B	Korunmaya Muhtaç Çocuklar	Kılık Kıyafet Yönetmeliği Disiplin Affı Nedeni İle Atama	
2003	18.473	2.027	2.314						22.814
2004	17.900	536	593						19.029
2005	20.000	183	594						20.777
2006	30.456	494	50			19.877			50.877
2007	18.914	289	175	115		25.927			45.420
2008	20.093	647	132	144		19.693			40.709
2009	21.186	1.955	662	90		6.323			30.216
2010	36.193	2.020	1.647	62	1.000				40.922
2011	36.650	1.201	2.033	61					39.945
2012	55.254	256	514	74			8		56.106
2013	40.687	250		106	311			225	41.579
2014	49.002	366		83	671			868	50.990
2015	51.326	404		152	723			131	52.736
Toplam	416.134	10.628	8.714	887	2.705	71.820	8	1.224	512.120

2003-2015 yılları arasında eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfı dışındaki kadrolara 49.268 personel ataması yapılmıştır.

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

Tablo 2. İstihdam Edilen Personel Sayısı (EÖH Dışında) (2003-2015)

ATAMA NEDENİ/ÇEŞİDİ	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	GENEL TOPLAM
Kadrolu Personel (EÖH Sınıfı Dışındakiler) (KPSS)					2.000	283	5			1.017	1.765	995		6.065
Özürü Personel İstihdamı	354	202	0	120	100	80	60	4.000		843	1.236	2.020	3.360	12.375
Özelleştirme Sonucu Atama (657 4/a 4046 S. Kanun)	332	305	243	1.030	150	190	611	617	113	48	300	47	38	4.024
Terör Mağduru	9	6	17	23	19	97	150	118	33	31	157	1.069	705	2.434
Korunmaya Muhtaç Çocuklar	752		753	611	606	709	783	774	842	914	948	1.010	517	9.219
Özelleştirme Nedeniyle Atama (657-4/C)			8.105	756	493	282	793	3.315	196	62	142	212	72	14.428
6191 sayılı Kanun Kapsamında (Görevine son verilen askerler)										74	2			76
Milli Eğitim Uzmanı													26	26
Milli Eğitim Uzman Yardımcısı										58	59	33	72	222
Eğitim Uzmanı										7	151	1	1	160
Avukat (Merkez Teşkilatı)											15	1	13	29
Avukat (Taşra Teşkilatı)										70	118			188
Sözleşmeli Bilişim Personeli										2	9		11	22
Toplam	1.447	513	9.118	2.540	3.368	1.641	2.402	8.824	1.184	3.126	4.902	5.388	4.815	49.268

Belirtilen kadrolarda 2015 yılında 4.815 personel istihdam edilmiştir. Atanan personelin istihdam nedenlerine göre dağılımları; %69,78'ini engelli personel, %10,74'ünü korunmaya muhtaç çocuklar, %14,64'ünü terör mağdurları, %4,84'ünü ise diğer istihdam nedenleri oluşturmaktadır.

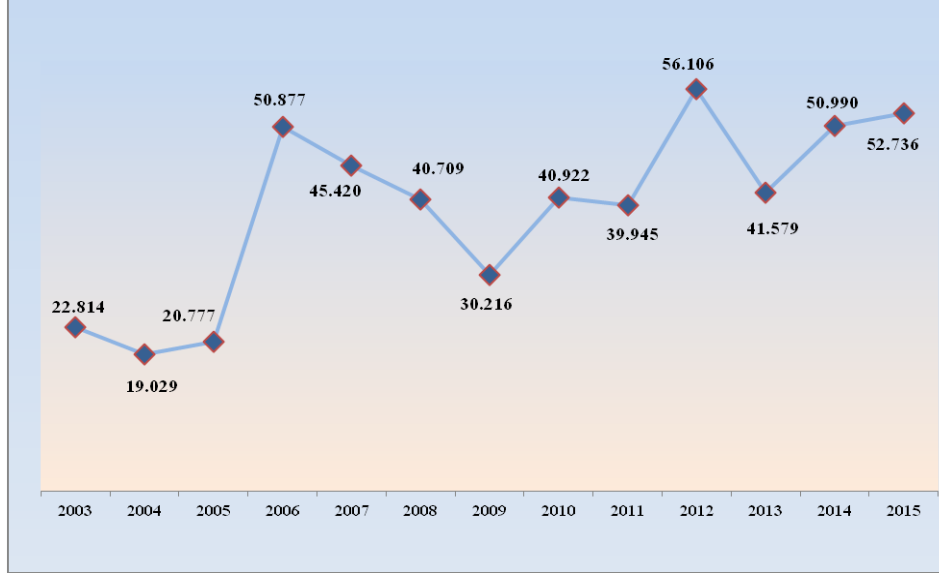
Bakanlığımızca 2011 yılında, “Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmen İstihdam Projeksiyonları, Stratejileri ve Sistemlerinin Geliştirilmesi Projesi (İKOP)” başlatılmıştır. İnsan kaynakları yönetim sistemi kurmaya yönelik çalışmaları içeren bu proje kapsamında; bölge/il düzeyinde ve yıl/alan bazında gelecek yılları kapsayan, öğretmen istihdamına ilişkin arz/talep analizleri ile 2023 yılına kadar olan süreyi kapsayan orta vadeli öğretmen istihdam projeksiyonları yapılmıştır.

Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmen İstihdam Projeksiyonları, Stratejileri ve Sistemlerinin Geliştirilmesi Projesi (İKOP) ile Bakanlığımız orta vadeli olarak öğretmen planlamasını yapabilecek duruma gelmiştir.

Millî Eğitim Bakanlığı, Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı (ÖSYM) ve Devlet Personel Başkanlığı (DPB) arasında “Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Genel Yönetmelik” kapsamında bir protokol imzalanarak; belirli alanlardaki öğretmen istihdamının, KPSS Genel Yetenek/Genel Kültür ve Eğitim Bilimleri testlerinin sonuçlarına ek olarak, öğretmenlerin alan bilgilerinin de ölçülmesi amacıyla, Öğretmenlik Alan Bilgisi Testi sonuçlarının da dikkate alınarak gerçekleştirilmesi sağlanmıştır.

2015 yılında 16 alanda (Almanca öğretmenliği, biyoloji öğretmenliği, coğrafya öğretmenliği, din kültürü ve ahlak bilgisi öğretmenliği, fizik öğretmenliği, ilköğretim matematik öğretmenliği, İngilizce öğretmenliği, kimya öğretmenliği, lise matematik öğretmenliği, rehberlik, sınıf öğretmenliği, fen bilimleri/fen ve teknoloji öğretmenliği, sosyal bilgiler öğretmenliği, tarih öğretmenliği, Türk dili öğretmenliği, ve Türkçe öğretmenliği) öğretmenlik alan bilgisi sınavı yapılmıştır.

Grafik 1.Yeni Atanan Kadrolu Öğretmen Sayısı (2003-2015)

Diğer yandan, bilim ve teknolojideki gelişmeler her meslekte yeni bilgi ve teknolojileri öğrenmeyi ve çalışanların bu konularda yetiştirilmesini zorunlu kılmaktadır. Bilgi toplumunda kurumlar, çalışanlarında çok yönlü beceri sahibi, karmaşık kurum içi ve dışı ilişkileri kavrayabilen yeterlilikler ve etkili takım çalışmasına uyma yeteneği aramaktadır.

Bunun gerçekleştirilmesinde ise okul ve taşra yöneticileri ile ilgili görev bazlı yeterliliklerin tespit edilerek, bu tespitler doğrultusunda ihtiyaçların belirlenmesi ve eğitim programlarının hazırlanmasında öğretmen dışı personele yönelik hizmet içi eğitimler de önemli bir rol oynamaktadır. Bir kurum ya da kuruluştan beklenen verimin elde edilmesini belirleyen temel faktörlerden biri kurumda çalışanlardır. Bu bağlamda insan kaynakları bir kuruluşun en değerli varlığıdır.

Tablo 3. Mevcut Yönetici ve Öğretmen

EĞİTİM KURUMU YÖNETİCİSİ	KADROLU ÖĞRETMEN	SÖZLEŞMELİ ÖĞRETMEN
68.701	824.747	1
893.449		

* MEBBİS Norm İşlemleri Modülü Güncel Verilerine Göre-Ocak 2016

1.2.2. Yükseköğretim İnsan Kaynağı

Genç kuşaklara çağın gerektirdiği donanımı kazandırıp, yeteneklerini keşfettirip geliştirme imkânı sağlayarak onları geleceğe hazırlayan üniversiteler, çağdaş dünyanın vazgeçilmez kurumlarından biridir. Artan önemlerine bağlı olarak üniversitelerin, her yaştan ve kesimden bilgi talep eden insanlara hizmet verebilecek kurumlara dönüşüm süreci hızla devam etmektedir. Bu noktada üniversitemize büyük görevler düşmektedir.

Tablo 4. Yükseköğretim Verileri (2015)

Tür	Devlet	Vakıf	Vakıf MYO	Toplam
Üniversite	109	76	8	193
Fakülte	1.132	447		1.579
Yüksekokul	375	110		485
Meslek Yüksek Okulu	813	101	8	922
Enstitü	451	220		671
Araştırma Uygulama Merkezi	2.158	513	5	2.676
Bölüm	13.670	2.810	119	16.599
Program	15.257	8.784	746	24.787
Anabilim Dalı	22.169	2.324		24.493
Bilim Dalı	4.455	777		5.232
Yükseklisans programı	9.421	2.165		11.586
Doktora programı	4.582	450		5.032
Sanatta Yeterlilik Programı	113	11		124

Not: Veriler YÖK'ten alınmıştır.

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

Üniversitelerimizde görev yapan akademik personel sayısında da yıllara göre büyük artışlar sağlanmıştır. 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında toplam öğretim elemanı sayısı 76.090 iken, 2015 yılında bu sayı 150.146'ya ulaşmıştır.

Tablo 5. Yükseköğretim Akademik Personel Sayısı (2015)

Akademik Görevler	Devlet	Vakıf	Vakıf MYO	Toplam
Profesör	18.654	3.225	10	21.889
Doçent	12.551	1.826	3	14.380
Yardımcı Doçent	27.369	6.342	17	33.728
Öğretim Görevlisi	16.363	3.509	347	20.219
Okutman	7.390	2.782	24	10.196
Uzman	3.597	155		3.752
Araştırma Görevlisi	41.843	3.152		44.995
Çeviriçi	21			21
Eğitim Öğretim Planlamacısı	17	1		18
Öğretim Görevlisi Doktora	65	812	71	948
Toplam	127.870	21.804	472	150.146

Tablo 6. Öğretim Elemanlarının Akademik Unvanlara Göre Dağılımı (2002-2016)

Akademik Görevler	Eğitim Öğretim Yılı		Artış Oranı %
	2002-2003	2015-2016	
Profesör	10.187	21.889	114,87
Doçent	5.401	14.380	166,25
Yardımcı Doçent	12.621	33.728	167,24
Öğretim Görevlisi/Öğretim Görevlisi Doktora	12.371	21.167	71,10
Okutman	5.691	10.196	79,16
Uzman, Çeviriçi, Eğitim Öğretim Planlamacısı, Diğer	2.393	3.791	58,42
Araştırma Görevlisi	27.426	44.995	64,06
TOPLAM	76.090	150.146	97,33

Not: 01.11.2015 tarihi itibarıyla alınmıştır.

Türkiye yükseköğretiminin uluslararasılaşması bakımından atılan en önemli adımlardan biri, 2010 yılında Yabancı Uyruklu Öğrenci Sınavı (YÖS)'nin kaldırılarak uluslararası öğrenci kabulüne ilişkin usul ve esasları belirleme konusunda üniversitelere büyük bir esneklik tanıyan düzenlemedir.

Uluslararası bilim, teknik ve sanat birikiminden daha fazla yararlanarak ülkemizin gelişimine ivme kazandırabilecek ve ülkemizi ihtiyaç duyulan alanlarda daha ileriye taşıyabilecek nitelikli insan gücünü yetiştirmek amacıyla yürütülen hareketlilik programları kapsamında yurt dışına daha fazla öğrenci gönderilmesi amaçlanmaktadır.

Bu amaçla, Bakanlığımız tarafından yükseköğretim kurumlarının öğretim elemanı ve kamu kurumlarının yetişmiş insan kaynağı ihtiyacını karşılamak üzere, 1416 sayılı Kanun uyarınca yurt dışına öğrenci gönderilmektedir.

Türkiye'de hizmetine ihtiyaç duyulan bilim ve teknoloji transferinin gerçekleştirilmesi amacıyla yönelik olarak özellikle yükseköğretim kurumlarının öğretim elemanı ihtiyacını karşılamak üzere, Cumhuriyetin ilk yıllarından itibaren yurt dışı eğitim bursu verilmiştir. Başlangıçta yılda 120 öğrenciye burs verilirken, 1929 yılından 2005 yılına kadar 7.069 kişi yurt dışı burslardan yararlanmaya hak kazanmıştır. 2006 yılında dönemin Başbakanı Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'ın talimatıyla hayata geçirilen “5 Yılda 5 Bin Öğrenci Projesi” ile program ivme kazanmıştır. 2006 yılından 2015 yılına kadar 7.518 öğrenci burslardan yararlanmıştır. Görüldüğü gibi Cumhuriyet tarihi boyunca 1416 sayılı Kanun kapsamında verilen yurt dışı yüksek lisans ve doktora burslarının yarısından fazlası son 10 yılda verilen burslardan oluşmaktadır.

2016 Yılı Bütçe Sunuş Konuşması

Bakanlığımız yurt dışı bursiyerlerimizin şartlarında sürekli iyileştirmeler yapmakta, yaptığı düzenlemelerle öğrencilerimizin imkânlarını artırarak bu bursu daha cazip hale getirmektedir.

2014 yılında 1416 sayılı Kanun'da yapılan değişiklikle, bu Kanun uyarınca mecburi hizmet karşılığı yurt dışına gönderilenlerin öğrenimlerini başarıyla tamamladıktan sonra mecburi hizmet yükümlülüklerini ifa etmek üzere, adlarına gönderildikleri kurumların ilgili kadrolarına atanacakları hükmü getirilmiştir. Bununla birlikte devlet memuru olup burstan yararlanmak isteyen adaylar için öngörölmüş olan istifa şartı ortadan kaldırılmıştır. Ayrıca yurt dışında lisansüstü eğitim amacıyla geçirilen sürelerin tamamının memuriyette geçmiş sayılarak, bu sürelerin her yılının bir kademe ilerlemesine ve her üç yılının bir derece yükselmesine esas olacak şekilde değerlendirileceği hükmü Kanuna eklenmiştir. Bu değişiklik, 1416 bursluların özlük hakları açısından çok önemli bir değişikliktir.

2013 yılına kadar daha çok ABD ve Batı Avrupa ülkelerine öğrenci gönderilirken, Türkiye'nin uluslararası pozisyonu da dikkate alınarak farklı ülke ve bölge uzmanları yetiştirilmek üzere 2013 yılından itibaren dünyanın hemen hemen tüm bölgelerine öğrenci gönderilmeye başlanmıştır.

Bu kapsamda 2015 yılında, bursluluğa hak kazanan öğrenciler; ABD, Almanya, Arjantin, Avustralya, Azerbaycan, Birleşik Arap Emirlikleri, Bosna Hersek, Brezilya, Bulgaristan, Cezayir, Çin, Endonezya, Etiyopya, Fas, Finlandiya, Fransa, Güney Afrika Cumhuriyeti, Güney Kore, Gürcistan, Hırvatistan, Hindistan, Hollanda, İngiltere, İran, İspanya, İsrail, İsveç, İtalya, Japonya, Kanada, Kazakistan, Kırgızistan, Kuveyt, Malezya, Meksika, Mısır, Norveç, Özbekistan, Pakistan, Polonya, Rusya, Sırbistan, Singapur, Tunus, Ürdün, Venezüella ve Yunanistan gibi ülkelerin de aralarında bulunduğu 67 farklı ülkede lisansüstü öğrenim görebileceklerdir.

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

2015 yılında ÖSYM'nin lisans programları tablosundaki 985 lisans alanı taranmış ve ilan edilen burs kontenjanlarına 416 farklı lisans alanından mezun olan öğrencilerin başvurabilmesi sağlanmıştır.

2013 yılından itibaren; dönüşlerinde Bakanlığımız merkez teşkilatında uzman olarak çalışmak üzere Bakanlığımız adına yurt dışına burslu öğrenci gönderilmeye başlanmıştır. Bu kapsamda; zihinsel engelliler eğitimi, özel yetenekliler eğitimi, eğitim sosyolojisi, eğitimde ölçme ve değerlendirme, eğitim teknolojileri, yabancı dil eğitimi gibi alanlarda son 3 yılda 300 kişiye yurt dışı yüksek lisans bursu sağlanmıştır

2015 yılında ilan edilen 1.500 yurt dışı bursluluk kontenjanı için ÖSYM'ye yaklaşık 10.661 aday başvurmuş, bu adayların 1.134'ü yurt dışı bursundan yararlanmaya hak kazanmıştır.

1416 sayılı Kanun kapsamındaki burslarda son 10 yılda ülkesine göre değişen miktarlarda %50 ile %70 oranında zam yapılmıştır. Yine yıllık bazda, Bakanlığımız bütçesinde yurt dışı burslar için ayrılan miktar son on yılda 13,5 kat artarak 2015 yılında 315.000.000 TL olmuş ve 2016 yılı Bakanlık bütçesine 433.565.000 TL öngörülmüştür.

Yurt dışında lisans ve lisansüstü öğrenim gören bursiyerlere ödenen burs miktarı ülkelere göre değişmekte olup, Tablo 7'de gösterilmiştir.

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

Tablo 7. Lisans ve Lisansüstü Öğrenim Gören Bursiyerlere Ödenen Burs Miktarının Ülkelere Göre Dağılımı

Ülkeler	Lisans Öğrenimi Yapanlara Ödenecek Aylık Burs Miktarı	Lisansüstü Öğrenim Yapanlara Ödenecek Aylık Burs Miktarı
Almanya	1.330 EURO	1.490 EURO
ABD	1.620 \$	1.780\$
Avusturya	1.240 EURO	1.380 EURO
Avustralya	1.820 \$	1.980 \$
Belçika	1.000 EURO	1.180 EURO
Çin	1.150 \$	1.220 \$
Danimarka	6.900 DK	8.640 DK
Fransa	1.380 EURO	1.590 EURO
Finlandiya	1.100 EURO	1.160 EURO
Hollanda	1.180 EURO	1.370 EURO
İngiltere	1.080 £	1.200 £
İrlanda	1.520 EURO	1.680 EURO
İspanya	980 EURO	1.150 EURO
İsveç	7.460 KS	8.340 KS
İsviçre	2.760 FS	3.040 FS
İtalya	820 EURO	970 EURO
Japonya	187.000 JY	230.000 JY
Kanada	1.730 C\$	1.870C\$
Norveç	7.320 KN	8.140 KN
Tunus	1.150 \$	1.220 \$
Ürdün	1.270 \$	1.340 \$
Yeni zelanda	1.270 \$	1.340 \$
Kazakistan	480\$	540 \$
Kırgızistan	480\$	540 \$
Türkmenistan	480\$	540 \$
Tacikistan	480\$	540 \$
Özbekistan	480\$	540 \$
Moğolistan	480\$	540 \$
Rusya	1.390 \$	1.530\$
Kırım, Tataristan, Çeçenistan, Dağıstan	480\$	540\$

2. EĞİTİM ve ÖĞRETİM SİSTEMİNİN YAPISI

1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu ile belirlenmiş olan Millî Eğitim Sistemi, "Örgün Eğitim" ve "Yaygın Eğitim" olmak üzere iki ana bölümden oluşmaktadır.

8	Yükseköğretim Kurumları	Doktora Diploması (Doktora, Sanatta Yeterlilik/Doktora ve Tıpta Uzmanlık)			Mesleki Yeterlilik Kurumu	8. Seviye Mesleki Yeterlilik Belgesi	
7		Yüksek Lisans Diploması (Tezli) Yüksek Lisans Diploması (Tezsiz)				7. Seviye Mesleki Yeterlilik Belgesi	
6		Lisans Diploması				6. Seviye Mesleki Yeterlilik Belgesi	
5		Ön Lisans Diploması (Akademik)				5. Seviye Mesleki Yeterlilik Belgesi	
		Ön Lisans Diploması (Mesleki)					
4	Millî Eğitim Bakanlığı	Lise Diploması	Mesleki ve Teknik Eğitim Lise Diploması	Ustalık Belgesi	Mesleki Yeterlilik Kurumu	4. Seviye Mesleki Yeterlilik Belgesi	
3						Kalfalık Belgesi[1]	3. Seviye Mesleki Yeterlilik Belgesi
		Ortaokul Öğrenim Belgesi					
2		İlkokul Öğrenim Belgesi					2. Seviye Mesleki Yeterlilik Belgesi
1	Okul Öncesi Katılım Belgesi						

¹ Kalfalık Belgesine sahip olabilmek için Ortaokul Öğrenim Belgesi sahibi olmak gerekmektedir.

2.1. Örgün Eğitim

Örgün eğitim; belirli yaş grubundaki ve aynı seviyedeki bireylere, amaca göre hazırlanmış programlarla, okul çatısı altında düzenli olarak yapılan eğitimidir.

Örgün eğitim; resmî ve özel okul öncesi, ilkokul, ortaokul, ortaöğretim ve yükseköğretim kurumlarında verilen eğitimi kapsar.

2.1.1 Okul Öncesi Eğitim

Okul öncesi eğitim hizmetleri anaokulları, anasınıfları ve uygulama sınıflarında verilir. Okul öncesi eğitimin yaygınlaşması ve kurumsallaşması yönünde yapılan çalışmalar ile okullaşma oranı 2014-2015 eğitim ve öğretim yılı itibariyle 5 yaş grubu net okullaşma oranında bir önceki yıla göre %11,24'lük bir artış olmuş, bu sayede okullaşma oranı %53,78'e ulaşmıştır. 4-5 yaş grubunda ise net okullaşma oranı %41,57'dir.

Hedefimiz her çocuğun zorunlu eğitime başlamadan önce en az bir yıl okul öncesi eğitimi almış olmasını sağlamak ve 4-5 yaş grubundaki çocuklarda okullaşma oranını 10. Kalkınma Planı ve Millî Eğitim Bakanlığı Stratejik Planında belirtildiği gibi plan dönemi sonunda %70'e çıkarmaktır. Bu hedefimize ulaşmak için mevzuatımızda bir dizi değişiklik yapılmıştır. Fiziki mekânların tam kapasite ile kullanılması, her çocuğa fırsat eşitliği sağlanması ve özellikle dezavantajlı çocukların okula kazandırılması için okul öncesi eğitimde, eğitim hizmetlerinin devlet okullarında ücretsiz hale getirilmesi ile ilgili mevzuat düzenlemeleri yapılmıştır.

36-66 aylık çocuklarımızın okul öncesi eğitimden yararlanmaları için teşvik edici çalışmalar yapılmaktadır. Bağımsız anaokullarının yanı sıra okul öncesi ek derslikler inşa edilmektedir.

Kurum temelli modellere erişimde güçlük çeken çocuklar için, toplum temelli erken çocukluk hizmetleri modeli devreye sokulmuştur. Gezici öğretmen modeli ile ilgili çalışmalara başlanmıştır. Okul öncesi eğitimi yaygınlaştırmak ve geliştirmek, çalışan anne ve babanın taleplerini karşılamak için yaz okulları ve çocuk kulüpleri uygulamaları yeniden düzenlenmiş ve yaygınlaştırılmıştır. Farkındalık oluşturmak için aile bilinçlendirme çalışmalarına hız verilmiştir. Maddi nedenlerle okula gelmeyen çocukların çeşitli teşviklerle okula devamı yönünde projeler geliştirilmiştir. Şartlı eğitim yardımlarından 48-66 aylık çocukların da yararlandırılması sağlanmıştır. Bakanlığımıza bağlı olmayan okul öncesi eğitim kurumlarına ait verilerin e-Okul sistemine entegrasyonu sağlanmıştır. Okul öncesi eğitim hizmeti alan tüm çocuklarımıza Pamuk Şekerim1 ve Pamuk Şekerim2 adlı eğitim materyalleri dağıtılmıştır.

2.1.2. İlköğretim

Anayasamız başta olmak üzere diğer kanunlarda da belirtildiği üzere; İlköğretim, ilköğrenim kurumlarında; öğrenim çağında bulunan kız ve erkek çocuklar için mecburi, Devlet okullarında parasız olarak verilir.

İlköğretim kurumları; 4 yıl süreli ve zorunlu ilkokullar ile 4 yıl süreli zorunlu ve farklı programlar arasında tercihe imkân veren ortaokullar ile imam hatip ortaokullarından oluşur. Ortaokullar ile imam hatip ortaokullarında lise eğitimini destekleyecek şekilde öğrencilerin yetenek, gelişim ve tercihlerine göre Kur'an-ı Kerim, Hz. Muhammed'in Hayatı, Temel Dini Bilgiler, Okuma Becerileri, Yazarlık ve Yazma Becerileri, Yaşayan Diller ve Lehçeler, İletişim ve Sunum Becerileri, Yabancı Dil, Bilim Uygulamaları, Matematik Uygulamaları, Çevre ve Bilim, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım, Görsel Sanatlar, Müzik, Spor ve Fiziki Etkinlikler, Drama, Zeka Oyunları, Halk Kültürü, Medya Okuryazarlığı, Hukuk ve Adalet ile Düşünme Eğitimi gibi seçimlik dersler oluşturulmuştur.

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

Mecburi ilköğretim çağına giren 66 aylık ve üzeri tüm çocuklarımız e-Kayıt sistemi ile ikametgahlarına en uygun ilkokullara yerleştirilerek çağ nüfusundaki tüm çocukların okula kaydı yapılmaktadır.

Bunun yanı sıra, öğrencilere temel bilgi, beceri ve değerleri kazandırmak, evrensel değerler içinde millî kültürün öğrenilmesine ve geliştirilmesine önem vererek Türkçe'nin doğru, güzel ve etkili kullanılması, öğrencilerin ilgi ve yeteneklerini geliştirerek onları hayata ve üst öğrenime hazırlamak temel hedeftir. Böylece, eleştirel düşünceye sahip problem çözme yetisi olan, teknolojiyi hayatının bir parçası olarak kullanan, etkili iletişim becerilerine sahip, grup ve takım çalışması yapabilen, sosyalleşmiş bireyler yetiştirilmektedir. Bu anlamda hayata geçirilen TÜBİTAK işbirliğinde yürütülen “Ortaokul Öğrencilerine Yönelik Matematik ve Fen Bilimleri-Bu Benim Eserim Proje Yarışması” ile bugüne kadar 401.725 adet proje yaklaşık 427.000 öğrenci tarafından hazırlanmıştır. BBE proje çalışması 2014-2015 eğitim öğretim yılında onuncu kez, 81 ilde başarılı bir şekilde uygulanmıştır. BBE proje yarışması için ön görülen on yıllık süre 2015 yılında sona ermiştir.

Okul öncesi ve temel eğitim kademesindeki çocuklarımızın bilişsel ve sosyal gelişimlerine destek olurken fiziksel açıdan da gelişimlerine önem vermekteyiz. Bu kapsamda 2012 yılından itibaren “Okul Sütü Programı” başlatılmış olup 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında toplam 5.848.375 öğrenciye, 2015-2016 eğitim ve öğretim yılında toplam 6.118.221 öğrenciye süt dağıtımının yapılması planlanmıştır.

Birleşmiş Milletlere bağlı Gıda ve Tarım Örgütü'nün (FAO) 2015 yılını “Uluslararası Toprak Yılı” ilan etmesi münasebetiyle Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğünün teklifi ve Bakanlığımızın uygun görüşü ile yaygın etkisinin ülkesel boyutta olacağı, gelecek nesiller için doğal kaynaklarımızın korunumu, kullanımı ve geliştirilmesine yönelik “Ben, Geleceği Çiziyorum” isimli bir sosyal sorumluluk projesi

hazırlanmış ve söz konusu projenin protokolü ilgili taraflarca 30.06.2015 tarihinde imzalanmıştır. Projenin süresi iki yıl olup ilk yıl 7 bölgenin birer büyük şehrinde ikinci yıl ise 30 büyük şehrin tamamında faaliyetlerin gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

2.1.3. Ortaöğretim

Öğrencilere ortaöğretim düzeyinde ortak bir genel kültür vererek yükseköğretime, mesleğe, hayata ve iş alanlarına hazırlamayı amaçlayan ortaöğretim kurumları; öğrencileri bedenî, zihnî, ahlâkî, manevî, sosyal ve kültürel nitelikler yönünden geliştirmeyi, demokrasi ve insan haklarına saygılı, çağımızın gerektirdiği bilgi ve becerilerle donatılmış olarak geleceğe hazırlamayı amaçlamaktadır.

Ortaöğretim kurumları işlevlerini millî eğitimin genel ve özel amaçları ile temel ilkeleri doğrultusunda, evrensel hukuka, demokrasi ve insan haklarına uygun; öğrenci merkezli, aktif öğrenme ve demokratik kurum kültürü anlayışıyla yerine getirmektedir.

Eğitim sistemimiz, etkileyici bir boyutta genişleyerek ortaöğretimde brüt ve net okullaşma oranları artmış, her bir öğrencinin öğrenim süresine yarım okul yılı ilave edilmesi ile eşdeğer bir iyileşme sağlanmıştır. PISA verileri, bu genişlemenin yanında 15 yaş grubu çocukların PISA sonuçlarında iyileşme olduğunu göstermektedir. Daha önemli bir sonuç ise, bu iyileşmelerin çoğunluğunun dezavantajlı geçmişe sahip öğrencilerden gelmiş olmasıdır. Dolayısıyla eğitime erişimdeki ve eğitim performansındaki eşitsizlikler önemli ölçüde azalmıştır.

“Millî Eğitim Bakanlığı Örgün ve Yaygın Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kursları Yönergesi” ile halen öğrenci olanlar örgün ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında, mezun öğrenciler ise halk eğitimi merkezlerinde açılan kurslardan yararlandırılmıştır. Böylece Bakanlığımıza bağlı resmî örgün ve yaygın eğitim kurumlarında öğrenim

2016 Yılı Bütçe Sunuş Konuşması

gören istekli öğrenci ve kursiyerlere yönelik olarak destekleme ve yetiştirme kursları açılmıştır. Bu kurslarda öğrencilerin, öğrenim gördükleri dersler yanında yeteneklerine uygun olan sanat, kültür ve spor alanlarında da okullarımızda takviye kursları düzenlenmiştir.

Öğrencilerimizin ilgi ve yeteneklerini keşfetmelerini ve geliştirmelerini sağlamak, dünyadaki çağdaşları ile rekabet edebilecek bir donanıma erişmiş nesiller olarak yetiştirmek, eğitim sistemini daha demokratik, esnek ve sivil bir yapıya kavuşturmak, eğitim alanındaki özel sektör payını arttırmak ve ortalama eğitim süresini yükseltmek amacıyla kapsamlı bir eğitim reformunu hayata geçirmeye dönük çalışmalar yürütülmüştür.

Temel hak ve özgürlüklere saygılı, insan haklarını esas alan, daha demokratik ve özgürlükçü bir eğitim felsefesi inşa edilmiştir. Ayrıca eğitim ile ilgili diğer mevzuat (yönetmelik ve yönergeler), müfredat ve öğretim programları demokrasi ve insan hakları açısından taranmakta ve analiz edilmektedir. Böylece başta müfredat olmak üzere, eğitime ilişkin pedagojik ve yönetsel tüm materyallerin millî-manevi değerlerimizle ve demokratik ilkelerle uyumlu hale getirilmesi amaçlanmaktadır.

Bir üst okula geçiş sürecinde, öğrencinin okul yıllarındaki ders dışı faaliyetleri, sosyal sorumluluk projelerine katkısı, müfredat içi veya dışı spor, kültür, sanat etkinliklerine katılımı/başarısı gibi kriterlerin de dikkate alınmasını sağlayacak çalışmalara devam edilmiştir. Bu kapsamda, sportif, sanatsal ve kültürel yetenekleriyle temayüz eden öğrencilerimizin tespit edilmesi ve bu öğrencilerin güzel sanatlar lisesi ve spor lisesine yönlendirilmesi de önceliklerimiz arasında yer almıştır. Böylece ülkemizin sanatsal ve sportif yaşamına katkı sağlayacak bireylerin yeteneklerini doğru ve sağlıklı bir şekilde geliştirmeleri desteklenmiştir.

Okul terklerinin ve öğrenci barınma sorunlarının en aza indirilmesine, güvenli eğitim ortamlarının sağlanmasına, kadın ve çocukların da içerisinde yer aldığı dezavantajlı kesimlerin eğitimden azami derecede faydalanmasına yönelik faaliyetlere aksatılmadan devam edilmektedir.

Eğitim ve öğretimde niteliğin yükseltilmesi, bölgeler arasındaki nitelik ve nicelik farklılıklarının giderilerek fırsat ve imkân eşitliğinin sağlanması, çağ nüfusu içindeki herkese öğrenim hakkının kullanılması ve kaynakların rasyonel olarak kullanılması yönündeki çalışmalar sürdürülmektedir.

Ortaöğretim; genel ortaöğretim, mesleki ve teknik ortaöğretim ve din öğretimi olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır.

2.1.3.1. Genel Ortaöğretim

Genel ortaöğretim kurumları arasında Anadolu liseleri, fen liseleri, sosyal bilimler liseleri, güzel sanatlar liseleri ile spor liseleri yer almaktadır.

Bu ortaöğretim kurumları; öğrencileri sahip olduğu ilgi, yetenek ve becerileri doğrultusunda geliştirerek toplumumuzun ve ülkemizin beklentileri ile geleceğe yönelik ihtiyaçlar göz önüne alınarak yükseköğretime ve mesleğe hazırlar.

Fen liselerinde, fen ve matematik; sosyal bilimler liselerinde, edebiyat ve sosyal bilimler; güzel sanatlar liselerinde, görsel sanatlar ve müzik; spor liselerinde ise beden eğitimi ve spor alanlarında nitelikli insan yetiştirilmesi ve ilgili alanlara kaynaklık edilmesi amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda eğitim-öğretim faaliyetleri gerçekleştirilmektedir.

2016 Yılı Bütçe Sunuş Konuşması

2015-2016 eğitim ve öğretim yılında 2.322 Anadolu lisesi, 261 fen lisesi, 92 sosyal bilimler lisesi, 57 spor lisesi ve 74 güzel sanatlar lisesi olmak üzere toplam 2.806 okul bulunmaktadır. Ayrıca, 2.504 özel genel lise, 1 açık öğretim lisesi bulunmaktadır.

Ortaöğretimin zorunlu eğitim kapsamına alınması ile öğrencilerin genel ortaöğretime bağlı okullarda öğrenim görme taleplerini karşılamak amacıyla okulların kontenjanları ve şube öğrenci sayıları arttırılmıştır. Bu uygulama ile okulların kontenjanları %30 oranında yükseltilmiştir.

2.1.3.2. Mesleki ve Teknik Ortaöğretim

Mesleki ve teknik ortaöğretim; öğrencilerimize ortak bir genel kültür vererek yükseköğretime, mesleğe, hayata ve iş alanlarına hazırlamayı amaçlayan okullarımızdır. Bu okullarımızda Sivil Havacılık Alanının açılmasıyla birlikte 53 alan 205 dalda eğitim öğretim yapılmaktadır.

Bu okullarımızda 2014-2015 eğitim ve öğretim yılından itibaren 9. sınıflarda Anadolu meslek programı kademeli olarak uygulamaya konulurken, 11 ve 12. sınıflarda 62 alan 226 dalda modüler yapıda öğretim programları uygulanmaktadır.

2015-2016 eğitim ve öğretim yılında 2.300 mesleki ve teknik Anadolu lisesinde, 109.680 öğretmen ve 1.482.308 öğrenci; 894 çok programlı Anadolu lisesinde, 18.665 öğretmen ve 235.612 öğrenci ve 96 mesleki ve teknik eğitim merkezinde, 3.454 öğretmen ve 36.619 öğrenci olmak üzere toplamda 3.290 okul, 131.799 öğretmen ve 1.754.539 öğrenci ile eğitim öğretim yapılmaktadır.

Ayrıca, 369 özel eğitim meslek lisesinde, 4.738 öğretmen ve 26.809 öğrenci; 12 müzik ve sahne sanatları lisesinde, 562 öğrenci; 419 özel meslek lisesinde, 8.604 öğretmen ve 99.217 öğrenci ile eğitim öğretim yapılmaktadır.

Mesleki ve teknik eğitim, dışa açılma ve uluslararası rekabet gücünü artırma çabası içinde olan Türkiye ekonomisi için nitelikli insan gücü ihtiyacının karşılanması bakımından hayati önem taşımaktadır.

Son 13 yılda hem mesleki eğitimde okullaşma oranlarının artırılması hem de mesleki eğitimin niteliğinin yükseltilmesi konularında önemli adımlar atılmıştır.

2002-2003 eğitim ve öğretim yılı itibarıyla mesleki ve teknik eğitimin ortaöğretim içerisindeki payı (açık öğretim öğrencileri hariç) %32,6 iken, 2015-2016 eğitim ve öğretim yılında %57'ye çıkarılmıştır.

9. Kalkınma Planı, 2012 Yılı Programı, 2013 Yılı Programı, Türkiye Sanayi Strateji Belgesi, 26. Mesleki Eğitim Kurulu hükümleri doğrultusunda ve 2014-2018 yıllarını kapsayan 10. Kalkınma Planı'nda belirlenen eğitim hedefleri ve politikaları da dikkate alınarak Bakanlığımız koordinasyonunda paydaşlarla birlikte geliştirilen Türkiye Mesleki ve Teknik Eğitim Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2014-2018), Yüksek Planlama Kurulu'nun 06.05.2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Kararı ile uygun bulunmuş ve 08.06.2014 tarihli, 29024 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Belge, mesleki ve teknik eğitim sistemini oluşturan üç ana politika ekseninde kurgulanmıştır. Bunlar; Mesleki ve Teknik Eğitime Erişim, Kapasite ve İstihdam eksenleridir.

Mesleki ve Teknik Eğitime Erişim Ekseni, toplumda mesleki ve teknik eğitimin önemi ve erişim imkânları konusunda farkındalık, mesleki ve teknik eğitim kurumlarının tür ve kademeleri arasında yatay-dikey geçişlerde esnek ve geçirgen bir yapı, özel politika gerektiren grupların erişim imkânlarının ve Ar-Ge faaliyetlerinde iş birliğinin geliştirilmesi konularını kapsamaktadır.

2016 Yılı Bütçe Sunuş Konuşması

Mesleki ve teknik eğitim veren okul ve kurumlarımızın kapasitelerinden azami derecede yararlanılmasını sağlamak amacıyla, ihtiyaç duyulan okullarda, hem örgün hem de yaygın öğretim programlarında; hafta içinde çalışma saatleri dışında, hafta sonunda, yarı yıl ve yaz tatillerinde tam gün tam yıl eğitim uygulaması yapılmakta, okul ve kurumlar 07:00-22:00 saatleri arasında açık tutulmaktadır.

Mesleki ve Teknik Eğitimde Kapasite Ekseninde, mesleki ve teknik eğitimde yeterlilik sistemi, ulusal meslek standartları ve yeterliliklere göre öğretim programları, eğitim ortamları, mesleki rehberlik ve kariyer sistemi, yönetim ve kalite güvence sistemi geliştirilmesi konuları yer almaktadır.

İllerde istihdam ve mesleki eğitim politikalarının oluşturulması, istihdamı koruyucu, geliştirici ve işsizliği önleyici tedbirler ile uygulanacak aktif iş gücü programlarının belirlenmesi gibi bir dizi görevi yerine getirmekte olan İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurullarının etkin ve verimli çalışmaları sağlanacaktır.

Mesleki ve Teknik Eğitim ile İstihdam Ekseni, özel politika gerektiren gruplar dâhil olmak üzere mesleki ve teknik eğitim öğrenci, kursiyer ve mezunlarına temel beceriler kazandırılması, iş yeri tabanlı eğitim, yaratıcılık, yenilikçilik, girişimcilik, iş sağlığı ve güvenliği, ulusal ve uluslararası hareketlilik konularını kapsamaktadır.

2.1.3.3. Din Öğretimi

Bakanlığımıza bağlı olarak faaliyet gösteren imam hatip okulları hem mesleğe, hem de yükseköğrenime öğrenci hazırlayan kurumlardır. Kültür dersleri ve meslek derslerini öğretim programı içerisinde birlikte sunan imam hatip lisesi modeli 1924 yılında yürürlüğe giren Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile Millî Eğitim Sistemimiz içerisinde yer almıştır.

İmam hatip okulları; 4 yıllık eğitim veren imam hatip ortaokulları ve 4 yıllık eğitim veren Anadolu imam hatip liselerinden oluşmaktadır.

İmam hatip ortaokullarında diğer ortaokullardan farklı olarak Kur'an-ı Kerim, Hz. Muhammed'in Hayatı, Arapça, Temel Dini Bilgiler dersleri zorunlu dersler arasında yer almaktadır. Bu dersler ayrıca ortaokullarımızda seçmeli olarak okutulmaktadır.

2015-2016 eğitim ve öğretim yılı itibarıyla 1.961 imam hatip ortaokulu ve imam hatip lisesi bünyesinde; imam hatip ortaokulunda, 524.295 öğrenci ve 1.149 Anadolu imam hatip lisesinde, 555.870 öğrenci eğitim öğretim görmektedir.

Kız çocuklarımızın okula erişimini sağlamak ve nitelikli eğitim almaları amacıyla başta Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri olmak üzere yurt genelinde halkımızdan gelen talepler doğrultusunda kız Anadolu imam hatip liselerinin sayısı arttırılmıştır. Bugüne kadar 260 adet müstakil kız Anadolu imam hatip lisesi açılmıştır. Ayrıca bu okullara pansiyon açılması da önceliklerimizdendir. Bu okullarımızdan 66 okulumuzun pansiyonu mevcuttur.

İleri düzey yabancı dil becerisi ve akademik bilgiye sahip başarılı öğrenciler yetiştirmek amacıyla çeşitli illerimizde bazı Anadolu imam hatip liselerinde İngilizce ve Arapça hazırlık sınıfı açılmıştır. Hazırlık sınıfı bulunan okullarda, öğrencilerimiz bir yıl boyunca dil eğitimi almaktadırlar.

Müslüman ülkeler ile içinde Müslümanların yaşadığı ülkelerin yetkin din görevlisi ihtiyacını karşılamak, ilgili ülkelerle ikili ilişkileri geliştirmek amacıyla İstanbul, Kayseri, ve Konya'da yabancı uyruklu öğrencilerin eğitim gördüğü uluslararası Anadolu imam hatip liseleri bulunmaktadır. Türkiye Diyanet Vakfı ile ortaklaşa yürütülen bu proje kapsamında 77 ayrı ülkeden gelen öğrencilerin sayısı 1.036'ya ulaşmıştır.

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

Müslüman ülkelerden ve Müslüman topluluklardan gelen talepler doğrultusunda yurt dışında imam hatip modelinin uygulandığı okulların sayısı giderek artmaktadır. Bu bağlamda Kırgızistan, Belçika, Danimarka, Avusturya, Kıbrıs, Somali, Suudi Arabistan'da (Mekke, Medine, Riyad ve Cidde) imam hatip modelinde okullar bulunmaktadır.

2.1.4. Özel Eğitim ve Rehberlik

Engelli bireylerin hak ettikleri yaşam düzeylerine ulaşabilmeleri ve bunu sağlayacak nitelikte eğitim imkânlarından en üst düzeyde yararlanabilmeleri adına özel eğitim hizmetleri her yıl olduğu gibi bu dönemde de hız kazanarak devam etmiştir.

Özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin tanılama sürecinden başlayarak kendilerine en uygun eğitim ortamlarına yönlendirilmeleri, yönlendirildikleri eğitim ortamlarında bireysel ihtiyaçları gözetilerek hazırlanan öğretim süreçleriyle nitelikli bir özel eğitim hizmeti verilmesi temel esastır.

Bu çerçevede özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin, öncelikle kaynaştırma/bütünleştirme uygulamaları yoluyla diğer akranlarıyla aynı ortamlarda eğitim almaları esas olmakla birlikte, bu bireyler eğitim ihtiyaçları ve performans düzeylerine göre her tür ve kademede açılan özel eğitim okul ve kurumlarında da eğitim almaktadırlar.

Önceliğimiz olan kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim uygulamaları kapsamında 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında okul öncesi dönemde 304, ilkokul düzeyinde 72.095, ortaokul düzeyinde 89.887 ve lise düzeyinde 20.935 olmak üzere toplam 183.221 öğrencimiz eğitim almıştır.

Bunun yanı sıra özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler diğer akranlarının öğrenim gördüğü okullarda açılan özel eğitim sınıflarında da eğitimlerini sürdürmektedirler. 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında ilkökul düzeyinde 16.322, ortaokul düzeyinde 15.943 özel eğitim ihtiyacı olan öğrenci özel eğitim sınıflarında eğitim almıştır. Ortaöğretim kademesinde de özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin eğitime erişimlerinin yaygınlaştırılması amacıyla ilk defa Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü'ne bağlı ortaöğretim kurumları bünyesinde "özel eğitim sınıfı" açılması ile ilgili çalışmalar tamamlanmış olup, bu kapsamda Şubat 2015 tarihinden itibaren bugüne kadar açılan 246 özel eğitim sınıfında 796 öğrenci eğitime başlamıştır.

Kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla ve özel eğitim sınıflarında eğitim gören öğrencilere ders saatleri dışında destek eğitim odalarında destek eğitimi verilmektedir. Verilen destek eğitiminin daha kaliteli ve verimli olabilmesi adına bu odaların standartları belirlenmiş ve belirlenen standartlara göre donatımları hızla yapılmaya başlanmıştır. Son bir yıl içerisinde 1.000 özel eğitim sınıfı ve destek eğitim odasının belirlenen standartlar doğrultusunda donatımı sağlanmıştır.

Öğrencilerimiz için her tür ve kademedede, her engel türüne uygun özel eğitim okul ve kurumlarımızda özel eğitim hizmetlerine devam edilmektedir. Zorunlu öğrenim çağındaki özel eğitime ihtiyacı olan bireylerden sağlık problemi nedeniyle örgün eğitim kurumlarından doğrudan yararlanamayacak durumda olanlar için evde ve hastanede eğitim hizmeti verilmektedir.

2014-2015 eğitim ve öğretim yılında özel eğitim uygulamaları kapsamında ve görme, işitme, ortopedik, zihinsel engelli ve özel yetenekli bireylere hizmet veren 1.254 özel eğitim okul/kurumlarında 259.282 öğrenciye eğitim hizmeti sunulmuştur. Bu okul ve kurumlarımızı özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerimizin eğitim ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri en uygun ortamlar haline getirebilmek

2016 Yılı Bütçe Sunuş Konuşması

ve teknolojik imkanlarla bu bireylerimizin engellerini en asgari seviyeye indirebilmek adına çalışmalarımız hızla devam etmektedir. Bu kapsamda Bakanlığımız tarafından görme ve işitme engelliler okullarımıza günümüz teknolojisine uygun donanıma sahip bilişim sınıfları; mesleki eğitim alan zihinsel engelli öğrencilerimizin eğitim gördükleri Özel Eğitim Mesleki Eğitim Merkezlerimize ise mesleki standartlara uygun meslek atölyeleri kurulmuştur.

Ayrıca yine Bakanlığımız tarafından engellilerin meslek yaşamına etkin katılımlarını sağlamak üzere, iş dünyası ve meslek kuruluşları ile iş birliği protokolleri imzalanmıştır. Bu işbirlikleri, engelli öğrencilerin staj imkanları ile iş yaşamını tanıma fırsatı bulmalarının yanı sıra iş dünyasının da engellilerin istihdamı ile ilgili farkındalığının artırılması noktasında büyük katkı sağlamıştır.

Ülkemizin geleceği için büyük önem verdiğimiz özel yetenekli bireylerin eğitimi için de çalışmalarımız artarak devam etmektedir.

Bu kapsamda geçtiğimiz yıl 72 olan Bilim ve Sanat Merkezi (BİLSEM) sayısı bu yıl 86'ya çıkarılmış ve bu kurumlarda destek eğitimi alan öğrencilerin takibi ve eğitim hizmetlerinin kalitesinin artırılması amacıyla interaktif bir e-BİLSEM modülü hizmete geçirilmiştir.

Özel yetenekli bireyleri tanılama süreci 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında ilk kez merkezi sınavla yapılmış olup 228 bin öğrenci sınava katılmıştır. Merkezi sınavla öğrenci tanılama süreci 2015-2016 eğitim ve öğretim yılında 1, 2, 3 ve 4. sınıf öğrencilerinin başvurabildiği 81 il merkezinde yapılacak şekilde planlanmıştır. 1 ve 2. sınıflarda eğitim gören 167 bin öğrencimize tablet uygulaması ile sınav yapılacaktır. Ayrıca özel yetenekli öğrencilerin destek eğitiminden en iyi şekilde yararlanması için Bilim ve Sanat Merkezi olmayan illerde tanılama süreci başlatılarak, tüm illerde Bilim ve Sanat Merkezi açılması hedeflenmektedir.

Özel yetenekli öğrenciler bilim ve sanat merkezlerinin yanı sıra ülke genelinde bulunan destek eğitim odalarından da yararlanabilmektedirler. Tüm bu özel eğitim hizmetlerinin başlangıcında tanılama ve yönlendirme süreci önemli bir husustur.

Bilindiği gibi özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin tanılanması, il ve ilçelerde bulunan toplam 228 rehberlik ve araştırma merkezlerinde (RAM) yapılmaktadır. Bu merkezlerimizde tanılama sürecinde kullanılan ölçme araçlarının yenileme çalışmaları devam etmekte olup 2015 yılında iki ölçme aracı tamamen yenilenecek kullanıma sunulmuştur. Yine tanılama sürecinde atılan en önemli adımlardan birisi olarak; yabancı testlerin uyarlamalarını yüksek kullanım maliyetleri ile kullanmak yerine, Türkiye'nin akademik kapasitesi ile yeni, çok kapsamlı ve web tabanlı uygulanabilecek testler ve psikolojik ölçme araçları geliştirmek üzere TÜBİTAK ve üniversitelerle iş birliği içinde yeni projeler başlatılmıştır.

Bakanlığımız tarafından ülke genelinde okullarda yürütülen rehberlik hizmetlerinin koordine edilmesi, öğrencilere ve ailelere yönelik psikolojik danışmanlık hizmetlerinin sunulması çalışmaları devam etmektedir. Bu kapsamda başta çocuğa yönelik şiddet olmak üzere, risk altındaki tüm çocuklara yönelik yetiştirici uzman ve öğretmen eğitimleri gerçekleştirilmiş olup bu personel aracılığıyla bilgilendirici seminerler, psikososyal hizmetler, danışmanlık tedbirleri gibi uygulamalar ülke çapında yürütülmüştür.

Ayrıca doğal afet, kaza, terör gibi olayların toplum üzerindeki olumsuz etkisini en aza indirebilmek amacıyla psikososyal müdahale hizmeti sunan alan uzmanlarının sayısı artırılarak toplamda 20.000'e çıkarılmıştır. Bu uzmanlar aracılığıyla 2015 yılında meydana gelen travmatik olaylar sonrası olaydan etkilenenlere anında müdahale edilerek etkin bir psikososyal hizmeti sunulmuştur.

2016 Yılı Bütçe Sunuş Konuşması

Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş sınavı sonrası öğrencilerin üst eğitim programlarına yerleşmesi sürecinde sınava giren bütün öğrencilerin rehberlik hizmetlerine erişiminin artırılması ve öğrencilerin ilgi ve yetenekleri doğrultusunda bir alana yerleştirilmesinin sağlanması amacıyla 81 ilde “Tercih Danışmanlığı” komisyonları oluşturulmuştur. 81 ilimizde tüm öğrencilerimizin erişimini sağlayacak şekilde tercih döneminde toplam 2.183 komisyonda 7.132 rehber öğretmen görevlendirilmiştir. Ayrıca 228 rehberlik ve araştırma merkezi tarafından yıl boyunca mesleki rehberlik ve danışmanlık hizmeti sunulmaktadır.

Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (ortak sınavlar) kapsamında, öğretmen, öğrenci ve velilere rehberlik etmesi amacıyla “Veli Bilgilendirme Kılavuzu, Öğrenci Bilgilendirme Kılavuzu ve Öğretmen Bilgilendirme Kılavuzu” hazırlanmıştır. Bu kılavuzlar aracılığı ile öğrencilerimize, velilerimize ve öğretmenlerimize rehberlik edilmiştir.

400.000 engelli bireyin rehberlik ve araştırma merkezlerinde eğitsel tanılama amacıyla müracaatlarını telefon, tablet veya bilgisayar üzerinden yapmalarını sağlayan RAMDEVU Sistemi hazırlanmıştır. Bu sistem 6 ilimizde başlatılmış olup 2016 yılı Şubat ayı içerisinde tüm ülkede uygulamaya geçirilecektir. Ayrıca 400.000 engelli vatandaşımızın raporlarını elektronik ortamda almalarını sağlayacak olan e-Rapor sistemi en geç Haziran 2016 tarihine kadar hayata geçirilecektir.

2016 yılı “Yüksek Öğrenime Geçiş Sınavı”na girecek tüm lise öğrencilerimize tüm rehberlik öğretmenlerimiz tercih danışmanlığı hizmeti sunacaktır. Bu amaçla öğretmen, öğrenci ve veli bilgilendirme çalışmaları yapılmaktadır.

2.1.5. Özel Öğretim

Özel öğretim kurumları 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununa göre açılan örgün ve yaygın eğitim kurumlarını kapsamaktadır.

Bakanlığımıza bağılı olarak faaliyet gösteren bu kurumlar; okul öncesi eğitim, ilköğretim, ortaöğretim, özel eğitim okullarından oluşan örgün eğitim kurumları ile çeşitli kurslar, motorlu taşıt sürücü kursları, hizmet içi eğitim merkezleri, öğrenci etüt eğitim merkezleri, özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinden oluşan yaygın eğitim kurumlarıdır. Ayrıca Bakanlığımıza bağılı olarak, ortaöğrenim ve yükseköğrenim öğrencilerine barınma hizmeti verilen özel öğrenci yurtları da faaliyet göstermektedir.

Özel öğretim kurumları resmî dengi olan kurumlarda uygulanan eğitim programlarını uygulayabildikleri gibi Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca onaylanan farklı eğitim programlarını da uygulayabilmektedir.

Özel okullarda niteliğı hızlı ve kalıcı bir şekilde yükseltmek için kalite geliştirme sistemi çalışmaları devam etmektedir. 10. Kalkınma Planında öngörüldüğü şekliyle, Bakanlığımız 2015-2019 Stratejik Planında özel sektörün payının artırılması hedeflenmektedir. Bunu gerçekleştirmek üzere teşvik uygulamalarının geliştirilmesi ve geliştirilen teşvik ve finansman uygulamalarının izleme ve değerlendirilmesinin güçlendirilmesi planlanmaktadır.

Özel okullara yönelik geliştirilen dönüşüm ve teşvik uygulamaları sayesinde özel okullaşma oranlarında önemli bir artış görülmektedir. 2014-2015 eğitim ve öğretim yılı bir önceki yıllla mukayese edildiğinde özel okul sayılarında %11,38 oranında bir artış yaşanmıştır. Aynı şekilde öğrenci sayısındaki artış ise %17,82 olmuştur

Dershanelerin özel okula dönüştürülmesi sonucunda kapatılan dershanelerin yerine Bakanlığımıza bağılı resmî örgün ve yaygın eğitim kurumlarında öğrenim gören istekli öğrenci ve kursiyerlere yönelik olarak destekleme ve yetiştirme kursları açılmaktadır.

2016 Yılı Bütçe Sunuş Konuşması

Yetiştirme ve destekleme kurslarında, öğrenciler dersleri ve öğretmenleri, öğretmenler de kurs verecekleri okulları seçebileceklerdir. Özel okul öğrencileri ve mezun durumda olan öğrenciler de kurslardan yararlanabileceklerdir.

21 Ekim 2015 tarihi itibarıyla 22.272 kurs merkezinde, 253.494 kadrolu öğretmen ve 38.395 ücretli öğretmen ile 4.306.858 öğrenci destekleme ve yetiştirme kurslarına katılmıştır.

29.05.2013 tarihli ve 28661 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren yeni Millî Eğitim Bakanlığı Özel Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Yönetmeliği ve Millî Eğitim Bakanlığı Özel Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Direksiyon Eğitimi Dersi Sınav Yönergesi ile uygulama sınavlarına ağırlık verilerek daha bilinçli ve yeterli sürücü adayları yetiştirmek amaçlanmıştır.

01.01.2016 tarihinden itibaren uygulamaya konulan yeni mevzuat düzenlemeleri ile sürücü eğitimi ve sınav esaslarında önemli değişiklikler yapılarak sınav süreleri artırılmıştır. Aday sürücü eğitimi ve sınav uygulamalarının AB’ye tam uyumlu hale getirilmesi yönünde ki çalışmalara devam edilmektedir.

Bu kapsamda yeni düzenlemelere 2016 yılında da devam edilerek trafik ve yol güvenliği konusunda Bakanlığımızca önemli adımlar atılması planlanmaktadır. Bunun yanında “Trafik Adabı” dersi programı 2016 yılından itibaren motorlu taşıt sürücü kurslarında uygulamaya konulmuştur.

2.1.6. Yükseköğretim

Yükseköğretim; millî eğitim sistemi içinde, ortaöğretime dayalı, en az dört yarı yılı kapsayan her kademedeki eğitim ve öğretimin tümüdür.

Yükseköğretim Kurulu ve Üniversitelerarası Kurul üst kuruluşlardır. Üniversite ile yüksek teknoloji enstitüleri ve bunların bünyesinde yer alan fakülteler, enstitüler, yüksekokullar, konservatuarlar, araştırma ve uygulama merkezleri ile bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsüne bağlı meslek yüksekokulları ile bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsüne bağlı olmaksızın ve kazanç amacına yönelik olmamak şartı ile vakıflar tarafından kurulan meslek yüksekokulları yükseköğretim kurumlarıdır.

Bugün itibarıyla 109'u devlet, 76'sı vakıf üniversitesi olmak üzere toplam 185 üniversite ile 8 vakıf meslek yüksekokulunda eğitim ve öğretim faaliyetlerine devam edilmektedir.

2.2. Yaygın Eğitim

Yaygın eğitim, örgün eğitim yanında veya dışında düzenlenen eğitim faaliyetlerinin tümünü kapsar. Yaygın eğitimin özel amacı, millî eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak, örgün eğitim sistemine hiç girmemiş olan veya herhangi bir kademesinde bulunan, ya da bu kademedен çıkmış vatandaşlara örgün eğitimin yanında veya dışında; okuma-yazma öğretmek, eksik eğitimlerini tamamlamaları için sürekli eğitim olanağı hazırlamak, bilimsel, teknolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmelere uyumlarını kolaylaştırıcı eğitim olanağı sağlamak, millî kültür değerlerimizi koruyucu, geliştirici, tanıtıcı ve benimsetici nitelikte eğitim yapmak, toplu yaşama, dayanışma, yardımlaşma, birlikte çalışma ve örgütlenme anlayış ve alışkanlıkları kazandırmak, ekonominin gelişimi doğrultusunda ve istihdam politikasına uygun meslek edinmelerini sağlayıcı olanaklar hazırlamak, beslenme ve sağlıklı yaşam tarzını benimsetmek, çeşitli mesleklerde çalışanlara, gelişmeleri için gerekli bilgi ve becerileri kazandırmak, boş zamanlarını yararlı bir biçimde değerlendirme ve kullanma alışkanlıkları kazandırmaktır.

2.2.1. Hayat Boyu Öğrenme

Hayat boyu öğrenme, okullar ile sınırlı kalmayan; evde, işte, hayatın her alanında gerçekleşebilen; öğrenmenin yaş, sosyal, ekonomik statü ve eğitim seviyesine bakılmaksızın, herhangi bir engel olmadan sürdürülebileceğini gösteren temel kavramlardan biridir.

Ülke olarak hayat boyu öğrenme alanındaki nihaî hedefimiz, farklı öğrenim ve yaş seviyelerindeki bireylerin istihdam edilebilirliklerini ve sosyo-kültürel gelişimlerini sağlamak amacıyla bilgi, beceri ve yeterliliklerini geliştirerek, öğrenmeye erişimlerini artırarak öğrenen bireyden, öğrenen topluma ve öğrenen Türkiye'ye doğru bir dönüşümü gerçekleştirmektir.

Bu gayeyi yerine getirmek için; bireylerin hayat boyu öğrenme konusundaki farkındalıklarının artırılması, toplumda herkesçe paylaşılan öğrenme kültürünün geliştirilmesi, öğrenme fırsatlarının artırılması, bireylerin öğrenmeye erişiminin sağlanması, her türlü önceki öğrenmenin değerlendirilmesi, vatandaşlarımıza hayat boyu rehberlik sisteminin sunulması ve etkin bir izleme değerlendirme sisteminin kurulması hedeflenmiş ve bu noktada önemli mesafe katedilmiştir.

Hayat Boyu Öğrenmeye ilişkin bu kavramlar, Yüksek Planlama Kurulunca 13.05.2014 tarihinde kabul edilen, 2014 ve 2018 yıllarını kapsayan Türkiye Hayat Boyu Öğrenme Strateji Belgesi'nde yer almaktadır.

Halk eğitimi merkezleri aracılığıyla anne-babalara ve çocuğa bakım hizmeti verenlere yönelik açılan "Aile Eğitimi Kurs Programı (0-18 Yaş)" ile çocuk gelişimi ve eğitimi, olumlu anne babalık becerileri, sağlık, beslenme, olumlu davranış kazandırma, toplumsal cinsiyet eşitliği, aile içi iletişim, şiddet, temel insan hakları, çocuk hakları, ergenlik dönemi gelişim özellikleri, riskler ve sorunlar, okula hazır

başlama, okul aile iş birliği gibi konularda eğitim verilerek daha sağlıklı ve başarılı nesiller yetiştirilmesi hedeflenmiştir.

“Aile Eğitimi Kurs Programı (0-18 Yaş)” Bakanlığımız iş birliğinde diğer Bakanlıklar, resmî kurum/kuruluşlar, belediyeler ve sivil toplum kuruluşları tarafından ülke genelinde uygulanmaktadır.

1 Ekim 2015 tarihi itibarıyla 0-18 Yaş Aile Eğitimi Kurs Programı ile 81 ilde açılan 3.038 kursla 56.937 kursiyere, 113.874 ebeveyne ve çocuğa ulaşılmıştır. 2002 yılından 1 Ekim 2015 tarihine kadar 35.359 aile eğitimi kursu açılmış, 804.327 kursiyerimiz bu kurslara devam etmiştir. Böylelikle 1.608.654 ebeveyn-çocuk ikilisine ulaşılmıştır.

Aile Eğitimi Kurs Programı kapsamında 2012 yılından 2016 yılına kadar 1.418.828 adet eğitim materyali ücretsiz dağıtılmıştır. Bu kapsamda; eğitimcilere aile eğitimi kurs programı kitabı, ailelere haftalık dersleri içeren aile mektubu, çocuklara ise basılı çocuk etkinlik materyalleri dağıtılmıştır.

Ayrıca 789.545 adet afiş, broşür, flyer gibi tanıtım materyali dağıtılmıştır.

Böylelikle toplamda 2.536.258 adet materyal basılarak vatandaşlarımıza, ailelerimize ücretsiz dağıtılmıştır. Eğitim materyalleri, iş birliği içerisindeki diğer uygulayıcı kurumlara da gönderilmektedir.

Yetişkinlere yönelik okuma yazma öğretimi çalışmalarında bilgisayar ve internet teknolojilerinden etkin bir şekilde yararlanılarak yetişkinlerin bilgisayar ve internet okuryazarı da olması sağlanacaktır.

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

337 mesleki eğitim merkezinde 31 meslek alanı 152 dalda yaklaşık 77.000 ırac, 47.000 civarında da kalfalık eğitimine gençlerimiz katılmışlardır. Ayrıca bu mesleki eğitim merkezlerimizde 3.761 kişiye iş yeri açma belgesi ile 19.500 kişiye usta öğreticilik belgesi verilmiştir.

Bakanlığımızın yaygın eğitim kurs programları kapsamında 6.667.164 vatandaşımıza kurs imkânı sağlanmıştır.

3. EĞİTİM ve ÖĞRETİMDE ERİŞİM, KALİTE ve KAPASİTE

3.1 Eğitim ve Öğretime Erişimin Artırılması

3.1.1. Öğrenci Sayıları

2015-2016 eğitim ve öğretim yılı itibarıyla örgün eğitimde öğrenim gören toplam öğrenci sayımız 17 milyon 588 bin 958'dir.

Tablo 8. Eğitimde Öğrenci Sayıları (Örgün) (Resmî ve Özel)

EĞİTİM KADEMESİ	Öğrenci Sayısı		
	Toplam	Erkek	Kadın
ÖRGÜN EĞİTİM TOPLAMI	17.588.958	9.059.597	8.529.361
Örgün Eğitim (Resmi)	14.540.339	7.439.698	7.100.641
Örgün Eğitim (Özel)	1.174.409	623.309	551.100
Örgün Eğitim (Açık öğretim)	1.874.210	996.590	877.620
Okulöncesi Toplamı	1.209.106	633.349	575.757
Resmi Okulöncesi	1.017.436	531.176	486.260
Özel Okulöncesi	191.670	102.173	89.497
İlkokul Toplamı	5.360.703	2.743.694	2.617.009
Resmi İlkokul	5.128.664	2.620.860	2.507.804
Özel İlkokul	232.039	122.834	109.205
Ortaokul Toplamı	5.211.506	2.635.412	2.576.094
Resmi Ortaokul	4.595.342	2.358.986	2.236.356
Özel Ortaokul	278.089	150.233	127.856
Açık Ortaokul	338.075	126.193	211.882
Ortaöğretim (Genel+Mesleki) Toplamı	5.807.643	3.047.142	2.760.501
Resmi Ortaöğretim	3.798.897	1.928.676	1.870.221
Özel Ortaöğretim	472.611	248.069	224.542
Açıköğretim Lisesi	1.536.135	870.397	665.738

Kaynak: Millî Eğitim İstatistikleri, 2015-2016

Tablo 9. Eğitim Kursiyer Sayıları (Yaygın) (Resmî ve Özel)

EĞİTİM KADEMESİ	Kursiyer Sayısı		
	Toplam	Erkek	Kadın
YAYGIN EĞİTİM TOPLAMI	8.700.576	4.723.898	3.976.678
Yaygın Eğitim (Resmî)	5.582.076	2.739.995	2.842.081
Yaygın Eğitim (Özel)	3.118.500	1.983.903	1.134.597

Not. Yaygın eğitim bilgileri, biten eğitim ve öğretim yılı itibarıyla alınmaktadır, 2014/2015.
Kaynak: Millî Eğitim İstatistikleri, 2014-2015

Özel Öğretim Kurumları Öğrenci Sayısı ve Oranları

Özel öğretim kurumlarının nitelik ve niceliğinin artırılması, eğitim sistemimizde kalite ve rekabet odaklı eğitim hizmetlerinin verilmesine katkı sağlayacaktır. Bakanlığımız 2015-2019 Stratejik Planında özel öğretimin payı okul öncesinde 9,16'dan 23'e, ilkokullarda 3,31'den 6'ya, ortaokullarda 3,51'den 7'ye ve ortaöğretimde 4,78'den 12'ye çıkarılması hedeflenmektedir.

10. Kalkınma Planında da ifade edilen hedeflere ulaşılması amacıyla örgün eğitimde özel okullaşma oranının artırılmasına yönelik çalışma ve faaliyetler yürütülmektedir. Özellikle özel okullarda öğrenim gören öğrencilere sunulan eğitim öğretim desteği ve diğer teşvikler ile dönüşüm programları sayesinde Türkiye'de özel sektörün eğitim-öğretim hizmetlerine yatırım yapması özendirilmektedir.

2014-2015 eğitim ve öğretim yılında tüm özel okullarda kayıtlı öğrencilerin toplam öğrenci sayısına oranı (açık öğretim hariç) %5,22 olmuştur. Örgün eğitim içerisindeki özel okul sayılarının toplam okul sayısına oranı ise %14,36'dır.

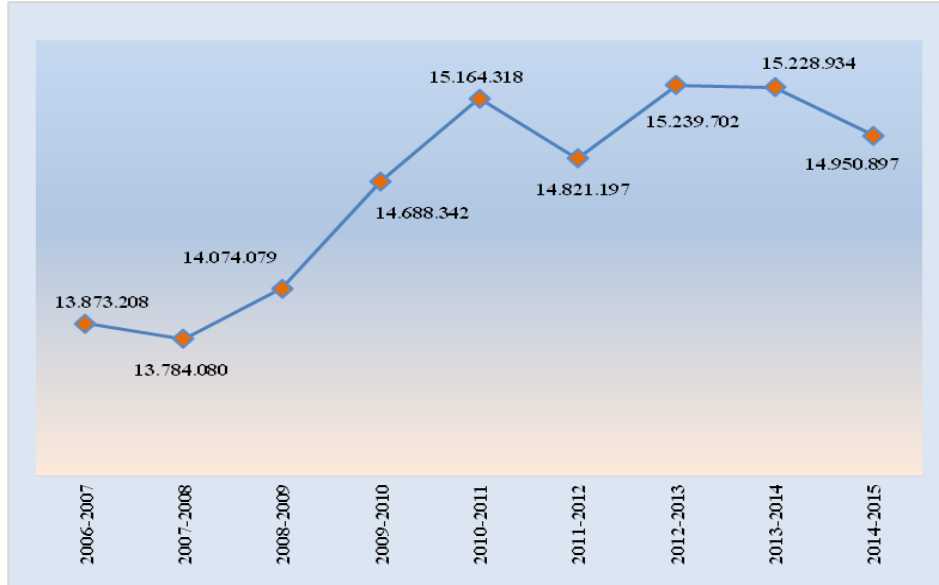
Tablo 10. Özel Öğrenci Sayıları

Öğretim Yılı	Resmî Öğrenci Sayısı	Özel Öğrenci Sayısı	Toplam Öğrenci sayısı	Özel Öğrenci Artış Oranı (%)	Özel Öğrenci / Toplam Öğrenci (%)
2006-2007	13.873.208	360.042	14.233.250		2,53
2007-2008	13.784.080	386.797	14.170.877	7,43	2,73
2008-2009	14.074.079	423.253	14.497.332	9,43	2,92
2009-2010	14.688.342	458.108	15.146.450	8,24	3,02
2010-2011	15.164.318	498.118	15.662.436	8,73	3,18
2011-2012	14.821.197	535.788	15.356.985	7,56	3,49
2012-2013	15.239.702	613.064	15.852.766	14,42	3,87
2013-2014	15.228.934	698.912	15.927.846	14,00	4,39
2014-2015	14.950.897	823.515	15.774.412	17,83	5,22

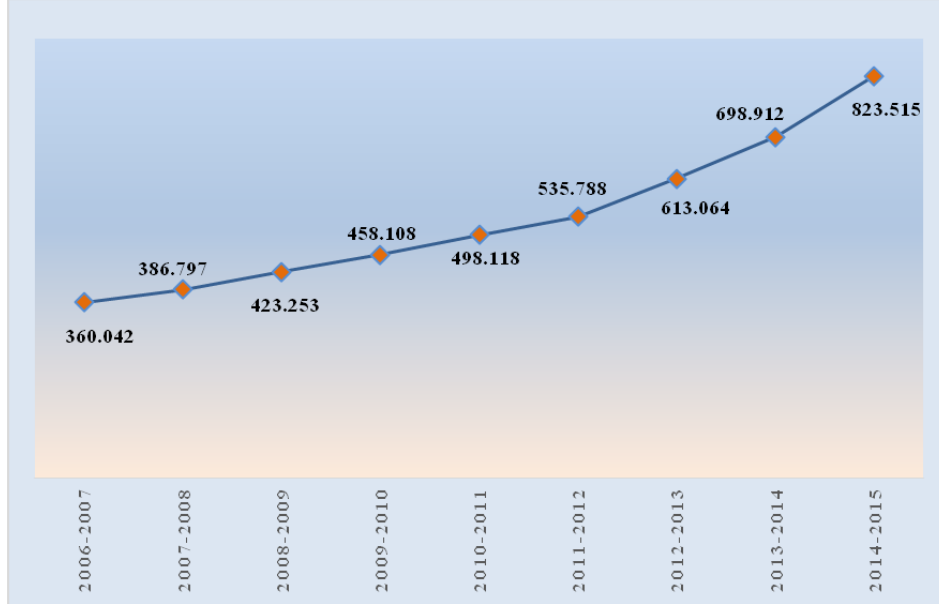
KAYNAK: MEB Resmî İstatistik Kitapçıkları

Not: Öğrenci sayılarına yıllar itibarıyla T.C. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına (Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü) bağlı açılan kreş öğrencileri dahil edilmiştir.

Grafik 2. Resmî Öğrenci Sayıları (2006-2015)

Grafik 3. Özel Öğrenci Sayıları (2006-2015)

Son yıllarda özel okullara yönelik teşvik ve dönüşüm programı sayesinde özel okul sayılarında önemli bir artış kaydedilmektedir. Örneğin 2013-2014 eğitim ve öğretim yılında 1.433 özel ortaöğretim okulu bulunmakta iken, 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında toplam özel ortaöğretim okulu sayısı 1.603'e ulaşmıştır.

3.1.2. Örgün Eğitim Okullaşma Oranları

Bakanlığımız tarafından uygulanmakta olan politikalar neticesinde, tüm eğitim ve öğretim kademelerimizin okullaşma oranlarında önemli iyileşmeler sağlanmıştır.

Tablo 11. Okullaşma Oranları (2002-2003/2011-2012)

Öğretim Yılı	Brüt/Net	Okul Öncesi		İlköğretim(1)	Ortaöğretim	Yükseköğretim*
		Yaş	Okullaşma Oranı			
2002/03	Brüt	3-5 Yaş	-	96,49	80,76	27,12
	Net	4-5 Yaş	-	90,98	50,57	14,65
2003/04	Brüt	3-5 Yaş	-	96,3	80,97	28,15
	Net	4-5 Yaş	-	90,21	53,37	15,31
2004/05	Brüt	3-5 Yaş	-	95,74	80,90	30,61
	Net	4-5 Yaş	-	89,66	54,87	16,6
2005/06	Brüt	3-5 Yaş	-	95,59	85,18	34,46
	Net	4-5 Yaş	-	89,77	56,63	18,85
2006/07	Brüt	3-5 Yaş	-	96,34	86,64	36,59
	Net	4-5 Yaş	-	90,13	56,51	20,14
2007/08	Brüt	3-5 Yaş	-	104,54	87,55	38,19
	Net	4-5 Yaş	-	97,37	58,56	21,06
2008/09	Brüt	3-5 Yaş	-	103,84	76,62	44,27
	Net	4-5 Yaş	-	96,49	58,52	27,69
2009/10(2)	Brüt	3-5 Yaş	26,92	106,48	84,19	53,43
	Net	4-5 Yaş	38,55	98,17	64,95	30,42
2010/11(2)	Brüt	3-5 Yaş	29,85	107,58	89,70	58,45
	Net	4-5 Yaş	43,10	98,41	66,07	33,06
2011/12(2)	Brüt	3-5 Yaş	30,87	108,42	92,56	66,23
	Net	4-5 Yaş	44,04	98,67	67,37	35,51
	Net	5 Yaş	65,69	-	-	-

Kaynak: Millî Eğitim İstatistikleri, Örgün Eğitim 2013-2014

Not: Okul öncesi okullaşma oranları 3-5, 4-5 ve 5 yaşların net okullaşma oranlarıdır.

* Yükseköğretim okullaşma oranları TÜİK'ten alınmıştır.

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

Tablo 12. Okullaşma Oranları (2012-2013/2014-2015)

Öğretim Yılı	Okullaşma Oranı	Okul Öncesi		İlkokul	Ortaokul	Ortaöğretim	Yükseköğretim
		Yaş	Okullaşma Oranı				
2012/13 (1)	Brüt	3-5 Yaş	30,93	107,52	107,64	96,77	74,86
	Net		26,63	98,86	93,09	70,06	38,50
	Brüt	4-5 Yaş	44,04				
	Net		37,36				
	Brüt	5 Yaş	55,35				
	Net		39,72				
2013/14 (2,3,4,5)	Brüt	3-5 Yaş	28,03	111,94	108,80	103,26	81,70
	Net		27,71	99,57	94,52	76,65	39,89
	Brüt	4-5 Yaş	37,94				
	Net		37,46				
	Brüt	5 Yaş	43,49				
	Net		42,54				
2014/15	Brüt						88,40
	Net						39,49

Kaynak: Millî Eğitim İstatistikleri, Örgün Eğitim 2014-2015

(1) Okul öncesi ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği'nin 11. Maddesi gereği 66 ay ve üzeri çocuklar ilkökul çağ nüfusunda gösterilmiştir. 5 (66 ayını dolduran, 2009 yılının 1 ve 3. ayları arasında doğan çocuklar) -9 yaş grubu için "Ayarlanmış İlkokul Net Okullaşma Oranı" toplam %99,79 olup, erkekler için %99,81 ve kızlar için %99,77 olarak hesaplanmıştır. Bu oran zorunlu eğitim çağında ve 5 (66 ayını dolduran, 2009 yılının 1 ve 3. ayları arasında doğan çocuklar) -9 yaş grubunda olup da ilkökula devam eden 5.176.326 öğrenci, okula erken başlayan ya da sınıf atlayan 5 (66 ayını dolduran, 2009 yılının 1 ve 3. ayları arasında doğan çocuklar) -9 yaş grubundaki ortaokula devam eden 5.470 öğrenci, Yönetmeliğin 11. Maddesi kapsamında okul öncesine devam eden 5 (66 ayını dolduran, 2009 yılının 1 ve 3. ayları arasında doğan çocuklar) -9 yaş grubundaki 138.439 öğrenci ile, kaydı ertelenen 5 (66 ayını dolduran, 2009 yılının 1 ve 3. ayları arasında doğan çocuklar) -9 yaş grubundaki 43.640 çocuk toplamının 5 (66 ayını dolduran, 2009 yılının 1 ve 3. ayları arasında doğan çocuklar) -9 yaş grubu nüfusuna oranıdır.

(2) 10-13 yaş grubu için "Ayarlanmış Ortaokul Net Okullaşma Oranı" toplam %99,30 olup, erkekler için %99,38 ve kızlar için %99,22 olarak hesaplanmıştır. Bu oran zorunlu eğitim çağında ve 10-13 yaş grubunda olup da ortaokula devam eden 4.648.944 öğrenci, okula erken başlayan ya da sınıf atlayan 10-13 yaş grubundaki ortaöğretime devam eden 60.503 öğrenci ile okula geç başlayan veya sınıf tekrarı yapan 10-13 yaş grubundaki 183.683 ilkökul öğrencisi toplamının 10-13 yaş grubu nüfusuna oranıdır.

(3) Okul öncesi 5 yaş grubu için ilkökula kayıt yaptıranlar da dikkate alındığında 'Ayarlanmış Net Okullaşma Oranı' toplam %61,69 olup, erkekler için %62,15, kızlar için %61,21 olarak hesaplanmıştır. Bu oran, 5 yaş (66 aydan küçük olan 2009 yılının 4 ve 12. ayları arasında doğan çocuklar) okul öncesi yaş grubunda olup da veli isteği ile ilkökula kayıt yaptıran 74.141 öğrenci ile okul öncesi 5 yaş (66 aydan küçük olan 2009 yılının 4 ve 12. ayları arasında doğan çocuklar) grubu okula devam eden 503.926 öğrenci toplamının 5 yaş (66 aydan küçük olan 2009 yılının 4 ve 12. ayları arasında doğan çocuklar) grubu çağ nüfusuna oranıdır.

Hükümetimizin en temel öncelikleri arasında yer alan okul öncesi eğitimde 2002 yılında 4-5 yaş okullaşma oranı %11,7 iken, 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında 4-5 yaş brüt okullaşma oranı %46,83'e, 5 yaşta okullaşma ayarlanmış olarak da %61,69'a ulaşmıştır.

Okul öncesi eğitimdeki hedefimiz 10. Kalkınma Planında hedeflenen 4-5 yaşta %70 okullaşma oranına ulaşabilmek ve her çocuğun en az bir yıl okul öncesi eğitim olarak zorunlu eğitime başlamasını sağlamaktır. Bunun için tüm il ve ilçelerde bağımsız anaokullarının açılmasına devam edilmekte olup 2015-2016 eğitim ve öğretim yılında 2.326 resmî anaokulu, 2.328 özel anaokulu olmak üzere toplam 4.654 anaokuluna ulaşılmıştır. 2015-2016 eğitim ve öğretim yılında resmî ve özel okul öncesine devam eden çocuk sayısında bir önceki yıla göre yaklaşık 53 bin artış sağlanmıştır.

Dezavantajlı ortamlarda bulunan çocukların okul öncesi eğitimden faydalanmalarını sağlamak amacıyla kurum temelli modellerin yanı sıra toplum temelli erken çocukluk eğitimi modelleri uygulaması çalışmalarına devam edilmiştir. 2010-2015 yılları arasında toplam 144 toplum temelli erken çocukluk eğitimi merkezi hizmete açılmıştır.

Okul öncesi eğitime devam eden maddi zorlukları olan ailelere yönelik Şartlı Eğitim Yardımı uygulamasına devam edilmiştir. Gezici öğretmen uygulaması ile ilgili çalışmalara başlanmıştır. Sivil toplum kuruluşları ile yapılan iş birliği çalışmalarımız da devam etmektedir. UNICEF ile yürütülen "Ayda 25 TL ile Bir Çocuk Okul Öncesinde" Kampanyası ile şimdiye kadar yaklaşık 14.000 çocuğa destek verilmiştir. 2015-2016 eğitim ve öğretim yılında da 2.160 çocuğa daha destek sağlanması planlanmaktadır.

Ayrıca, alınan önlem ve müdahalelerle 12 yıllık kademeli zorunlu eğitimin ilk 8 yılına yönelik olarak ilkokul ve ortaokul kademesinde okula devam oranlarının artırılması amacıyla Katılım Öncesi Mali

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

Yardım (IPA) 1 kapsamında “İlköğretim Kurumlarına Devam Oranlarının Artırılması Projesi”ni başlatmış bulunmaktayız.

İlköğretimde net okullaşma oranı 2002 yılında %90,98 iken, 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında %97,10’a yükseltilmiştir.

Ortaöğretimde, cinsiyet ve bölgesel farklılıkları giderici bir biçimde okullaşma oranını gelişmiş ülkeler düzeyine çıkarmak; öğrencilerimize esnek bir yapı içinde, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda, ortak bir genel kültür vererek üst öğrenime ve geleceğe hazırlamak amaçlanmaktadır.

Ortaöğretimde 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında %67,52 olan kızların brüt okullaşma oranı, 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında %104,77’ye çıkarılarak bu alanda önemli bir artış sağlanmıştır.

Ortaöğretimde 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında %45,16 olan kızların net okullaşma oranı, 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında %79,26’ya çıkarılarak önemli bir artış sağlanmıştır.

Ortaöğretimde brüt okullaşma oranı 2002 yılında %80,76 iken, 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında %107,36’ya yükselmiştir.

Ortaöğretimde net okullaşma oranı 2002 yılında %50,57 iken, 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında %79,37’ye yükselmiştir.

Ayrıca, okul öncesi eğitimden ortaöğretim sonuna kadar tüm öğretim kademelerinde, kız ve erkek öğrenciler için toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması ve eğitim sektöründe eşitlikçi ve toplumsal cinsiyete duyarlı bir yaklaşımın yaygınlaştırılması amacıyla Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) 1 kapsamında “Eğitimde Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Geliştirilmesi Projesi” başlatılmış bulunmaktadır.

3.1.3. Kız Çocuklarının Okullaşması

Kız çocuk brüt okullaşma oranının erkek çocuk brüt okullaşma oranına olan göreceli büyüklüğünü gösteren cinsiyet oranları, ilköğretimde 1997-1998 eğitim ve öğretim yılında %85,63 iken, 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında %91,10'a çıkmış, 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında ise %101,81'e ulaşmıştır.

1997-1998 eğitim ve öğretim yılında ilköğretimde kız çocukların brüt okullaşma oranı %82,43 iken erkek çocukların brüt okullaşma oranı %96,26'dır. 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında ilköğretimde kız çocukların brüt okullaşma oranı %91,91 iken erkek çocukların brüt okullaşma oranı %100,89'dur. 2014-2015 eğitim öğretim yılına gelindiğinde ise ilköğretimde kız çocukların brüt okullaşma oranı %104,93 iken erkek çocukların brüt okullaşma oranı %103,07 olarak gerçekleşmiş ve kız çocukların brüt okullaşma oranının erkek çocuklarının brüt okullaşma oranını geçtiği görülmüştür.

Ülkemizde dezavantajlı grupların, engelli çocuklarımız ile kız çocuklarımızın toplumsal hayata katılımını sağlamak amacıyla yürütülen çalışmalarla birlikte, yukarıdaki verilere göre ilköğretimde kız ve erkek çocukların brüt okullaşma oranları arasındaki fark 1997-1998 eğitim ve öğretim yılında 13,83 iken, 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında 8,98 olarak gerçekleşmiş, 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında ise 1,86 oranında kız çocuklarının lehine artış olmuştur.

Ortaöğretimde kız ve erkek çocuklar arasındaki cinsiyet oranları 1997-1998 eğitim ve öğretim yılında %74,70 iken, 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında %72,32'ye düşmüş ve 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında ise %95,40'a ulaşmıştır.

2016 Yılı Bütçe Sunuş Konuşması

Ortaöğretimde kız ve erkek çocukların brüt okullaşma oranları arasındaki fark 2002-2003'te 25,84 iken, 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında ise bu oran 5,05'e düşürülmüştür.

Ayrıca bu konuda 2015 yılında başlatılan ve 2016 yılında devam edecek olan Özellikle Kız Çocuklarının Okula Devam Oranlarının Artırılması Projesi-2 (KEP 2) ile, özellikle kızların; ilk ve ortaöğretim düzeyinde okula devam oranlarını arttırmak, iş gücünün mesleki beceri ve yeterliliklerini arttırmak ve ailelerin eğitimin önemi konusunda bilinçlendirilmelerinin sağlanması amaçlanmaktadır.

Eğitim kalitesinin artırılması, eğitim ve iş piyasası arasındaki bağın güçlendirilmesi ve başta kız çocuklarının olmak üzere her düzeyde okullulaşma oranlarının yükseltilmesi yoluyla, insan kaynağına yapılan yatırımın artırılması hedeflenmiştir.

Yükseköğretimde kız ve erkek öğrenciler arasındaki cinsiyet oranları 1997-1998 eğitim ve öğretim yılında %69,58 iken, 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında %74,33'e çıkmış, 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında ise %90,15'e ulaşmıştır.

Yükseköğretimde kız ve erkek öğrencilerin brüt okullaşma oranları arasındaki fark 1997-1998 eğitim ve öğretim yılında %6,97 iken, 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında %7,96 olarak gerçekleşmiş, 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında ise %9,2 olmuştur.

3.1.4. Yükseköğretime Erişim

Eğitimin her kademesinde okullaşma oranları büyük bir hızla artarken yükseköğretimdeki okullaşma oranları da bundan payını almaktadır. 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında 1.918.483 olan üniversitelerde okuyan öğrenci sayısı, 2015 yılında 6.062.886'ya ulaşmıştır. Benzer şekilde 2002 yılında devlet ve vakıf üniversiteleri sayısı 76 iken

2003-2015 yılları arasında 56'sı devlet, 53'ü vakıf üniversitesi olmak üzere 109 yeni üniversitenin kurulması ile toplam üniversite sayısı 109 devlet, 76 vakıf olmak üzere 185'e ulaşmıştır. Ayrıca 8 vakıf meslek yüksekokulu bulunmaktadır.

2014-2015 eğitim ve öğretim yılında yükseköğretim kurumlarında 2.013.762 ön lisans, 3.628.800 lisans, 342.101 yüksek lisans, 78.223 doktora olmak üzere toplam 6.062.886 öğrenci bulunmaktadır.

Yükseköğretimde net okullaşma oranı 2002 yılında %14,65 iken, 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında %39,49'a yükseltilmiştir.

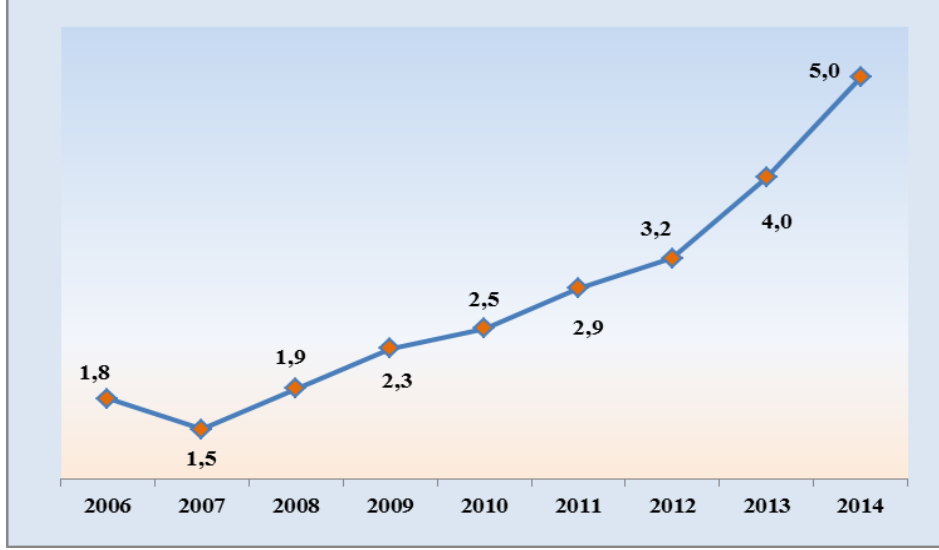
Yükseköğretimde brüt okullaşma oranı 2002 yılında %27,12 iken, 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında %88,94'e yükseltilmiştir.

3.1.5. Yaygın Eğitim

Türkiye, Euro Stat tarafından yayımlanan Avrupa Birliği Hayat Boyu Öğrenmeye Katılım oranlarının artırılmasında en yüksek artış oranına sahip ülkelerden biridir.

Bu kapsamda uygulanan çalışmalarla hayat boyu öğrenmeye katılım oranlarının artırılması amaçlanmıştır. Uygulanmakta olan programlarla 2006 yılında 1,8 olan Türkiye'nin Hayat Boyu Öğrenmeye Katılım oranı %122'lik artışla 2013 yılında %4'e, 2014 yılında ise %5'e ulaşmıştır. MEB 2015-2019 Stratejik Planı kapsamında hayat boyu öğrenmeye katılım oranının 2019 yılında %8'e çıkarılması hedeflenmiştir.

Grafik 4. Hayat Boyu Öğrenme Katılım Oranları (2006-2014)

Not: Veriler Avrupa Birliği İstatistik Birimi'nden alınmıştır – 2015

Hayat Boyu Öğrenmeye Erişim

Eğitim seviyesi yüksek toplum hedefinin gereği olarak yaygın eğitim kurumları kapsamında Türkiye'nin her kōşesindeki vatandaşlarımıza eğitim fırsatlarını sunabilmek adına çalışmalar yürütölmeye devam edilmektedir.

Bu doğrultuda 1.346 yaygın eğitim kurumu ile Türkiye'nin tüm il ve ilçelerinde 984 halk eğitimi merkezi, 337 mesleki eğitim merkezi, 15 olgunlaşma enstitüsü, 10 turizm eğitim merkezi ile hayat boyu öğrenme faaliyetleri desteklenmektedir.

Hayat boyu öğrenme faaliyetleri kapsamında uygulanan kurs programları ihtiyaçlar doğrultusunda sürekli olarak geliştirilmektedir. 2007 yılında 321 olan kurs programı sayısı 2014-2015 eğitim ve öğretim yılı itibarıyla 69 alanda %855'lik bir artış ile 3.065 sayısına ulaşmıştır.

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

e-Yaygın otomasyon sisteminden alınan verilere göre 2003-2015 yılları arasında 2.901.520'si kadın olmak üzere toplam 4.150.573 kişi okuma yazma kurslarından yararlanmıştır. 2015 yılı Aralık ayı sonu itibarıyla 984 halk eğitimi merkezinde 141.047 mesleki ve teknik eğitim kursu açılmış bu kurslara 3.158.999 kişi katılmıştır. Açılan 20.050 okuma-yazma kursuna ise 170.606 kişi katılmıştır. Ayrıca, 148.075 genel kurs açılarak bu kurslara da 3.409.030 kişi katılmıştır. Böylece toplamda 309.173 kurs açılmış olup bu kurslardan 6.738.643 vatandaşımız yararlanmıştır.

Açık öğretim okullarında 2003-2004 eğitim ve öğretim yılında kayıtlı 267.235 aktif öğrenci bulunurken 2015-2016 eğitim ve öğretim yılında 1.554.024 aktif öğrenciye öğrenim hizmeti verilmektedir. Açık öğretim okullarımıza devam eden vatandaşlarımız için 81 olan sınav merkezi sayısı bugün itibarıyla 770'e çıkarılmış ve böylece bu hizmet vatandaşın en kolay ulaşabileceği hale getirilmiştir.

Yurt dışında yaşayan ve açık öğretim okullarımızda eğitim gören vatandaşlarımızın sınav merkezi sayısı 2 ile sınırlı iken bu sayı bugün 25'e çıkarılmıştır.

Vatandaşlarımıza sağlanan eğitim hizmeti dünyanın (Almanya, Fransa, Belçika, Avusturya, İsviçre, Hollanda, Danimarka, Azerbaycan, Suudi Arabistan, Kuveyt, İran, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti) belli başlı merkezlerine taşınmıştır ve yurt dışında da artarak devam etmektedir.

Bakanlığımıza bağlı olarak KKTC, Brüksel, Viyana, Kopenhag ve Strazburg'ta açık imam hatip lisesi hizmeti başlamıştır. Yurt dışı açık öğretim okulları ve açık imam hatip liselerinin yaygınlaştırılması çalışmalarına devam edilmektedir.

Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin hayat boyu öğrenmeye erişimin artırılması için "El Sanatları Teknolojisi" alanına ait toplam 765 öğretim

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

programı Bakanlığımız Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğünce yayınlanmıştır.

Özel eğitime ihtiyacı olan bireyler, Türkiye genelindeki toplam 1.346 yaygın eğitim kurumu vasıtasıyla kursiyer sayısında alt sınır aranmaksızın, 5 engel grubuna (görme, işitme ortopedik, otizm ve zihinsel) göre hazırlanan programlar arasından uygun kurslara katılabileceklerdir.

Özel eğitim kursları ücretsiz olarak düzenlenecek ve katılanlara Bakanlığımız tarafından kurs katılım belgesi verilecektir.

Engelli ve dezavantajlı okuma yazma bilmeyen yetişkin vatandaşların, durumlarına uygun ortamlarda okuma yazma öğrenmelerine olanak sağlanacaktır.

Öğrenme ve istihdam fırsatlarına tek noktadan erişim sağlamayı hedefleyen Hayat Boyu Öğrenme Web Portalı (www.hayatboyuogrenme.gov.tr) aktif olarak kullanılmaya başlanmıştır. AB İlerleme Raporunda Hayat Boyu Öğrenme Web Portalına olumlu gelişmelerden biri olarak yer verilmiştir.

Hayat Boyu Öğrenme Web Portalı, öğrenme fırsatlarına açılan kapı olarak geliştirilmiştir. Portal'da güncel öğrenme fırsatlarına yönelik bilgiler sunulmakta ve vatandaşların çevrimiçi olarak Web Portalı'na kayıt olmaları sağlanmaktadır. Kayıt olan vatandaş öğrenme fırsatlarını sorgulayabilmekte ve başvuruda bulunabilmektedir.

Millî Eğitim Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı ve Türkiye Belediyeler Birliği arasında, 13.12.2011 tarihinde imzalanan İş Birliği Protokolü doğrultusunda; okulların fiziki mekânları ders dışı zamanlarda öğrencilerin ve vatandaşların kullanımına sunulmakta, kurs ve kurs dışı eğitim faaliyetleri ile çeşitli etkinlikler düzenlenmektedir.

Proje kapsamında okulların eğitim ve öğretim saatleri dışında, hafta sonlarında ve yaz aylarında derslikleri, kütüphaneleri, bilgi teknolojileri sınıfları, çok amaçlı salonları, konferans salonları, spor salonları ve okul bahçeleri belediyelerle iş birliği yapılarak hizmete açılmaktadır.

Proje faaliyetleri il ve ilçe düzeyinde yerel temsilciler arasında imzalanan protokollerle iş birliğine uygun okullarda gerçekleştirilmektedir. Orman ve Su İşleri Bakanlığının katkısıyla 9.552 okulda 1.226.906 adet fidan dikilmiş, okul bahçeleri ağaçlandırılarak yeşillendirilmiştir. Proje kapsamında açılan toplam 88.412 adet kursa 1.119.911 kişi katılmıştır. Proje çalışmaları 2015 yılı itibarıyla Türkiye genelinde 81 il, 808 ilçe ve 12.409 okulda yürütülmektedir.

Türkiye’de Hayat Boyu Öğrenmenin Desteklenmesi Projesi-2 Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyetinin eş finansmanında, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının koordinasyonunda yürütülmektedir. Proje kapsamında ayrılan 7.75 milyon Avro kaynak ile Türkiye’deki hayat boyu öğrenme sistemine yeni strateji ve uygulamalar kazandırılması hedeflenmektedir.

Yetişkin eğitime katılımı artırmak, öğretim programı ve uzaktan eğitim modülü geliştirmek amacıyla uygulamaya konulan Avrupa Yetişkin Öğrenme Gündemi Uygulamaları İçin Ulusal Koordinatörler Projesi II kapsamında 81 ilimizde dijital öğrenme fırsatları konusunda seminerler düzenlenmiştir. Yetişkin eğitimi ile ilgili tanıtıcı broşürler hazırlanarak dağıtılmış, sekiz anahtar yeterliliğe dayalı program çalışması yapılmış, girişimcilik ve dijital okur-yazarlık becerileri için uzaktan eğitim içeriği oluşturulmuştur.

Avrupa Birliği finansmanı ile Suriyeli misafirlerin ülkemize uyumunu kolaylaştırmak, kişilere beceri ve meslek kazandırmak amacıyla “Geçici Koruma Altındaki Suriyelilerin Eğitim Hizmetlerinin Desteklenmesi Projesi” İçişleri Bakanlığı 2014 Eylem Planınının 6. Aktivitesi

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

doğrultusunda Millî Eğitim Bakanlığı'nın koordinasyonunda Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği ortaklığında 3 yıl süreyle ve 9.875.000 Avro bütçeyle yürütülmektedir.

Bakanlığımız ile Türkiye Yeşilay Cemiyeti arasında 03.01.2014 tarihinde imzalanan “İş Birliği Protokolü” kapsamında her yaşta bağımlılıkla mücadele etmek için Bağımlılıkla Mücadele Projesi kapsamında “Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Eğitimi Kurs Programı” hazırlanmış olup Sosyal Hizmetler ve Danışmanlık alanında yaygın eğitim programları arasında yerini almıştır.

81 ilden yetiştirilen toplam 500 formatör öğretmen yardımıyla ülke genelinde 22.000 öğretmene bağımlılıkla mücadele eğitimi verilerek uygulayıcı öğretmenler yetiştirilmiştir. Ülke genelinde 7.354 kursa 387.012 kişi katılmış ve 282.932 kişi bu kurslardan belge almaya hak kazanmıştır.

Bakanlığımız ile Türk Ekonomi Bankası iş birliğinde “Bütçemi Yönetebiliyorum Projesi” başlatılmıştır. 1,5 milyon TL bütçeli ve 3 yıl süreli Proje yardımıyla herkesin ihtiyaç duyacağı temel finansal konularda eğitimler verilerek kişilerin kendi bütçelerini düzgün bir şekilde yapıp gelir-gider dengesine uygun harcama yapmasına öncülük edilecektir. Proje kapsamında yetiştirilen 1.000 öğretmen yardımıyla 5 milyon kişiye yüz yüze ve uzaktan eğitim yoluyla finansal okuryazarlık konusunda eğitimler verilmesi hedeflenmektedir.

Bakanlığımız ile Türkiye Bilişim Vakfı ve Türkiye Vodafone Vakfı iş birliğinde “Girişimcilikte Önce Kadın Projesi” ile kursiyerlerimizin el emeği göz nuru ürünlerinin bilgi iletişim teknolojisinin getirdiği yeniliklerle satışının kolaylaştırılması ve hobi olarak başlanan birçok çalışmanın gelir getirici bir faaliyete dönüşmesi amaçlanmıştır.

Proje kapsamında belirlenen halk eğitimi merkezlerinde yetiştirilen 100 danışman öğretmen yardımıyla toplamda 10.000 kadınıma girişimcilik eğitimi vererek ürettikleri ürünlerini “oncekadin.gov.tr” Kermes Sitesi üzerinden pazarlayabileceği sistem oluşturulmuştur.

Öğrenme Şenlikleri 2013 yılında Eskişehir, Bursa ve Kocaeli’nde pilot uygulama ile başlatılmış, 2014 yılında 8 ilde, 2015 yılında ise 21 ilde düzenlenmiştir. Şenlikler şehrin çeşitli yerlerine ve şehir meydanlarında kurulan stantlarla yürütülmektedir.

Öğrenme Şenlikleri ile kişilerdeki merak duygusunu geliştirmek ve öğrenme faaliyetlerine aktif katılımını sağlamak için şenlik süresince şehrin farklı noktalarında usta öğreticiler yönetiminde küçük atölye çalışmaları yapılmakta ve istekli kişilerin bu çalışmalara doğrudan katılması sağlanmaktadır. Şenliklerin bir diğer katkısı ise kişilere hayat boyu öğrenme alanında hizmet alınabilecek kurum/kuruluşları tanıtmadır.

Geleneksel çocuk oyunlarımızın yaşatılması ve toplumda bu konuda farkındalık oluşturması amacıyla Bakanlığımız ile Gençlik ve Spor Bakanlığı Spor Genel Müdürlüğü iş birliğinde Türkiye genelindeki illerde 2016 yılında Geleneksel Çocuk Oyunları Şenliği düzenlenmesine ilişkin çalışmalar sürdürülmektedir.

3.2. Eğitim ve Öğretime Erişimin Artırılmasına Yönelik Uygulamalar

3.2.1. Pansiyon Hizmetleri

Bakanlığımıza bağlı resmî ve örgün eğitim kurumlarında öğrenim gören maddi imkânları sınırlı ve başarılı öğrencilerimize her yıl bütçe kanunu ile belirlenen tutarda pansiyon ücreti ödenmektedir.

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

2015-2016 eğitim ve öğretim yılında pansiyonlu okul sayısı ile öğrenci sayısı ve öğrencilere ödenen yıllık pansiyon ücretleri Tablo 13’de sunulmuştur.

Tablo 13. Pansiyon Verileri (2014-2015)

İlgili Birim	Kurum Sayısı	Yatılı Paralı Öğrenci Sayısı	Yatılı Parasız Öğrenci Sayısı	Toplam Öğrenci Sayısı	Yıllık Ödenen Pansiyon Ücreti*
Temel Eğitim Genel Müdürlüğü	343		60.473	60.473	2.350
Ortaöğretim Genel Müdürlüğü	932	15.286	124.551	139.837	2.350
Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü	703	2.191	78.543	80.734	2.635
Din Öğretimi Genel Müdürlüğü	532	1.115	51.873	52.988	2.350
Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü	81	10	2.569	2.579	2.350
Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü	57		485	485	2.350
Toplam	2.648	18.602	318.494	337.096	

* Pansiyon ücretleri 2015 yılına aittir.

2015 yılında ortaokul ve genel liselerde yatılı öğrenciler için öğrenci başına günlük beslenme ve barınma bedeli 9,21 TL, mesleki teknik eğitim veren okullardaki öğrencilere ise 9,25 TL ödenmektedir.

Bakanlığımız okullarında 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında 1.450 pansiyonda 348.311 öğrenci barınmakta iken 2015-2016 eğitim ve öğretim yılında 2.648 pansiyonda 337.096 öğrenci barınmaktadır.

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

2015-2016 eğitim ve öğretim yılından itibaren Bakanlığımız yatılılık iş ve işlemleri e-Okul sistemi üzerinden e-Pansiyon modülü ile elektronik ortama aktarılmıştır. e-Pansiyon modülü içerisinde yer alan e-Bütçe işlemleri ile elektronik ortamda veri girişi yapılarak pansiyonlu okulların bütçeleri hazırlanmakta ve bütçe işlemleri hızlandırılmaktadır.

İlk olarak 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında başlatılan ara öğün uygulamasıyla öğrencilere etütler arasında ara öğün verilmeye başlanmıştır. Uygulamanın bu yıl tüm resmî pansiyonlu okullarda faaliyete geçmesi ile birlikte pansiyonlarda barınan tüm öğrencilere daha iyi şartlarda beslenme imkânı sağlanacaktır.

Bu yıl itibariyle pansiyonlu okullarda en az 6 çeşit açık büfe kahvaltı, 4 çeşit öğle yemeği, 4 çeşit akşam yemeği ve 2 çeşit ara öğün verilmektedir. Ara öğünde, mevsim şartlarına uygun gıdaların tüketilmesine özen gösterilmektedir.

Bakanlığımıza bağlı ortaöğretim öğrencilerinin barınma ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla 2.548 özel kurum yurtlarında 86.029 öğrenci barınmaktadır.

Tablo 14. Özel Öğrenci Yurtları (2014-2015)

Türü	Toplam Yurt Sayısı	Barınan Öğrenci Sayısı
Erkek	1.816	63.904
Kız	700	22.125
Erkek ve Kız	32	
Toplam	2.548	86.029

Not: MEB Strateji Geliştirme Başkanlığı 2015-2016.

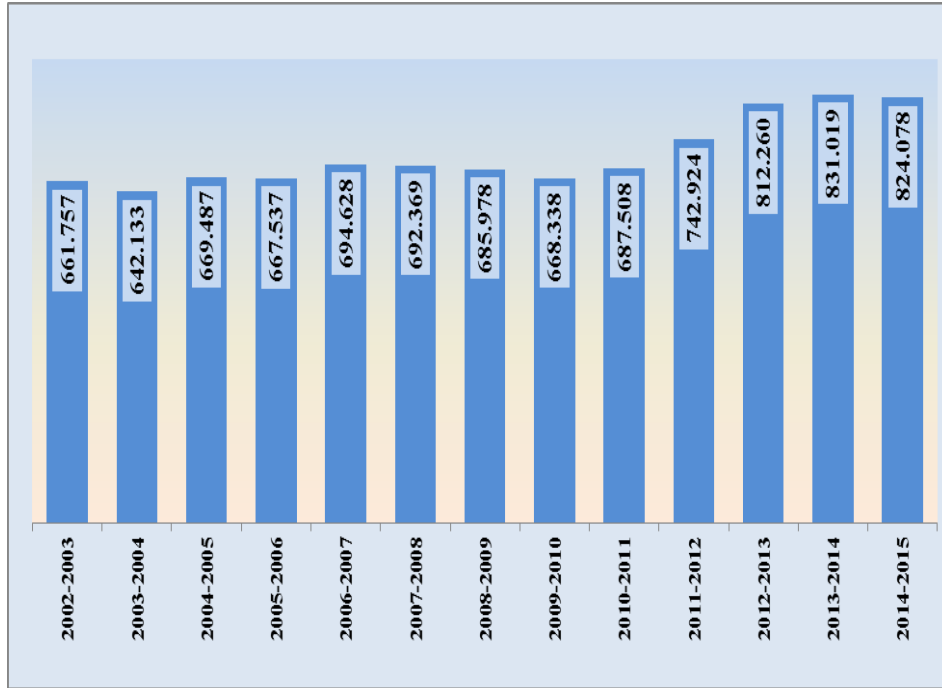
3.2.2. Taşıma Hizmetleri

Bakanlığımızca yürütölmekte olan Öğrenci Taşıma Uygulaması Millî Eğitim Bakanlığı Taşıma Yoluyla Eğitime Erişim Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda yürütölmektedir.

2014-2015 eğitim ve öğretim yılında toplam 1.400.475 öğrenci (ilköğretim+ortaöğretim+engelli) taşıma hizmetlerinden faydalanmış ve 1 milyar 953 milyon TL ödeme yapılmıştır.

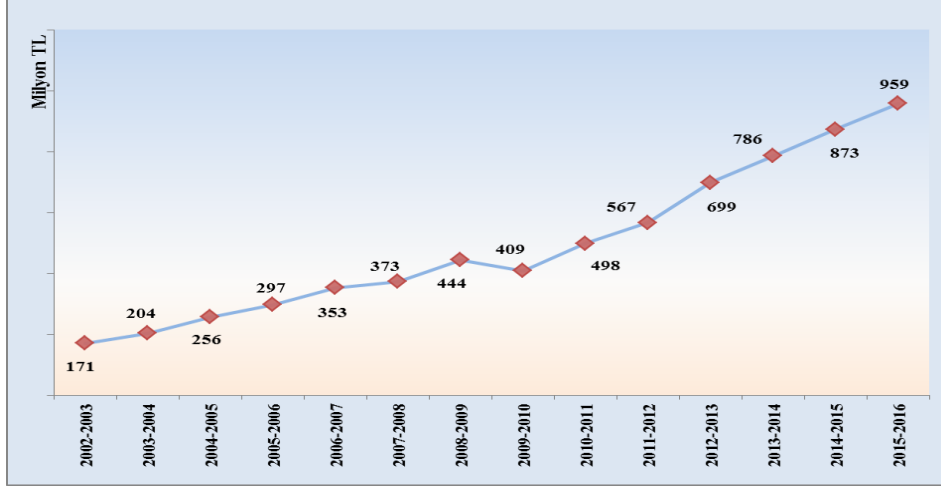
Bu bağlamda, 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında toplam 824.078 ilköğretim öğrencisi taşınmış olup bunların 675.572'si öğle yemeği hizmetinden yararlanmıştır.

Grafik 5. Taşınan Öğrenci Sayıları (İlköğretim) (2002-2015)

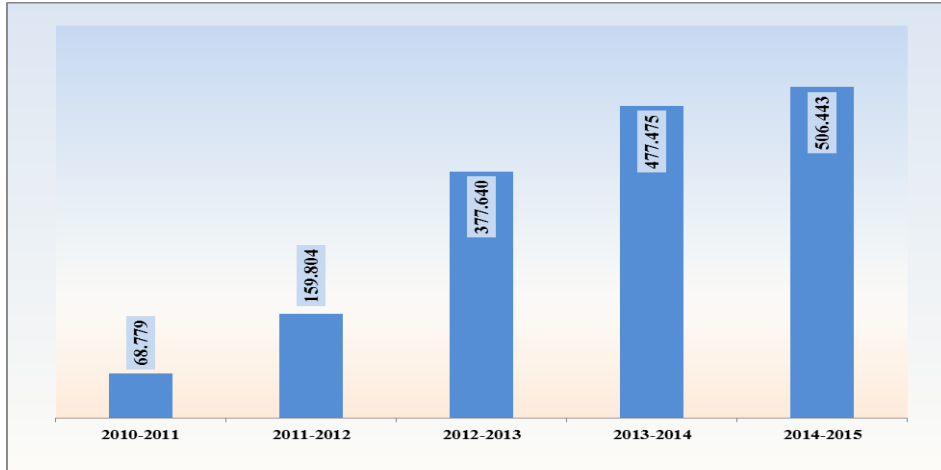
Not: 1 Temmuz 2015 tarihli veriler baz alınmıştır.

Grafik 6. Taşıma Giderleri (İlköğretim)

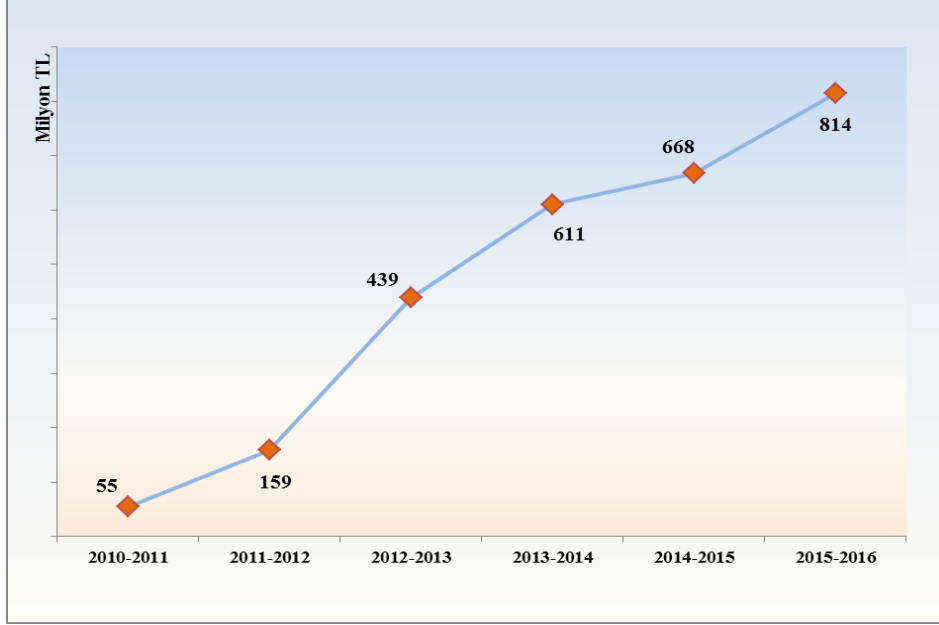
Öğrenci taşıma uygulaması kapsamında ilköğretim öğrencilerinin taşınmasına yönelik faaliyetlerin devamlılığının sağlanması amacıyla 2016 yılı bütçemizde 958.800.000 TL ödenek öngörülmüştür. 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında 506.443 ortaöğretim öğrencisi taşınmış, toplam 451.162 öğrenci de öğle yemeği hizmetinden yararlanmıştır.

Grafik 7. Taşınan Öğrenci Sayıları (Ortaöğretim) (2010-2015)

Not: 1 Temmuz 2015 tarihli veriler baz alınmıştır.

Grafik 8. Taşıma Giderleri (Ortaöğretim) (2010-2016)

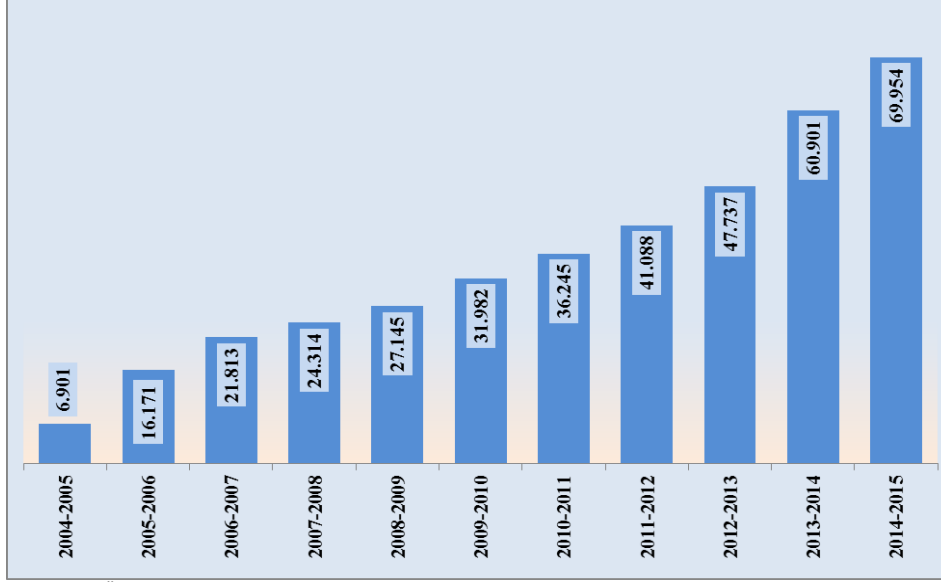

Öğrenci taşıma uygulaması kapsamında taşınan ortaöğretim öğrencilerinin taşıma giderleri için 2016 yılı bütçesinde 814.200.000 TL ödenek öngörülmüştür.

Diğer taraftan uygulama kapsamında taşınan ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerine öğle yemeği de verilmekte olup giderleri Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonundan karşılanmaktadır. Bu amaçla 2016 yılı bütçesinde 460 milyon TL kaynak öngörülmüştür.

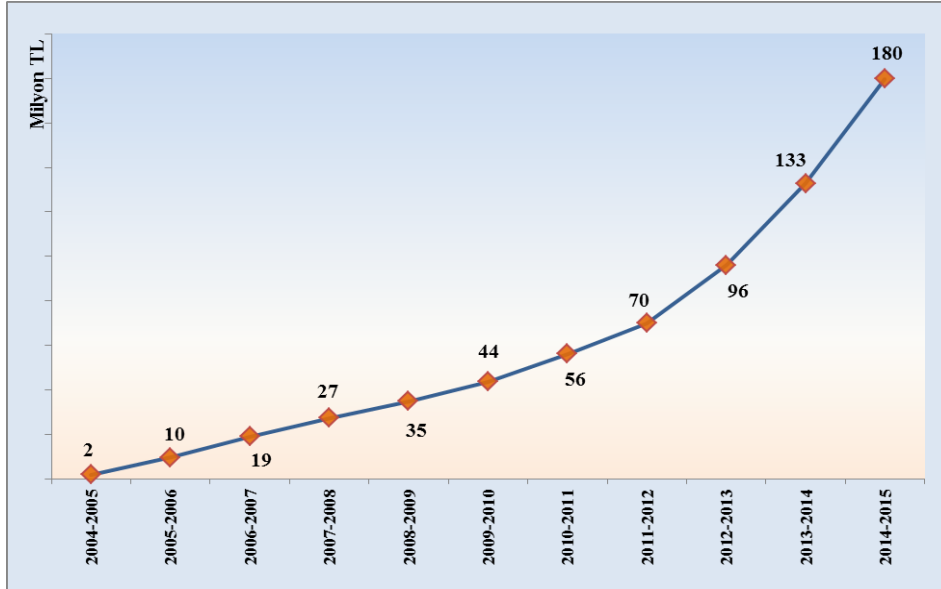
Özel eğitime ihtiyacı olan öğrenci/kursiyerlerin taşınmalarına ilişkin olarak 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında 69.954 öğrenci/kursiyer taşınmıştır.

Grafik 9. Taşınan Öğrenci Sayıları (Engelli) (2004-2015)

* Taşınan Öğrenci Modülünden alınan 1 Temmuz 2015 tarihli veriler baz alınmıştır.

Grafik 10. Taşıma Giderleri (Engelli) (2004-2015)

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

Uygulama kapsamında taşınan özel eğitim öğrenci giderleri Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonundan karşılanmaktadır. Söz konusu Fonun 2016 yılı bütçesinden bu alana 155.000.000 TL kaynak tahsisi öngörülmüştür.

3.2.3. Ücretsiz Ders Kitabı

Eğitimde fırsat ve imkân eşitliğine yönelik olarak yürütülen uygulamalardan bir diğeri de ücretsiz ders kitabı dağıtımıdır. Bu uygulama kapsamında 2003 yılında ilköğretimde 81 milyon 834 bin 281 adet ders kitabı dağıtılmış, bu kitaplar için 157 milyon 523 bin 13 TL ödeme yapılmıştır. 2006 yılında ortaöğretim öğrencileri de uygulama kapsamına alınarak toplam 142.307.609 adet ders kitabı dağıtılmış ve bu kitaplar için 267.583.942 TL ödenmiştir.

2015-2016 eğitim ve öğretim yılı için Kasım ayı itibarı ile 236 milyon 286 bin 325 adet ders kitabı dağıtılmış, bu kitaplar için 394 milyon 698 bin 997 TL ödeme yapılmıştır. 2003 yılından 2015 yılına kadar ise toplam 2 milyar 206 milyon 992 bin 811 adet ders kitabının dağıtımı yapılarak, 3 milyar 700 milyon 208 bin 905 TL ödeme yapılmıştır.

İlk defa 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında “Ücretsiz Ders Kitabı Dağıtımı” kapsamına alınan özel okulların ders kitapları da ücretsiz olarak verilmeye başlanmış ve bu uygulamaya 2015-2016 eğitim ve öğretim yılında da devam edilmiştir.

2015-2016 eğitim ve öğretim yılının 1. döneminde açıköğretim lisesi öğrencileri için 9.674.830, açıköğretim ortaokulu öğrencileri için 993.972 adet ders kitabı dağıtılmıştır.

Tablo 15. Ücretsiz Ders Kitabı

Yıllar	İlköğretim		Ortaöğretim		Toplam Kitap Adedi	Toplam Ödeme TL
	Kitap Adedi	Ödeme	Kitap Adedi	Ödeme		
2003	81.834.281	157.523.013	-	-	81.834.281	157.523.013
2004	83.858.320	154.442.289	-	-	83.858.320	154.442.289
2005	106.510.090	174.997.782	-	-	106.510.090	174.997.782
2006	104.892.620	180.041.463	37.414.989	87.542.479	142.307.609	267.583.942
2007	122.070.013	201.989.666	35.062.367	66.292.656	157.132.380	268.282.322
2008	128.233.848	211.128.104	39.341.906	72.570.757	167.575.754	283.698.861
2009	129.004.189	186.466.684	58.428.930	99.542.475	187.433.119	286.009.159
2010	133.472.874	210.161.602	63.121.837	115.085.003	196.594.711	325.246.605
2011	129.364.298	226.656.047	85.993.271	149.477.788	215.357.569	376.133.835
2012	143.024.804	213.143.528	62.625.912	111.901.589	205.650.716	325.045.117
2013	133.586.334	204.389.156	76.167.232	125.564.566	209.753.566	329.953.722
2014	133.809.961	201.014.046	82.888.410	155.579.215	216.698.371	356.593.261
2015	155.992.474	215.004.077	80.293.851	179.694.920	236.286.325	394.698.997
TOPLAM	1.585.654.106	2.536.957.457	621.338.705	1.163.251.448	2.206.992.811	3.700.208.905

Not: Kasım 2015 tarihli veriler baz alınmıştır.

Bakanlığımız tarafından ilköğretim öğrencilerine ücretsiz olarak dağıtılacak ders kitapları için Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonundan 2016 yılı için 240 milyon TL kaynak öngörülmüştür. Ortaöğretim öğrencilerinin ücretsiz ders kitabı için 2016 yılı Bakanlık bütçesine ise 194 milyon 510 bin 800 TL ödenek tahsis edilmiştir.

Görme engelli öğrencilerimiz için her yıl Braille kabartma yazı ile basılmakta olan ders kitapları ücretsiz olarak dağıtılmaktadır.

2015-2016 eğitim ve öğretim yılında birinci dönemde okutulmak üzere; ilkokullarda öğrenim gören görme engelli 811 öğrenci için 8.391 adet,

2016 Yılı Bütçe Sunuş Konuşması

ortaokullarda öğrenim gören 980 öğrenci için 8.248 adet, liselerde öğrenim gören 433 öğrencimiz için ise 3.372 adet ders kitabının baskıları yapılarak dağıtımları tamamlanmıştır. İkinci dönem ders kitaplarının Braille baskıları devam etmektedir.

Ayrıca, talepte bulunan 92 görme engelli öğretmenimiz için ilköğretim seviyesinde 193 takım, ortaöğretim seviyesinde ise 50 adet öğretmen kılavuz kitabı basılarak dağıtımı yapılmıştır.

Özel eğitim uygulama merkezlerinde ve özel eğitim sınıflarında öğrenim gören zihinsel yetersizliği olan öğrencilere 2015-2016 eğitim ve öğretim yılı için 12 ders kitabından 341.791 adet, özel eğitim mesleki eğitim merkezlerinde öğrenim gören zihinsel yetersizliği olan öğrencilere 10 ders kitabından 172.442 adet ders kitabı basılarak ücretsiz olarak dağıtılmıştır.

İşitme engelliler ilkokulları ile kaynaştırma yoluyla eğitime devam eden işitme engelli öğrencilerimiz için 2015-2016 eğitim ve öğretim yılında okutulmak üzere Türkçe, matematik ve okuma yazma alanında 14.566 adet yardımcı ders kitabının basımı ve dağıtımı yapılmıştır.

Görme engelli bireylerin Braille alfabesi ile okuma yazma öğrenimini kolaylaştırmaya yönelik hazırlanan “Görme Engellilere Okuma Yazma Öğretim Kılavuzu”ndan 1.500 adet, işitme engelli öğrenciler için hazırlanan “Türk İşaret Dili Sözlüğü”nden ise 10.000 adet basılarak dağıtımı yapılmıştır.

İşitme Engelli Öğrenciler İçin Öğretmen Kılavuzu kitabı hazırlanarak 1.500 adet baskı yapılmış ve 2015-2016 eğitim ve öğretim yılında öğretmenlerimize 525 adedinin dağıtımı yapılmıştır.

Yurt dışında Bakanlığımıza bağlı faaliyet gösteren okullarımızın ders kitabı ihtiyacı da “Ücretsiz Ders Kitabı Dağıtımı” kapsamında karşılanmaktadır. Diğer taraftan yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın çocuklarının Türkçe ile bağlarının kopmaması için hazırlanan “Türkçe ve Türk Kültürü” ders kitapları ile Batı Trakya’da yaşayan soydaşlarımızın çocukları için hazırlanan ders kitapları, ilgili ülke ve kuruluşlara ücretsiz olarak gönderilmektedir.

Dışişleri Bakanlığı ve yurt dışı temsilciliklerimiz vasıtasıyla yurt dışındaki vakıf, dernek ve STK’ların ders kitabı, kültür kitabı ve eğitim materyalleri talepleri de Bakanlığımızca karşılanmaktadır.

3.2.4. Eğitim ve Öğretimin Teşvik Ödemeleri

3.2.4.1. Şartlı Eğitim Yardımları

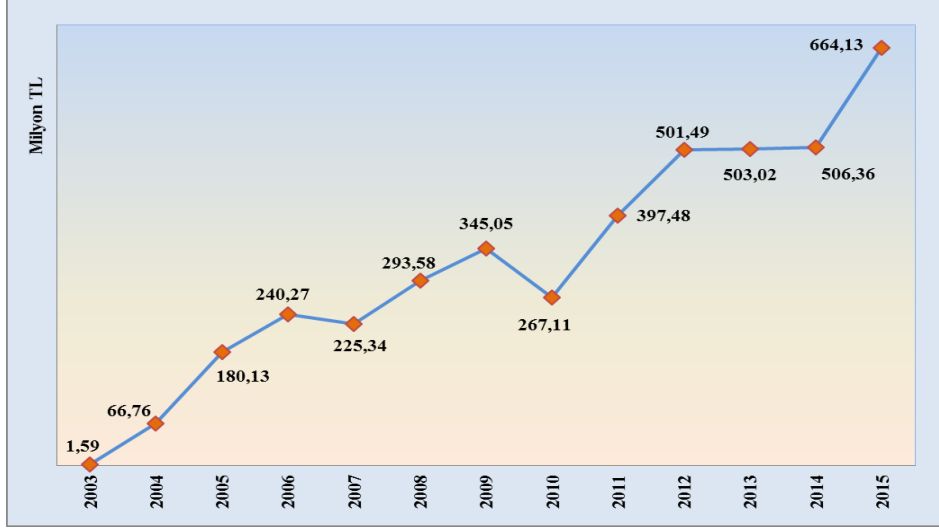
Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile Bakanlığımız arasında yapılan Protokol çerçevesinde; Türkiye çapında Şartlı Eğitim Yardımı (ŞEY) Programı uygulanmakta olup ihtiyaç sahibi ailelere, çocuklarını düzenli olarak okula göndermeleri şartıyla her ay eğitim yardımı verilmektedir.

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonundan karşılanan şartlı eğitim yardımıyla 2003 yılından 2015 yılı sonuna kadar ilk ve ortaöğretimdeki 21.508.522 çocuğumuzun annelerine 4 milyar 192 milyon 307 bin 40 TL ödeme yapılmıştır.

2014-2015 eğitim ve öğretim yılından itibaren okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden ihtiyaç sahibi 48-72 aylık çocuklara da şartlı eğitim yardımı yapılmaktadır.

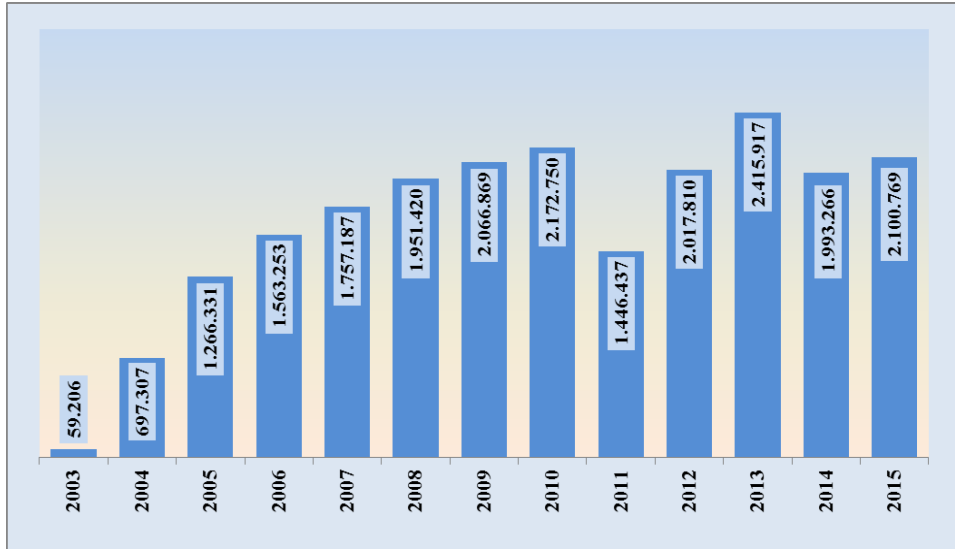
2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

Grafik 11. Şartlı Eğitim Yardımları (ŞEY) (2003-2015)

Kaynak: Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü

Grafik 12. Şartlı Eğitim Yardımlarından (ŞEY) Yararlanan Öğrenci Sayısı (2003-2015)

Kaynak: Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü

Not: Öğrenci sayıları ait olduğu yıl sonu itibarıyla sistemdeki aktif fayda sahibi öğrenci sayısını göstermektedir.

Kız çocuklarımızın okullaşma oranları ile ilköğretimden ortaöğretime geçiş oranlarını artırmak amacıyla, kız çocuklarımıza ve ortaöğretime devam eden öğrencilere verilen yardım miktarları erkek çocuklardan daha yüksek tutulmuştur. İlköğretime devam eden kız çocuklarına 40 TL, erkek çocuklarına 35 TL, ortaöğretime devam eden kız çocuklarına 60 TL, erkek çocuklarına ise 50 TL aylık ödenmektedir.

3.2.4.2. Burslar

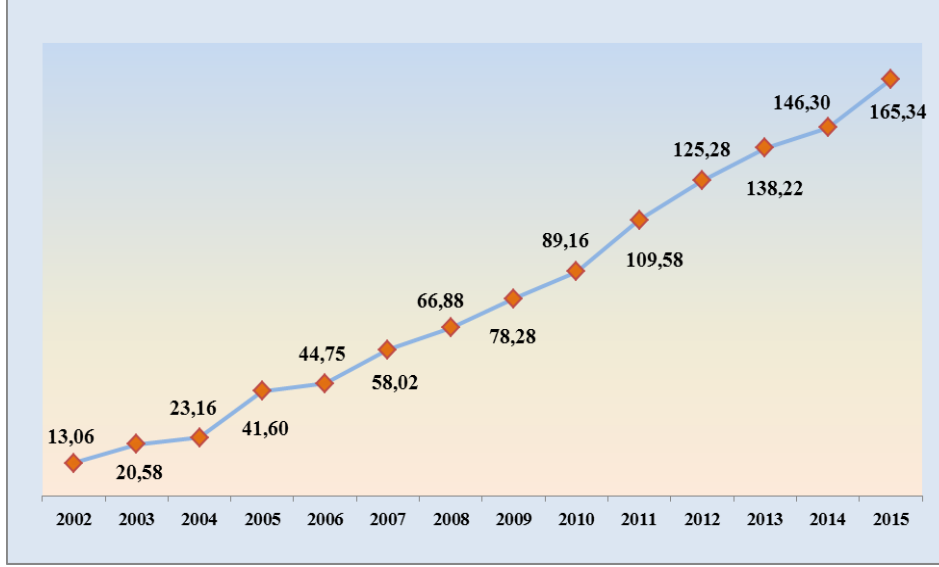
İlköğretim ve ortaöğretim öğrencilerine verilen aylık yurt içi burs ücreti 2003 yılında öğrenci başına 13,06 TL iken, 2016 yılında 195,39 TL öngörülmüştür. İlköğretim ve ortaöğretimde burs alan öğrenci sayısı 2003 yılında 101.382 iken 2015 yılı Aralık ayı itibarıyla 243.532 olmuştur.

Burs alan öğrencilerin bursluluk iş ve işlemleri e-Burs modülü üzerinden elektronik ortamda yürütülmektedir.

Tablo 16. Burslar

Yıl	Burs göstergesi	Aylık tutar (TL)	Öğrenci Sayısı
2002	400	13,06	109.894
2003	600	20,58	86.222
2004	600	23,16	96.348
2005	1 000	41,6	116.262
2006	1 000	44,75	122.464
2007	1 200	58,02	140.258
2008	1 300	66,88	172.940
2009	1 400	78,28	184.295
2010	1 500	89,16	212.103
2011	1 700	109,58	234.188
2012	1 750	125,28	254.128
2013	1800	138,22	254.833
2014	1900	146,30	243.117
2015	1990	165,34	243.532

Grafik 13. Burs Ücretleri (İlköğretim ve Ortaöğretim) (2002-2015)

3.2.4.3. Organize Sanayi Bölgelerinde Açılan Özel Mesleki ve Teknik Okulların Desteklenmesi

Organize sanayi bölgelerinde açılan özel mesleki ve teknik eğitim okullarında öğrenim gören her öğrenci için 2012-2013 eğitim ve öğretim yılından başlamak üzere, resmî okullarda öğrenim gören bir öğrencinin okul türüne göre Devlete maliyetinin bir buçuk katını geçmemek üzere, her eğitim ve öğretim yılı itibarıyla Maliye Bakanlığı ile Bakanlığımız tarafından müştereken belirlenen tutarda teşvik verilmesine yönelik olarak 5580 sayılı Kanununun 12. maddesinde yapılan değişiklik 04.07.2012 tarihinden itibaren uygulamaya konulmuştur.

Bu uygulama ile mesleki ve teknik eğitimde kaliteyi artırma, sanayi kuruluşlarına kaliteli iş gücünün sağlanması ve istihdamın artırılması hedeflenmektedir. Özellikle mesleki ve teknik eğitime sanayi ve meslek odalarının yatırımı teşvik edilerek, özel mesleki ve teknik okullara devam eden öğrenci sayısında artış sağlanması beklenmektedir. Uygulamanın

hayata geçirilmesi ile birlikte organize sanayi bölgelerindeki özel mesleki ve teknik eğitim okullarının sayısı artmaktadır.

2015-2016 eğitim ve öğretim yılı için organize sanayi bölgelerinde açılan 23 özel mesleki ve teknik lisesi faaliyet göstermekte olup Kasım 2015 tarihi itibarıyla bu okullarda öğrenim gören yaklaşık 16 bin öğrencinin öğrenim giderleri Bakanlığımızca karşılanmaktadır.

Bu çerçevede, 2015-2016 eğitim ve öğretim yılında Organize Sanayi Bölgelerinde açılan özel okullara öğrenci başına ödenecek miktarlar Tablo 17’de belirtilmiştir.

Tablo 17. Eğitim ve Öğretim Desteği (2015–2016)

Sıra No	Alan Adı	Destek Tutarı (TL)
1	Makine Teknolojisi	5.900
2	Metal Teknolojisi	5.400
3	Elektrik Elektronik Teknolojisi	5.900
4	Tekstil Teknolojisi	5.250
5	Mobilya ve İç Mekân Tasarımı	4.825
6	Plastik Teknolojisi	5.500
7	Motorlu Araçlar Teknolojisi	5.900
8	Gıda Teknolojisi	5.400
9	Kimya Teknolojisi	5.500
10	Endüstriyel Otomasyon Teknolojileri	5.500
11	Tesisat Teknolojisi ve İklimlendirme	4.825
12	Yenilenebilir Enerji Teknolojileri	6.250
13	Biyomedikal Cihaz Teknolojisi	5.000
14	Ayakkabı ve Saraciye Teknolojisi	4.300
15	Matbaa Teknolojisi	5.900
16	9. Sınıf	4.000

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

3.2.4.4. Örgün Eğitim Yapan Özel Okul Öncesi, Özel İlkokul, Özel Ortaokul ve Özel Liselerde Okuyan Öğrencilerin Desteklenmesi

Eğitim ve öğretim desteği; yörenin kalkınmada öncelik derecesi ve gelişmişlik durumu, öğrencinin ailesinin gelir düzeyi, eğitim bölgesinin öğrenci sayısı, desteklenen öğrenci ve öğrencinin gideceği okulun başarı seviyeleri ile öncelikli öğrenciler gibi ölçütler ayrı ayrı veya birlikte dikkate alınarak belirlenmektedir.

2014-2015 eğitim ve öğretim yılında Bakanlığımızın başlatmış olduğu eğitim ve öğretim desteği uygulaması ile devlet okullarındaki ikili eğitim yükünün ve derslik başına düşen öğrenci sayısının azaltılması sağlanacaktır.

2014-2015 eğitim öğretim yılında 250.000 öğrenci için eğitim ve öğretim kademesine göre yıllık 2.500 TL ile 3.500 TL arasında değişen eğitim ve öğretim desteği uygulaması hayata geçirilmiştir.

2014-2015 eğitim ve öğretim yılında 166.563 öğrenci eğitim ve öğretim desteğinden faydalandırılmıştır. 2015-2016 eğitim öğretim yılında eğitim ve öğretim desteği devam eden öğrencilere ilaveten 227.422 öğrencinin eğitim öğretim desteğinden faydalanması sağlanmıştır.

Kasım 2015 verilerine göre, 2015-2016 eğitim ve öğretim yılında toplamda 338.730 öğrenci eğitim ve öğretim desteğinden faydalanmaktadır.

2015-2016 eğitim ve öğretim yılında ise ödeme miktarları artırılarak, eğitim ve öğretim kademesine göre yıllık 2.680 TL ile 3.750 TL arasında değişen eğitim ve öğretim desteği ödenecektir.

Tablo 18. Eğitim ve Öğretim Destek Planlaması (2015-2016)

Kurum Türü	Destek Tutarları (TL)	Destek Verilecek Öğrenci Sayıları*
Özel Okul Öncesi	2.680	20.000
Özel İlkokul	3.220	50.000
Özel Ortaokul	3.750	50.000
Özel Ortaöğretim	3.750	110.000
Özel Temel Lise	3.220	
Toplam		230.000

* Destek verilecek öğrenci sayısı 31.07.2015 tarihli e-Kılavuzda yayımlanmıştır

Böylece hem 10. Kalkınma Planında hem de Millî Eğitim Bakanlığı 2015-2019 Stratejik Planında yer alan hedeflere ulaşılması, eğitim ve öğretimde kalite odaklı rekabet ortamı oluşturulması, isteyen her öğrencinin özel okul imkân ve fırsatlarından yararlanması sağlanmış olacaktır. Ayrıca destek uygulaması ile özel sektörün eğitim yatırımları özendirilmektedir.

3.2.4.5. Destek Eğitimi Alan Engelli Öğrencilerin Desteklenmesi

Her bireyin temel hak ve özgürlüklerine eşit erişim hakkı sağlanması ve bu kapsamda özel eğitim ihtiyacı olan tüm bireylerin eğitim hakkının güvence altına alınması esastır.

Bakanlığımız bu kapsamda görme, işitme, dil-konuşma, ses bozukluğu bulunan; ortopedik, zihinsel, otistik, sosyal, duygusal bozukluğu olan engelli bireylerden, özel eğitim değerlendirme kurulları tarafından destek eğitimi almaları uygun görülenlerin eğitim giderlerini, sosyal güvencesi

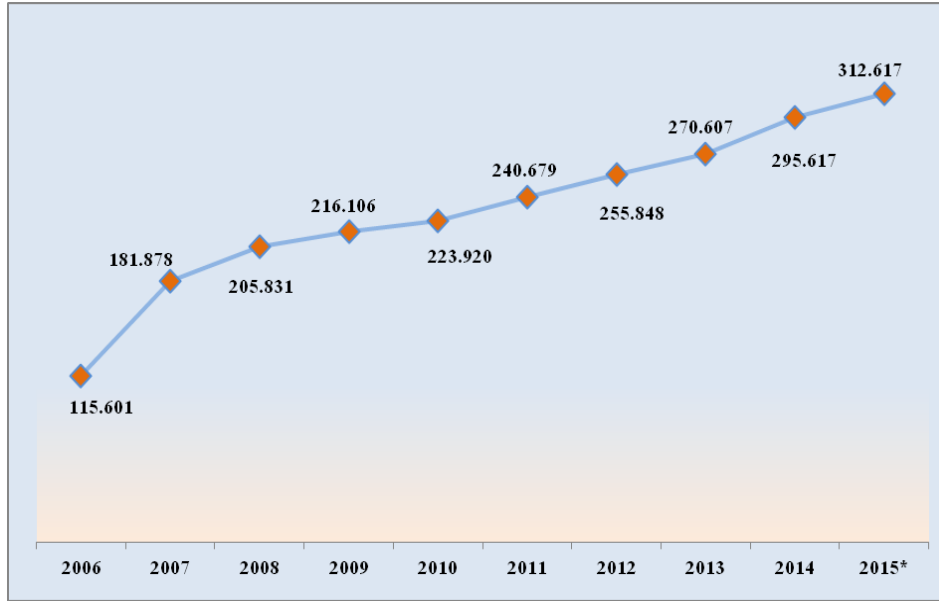
2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

olup olmadığına bakılmaksızın 1 Haziran 2006 tarihinden itibaren karşılamaktadır.

2015 yılında 5580 sayılı Kanun kapsamında açılan özel eğitim okulları ile özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde engelli bireylere verilen destek eğitiminin bütçeden karşılanacak kısmı, katma değer vergisi hariç olmak üzere bireysel eğitim için aylık 434 TL, grup eğitimi için aylık 122 TL olarak belirlenmiştir.

Yıllar bazında özel eğitim okulları, özel eğitim ve rehabilitasyon merkezleri ile özel eğitim okullarında destek eğitimi alan ve ödeme yapılan öğrenci sayıları aşağıda çıkartılmıştır.

Grafik 14. Destek Eğitimi Alan Engelli Öğrenci Sayıları (2006-2015)

*Ekim 2015 tarihleri için ödeme (tahsis) yapılan öğrenci sayısıdır. Yılsonu resmî verilerine göre farklılık arz edebilir.

573 sayılı Özel Eğitim Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin, Millî Eğitimin genel amaçları doğrultusunda eğitim haklarının koruma altına alınması sağlanmıştır.

Bununla birlikte ülkemizin taraf olduğu üst politika belgelerinin getirdiği yükümlülükler ve Avrupa Birliği yasal düzenlemelerine uyumluluk çalışmaları kapsamında 5378 sayılı Engelliler ve Bazı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un kabulü ile AB ülkelerinde özel eğitime ihtiyacı olan bireylere tanınan tüm hak ve eğitim imkânlarına, gereksinimi olan tüm bireylere sağlanması amaçlanmıştır.

Ülkemizde her tür ve kademedede sunulan özel eğitim hizmetleri; kaynaştırma/ bütünleştirme yolu ile sunulan eğitim hizmetleri ile birlikte, özel eğitim okul ve kurumlarında, hastane sınıflarında ve evde verilen eğitim hizmetlerini kapsamaktadır.

Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin öncelikli olarak, özel eğitime gereksinimi olmayan akranlarıyla birlikte her türlü sosyal hak ve eşit eğitim fırsatlarına erişimin sağlanması, toplumsal yaşantı ile bütünleşme ve sosyal becerilerinin desteklenmesi amacıyla en az düzeyde sınırlandırılmış eğitim hizmetlerine yönlendirilmeleri esastır.

Uygulamalar, yetersizliği olmayan akranlarıyla tam zamanlı olarak aynı sınıflarda yürütülebildiği gibi, bireylerin eğitsel ihtiyaçlarına göre bulunduğu okul ile benzer ya da farklı öğretim programları uygulayan özel eğitim sınıfları yolu ile de yürütülmektedir. Özel eğitim sınıf sayısının artırılması için alınan tedbirler, özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin eğitim fırsatlarına erişiminin artırılması açısından önemli bir adım atılmasını sağlamıştır.

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

3.2.5. Türkiye’de Geçici Koruma Altında Bulunan Suriye Vatandaşlarına Yönelik Olarak Yürütölen Eğitim Öğretim Faaliyetleri

Bakanlığımız, ilgili bütün paydaşları ile iş birliği içerisinde, Türkiye’de geçici koruma altında bulunan Suriye vatandaşlarının eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik yürüttüğü çalışmalar neticesinde Suriyeli çocukların kayıp nesil olmaması ve kendilerine güzel bir gelecek inşa edebilmelerini amaçlamaktadır.

Bu kapsamda Bakanlığımızca, Suriyelilere yönelik yürütölen faaliyetlerin kapsamını ve kapasitesini artırabilmek amacıyla 2014/21 sayılı Genelge yayınlanmıştır. Ayrıca, Yaygın Eğitim Kurumları Yönetmeliği güncellenerek Suriyeli misafirlerimizin de halk eğitimi faaliyetlerinden faydalanabilmelerinin önündeki engeller kaldırılmıştır.

Türkiye’de geçici koruma altında bulunan Suriyelilere yönelik olarak iki ana yaklaşım üzerinden faaliyetler yürütölmektedir.

Bunlardan birincisi Türkiye’nin dört bir yanına dağılmış olarak yaşamlarını sürdüren Suriyelilerin, Türk vatandaşları ile birlikte, mevcut eğitim sistemine dahil edilerek hizmetlere erişimleri sağlanmaktadır. Bu kapsamda, bugün itibarıyla yaklaşık 73.000 Suriyeli öğrenci okul öncesinden 12. sınıfa kadar Türk akranları ile birlikte eğitimlerine devam etmektedir.

Resmî ve özel okullara Suriyeli öğrencilerin kabullerine devam edilmektedir. Bakanlığımıza bağlı resmî ve özel okullarda öğrenimlerine devam etmesi öngörölen öğrenci sayısının öğretim yılı sonuna kadar 105.000’in üzerine çıkması hedeflenmektedir.

İkinci yaklaşım ise Suriyelilerin çok yoğun bir şekilde ve bir arada yaşadığı şehirlerimizde ve onlar için oluşturulmuş geçici barınma merkezlerinde (kamplar) onlara özel olarak hazırlanmış bir program ile kendi dillerinde ve kendi öğretmenlerinin desteği ile yürütülen faaliyetimizdir. 2014/21 sayılı Genelge kapsamında geçici barınma merkezlerinde ve Suriyelilerin yoğun olarak yaşadığı bölgelerde “geçici eğitim merkezleri” açılmaktadır. Bu merkezlerde Türk öğretmenler Suriyeli öğrencilere Türkçe öğretirken, gönüllü Suriyeli öğretmenler ise diğer dersleri kendi dillerinde aktarmaktadır. Bu sayede çocukların sene kaybı yaşamadan eğitimlerine kaldıkları yerden devam edebilmeleri ve aynı süre içerisinde Türkçe öğrenerek Türk eğitim sistemine dahil edilmesi hedeflenmektedir.

2015-2016 eğitim ve öğretim yılının başlaması ile birlikte kamplarda oluşturulmuş geçici eğitim merkezlerinde yaklaşık 82.000, şehirlerde oluşturulmuş geçici eğitim merkezlerinde ise yaklaşık 155.000 Suriyeli öğrenci öğrenimlerine başlamıştır.

Bakanlığımızın öğrenci kayıtları ve yeni geçici eğitim merkezi oluşturma faaliyetleri devam etmektedir. Yıl sonuna kadar kamplarda ve şehirlerde oluşturulması planlanan geçici eğitim merkezlerinde en az 450.000 Suriyeli öğrenciye ulaşılması hedeflenmektedir.

Ayrıca, Başbakanlık AFAD ile iş birliği içerisinde uluslararası fonlardan da yararlanarak 70'in üzerinde prefabrik, çelik konstrüksiyon ve betonarme okul inşa edilmiş, yaklaşık 150 okul binası yarı zamanlı olarak tahsis edilmiş, ayrıca 60 kadar da müstakil bina belediyeler veya sivil toplum kuruluşları desteği ile geçici eğitime dönüştürülmüştür.

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

Tablo 19. Suriyeli Öğrencilere Ait Veriler

Eğitim Kademesi	Mevcut Durum (2015 Ekim) Yaklaşık Sayılar				Öğrenim Yılı Sonu Hedefi (2016 Haziran) Yaklaşık Sayılar			
	Bakanlığa Bağlı Kurumlarda	Kamplarda	Geçici Eğitim Merkezlerinde	Toplam	Bakanlığa Bağlı Kurumlarda	Kamplarda	Geçici Eğitim Merkezlerinde	Toplam
Okul Öncesi	3.888	6.857	4.494	15.239	15.000	10.000	15.000	40.000
İlkokul	46.035	42.491	86.912	175.438	60.000	50.000	120.000	230.000
Ortaokul	12.711	20.051	36.687	69.449	20.000	25.000	60.000	105.000
Lise	4.241	9.308	16.728	30.277	10.000	15.000	50.000	75.000
Toplam	66.875	78.707	144.821	290.403	105.000	100.000	245.000	450.000

* Ekim 2015 tarihi itibarıyla

Bildiğiniz gibi İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğünün son verilerine göre ülkemizde 5-17 yaş arası okul çağında yaklaşık 620.000 Suriyeli bulunmakta, bunlardan yine yaklaşık 310.000'ine Bakanlığımız tarafından eğitim ve öğretim hizmeti verilmektedir. Söz konusu grup için alternatif eğitim modelleri geliştirmek, yaygın eğitim ve mesleki eğitim faaliyetlerine kazandırmak yönündeki çalışmalarımız devam etmektedir.

Bakanlığımız, örgün eğitim faaliyetinin yanında Suriyelilere yönelik olarak yaygın eğitim faaliyetlerini de sürdürmektedir. Başta yabancılara Türkçe öğretimi olmak üzere, yüzlerce alanda halk eğitimi merkezleri üzerinden genç ve yetişkin Suriyelilere yönelik kurslar düzenlenmektedir. Mesleki beceri ve hobi kurslarına katılan Suriyeliler hem günlük ihtiyaçlarını karşılayacak gelir elde edebilecek donanımına sahip olabilmekte hem de yaşadıkları ağır travmadan kurtulabilmek ve normal hayata dönebilmek için kendilerine uğraşacak meşguliyetler bulabilmektedir.

Kamplarda ve halk eğitimi merkezlerinde bugüne kadar on binlerce Suriyeli kurslarımıza katılmış ve eğitimlerini tamamlamıştır. Mevcut kurslara bugün itibarıyla 20.000'in üzerinde Suriyeli devam etmektedir. Bakanlık, özellikle yaygın eğitim faaliyeti kapsamında Suriyelilere mesleki beceri kazandırma çalışmalarını ilgili paydaşlar ile iş birliği içerisinde yürütmeyi ve proje bazlı yapılacak çalışmalar ile belirlenecek alanlarda belirli sayıda yetişkin Suriyeliye ulaşmayı hedeflemektedir. Bu sayede mesleki beceri kazanmaları ve geçimlerini sağlayacak bir iş bulmaları sağlanmış olacaktır. Ayrıca istismar gruplarının etkisi altına girme riski de azaltılmış olacaktır.

Ülkemizde ortaöğretimlerini tamamlayan Suriyeli öğrenciler için yükseköğretim fırsatları da sunulmaya devam etmektedir. Bu kapsamda Yüksek Öğretim Kurulu ve Başbakanlık Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (YTB) koordinasyon içerisinde üniversitelerimize Suriyeli öğrencilerimizi yerleştirmektedir.

Bakanlığımız, Türkiye'de geçici koruma altında bulunan Suriye vatandaşlarının eğitim ihtiyaçlarını desteklemek amacıyla faaliyet yürüten Birleşmiş Milletler Kuruluşları, uluslararası ve ulusal sivil toplum kuruluşları, paydaş kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler ve ilgili diğer paydaşlar ile iş birliği içerisinde çalışmalarını sürdürerek uluslararası topluma örnek olacak projeler yürütmeye devam edecektir.

3.3. Eğitim ve Öğretimde Kalitenin ve Kapasitenin Artırılması

3.3.1. Öğretmen Yetiştirme

Mevcut öğretmen yetiştirme sistemimizdeki sorunların çözümüne ilişkin öğretmenlerin hizmet öncesinde yetiştirilmesi, mesleğe girişi, mesleki gelişimi ve öğretmenlik mesleğinin algı ve statüsünün güçlendirilmesi konularına yönelik bir "Öğretmen Strateji Belgesi" hazırlanması öngörülmüştür. Bu bağlamda; her sınıfa yüksek nitelikli öğretmenin

2016 Yılı Bütçe Sunuş Konuşması

erişimini sağlamak, öğretmenlerin mesleki ve kurumsal aidiyetini geliştirmek ve sürdürülebilir kılmak, öğretmenlik mesleğinin algı ve statüsünü güçlendirmek amaçlarını kapsayan ve 7 hedef, 16 alt hedef ve 47 eylemden oluşan “Öğretmen Strateji Belgesi” hazırlanmış olup Yüksek Planlama Kurulu’nun onayına sunulacaktır.

1739 sayılı Kanun’un 43 ve 45. madde hükümleri kapsamında, öğretmenlerin sahip olması gereken bilgi, beceri, tutum ve değer özelliklerini içeren "Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri" kapsamında öğretmenlerin kendi alanına özgü görevleri daha iyi yapabilmesi için gerekli olan bilgi, beceri ve tutumları ifade edecek Özel Alan Yeterlikleri 'ne ihtiyaç duyulmuştur.

Bu bağlamda; öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ile özel alan yeterlikleri (ilköğretim-12, ortaöğretim-11, özel eğitim-1 ve imam hatip meslek dersleri-1) belirlenmiştir. Yeterlikler temelinde öğretmenlerin mesleki gelişimlerinin sağlanmasına yönelik Okul Temelli Mesleki Gelişim Modeli (OTMG) hazırlanmıştır. Ayrıca, öğretmenlerin Mesleki Kariyer Basamaklarında yeni bir model üzerinde çalışılmaktadır.

İmam hatip lisesi öğretmenlerinin özel alan yeterliliklerinin belirlenmesine yönelik çalışmalar tamamlanmıştır.

3.3.1.1. Öğretmenlik Alan Bilgisi Testi

Millî Eğitim Bakanlığı, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezî Başkanlığı ve Devlet Personel Başkanlığı arasında “Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Genel Yönetmelik” kapsamında imzalanan Protokol uyarınca ilki 14 Temmuz 2013 tarihinde 15 alanda 142.645 adayın katılımı ile, ikincisi ise 20 Temmuz 2014 tarihinde 16 alanda 209.774 adayın katılımı ile üçüncüsü ise 12 Temmuz 2015 tarihinde 16 alanda 283.583 adayın katılımı ile Öğretmenlik Alan Bilgisi Testi (KPSSP-121) uygulanmıştır.

3.3.1.2. Burs

Bakanlığımız tarafından 3580 Sayılı Kanun kapsamında öğretmen yetiştiren yükseköğretim programlarını ilk beş tercihinde kazanan öğrencilere kontenjan nispetinde karşılıksız burs verilmektedir.

2011-2012 eğitim ve öğretim yılında 5.410 öğrenci, 2012-2013 eğitim ve öğretim yılında 2.942 öğrenci, 2013-2014 eğitim ve öğretim yılında 2.969 öğrenci ve 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında 3.853 öğrenci olmak üzere bugüne kadar toplam 15.174 öğrenciye karşılıksız burs verilmiştir.

3.3.1.3. Aday Öğretmenler

Aday öğretmenlerin atanmalarına ve yetiştirilmesine yönelik “Aday Öğretmen Yetiştirme Sürecine İlişkin Program” hazırlanmıştır.

3.3.1.4. Hizmet İçi Eğitim Faaliyetleri

Günümüzde giderek önem kazanan “Hayat Boyu Öğrenme” ilkeleri kapsamında Bakanlık personelinin mesleki ve kişisel gelişmelerinin sağlanması, gelişmelere intibak etmeleri, verimliliklerinin artırılması ve üst görevlere hazırlanmalarına yönelik mesleki gelişim faaliyetleri büyük önem arz etmektedir. Nitelikli öğretmen ve nitelikli öğretim için mesleki gelişim konusunda öğretmenlere sürekli destek sağlanması gerekmektedir.

Bakanlığımızın teşkilat ve görevlerinin yeniden belirlenmesi sonucunda hizmet içi eğitimde etkililiğin artırılması amacıyla 2012 yılından itibaren öğretmenler ile diğer personelin hizmet içi eğitim faaliyetleri ayrı tutulmuştur.

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

Hizmet içi eğitim planları; öğretmenlerimizin ihtiyaç analizi ile belirlenen mesleki ve kişisel gelişim ihtiyaçları ile eylem planları, ulusal veya uluslararası kurum ve kuruluşlarla yapılan iş birliği protokolleri, meslek kuruluşlarının ihtiyaçları, Bakanlık ve kurum politikaları doğrultusunda planlanmakta ve yürütülmektedir.

Eğitimlerimiz; göreve ilk defa atanan öğretmenlerin eğitimleri, üst görevlere hazırlama eğitimi, uzman eğitimcilerin eğitimi, kişisel ve mesleki gelişim eğitimi, alan değişikliği yapan öğretmenlere yönelik intibak eğitimi, bilgilendirme amaçlı konferans, panel, forum, sempozyum vb. eğitimler ile Yükseköğretim kurumlarıyla iş birliği içinde öğretmenlere yönelik sertifika, lisans tamamlama ve lisansüstü eğitim imkânları bu kapsamda planlanan ve yürütülen eğitimlerdir.

Eğitimlerimiz öncelikle, yüz yüze ve uzaktan vb. eğitim ortamlarına uygun, tam donanımlı, tam gün tam yıl esasına göre günlük 1.577 yatak kapasitesi ile hizmet veren (Ankara hariç) Aksaray, Erzurum, Mersin, Rize-Çayeli, İstanbul-Ataşehir Zübeyde Hanım ve Yalova-Esenköy Hizmet içi Eğitim Enstitülerimizde, kapasitenin yetmediği durumlarda ise öğretmenleri ve diğer eğitim kurumlarında düzenlenmektedir.

Tablo 20. Hizmet İçi Eğitim Faaliyetleri (2003-2015)

Yıl	Merkezi Faaliyetler		Mahalli Faaliyetler		Genel Toplam	
	Faaliyet Sayısı	Katılan Sayısı	Faaliyet Sayısı	Katılan Sayısı	Faaliyet Sayısı	Katılan Sayısı
2003	453	19.727	7.120	253.135	7.573	272.862
2004	526	34.154	11.422	587.402	11.948	621.556
2005	543	33.156	9.050	478.168	9.593	511.324
2006	634	44.006	14.829	472.533	15.463	516.539
2007	614	44.808	19.855	437.136	20.469	481.944
2008	751	41.783	24.490	540.565	25.241	582.348
2009	930	45.448	10.906	452.506	11.836	497.954
2010	957	48.743	19.246	437.653	20.203	486.396
2011	1.156	51.860	19.848	459.813	21.004	511.673
2012*	286	13.071	21.983	552.692	22.269	565.763
2013*	293	13.634	18.596	413.014	18.889	426.648
2014*	310	19.735	19.507	412.598	19.817	432.333
2015 **	291	40.165	16.619	447.946	16.910	488.111

*Yıllarında merkezi hizmet içi eğitim faaliyetleri için sadece öğretmenlere düzenlenen hizmet içi eğitim istatistiklerini içermektedir. Uzaktan eğitim faaliyet ve katılımcı sayıları da toplama dahil edilmiştir.

**2015 yılında merkezi olarak düzenlenen 9 (dokuz) uzaktan eğitim faaliyetine 20.631 öğretmen katılmıştır.

23 Ekim 2015 tarihi itibarıyla öğretmenlerimiz için merkezden düzenlenen 279 eğitim faaliyetine 35.000 öğretmen, mahallî olarak düzenlenen 14.290 hizmet içi eğitim faaliyetine ise 321.784 öğretmen katılmıştır.

2016 yılında Bakanlığımız öğretmenlerinin kurumsal ve bireysel eğitim ihtiyacının belirlenerek, merkezî ve mahallî planlama ile yüz yüze eğitimlerin yanında uzaktan eğitim yöntem ve teknikleri ile daha etkin, yaygın, hızlı ve ekonomik olarak karşılanması, ayrıca eğitim faaliyetlerinin mahallî ve okul merkezli olarak yürütülmesine yönelik sürdürülen çalışmalara devam edilecektir.

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

3.3.1.5. Öğretmen Maaşları

2002-2016 yılları arasında kadrolu öğretmen maaşlarına yönelik bilgiler Tablo 18’de sunulmuştur.

Tablo 21. Kadrolu Öğretmen Maaşları (2002-2016)

Yıllar	Maaş TL	Ek Ders TL	Maaş+Ek Ders TL
2002	470,20	165,00	635,20
2003	560,09	174,00	734,09
2004	636,82	195,00	831,82
2005	698,73	211,00	909,73
2006	823,73	310,00	1.133,73
2007	928,13	333,00	1.261,13
2008	1.196,43	364,00	1.560,43
2009	1.302,98	396,45	1.699,43
2010	1.387,85	421,14	1.808,99
2011	1.592,89	456,67	2.049,56
2012	1.769,19	507,18	2.276,37
2013	1.894,53	543,39	2.437,92
2014	2.148,45	544,80	2.693,25
2015	2.338,83	587,92	2.926,75
2016	2.544,62	628,49	3.173,11

Not: 1. Tablo, Ekim 2008 tarihinden önce göreve başlayan öğretmenler için hazırlanmıştır.
2. 9. derece 1. kademedeki öğretmen maaşı baz alınmıştır.

Bakanlığımız bünyesinde göreve yeni başlamış 9. derece 1. kademedeki bir öğretmenimizin maaşı 2002 yılında 470,20 TL iken, 01.01.2016 tarihi itibarıyla %441,18 artışla 2.544,62 TL'ye yükselmiştir.

2002 yılında ek ders ücretinin saati net 2,75 TL (brüt 3,26 TL) iken 2016 yılında net 10,47 TL (brüt 12,43 TL) olmuştur. Bu durumda haftada 15 saatten ayda toplam 60 saat ek ders veren öğretmenimizin ek ders

ücreti 2002 yılında 165 TL iken, 01.01.2016 tarihi itibarıyla %280,90 artışla net 628,49 TL'ye yükselmiştir.

Haftada 15 saat ek ders veren bir öğretmene 2002 yılında maaşı ile birlikte toplam 635,20 TL ödenirken, 2016 yılının ilk yarısında toplamda %399,55 artışla 3.173,11 TL ödenmektedir.

Tüm öğretmenlere her eğitim ve öğretim yılında bir defa eğitim öğretim yılına hazırlık ödeneği ödenmektedir. Yapılan ödeme 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında 175 TL iken 2015-2016 eğitim ve öğretim yılında %442,86 artışla 950 TL'ye yükseltilmiştir.

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nda yer alan 11 hizmet kolundan biri olan “Eğitim, Öğretim ve Bilim Hizmetleri” kolunda faaliyet gösteren sendika sayısı 13.01.2016 tarihi itibarıyla 38'e ulaşmıştır.

15 Mayıs 2015 tarihinde Bakanlığımızda yapılan yetkili sendika belirleme çalışmaları sonucunda, Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatında görev yapan personelimizden 702.648'i “Eğitim, Öğretim ve Bilim Hizmetleri” kolunda faaliyet gösteren sendikalara üye oldukları belirlenmiştir.

3.3.2. Öğretim Programları ve Materyalleri Güncelleme Çalışmaları

Zorunlu eğitimin 12 yıla çıkarılması sürecinde temel yetkinliklerin geliştirilmesini sağlamak üzere öğretim programlarının güncellenmesi ve haftalık ders çizelgelerinin yeniden düzenlenmesine yönelik olarak yapılan çalışmalar Bakanlığımızda süreklilik arz etmektedir.

Program geliştirme süreçlerinde, “temel yetkinliklerin” geliştirilmesini esas alan öğretim programları hazırlanarak öğrenci yeterliliklerinin artırılması hedeflenmiştir. Program geliştirme çalışmaları; Kalkınma

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

Planları, Orta Vadeli Programlar, Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu (BTYK) Kararları ile Hükümet Programları doğrultusunda sürdürülmektedir.

3.3.2.1. İlköğretim Programları ve Materyalleri

6287 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile zorunlu eğitimin 12 yıla çıkarılması kapsamında, ilköğretim kurumları (ilkokul ve ortaokul) haftalık ders çizelgesi, 2012-2013 eğitim ve öğretim yılından itibaren 1 ve 5. sınıflardan başlamak üzere kademeli olarak uygulanmaktadır.

Sürdürülen çalışmalar kapsamında, haftalık ders çizelgelerinde ve buna bağlı olarak öğretim programlarında yapılan değişikliklerin temelinde; okuma yazma, matematik ve fen bilimleri alanları başta olmak üzere, uluslararası alanda rekabet edebilirliği sağlayacak temel becerilerin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Haftalık ders çizelgelerinde yapılan değişikliklerle çağın ve toplumun ihtiyaçlarını karşılayacak önemli yenilikler yapılmıştır.

Seçmeli dersler artırılarak öğrencilerin ilgi ve yeteneklerinin geliştirilmesi amacıyla “Din, Ahlak ve Değerler”, “Dil ve Anlatım”, “Yabancı Dil”, “Fen Bilimleri ve Matematik”, “Sanat ve Spor” ve “Sosyal Bilimler” grupları oluşturulmuştur.

2013-2014 eğitim ve öğretim yılında ilkokullar ve ortaokulların yenilenen çizelgelerinde yer alan derslerin öğretim programlarına yönelik, ilköğretim kademesinde İnsan Hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi Dersi (4. sınıf) Öğretim Programı geliştirilmiş ve uygulamaya 2015-2016 eğitim ve öğretim yılından itibaren başlanmıştır. İlköğretim okulları Arapça Dersi (2-8) Sınıflar Öğretim Programları geliştirilmiştir.

İlkokul ve ortaokulların Türkçe (1-8. sınıflar), Hayat Bilgisi (1-3. sınıflar), Matematik (1-4. sınıflar) ve Çevre Eğitimi (7-8. sınıflar) derslerine ait öğretim programları güncellenerek 2016-2017 eğitim ve öğretim yılından itibaren kademeli olarak uygulamaya başlanacaktır.

Ortaokul Teknoloji ve Tasarım (7-8), Düşünme Eğitimi (7-8), İletişim ve Sunum Becerileri (7-8) derslerine ait öğretim programlarının güncellenmesi çalışmaları tamamlanmış olup Sosyal Bilgiler (4-7. sınıflar) dersine ait öğretim programının güncelleme çalışmalarının tamamlanması planlanmaktadır.

3.3.2.2. Genel Ortaöğretim Programları ve Materyalleri

12 yıllık zorunlu eğitim dahilinde, toplumun ve bilimsel gelişmelerin ışığında temel yetkinliklerin geliştirilmesini kapsayan dersler, bütün ortaöğretim kurumlarında ortak dersler olarak haftalık ders çizelgelerinde yapılan düzenlemede yer almıştır. Yapılan düzenleme ile esnek bir yapı geliştirilerek öğrencilerin yatay geçişleri kolaylaştırılmıştır.

2014 yılında yenilenen ortaöğretim kurumları haftalık ders çizelgelerinde yer alan derslerin öğretim programlarına yönelik daha önce başlatılan çalışmaların tamamlanması aşamasına gelinmiştir.

Ortaöğretim kurumları haftalık ders çizelgelerinde yer alan İngilizce Dersi (9-12. sınıflar), Türk Dili ve Edebiyatı Dersi (9-12. sınıflar) Öğretim Programları güncellenmiştir. Fen Liseleri için Kimya Dersi (9-12. sınıflar), Matematik Dersi (9-12. sınıflar), Biyoloji Dersi (9-12. sınıflar) ve Fizik Dersi (9-12. sınıflar) öğretim programları geliştirilmiştir. Coğrafya Dersi (9-12. sınıflar) ve Tarih Dersi (9-12. sınıflar) Öğretim programlarının güncellenmesi çalışmalarının tamamlanması planlanmaktadır. Hazırlık 12. sınıf yabancı dil (İngilizce) dersi ile hazırlık matematik dersi taslak öğretim programları hazırlık çalışmaları devam etmektedir.

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

Bakanlığımız, Sağlık Bakanlığı ve Türk Kızılayı tarafından IPA I. Bileşeni 2010 programlamasına yönelik olarak hazırlanan ve Ortaöğretim Genel Müdürlüğü koordinesinde yürütülen “Geleceğin Kan Bağışçılarının Kazanımı Projesi” kapsamında ilköğretimden ortaöğretime kadar iş tanımında yer alan Türkçe, hayat bilgisi, sosyal bilgiler, din kültürü ve ahlak bilgisi (4-8), trafik güvenliği, beden eğitimi (1-8), fen ve teknoloji, Türk edebiyatı, biyoloji, sağlık bilgisi, din kültürü ve ahlak bilgisi (9-12), trafik ve ilkyardım ile beden eğitimi (9-12) derslerine ait öğretim programları kan bağıışı açısından incelenmiş ve değişiklik önerileri Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca değerlendirilmiştir.

3.3.2.3. Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Programları ve Materyalleri

Mesleki ve teknik eğitimde öğrencileri diplomaya götüren yeterliliğe dayalı modüler yapıda öğretim programları uygulanmaktadır. Mesleki ve teknik ortaöğretim okulları öğretim programları ulusal ve uluslararası standartlar, ulusal meslek standartları ve yeterlilikler ile iş gücü piyasası ihtiyaçları doğrultusunda kazanımlara dayalı olarak sektör, ilgili sivil toplum kuruluşları ve üniversite temsilcileri, alan uzmanları ve meslek elemanlarının katılımı ile oluşturulan komisyonlarca hazırlanmaktadır. Hazırlanan öğretim programları, program sektör komitesinde değerlendirilerek Talim ve Terbiye Kurulunun onayı ile uygulamaya konmaktadır.

“Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Sivil Havacılık Alanı Haftalık Ders Çizelgesi ve Çerçeve Öğretim Programı” 2015-2016 eğitim ve öğretim yılından itibaren uygulamaya konulmuştur.

Bu alanda eğitime başlanmasıyla mesleki ve teknik eğitimde toplam 53 alan ve 205 dalda eğitim verilmektedir.

Ülkemizde ortaöğretim düzeyinde Sağlık Hizmetleri Alanı hemşire yardımcılığı, ebe yardımcılığı ve sağlık bakım teknisyenliği dallarına ait

öğretim programları hazırlanarak 2014-2015 eğitim ve öğretim yılından itibaren uygulamaya konulmuştur. Sivil havacılık sektöründe yer hizmetleri meslek elemanlarının yetiştirilmesi için ilgili sektörle birlikte öğretim programı geliştirme çalışmaları tamamlanarak Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının Onayıyla 2015-2016 eğitim ve öğretim yılından itibaren 9 uncu sınıflardan başlayarak kademeli olarak uygulamaya konulmuştur.

Muhasebe ve Finansman, Pazarlama ve Perakende, Büro Yönetimi ve Bilişim Teknolojileri alanlarında yer alan Mesleki İngilizce derslerinde okutulmak üzere Mesleki İngilizce ders materyalleri hazırlanarak uygulamaya konulmuştur.

Hazırlanan öğretim programlarına uygun olarak yazımı tamamlanan modüller, öğrenci, öğretmen ve iş hayatının kullanımına sunulmuştur.

2015 yılında ayrıca Bakanlığımız tarafından tüm ortaöğretim okullarında öğretimi yapılmakta olan Sağlık Bilgisi Dersi için ders kitabı hazırlanmış, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının Onayıyla öğretmen ve öğrencilerimizin hizmetine sunulmuştur.

Ulusal meslek standartları ve yeterlilikler ile iş gücü piyasası ihtiyaçları doğrultusunda kazanımlara dayalı olarak sektör, ilgili sivil toplum kuruluşları ve üniversite temsilcileri, alan uzmanları ve meslek elemanlarının katılımı ile öğretim programı ve materyalleri geliştirme çalışmaları devam etmektedir.

Özel eğitim mesleki eğitim merkezlerinde ilk defa 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında uygulanmak üzere zihinsel engellilere yönelik 10 alana ilave olarak, 5 mesleki gelişim alanına ait programlar hazırlanmıştır. Böylelikle özel eğitim mesleki eğitim merkezlerinde şu anda uygulanan mesleki gelişim alanı 15'e çıkarılmıştır. Söz konusu programlar, ülkemizde engelliler adına mesleki eğitim alanında yapılan sistematik ve

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

mesleki yeterliklere sahip meslek elemanları yetiştirmeyi amaçlayan programlar olması yönüyle büyük önem arz etmektedir.

İşitme engelliler ilkokulu 1, 2 ve 3. sınıfların haftalık ders çizelgelerinde değişikliğe gidilerek bu okulların 1, 2 ve 3. sınıflarına haftada 2 ders saati uygulanmak üzere “Türk İşaret Dili Dersi” konulmuştur.

Türk İşaret Dili Dersi 1. sınıf öğretim programı hazırlanarak uygulanmaya başlanmıştır. Söz konusu programa yönelik materyal geliştirme çalışması devam etmektedir.

Türk İşaret Dili Dersi 1. sınıf öğretim programının materyali hazırlanana kadar öğretmenlerimize kılavuzluk yapması için etkinlik örnekleri hazırlanmış ve Bakanlığımız web sitesinde yayımlanmıştır.

Hafif düzeyde zihinsel engelliler için özel eğitim mesleki eğitim merkezlerinde uygulanması düşünülen 3 meslek alanına yönelik modüler mesleki eğitim programlarının geliştirilmesi çalışmaları devam etmektedir.

Görme engelliler için özel eğitim mesleki eğitim merkezlerinde uygulanması düşünülen 2 meslek alanına yönelik modüler mesleki eğitim programlarının geliştirilmesi çalışmaları devam etmektedir.

Özel eğitim iş uygulama merkezleri haftalık ders çizelgeleri ve öğretim programları ile ilgili çalışmalar devam etmektedir.

3.3.3. Ders Kitapları ve Materyalleri İnceleme Süreci

Öğretim materyalleri ve ders kitapları inceleme ve değerlendirme sürecini yeniden düzenleyen Millî Eğitim Bakanlığı Ders Kitapları ve Eğitim Araçları Yönetmeliği çerçevesinde inceleme ve değerlendirme çalışmaları etkili bir şekilde yürütülmektedir. 12 Eylül 2012 tarihli ve

28409 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yönetmelik öncesi yürürlükte olan mevzuata göre taslak ders kitaplarının incelenmesi 18 aya kadar uzayabilen bir süre içinde gerçekleşirken, yeni düzenlemede incelenmek üzere e-Müfredat sistemine (panel sistemi) başvurusu yapılan tüm kitapların inceleme işlemleri 4 ay içinde sonuçlandırılmaktadır. Bu durum, sektörde kaynakların rasyonel ve verimli kullanılması açısından önemli bir yenilik olarak değerlendirilmekle birlikte, yeniden tasarlanan inceleme ve değerlendirme sistemi sektörün kapasitesinin geliştirilmesine de önemli katkılar sağlamıştır.

Panel sisteminde ders kitapları ve eğitim araçlarının inceleme ve değerlendirilmesinde; Anayasada ve Millî Eğitim Temel Kanununda açıkça hükme bağlanmış eşitlik ilkesini gözeterek, temel insan hak ve özgürlüklerini destekleyen ve her türlü ayrımcılığı reddeden bir yaklaşımla hazırlanması, konuların işlenişinde ya da örneklerde insanların ve olayların sunulmasında toplumsal eşitlik ilkesinin gözetilmesi, içerikte ve görsel öğelerde bireylerin hak ve özgürlüklerini ihlal edecek unsurlar bulunmaması, insan haklarına aykırı, ayrımcılık ve önyargı niteliği taşıyan ifadeler kullanılmaması, taslak ders kitabında kullanılan birey adlarının eşitlik ve genellik ilkesinin gereği olarak, toplumda kullanılan adlardan dengeli biçimde seçilmesi, toplumun yalnızca belirli bir kesimini temsil edecek şekilde kullanılmaması, verilen örneklerde ve kullanılan karakterlerde cinsiyet açısından makul bir denge gözetilmesi, anlatım, görsel öge ve çizimlerde toplumun değer yargıları, giyim ve hayat tarzının doğru olarak yansıtılması, toplumun bir kesimini, siyasi görüşü ya da düşünce biçimini küçük düşüren veya önyargı oluşturabilecek anlatımlara yer verilmemesi, yönleriyle incelenmesi esastır.

Bu esaslar çerçevesinde yürütülen ders kitabı inceleme/değerlendirme sürecine yansıyan sonuçlardan bazıları şunlardır: Ders kitaplarında insan haklarına aykırılık, ayrımcılık ve ön yargı olduğuna dair iddia ve şikâyetlerin birçoğu ortadan kalkmış, ders kitaplarının bilimsel içeriğinin

2016 Yılı Bütçe Sunuş Konuşması

güçlendiğine ve bilimsel hataların azaldığına dair alandan gelen olumlu geri bildirimler çoğalmış, ders kitaplarının öğretim programlarındaki kazanımların tamamının gerçekleştirilmesini destekleyecek bir bütünlüğe ve içeriğe kavuştuğuna ilişkin geri bildirimler alınmaya başlanmış, ders kitaplarında dil anlatımındaki yaklaşım ve görsel tasarımlar dersi öğrenci açısından çekici hale getirmiştir. Kitap inceleme sistemi, gerek sürecin işleyişi gerekse incelemedeki kriterler bazında bir standardizasyona kavuşmuştur.

Aynı zamanda sistemin geliştirilmesine yönelik çalışmalar bir yandan da devam etmektedir.

14 Ekim 2015 tarihinde Ders Kitapları ve Eğitim Araçları Yönetmeliğinde yapılan değişiklikle sürecin işleyişine pratiklik ve dinamiklik kazandıracak ve içeriğin kalitesine de katma değer katacak değişiklikler yapılmıştır. Örneğin; veri tabanı sistemine incelemeci olmak için kayıt yaptıracak eğitimciler/uzmanların kayıt şartlarındaki fiili hizmet süresi 10 yıldan 5 yıla indirilmiştir. Bu kapsamda incelemeci havuzuna daha fazla uzmanın/eğitimcinin katılımı sağlanmış olacaktır.

E-Müfredat sisteminin otomasyon kapasitesinin arttırılmasına yönelik çalışmalar da yapılmaktadır. Bu sayede sistemin güvenli bir şekilde süreçteki değişim ve gelişmelere duyarlılığının artırılması sağlanacaktır.

Ayrıca 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında okutulan bazı derslerin ders kitaplarının kullanımı ve etkililiğinin izlenmesi ve değerlendirilmesine yönelik çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmalar sonunda elde edilen veriler eğitimin kalitesinin artırılması ve dolayısıyla çocuklarımızın daha iyi öğrenmesini sağlayacak ders kitapları/materyallerinin hazırlanmasına yönelik politika, strateji ve uygulamalar geliştirmek amacıyla kullanılmaktadır.

3.3.4. Fiziki Alt Yapı

Doğal nüfus artışı ve okullaşma oranlarının artırılmasına yönelik çalışmalar sonucunda okula devam eden öğrenci sayısında her yıl önemli artışlar gerçekleşmektedir.

Derslik sayısı ve donanım, öğrencilerimize en uygun eğitim ortamlarının sağlanması hedefini en çok etkileyen hususların başında gelmektedir.

Eğitim Tesisleri ve Alt Yapı

Millî Eğitimin genel ve özel amaçları doğrultusunda, toplumun her ferdine yetenekleri ölçüsünde kaliteli eğitim ortamının sağlanması öncelikli hedeflerimizdendir. Hükûmetimizin eğitimi öncelikli alan olarak değerlendirmesi ile birlikte toplumda oluşan farkındalık sonucunda son yıllarda sürekli artan eğitim ihtiyacının karşılanması ve kaliteli eğitimin toplumun hizmetine sunulması, eğitime daha çok kaynak ayrılmasının yanı sıra, eğitime ayrılan sınırlı kaynakların daha etkin ve verimli kullanılması ile sağlanabilmektedir.

Eğitim hizmetlerinin toplumun her kesimine daha hızlı ve yaygın bir şekilde ulaştırılması için, Bakanlığımıza tahsisli eğitim kurumu bina ve eklentileri ile arsalarının il millî eğitim müdürlüklerinin ihtiyaçları doğrultusunda, valilik makamından alınacak onay ile Bakanlığımızın görev alanına giren eğitim hizmetlerinin gerçekleştirilmesi amacıyla ihtiyaç duyan başka bir eğitim kurumuna tahsis edilmesinin yolu açılmıştır.

Ayrıca Bakanlığımız yatırım programında yer alan projelerin ihale edilmesi için Bakanlık merkezinden izin alınması uygulaması da kaldırılmıştır. Böylece yatırım programında yer alan projelerin daha hızlı biçimde gerçekleştirilmesinin yolu açılmıştır.

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

Bakanlığımız eğitim kurumlarının onarımlarındaki yetki valiliklerimize devredilmiştir. Böylece onarım ödenekleri illere toplu olarak gönderilmekte ve hangi okulun onarım görmesi gerektiğine de okulların durumunu yakından bilen yerel yöneticilerimiz karar vermektedir.

Bu kapsamda; 2015-2016 eğitim ve öğretim yılında Bakanlığımıza bağlı örgün ve yaygın resmî okul sayımız 53.279'a derslik sayımız da 561.732'ye ulaşmıştır.

Tablo 22. Okul Sayıları ve Derslikler (Resmî) (2015-2016)

EĞİTİM KADEMESİ	Okul Sayısı	Derslik Sayısı
Resmi Okulöncesi (*)	3.074	41.566
Resmi İlkokul	25.133	223.071
Resmi Ortaokul	15.787	147.626
Açık Ortaokul	1	
Resmi Ortaöğretim	7.626	140.803
Açıköğretim Lisesi	1	
Yaygın Eğitim (Resmî)	1.657	8.666
Toplam	53.279	561.732

(*) Okul öncesi eğitimde 20.061 resmî anasınıfı ile 944 özel anasınıfı okul sayılarına dahil edilmemiştir.
Kaynak: MEB Strateji Geliştirme Başkanlığı 2015-2016.

Bu gelişmeler çerçevesinde genel bütçe kaynağı dışında bütçe dışı kaynaklar da harekete geçirilerek hayırsever kişi, kurum ve kuruluşların katkıları ve düzenlenen kampanyalarla 2003 yılından bu yana 44.104 derslik yaptırılmıştır.

Hayırseverlerimizin yaptırdığı derslikler dahil olmak üzere toplam 249.618 derslik tamamlanarak eğitim ve öğretim hizmetine sunulmuştur.

Tablo 23. Yapılan Derslik Sayıları (2003-2015)

Yıl	İlköğretim (anaokulu/ anasınıfı dahil)	Ortaöğretim (mesleki teknik dahil)	Yaygın Eğitim	Eğitime %100 Destek	Toplam
2003	14.569	553	131	-	15.253
2004	18.355	2.476	104	7.143	28.078
2005	21.207	683	155	6.653	28.698
2006	20.049	1.336	114	6.744	28.243
2007	11.146	928	124	3.530	15.728
2008	14.674	716	42	1.358	16.790
2009	7.452	1.720	48	624	9.844
2010	11.598	2.725	27	2.967	17.317
2011	4.974	1.763	54	3.011	9.802
2012	10.255	4.300	72	4.079	18.706
2013	9.826	3.849	125	3.466	17.266
2014	18.857	6.812	68	3.011	28.748
2015	9.158	4.468	1	1.518	15.145
Toplam	172.120	32.329	1.065	44.104	249.618

Not: Hayırseverler, Dünya Bankası Kredisi, Avrupa Birliği Hibesi, Millî Piyango İdaresi, İMKB, Türk Telekom A.Ş. ve TOKİ kaynakları ile yaptırılan derslik sayıları dahil edilmiştir.

Eğitim yapılarına uygulanan projelerimize ilave olarak 6287 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'la, ilkokul (4 yıl) + ortaokul (4 yıl) + lise (4 yıl) olması nedeniyle değişen ihtiyaç programları da dikkate alınarak, anaokulu, ilkokul, ortaokul, lise, imam hatip ortaokulu, imam hatip lisesine ait 28 adet eğitim yapısının projeleri ile 100, 200 ve 300 kapasiteli öğrenci pansiyonlarının mevcut projeleri revize edilmiş olup otel tipi oda sistemine uygun binaların projeleri tamamlanarak uygulamaya sunulmuştur.

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

Mevcut duruma ilave olarak eğitim kurumları yeni tip proje alternatifinin geliştirilmesi, Bakanlığımızın özel eğitime muhtaç çocuklara yönelik özel eğitim uygulama merkezi, özel eğitim anaokulu, özel eğitim iş uygulama merkezi, özel eğitim mesleki eğitim merkezi, rehberlik araştırma merkezi, bilim sanat merkezi, mesleki eğitim merkezi ve halk eğitim merkezine ait değişik kapasitelerde yeni tip proje yaptırılmasına ilişkin ilgili eğitim daireleriyle iş birliği yapılarak ihtiyaç programı hazırlanması çalışmalarına başlanmıştır.

Ayrıca, mesleki ve teknik ortaöğretim okullarında uygulanmakta olan 42 alanın atölye ve laboratuvarlarına yönelik standart donatım listeleri, iş güvenliği ve işçi sağlığı kurallarına uygun olarak hazırlanmıştır. Yine bu 42 alanın atölye ve laboratuvarlarına yönelik standart mimari yerleşim planları iş güvenliği ve işçi sağlığı kurallarına uygun olarak çizilmiştir.

Çocuklarımıza ve gençlerimize günümüzün ve geleceğin ihtiyaçları doğrultusunda, nitelikli ve ileri bir eğitimin verilebilmesi için öğretim programlarını destekleyen eğitim materyalleri, ders ve laboratuvar araç-gereçleri gibi, en son teknolojilere haiz eğitim ortamlarının sağlanması yönünde çalışmalara devam edilmektedir.

Güncellenen ders programları doğrultusunda derslerde kullanılan araç-gereçlerin tanımlanması ve standartlarının belirlenmesine yönelik olarak “Derslik Donatımı ve Ders Araç-Gereçleri Standartları Çalışmayı” düzenlenerek üretime ve satın almaya esas teşkil eden teknik şartnameleri hazırlanmaktadır.

Ayrıca; gelişen teknolojilerden gerektiği şekilde ve amaca uygun olarak yararlanabilmek, öğrencilerin okuma ve kütüphane kullanma alışkanlığını geliştirmek ve eğitim ve öğretimde atılan adımları kütüphaneleri etkili kullanarak desteklemek amacıyla okul kütüphanelerine yenilikçi bir bakış açısı getirilmiştir.

Zenginleştirilmiş kütüphaneler; bilgisayar, zekâ oyunları, okuma ve dinleme materyallerinin bir arada bulunduğu, sesli ve elektronik kitaplar gibi alternatif okuma seçeneklerinden öğrencilerin faydalanabildiği, taşınabilir tekerlekli raflarıyla, ahşap ve kumaş malzemelerle kaplanmış duvarlarıyla, estetik ve pedagojik açıdan uygun renkleriyle çocuklarda okuma alışkanlığı ve zevki uyandırarak, onları kütüphaneye çekecek mekânlar şeklinde tasarlanmıştır.

Bakanlığımızın diğer kurum ve kuruluşlarla (sivil toplum kuruluşları, belediyeler, okul aile birlikleri, hayırseverler, il özel idareleri vb.) yaptığı iş birliği ve protokoller sonucunda zenginleştirilmiş kütüphane sayısı 71 ilde toplam 584'e ulaşmıştır. Bunların 341 tanesi Bakanlığımızın genel bütçesinden karşılanmıştır.

Okuma kültürünün geliştirilmesi ve z-kütüphanelerin etkinliğinin artırılmasına yönelik olarak hizmet içi eğitim faaliyetleri planlanmıştır.

Bakanlığımız Arşiv ve Dokümantasyon Kütüphanesinde bulunan koleksiyonların dijitalleştirme ve kataloglama çalışmaları devam etmektedir.

Güncel Türkçenin söz varlığının tespiti ve geliştirilmesi için ulusal katılımlı bir çalıştay düzenlenmiştir.

2023 Yayın Projesi kapsamında 2015 yılından başlayarak 2023 yılına kadar 2023 kültür kitabının basılması hedefine yönelik çalışmalar devam etmektedir. Bu kapsamda 2015 yılı için 100 kültür kitabının basımı gerçekleştirilmiştir.

Yine UNICEF ile yürütülen Can Suyu Kampanyası ile kamuya ait atıl binaların onarılarak okul öncesi eğitim merkezleri olarak kullanılması sağlanmaktadır. Bugüne kadar bu kampanya ile 144 merkez açılmıştır.

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

Toplumsal Gelişim Merkezi Derneği (TOGEMDER) ile yürütölen Hedef 500 Ana Sınıfı Protokolü kapsamında bugüne kadar 500 ana sınıfı hizmete girmiştir.

Bakanlığımız ile Çocuklar Gülsün Diye Derneği ile yapılan Protokol kapsamında 31 anaokulu/anasınıfının inşaatı tamamlanarak Bakanlığımıza teslim edilmiştir. Söz konusu Protokol kapsamında yeni anaokulu inşaatları devam edecektir.

İlköğretim ve ortaöğretimde biyoloji, fen bilgisi, fizik, kimya, mesleki uygulama laboratuvarı ve yabancı dil laboratuvarı sayısı 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında 18.853 iken, 2015-2016 eğitim ve öğretim yılında 44.444'e ulaşmıştır.

İlköğretim ve ortaöğretimde kütüphane sayısı (sınıf kitaplıkları hariç) 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında 11.945 iken, 2015-2016 eğitim ve öğretim yılında 23.474'e ulaşmıştır.

Özel öğretim kurumlarının nitelik ve niceliğinin artırılması, eğitim sistemimizde kalite ve rekabet odaklı eğitim hizmetlerinin verilmesine katkı sağlayacaktır. Bakanlığımız 2015-2019 Stratejik Planında ve 10. Kalkınma Planında özel sektörün eğitim ve öğretimdeki payını artırmak amacıyla teşvik uygulamaları geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Tablo 24. Özel Okul Verileri

Eğitim Kademesi	Okul Sayısı	Derslik Sayısı
Örgün Eğitim (Özel)	9.581	98.762
Özel Okulöncesi	3.714	16.699
Özel İlkokul	1.389	23.019
Özel Ortaokul	1.555	17.317
Özel Ortaöğretim	2.923	41.727
Yaygın Eğitim (Özel)	10.537	61.176
Genel Toplam	20.118	159.938

Kaynak: MEB Strateji Geliştirme Başkanlığı 2015-2016.

Not: T.C. Aile ve Sosyal Politika Bakanlığına Bağlı özel okul öncesi kurumlar dâhil edilmiştir.

Bakanlığımız 2010-2014 Stratejik Planında dershanelerin özel okula dönüştürülmesine ilişkin stratejik hedefi doğrultusunda mevcut dershanelerin belirli bir süre verilerek özel okula dönüştürülmelerini teşvik edici düzenlemeler; 6528 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile yapılmış olup 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ve 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununda da değişiklik yapılmıştır.

Yapılan değişikliklerle özel okula dönüşmek isteyen dershanelere yirmi beş yıla kadar arsa tahsisi veya on yıla kadar bina kiralama imkânı tanınmıştır. Ayrıca özel öğretim kurumları mevzuatında değişiklik yapılarak, okula dönüşme taahhüdünde bulunan özel dershanelerin 2018-2019 eğitim ve öğretim yılı sonuna kadar buldukları binalarda okul olarak faaliyet göstermelerine imkân tanınmıştır.

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

Özel okula dönüşmek isteyen özel dershanelerin MEBBİS modülü üzerinden dönüşüm programı başvuruları 02.06.2014 ile 31.08.2015 tarihleri arasında 7 dönem şeklinde alınmıştır. Halihazırda 2.405 kurum dönüşüm programında yer almaktadır. Anayasa Mahkemesi'nin verdiği iptal kararından sonra, bu Kararın gerekçelerinde atıfta bulunulan okul dışı seçeneklerinin çoğaltılması amacıyla yeni düzenlemeler yapılmıştır.

Bu Karar dikkate alınarak Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği ve Özel Öğretim Kurumları Standartlar Yönergesinde gerekli değişiklikler yapılmıştır. Bu doğrultuda Yönetmeliğin tanımlar kısmına en fazla üç bilim grubunda eğitim veren özel öğretim kursu tanımı eklenmiştir. 2015/25 sayılı Genelge ile kurumların belirtilen şekilde taahhütname hazırlayarak MEBBİS Özel Öğretim Kurumları Modülünden dönüşüm programına başvurmaları istenmiştir.

Dönüşüm Programına dâhil olan kurumlardan, 2018-2019 eğitim ve öğretim döneminin sonuna kadar bağımsız bina giriş şartı ile engellilere yönelik asansör veya erişebilirliğini sağlayan iletim sistemleri aranmamıştır.

Bu süreçte 380 kurum özel öğretim kursuna dönüşmek üzere müracaat etmiş olup, söz konusu kurumlar dönüşümlerini mevzuat hükümleri doğrultusunda tamamlayacaktır. 01.09.2015 tarihine kadar dershaneden özel okula dönüşen kurumların kurum türleri Tablo 25'de belirtilmiştir.

Tablo 25. Özel Okula Dönüşen Kurum Sayıları

Kurum Türü	Sayı
Özel Okul Öncesi Kurumu	12
Özel Türk İlkokulu	16
Özel Türk Ortaokulu	211
Özel Temel Lise	1.225
Özel Anadolu Lisesi	5
Toplam	1.469

Kaynak: 1 Eylül 2015 tarihi itibarıyla MEBBİS sisteminden alınan verilerdir.

Ocak 2016 tarihi itibarı ile Bakanlığımıza bağlı olarak faaliyet gösteren 1.950 özel eğitim ve rehabilitasyon merkezi bulunmaktadır.

Ülke genelinde okullarda yürütülen rehberlik hizmetlerinin koordine edilmesi, özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin eğitsel değerlendirme ve tanılamalarının yapılması, bu bireylere ve ailelerine rehberlik hizmetlerinin sunulması amacıyla 81 il merkezi ile birlikte nüfusu 200.000 ve üzeri olan ilçelerimizde hizmet veren rehberlik ve araştırma merkezi sayısı 228 olmuştur.

3.3.5. FATİH Projesi

Günümüzde teknolojik gelişmelerle birlikte bilgiye ulaşma yolları da değişmekte ve çeşitlenmektedir. Bu hızlı değişim hayatın her alanını etkilediği gibi, eğitim sistemlerini de etkilemekte ve dönüştürmektedir. Yeni teknolojilerin yaygınlaşması, dünyanın çeşitli yerlerindeki insanların aynı anda yeni bilgilere hızlı ve kolay erişimlerini sağlamaktadır. Bu durum, eğitim faaliyetlerinin yerleşik norm ve yaklaşımlarını da değiştirmektedir. Bilgi ve iletişim teknolojilerinin ve

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

yoğunlaşan kültürler arası etkileşimin, önümüzdeki dönemde eğitim faaliyetlerindeki çok boyutlu zenginleşmeyi artırması beklenmektedir.

Eğitim sistemimizin değişikliklere uyum sağlaması, beklentileri karşılaması gelişen ve değişen teknolojiye uyum sağlamasıyla mümkün olabilecektir. Alışılabilen sınıf ortamları, yerini yeni öğrenme ortamlarına bırakmaktadır. Kitap, defter, tebeşir ve kara tahta ile sınırlı olan öğretim imkânları bugün, dijital eğitsel içerikler, tablet bilgisayarlar ve etkileşimli tahtalarla desteklenmektedir. Bu gelişmelerin ışığında Türkiye bilgi toplumuna dönüşüm vizyonunu “Bilim ve teknoloji üretiminde odak nokta haline gelmiş, bilgi ve teknolojiyi etkin bir araç olarak kullanan, bilgiye dayalı karar alma süreçleriyle daha fazla değer üreten, küresel rekabette başarılı ve refah düzeyi yüksek bir ülke olmak” (DPT, 2006) biçiminde belirlemiştir.

Bu doğrultuda da eğitim alanında köklü değişimler yapmayı hedefleyen, geniş kapsamlı Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) ile eğitim sisteminin yeniden yapılandırılması ve 21. yüzyıl toplumunun gerektirdiği becerilere sahip bireylerin yetiştirilmesi hedeflenmektedir.

İlköğretim ve ortaöğretim kademelerinde dersliklerimize bilişim teknolojisi araçları sağlanarak, bilişim teknolojisi destekli öğretimin gerçekleştirilmesini hedefleyen Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketinin uygulanmasına yönelik çalışmalar hızla devam etmektedir.

FATİH kapsamında, eğitim ve öğretimde fırsat eşitliğini sağlamak ve okullarımızdaki teknolojiyi iyileştirmek amacıyla okullarımızın tamamına LCD panel etkileşimli tahta, internet ağ altyapısı ve internet erişimi sağlanmaktadır.

Her öğretmene ve 9. sınıftan itibaren her öğrenciye mesleki eğitim dışında tablet bilgisayar seti dağıtımı gerçekleştirilmektedir. Dersliklere kurulan bilgi teknolojileri donanımının öğrenme-öğretme sürecinde etkin kullanımını sağlamak amacıyla öğretmenlere hizmet içi eğitimler verilmektedir.

Bu süreçte öğretim programlarına uygun bilgi teknolojileri destekli eğitsel e-İçerikler oluşturulmaktadır. Bu eğitim içerikleri, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından kurulan Eğitim Bilişim Ağı (EBA) üzerinden öğretmen, öğrenci ve velilere tamamen ücretsiz olarak sunulmaktadır. Video, animasyon, kitap, etkileşimli sözlük, dergi, sunum dosyası, soru havuzu, eğitsel oyun türlerinde 150 binden fazla içeriği, 8 milyondan fazla kullanıcısıyla EBA, kısa zamanda K12 düzeyinde dünyanın en büyük eğitim portaline gelmiştir. EBA'ya öğrencilerimiz ve öğretmenlerimiz her zaman, her yerden ve her araçla www.eba.gov.tr adresinden ulaşabilmektedir. EBA; öğretmen ve öğrencileri tanıyan, bireyselleştirilmiş öğrenim imkânı sağlayan, kullanıcıya önerilerde bulunan, verileri analiz edebilen, raporlama yapabilen yeni nesil bir sistemdir.

Kısaca FATİH olarak adlandırdığımız Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi kapsamında bugüne kadar, 399.438 etkileşimli tahtanın okullarımıza kurulumu tamamlanmış, 1.437.800 adet tablet bilgisayar seti öğretmen ve öğrencilerimize ulaştırılmış, 45.653 adet çok fonksiyonlu yazıcı okullarımıza dağıtılmış, 150.000'den fazla eğitim içeriği EBA'da yayımlanmıştır. Öğretmen ve okul idarecilerimize yönelik olarak verilen hizmet içi eğitim kapsamında 392.240 kişi eğitime alınmıştır.

Ayrıca, 16.876 okulumuz için 768.171 uç (internet bağlantı noktası) kurulumu çalışmaları devam etmektedir.

2016 Yılı Bütçe Sunuş Konuşması

2016 yılında; 32.850 etkileşimli tahtanın kurulumunun tamamlanması ve yeni açılan okullarımıza yaklaşık 150.000 etkileşimli tahta kurulum çalışmalarına başlanması, 600.000 adet tablet bilgisayar setinin öğretmen ve öğrencilerimize dağıtılması, okullarımız için 410.000 uç (internet bağlantı noktası) kurulması çalışmalarına başlanması, eğitim içeriklerinin nitelik ve nicelik yönünden zenginleştirilmesi, yüz yüze ve uzaktan eğitimlerle 294.416 öğretmene hizmet içi eğitim verilmesi hedeflenmektedir.

3.3.6. Enformasyon Teknolojilerinin Kullanımının Artırılması

Teknolojik yeniliklerin hızla artması ve ekonomide önemli bir pay haline gelmesi eğitimde teknoloji kullanımını da gerektirmektedir. Eğitimde teknoloji kullanımına bakıldığında teknolojinin üretildiği ülkelerde eğitimde de kullanıldığı gerçeği ortaya çıkmaktadır. İlk olarak ABD olmak üzere çeşitli teknoloji üreticisi ülkeler teknolojik gelişmeleri eğitimde kullanmaya başlamışlardır. Türkiye de dünyadaki bu gelişmelere katılarak eğitimde teknoloji kullanımı noktasında yoğun bir çaba sarf etmektedir.

Bakanlık olarak enformasyon teknolojilerini eğitim ve öğretimin tüm alanlarında kullanmaktayız.

İlköğretim Kurum Standartları

İlköğretim kurumlarında çocuğa yönelik sunulan eğitim hizmetlerinin yönetici, öğretmen, çocuk ve veli katılımıyla Millî Eğitim Bakanlığı Bilişim Sistemi (MEBBİS) üzerindeki “İlköğretim Kurumları Standartları Modülü” Bakanlığımız nezdinde yapılan değişikliklere uygun olarak “Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Standartları (Kurum Standartları)” olarak güncellenmiştir.

Sisteme veri girişi sağlayacak MEBBİS veri tabanı üzerindeki “Kurum Standartları Modülü” yurt genelinde tüm resmî okul öncesi eğitim kurumları, ilkokul, ortaokul, imam hatip ortaokulları ve yatılı bölge ortaokullarında veri girişi yapmaları için 27 Mart 2015 tarihi itibariyle açılmıştır.

Kurum Standartları Sisteminin amacına uygun olarak işlemlerini sağlamak üzere sistemin felsefesini, amacını, içeriğini, sürecini açıklayan ve aynı zamanda bir bilgi bankası niteliğine sahip olan “Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Standartları Kılavuz Kitabı” güncellenmiştir.

Ayrıca Kurum Standartları Modülü’nde kullanım kolaylığı sağlamak üzere sisteme veri girişi yapacak öğrenci, veli, öğretmen ve yöneticilerin rolleri ile veri giriş işlemlerini nasıl ve hangi amaçla yapacaklarını teknik olarak açıklayan “Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Standartları Veri Girişi Rehber Kitabı” hazırlanmış ve kullanıcılara sunulmuştur.

Millî Eğitim Bakanlığı İletişim Merkezi (MEBİM 147)

Bakanlığımız görev alanlarıyla ilgili gelen her türlü bilgi edinme, talep, görüş-öneri, eğitim ve öğretimin etik değerleri ile ilgili ihbar ve şikâyetleri etkin ve hızlı bir biçimde çözüme kavuşturmak amacıyla MEBİM 147, 1 Mart 2012 tarihinde Van İli Erciş İlçesi’nde hizmete girmiştir. MEBİM 147’yi vatandaşlarımız, yurt içinden 147, yurt dışından ise +90 312 147 11 22 numarasından arayabilmektedirler.

Gelen çağrılarının %95’i iletişim merkezi tarafından ilk kontakta cevaplanmış, inceleme gerektiren konular ise Millî Eğitim Bakanlığına bağlı 1.220 merkez ve taşra destek bürosunda görev yapan 2.203 kullanıcı tarafından cevaplandırılmıştır.

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

Vatandaşlarımız tarafından yapılan başvuruların; %91'i bilgi edinme, %4'ü talep, %4'ü şikâyet ve %1'i de görüş-öneridir.

İnceleme veya soruşturma gerektiren başvurular, ilgisine göre, Bakanlığımız merkez veya taşra teşkilatındaki ilgili birime yönlendirilmekte ve en geç 72 saat içerisinde telefon, SMS veya e-Mail aracılığıyla vatandaşlarımıza geri dönüş yapılmaktadır. İletişim Merkezimizde günlük ortalama 7 bin vatandaşımıza hizmet verilmektedir.

İletişim Merkezinde görevli 120 personelin 50'si, %50 ve üzeri engellidir. Çalışanların %95'i depremzede olup, %50'si kadındır.

Doküman Yönetim Sistemi (DYS)

Bakanlığımızda e-Devlet dönüşümünün vazgeçilmez bir parçası olan "Doküman Yönetim Sistemi Projesi" 01.10.2012 tarihi itibarıyla merkez teşkilatımızın tüm birimlerinde, 15.03.2013 tarihi itibarıyla da tüm il millî eğitim müdürlüklerinde, Kasım 2014 itibarıyla da Türkiye çapında bütün ilçe millî eğitim müdürlüklerinde kullanılmaya başlanmıştır.

2015 yılı itibarıyla Doküman Yönetim Sistemi (DYS), ABD ve İngiltere'de bulunan yurtdışı temsilciliklerimizde de kullanılmaya başlanmıştır. Doküman Yönetim Sisteminin ilerleyen süreçte yurt dışı teşkilatı ve Bakanlığa bağlı okul ve kurumlarda da yaygınlaştırılması hedeflenmektedir.

DYS ile birlikte; yazışmaların paraf, onay, havale ve dağıtım süreçlerinin kolay takibi, standartlaşması, şeffaflaşması, sadeleşmesi ve sürelerinin kısaltılması ile zamandan ve emekten tasarruf sağlanmıştır. Elektronik imza kullanılarak belgelerin üretilmesi ile yüksek seviyede güvenlik ve kurumsal verimlilik sağlanmıştır.

Doküman Yönetim Sistemi ile posta, kâğıt, toner, zarf ve gerekli donanım giderleri büyük ölçüde ortadan kalkmıştır. Doküman Yönetim Sistemine günlük ortalama 250 bin yeni belge gelmektedir. Aylık ortalama ise 5 milyon belge üretimi gerçekleşmektedir.

Sisteme ortalama aylık toplamda 650 GB (gigabyte) belge gelmektedir. Şu ana kadar üretilmiş belge 85 milyon adettir. Üretilmiş tüm belge boyutu ise 8,5 TB (terabyte) düzeyindedir. DYS ile İçişleri Bakanlığı e-Otoban projesi entegrasyonu sağlanmıştır.

Yurt dışı teşkilatı ile Bakanlığımıza bağlı diğer tüm okul ve kurumların da elektronik imzaya geçmesiyle birlikte, günlük harcanan zaman ve emek miktarında, posta, kâğıt, toner, zarf ve gerekli donanım giderlerinde daha yüksek oranda tasarruf yapılması hedeflenmektedir.

MEB Mobil Bilgi Servisi

Bakanlığımız ve GSM operatörleri arasında imzalanan Protokol gereği; öğrenci ve öğrenci velilerine e-Okul sisteminde üretilen öğrenci bilgileri, açık ilköğretim okulları öğrencilerinin kayıt yenileme tarihleri, sınav tarihleri, sınav sonuç bilgileri, mezun öğrencilerin diploma duyuruları, kredi sorgulama, her türlü merkezî sistem sınavları, sınav tarihleri, sınav giriş yeri bilgileri, sınav sonuç bilgileri, kazandığı okul, kayıt olduğu okul ile kaydının silindiği okul bilgisi gibi Bakanlığın belirlediği bilgileri mobil ortama mesajla aktarma, öğrenci ve velilerin istedikleri bilgilere mobil ortamdan mesaj bedeli ödemek şartıyla sorgulama yaparak ve/veya servise üye olarak erişim imkânı sağlamaya yönelik hizmetleri yerine getirmek için Bakanlığımız adına 8383 Mobil Bilgi Servisi kurulmuştur. İlk kullanımından bugüne kadar servisten 4.991.235 kişi yararlanmıştır.

e-Okul Yönetim Bilgi Sistemi

Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmî, özel ve yurt dışında bulunan tüm örgün ilköğretim, ortaöğretim öğrencileri ve bağımsız anaokullarını kapsamakta olup öğrencilerle ilgili bütün iş ve işlemlerin elektronik ortamda yapılmasına yönelik okul yönetim bilgi sistemidir. Örgün eğitimde bir öğrencinin okula kaydından başlayıp, mezuniyetine kadar olan süreçte, öğrencinin eğitim ve öğretim hayatı içerisindeki tüm bilgilerinin sistematik ve fonksiyonel olarak tutulduğu elektronik bir sistemdir. e-Okul Sistemi; e-Okul Yönetim Bilgi Sistemi ve e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi şeklinde çalışmaktadır.

Öğretmenler, okul idareleri, il-ilçe millî eğitim müdürlükleri, genel müdürlükler ve Bakanlık yöneticileri tarafından yetkilendirme seviyelerine göre kullanılmakta olup yaklaşık bir milyon aktif kullanıcısı bulunmaktadır. e-Okul Yönetim Bilgi Sistemi ile okulların; öğrenci kayıt, nakil, devam-devamsızlık, sınav notları, ara karne, karne, diploma dökümü, öğrenci kişisel bilgileri, haftalık ders programı, davranış puanları, okul ve öğretmen duyuruları, alınan belgeler gibi tüm iş ve işlemleri fonksiyonel olarak Bakanlığın merkezî veri tabanında gerçekleştirilmektedir.

e-Okul Veli Bilgilendirme Sistemi

Türkiye’de örgün eğitim kapsamındaki bulunan tüm çocukların velilerinin kullandığı sistemdir. Sınav ve proje bilgileri, not bilgileri, ders programı, devamsızlık bilgileri, nakil işlemleri, yerleştirme ve sınav bilgileri, okul duyuruları, okuduğu kitaplar gibi bilgileri velilerin anlık olarak takip edebildiği, e-Okul sistemi içerisinde yer alan bir modüldür.

MOBİL Veli Bilgilendirme Sistemi

Türkiye’de örgün eğitim kapsamında bulunan tüm öğrencilerin e-Okul yönetim bilgi sistemi üzerindeki ders notları, devamsızlık bilgisi, ders programı vb bilgilerinin öğrencilerimiz ve velilerimiz tarafından akıllı cep telefonu, tablet bilgisayar vb mobil cihazlar üzerinden takip edebilmelerini sağlayan ücretsiz mobil uygulama projesidir.

e-Yatırım Projesi

2006 yılından itibaren elektronik ortamda Türkiye genelinde il ve ilçeler bazında okulların derslik ihtiyaçlarının belirlenmesi, kurumların bakım ve onarım ihtiyaçlarının tespiti, deprem güçlendirme ve depremden dolayı hasarlı olan binaların onarılması ve yeniden yapılması ve bu işlere ait yatırım maliyet işlemlerinin planlanması ve hesaplanması, il yapım ve devlet yapım proje bilgilerinin alınması, planlaması ile projelere ait toplam hak ediş ve diğer mali bilgilerin güncel olarak tutulduğu bir uygulamadır.

Akademik Becerilerin İzlenmesi ve Değerlendirilmesi (ABİDE) Projesi

Öğrencilerin üst düzey düşünme becerilerini geliştirmek için “ABİDE” adını verdiğimiz Akademik Becerilerin İzlenmesi ve Değerlendirilmesi projesini başlattık.

Projenin amacı; farklı madde formatlarını kullanarak üst düzey düşünme becerilerini ölçmeye yönelik başarı testlerinin geliştirilmesi ve öğrencilerin üst düzey düşünme becerilerine sahip olma durumlarının belirlenmesidir. Pilot uygulama Ankara’da 26 ortaokulda 8. sınıf öğrencilerine yapılmıştır. Ulusal düzeyde bir izleme-değerlendirme çalışması olan ve esas uygulaması 2016 yılında yapılacak olan ABİDE sınavı pilot uygulamasında yer alan Türkçe, matematik, fen bilimleri ve

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

sosyal bilimler alanlarındaki açık uçlu maddelerin bilgisayar ortamında puanlanması 30 Ağustos-4 Eylül 2015 tarihlerinde Nevşehir’de 140 branş öğretmeni ve 20 üst değerlendirici tarafından gerçekleştirilmiştir.

ABİDE ile Bakanlığımız, sınav sistemlerine bir yenilik getirerek ulusal düzeyde bir izleme-değerlendirme sistemi kurmayı planlamaktadır. Proje kapsamında yapılan uygulamalarda açık uçlu soruların ulusal sınavlarda kullanılabileceği görülmüştür.

Bu proje kapsamında öğrenci, veli ve öğretmenlerimize uygulanacak anketlerle mevcut durumu etkileyen faktörler belirlenerek, çalışma ve planlamalar buna göre yenilenecektir.

İllerde bu çalışmaları profesyonel bir şekilde yürütecek ölçme merkezleri kurularak okullarda yapılan ölçme değerlendirme çalışmaları daha sistematik hale getirilecektir.

Binalarda Enerji Verimliliğinin Arttırılması Projesi (UNDP-GEF)

Üç örnek binanın yapılması sürecinde yararlanılan bütünleşik bina tasarımı yaklaşımının tanıtılması yoluyla Türkiye’de binalarda enerji tüketimi ve sera gazı emisyonunun azaltılmasına katkıda bulunulmaktadır. Projenin odak noktası, sürdürülebilir bina tasarımı için Türkiye koşullarına adapte edilmiş bir bütünleşik bina tasarımı yaklaşımını (IBDA) sözü edilen demo yapılar yoluyla örneklemektir.

Türkiye’de binalarda enerji verimliliğinin artırılması ve buna bağlı sera gazı salınımlarının azaltılması için yasal ve kurumsal yapıların güçlendirilmesi, mevzuat uygulamalarının hızlandırılması, mevzuat ve politikaların AB uygulamalarına paralel olarak sürekli geliştirilmesi ve örnek uygulamalarla kamuoyunda enerji performansı açısından bütüncül tasarım yaklaşımının tanıtılması ve bu konularda bilgi ve bilinç düzeyinin iyileştirilmesi hedeflenmektedir.

2011-2015 tarihleri arasında uygulanan proje kapsamında; Ankara’da sürdürülebilir enerji prensibini esas alan bütünsel bina tasarımı yaklaşımı çerçevesinde enerji verimli okul binasının yapımı başlatılmıştır.

e-Personel Modülü

657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olan ve Millî Eğitim Bakanlığına bağlı tüm personelin özlük bilgilerinin tutulduğu, güncellendiği, yeni bilgilerin eklendiği internet tabanlı modüldür. E-Okul, Atama, Norm, e-Soruşturma, Hizmet İçi Eğitim, Sınav İşlemleri, Kişisel Bilgiler, Resim İşlemleri modülleriyle ve personeli ilgilendiren her türlü başvuru işlemleriyle ilişkili olarak çalışmaktadır.

Taşınalı Öğrenci Modülü

Öğrenci Taşıma Uygulaması kapsamında taşınan ilköğretim, ortaöğretim ve özel eğitim öğrencileri ile özel eğitim kursiyerlerinin okula erişiminin sağlanmasına ilişkin olarak planlama, taşıma ve yemek ihale sonuçlarına ilişkin veri girişlerinin yapıldığı modüldür. Modülde öğrenci taşıma planından taşıma ve yemek ihale işlemlerine, okulların puantaj işlemlerinden ödenek gönderme işlemlerine kadar her aşama takip edilmektedir. Taşınan öğrencilere verilen yemekle ilgili işlemler de bu modül üzerinden takip edilmektedir. Taşıma ve yemek ödenekleri bu modülde yer alan veriler esas alınarak gönderilmektedir.

e-Yaygın Otomasyon Sistemi

Millî Eğitim Bakanlığına bağlı kuruluşlar tarafından düzenlenen tüm yaygın eğitim faaliyetlerinin takibinin yapılması amacıyla hayata geçirilmiş bir modüldür. Tüm yaygın eğitim kurumlarımızın faaliyetlerinin yapıldığı ve kayıtlarının tutulduğu e-Yaygın Otomasyon Sistemi ihtiyaçlar doğrultusunda yeniden tasarlanarak 24 Ekim 2014 itibarıyla hizmete sunulmuştur.

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

e-Mesem Modülü

Çıraklık sistemine dair iş ve işlemlerin takip edileceği e-Mesem Modülü 2015 yılında oluşturulmuştur. e-Yaygın Otomasyon Sistemi altında faaliyet göstermektedir.

e-Burs Modülü

Öğrencilerimizin burs işlemleri yapılmaktadır.

Okul Sütü Modülü

Okullarda süt ve kuru üzüm dağıtımının takip edilmesi amacıyla hazırlanan modüldür.

Açık Öğretim Lisesi ve Mesleki Açık Öğretim Lisesi Projesi

İlköğretimi tamamlayan ancak ortaöğretime devam etmeyenler ile ortaöğretimden ayrılanlara; eğitim-öğretim imkanı sağlamak, ortaöğretim düzeyinde fırsat ve imkan eşitliğine, toplumun kültür düzeyinin yükseltilmesine ve güçlendirilmesine katkı sağlamak, öğrencilerin yeni kayıt ve kayıt yenileme, sınav giriş, sınav sonuç vb. işlemlerinin internet üzerinden yapılmasında kullanılan modüldür.

Açık Ortaokulu Projesi

Açık ortaokulu öğrencilerinin yeni kayıt, kayıt yenileme, sınav giriş ve sonuç bilgileri vb. işlemlerinin internet ortamından takip edilmesi ve öğrencilerin izlenmesi için kullanılan modüldür.

e-Konferans Sistemi

Bakanlığımız, merkez ve taşra teşkilatının yanı sıra diğer kamu kurumları ve özel kuruluşların da faydalanabildiği e-Konferans sistemi aracılığıyla, eğitim programları, hizmet içi eğitim kursları, bilgilendirme ve istişare toplantıları düzenlenmektedir.

18.01.2013 tarihinden itibaren taşra teşkilatının da kullanımına açılmış olan e-Konferans sistemi ile bugüne kadar merkez ve taşra teşkilatınca, yaklaşık 900.000 dinleyici sayısına ulaşılan toplam 700 adet toplantı, seminer ve etkinlik düzenlenmiştir.

Eğitim alacak personelin mekândan bağımsız olarak bilgilendirmeye ulaşabilmesi ve zamandan tasarruf sağlaması amacıyla, aciliyeti bulunan birçok konudaki hizmet içi eğitim faaliyetlerinin düzenlenmesinde e-Konferans sisteminden faydalanılmaktadır.

Rutin hizmet içi eğitimler kapsamında ise Van-Erciş'te hizmet veren MEBİM (Alo 147) personeline yönelik eğitim ve istişare toplantıları e-Konferans sisteminden faydalanılarak devam etmektedir.

Ayrıca, ABD Uzay ve Havacılık Dairesi (NASA) iş birliği ile Bakanlığımıza bağlı okullardaki öğrencilere verilen "Astronomi ve Bilimde Kariyer" konulu e-Konferans, haftanın belirli günlerinde yapılmaya devam edilmekte olup öğrenciler "Gök Bilimi" ile merak ettiği tüm soruları e-Konferans sistemi ile öğrenmektedir.

Bolu İl Millî Eğitim Müdürlüğünce düzenlenen Bilime Yolculuk Projesi adlı program başlamış olup öğretmenlerimize ve öğrencilerimize çeşitli konular hakkında seminerler verilmektedir.

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

Millî Eğitim Bakanlığı Uzaktan Eğitim Sistemi

“akademi.meb.gov.tr” adresi üzerinden sunulan eğitimlerdir. Bugüne kadar 6 ayrı eğitim açılmış (4+4+4 Bilgilendirme Eğitim, Temel Bilişim Teknolojileri Eğitim, Bilgi ve Sistem Güvenliği Eğitim ve 3 adet Medya Okur Yazarlığı Eğitim) ve bu eğitimlerle 100.000 eğitim yöneticisine ulaşılmıştır. İstenilen yerden ve istenilen saatte bağlanan katılımcılar, eğitimlerin sonundaki sınavları geçtikleri takdirde her eğitim için ayrı puan olarak MEBBİS kayıtlarına işlenmiştir. Bu sistem kullanılarak sertifikalı hizmet içi eğitimler verilmesi planlanmaktadır.

KursiyerNET Uzaktan Eğitim Platformu

Kullanıcıların zaman ve mekândan bağımsız olarak, internet üzerinden görsel ve işitsel bilgisayar eğitimi alabildikleri uzaktan eğitim platformudur. Platform üzerinden, yüksek ses ve görüntü kalitesi ile hazırlanmış, Word, Excel, PowerPoint, Access gibi ofis yazılımlarının yanı sıra ileri düzeyde Flash, PhotoShop, Illustrator, Indesign, SoundBooth gibi profesyonel yazılımlar; Quark Express, 3Ds Studio Max gibi eğitim ihtiyacı duyulan yazılımlar; ActionScript 3.0, Visual Studio NET, C#, PHP gibi programlama dillerine ait video dersler sunulmaktadır.

Herhangi bir kullanıcı adı ve şifre sorgulaması yapılmadan isteyen herkes sisteme ücretsiz olarak ulaşabilmektedir. Sistemi benzerlerinden ayıran en önemli yönü, düşük bağlantı hızlarında dahi çok hızlı bir şekilde videoları yükleyebilmesidir.

Gelen taleplere göre günlük hayatta kullanıcıların en çok talep ettiği yazılımlar tespit edilmekte ve yazılımların son sürümlerine ait senaryo bazlı dersler hazırlanmaktadır. Kullanıcılar bu dersleri, sayfanın altında bulunan kontrol paneli ile istedikleri her an durdurma ve oynatma kolaylığı ile izleme şansına sahiptirler. Projeden öğrenci, öğretmen ve velilerimiz faydalanmaktadır.

e-Akademi Projesi

Uzaktan eğitim yoluyla, eğitim yöneticilerinin hizmet içi eğitim ihtiyaçlarını karşılayan, e-Öğrenme yöntem ve tekniklerine göre hazırlanmış etkileşimli ve canlı bir öğretim ortamı oluşturma projesidir. Bu yöntemle asgari maliyetle tüm eğitim yöneticilerine 4 pilot eğitim verilmiştir.

Bunun yanında medya okuryazarlığı eğitimi, uzaktan eğitim metoduyla bu dersi okutacak öğretmenlere e-Akademi üzerinden verilmiş ve 2.500 öğretmene hizmet içi eğitim sertifikası çevrim içi ortamda dağıtılmıştır.

Pilot projelerden sonra ilgili Genel Müdürlüklerin projeleri bağlamında uzaktan eğitim yöntemiyle bu modül üzerinden çeşitli eğitimler verilmektedir.

Kurumsal İnternet Sitesi Projesi

Bakanlığımıza bağlı tüm okulların kurumsallaşması adına Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı tarafından ortak tasarım çalışması yapılmıştır. Çalışmanın amacı, tüm kurumlarımızın standart bir internet sitesine sahip olmalarını sağlamaktır.

Ülkemizin en büyük kurumsal internet sitesi projesi olan “Okul İnternet Sitesi Yönetim Paneli” 53.500 kurumu bünyesinde barındırmaktadır. Hedefimiz ise 59.300 kurumu bünyemizde barındırmaktır. Bu proje sayesinde okul internet siteleri çok daha hızlı, kolay ve güvenli bir şekilde yayınlanabilmektedir.

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

Türkiye’de Eğitimin Finansmanı ve Eğitim Harcamaları Bilgi Yönetim Sistemi Projesi (TEFBİS)

TÜBİTAK “Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projeleri Destekleme Programı (1007)” çerçevesinde geliştirilerek 2012 yılında uygulanmaya başlanmıştır.

Projeye il, ilçe ve okullar düzeyinde, okulların kaynak türlerine göre gelir ve gider envanterleri, öğrenciye yapılan eğitim harcamaları gerçek ve güncel verilerle elektronik ortamda tespit edilerek eğitime sağlanan kaynakların etkin ve verimli kullanılması, ekonomik yatırımlara dönüştürülmesine ilişkin verilerin alınması ve raporlanması sağlanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığının İstatistik Altyapısının Güçlendirilmesi Projesi (MEBİSTATİSTİK)

AB kaynaklarından finanse edilen bu proje ile birçok e-Modül ve programlardan veri alınarak, Bakanlığımızın istatistik sisteminin UNESCO, OECD ve EUROSTAT (UOE) gibi uluslararası kuruluşların veri taleplerini karşılaması ve eğitim istatistik sistemleriyle Bakanlığımız verilerinin uyumlaştırılması amaçlanmaktadır.

3.3.7. Eğitim ve Öğretim ile İstihdam İlişkisinin Geliştirilmesi

Genç kızlarımız ve kadınlarımız öncelikli olmak üzere, tüm vatandaşlarımızın geleceğin meslekleri doğrultusunda eğitim düzeylerini ve niteliklerini artırmak, onları ekonomik ve sosyal hayata hazırlamak ve meslek edinmelerine yönelik eğitim ortamlarını oluşturmak, bu yolla ülke ekonomisinde ve yönetiminde söz sahibi olmalarını sağlamak amaçlanmaktadır.

Sektörlerle iş birliği yapılarak küresel rekabette sektörlerin gücünü artırmak, nitelikli insan gücü yetiştirmek, toplumda mesleki ve teknik eğitimin farkındalığını oluşturarak daha fazla tercih edilmesini sağlamak amacıyla eğitim-sektör istişare toplantıları yapılmaktadır.

Bu çerçevede; denizcilik, havacılık, turizm, makine, elektrik-elektronik, ticaret ve bilişim sektörleri ile yapılmış olan istişare toplantıları farklı sektörlerle de sürdürülecektir. Bu toplantılara farklı sektörlerle 2016 yılında da devam edilecektir.

Eğitim ve öğretim ile istihdam ilişkisinin geliştirilmesi amacıyla yönelik olarak geliştirilen Türkiye’de Mesleki ve Teknik Eğitimin Kalitesinin Geliştirilmesi Projesi-2 (METEK-2) ile; mesleki ve teknik eğitimin kalitesinin müfredat, öğretmen ve idareci eğitimi, eğitim öğretim ortamlarının iyileştirilmesi, mesleki eğitimin öğrenciler için cazip bir seçenek haline getirilmesi ve sosyal ortaklar, okullar ve özel sektör arasındaki iş birliğinin artırılması yoluyla geliştirilmesi sağlanacaktır.

Planlama aşamasında olan proje ile; mesleki ve teknik eğitimin kalitesinin geliştirilmesi, güçlendirilmesi ve kalite uygulamalarının yaygınlaştırılması, mesleki ve teknik ortaöğretim okullarındaki öğretmenlerin özel alan yeterliliklerinin geliştirilmesi, öğretim materyallerinin hazırlanması ve geliştirilmesi, mesleki rehberlik ve kariyer danışmanlığı hizmetlerinin iyileştirilmesi, iş dünyası ve mesleki eğitim arasındaki işbirliğini güçlendirecek mekanizmalar ve insan kaynaklarının geliştirilmesi ve mesleki ve teknik eğitim konusunda ilgili tüm tarafların farkındalığının artırılması hedeflenmiştir.

Mesleki ve Teknik Eğitimde Yenilenebilir Enerji Kaynakları ve Teknolojileri Projesi ile; Türkiye’de yenilenebilir enerji sektörü hızla gelişmekte ve bu alanda ciddi miktarda kaliteli elemana ihtiyaç duyulmaktadır. Sektörün sağlıklı gelişmesi için çalışacak kişilerin sadece teorik eğitim ile değil pratik eğitimlerle de desteklenmesi gerekmektedir.

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

Bu proje ile uluslararası sektör kuruluşlarından bilgi ve tecrübe transferi gerçekleştirerek eğitim kurumlarına insan kaynakları, müfredat ve atölye-laboratuvar açısından yatırımlar sağlayarak, küresel piyasalarda rekabet edebilir, istihdam edilebilir yeterliliğe sahip mezunların yetiştirilmesi amaçlanmıştır.

Bu proje ile; yenilenebilir enerji sektörünün nitelikli işgücü ihtiyacını karşılamak, öğretmen ve öğrenciler için eğitim programı geliştirmek, yenilebilir enerji alanında görev yapan teknik öğretmenlerin kapasitelerini geliştirmek, seçilen mesleki ve teknik liselerde yenilenebilir enerji kaynakları alanında laboratuvarlar ve atölyeleri donatmak ve yenilenebilir enerji sitemlerini tamir edecek ve işletebilecek orta seviye teknisyenlerin yetiştirilmesi hedeflenmiştir.

Eylül 2016-Eylül 2021 tarihleri arasında uygulanması planlanan Proje kapsamında, Türkiye’de mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında eğitimi yapılacak bu alanda;

- Öğretmenlerin eğitimlerine yönelik olarak gerek yüz yüze gerekse uzaktan eğitim yöntemi ile hizmet içi eğitim kursları düzenlenmiş olacak,
- Belirlenecek öğretmenlere yönelik Öğretmen Eğitim Merkezlerinde uygulanacak eğitim programları hazırlanmış ve güncellenmiş olacak,
- Yenilenebilir enerji konusunda endüstrinin ihtiyacı olan nitelikli işgücü yetiştirilmiş olacak,
- Yenilenebilir enerji alanının öğretim programları güncellenmiş olacak,
- Okullarda yapılacak yenilenebilir enerji uygulamalarıyla elde edilecek enerjinin kullanımı konusunda bilinçli bir toplum oluşması sağlanacak ve
- Atölye ve laboratuvarların donatımı yapılmış olacaktır.

MEB kalite sistemini mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında oluşturmak, kalitede iç izlemeyi gerçekleştirmek ve mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarını akreditasyona hazırlamak amacıyla 2015 yılı içinde öz değerlendirme pilot uygulama kapsamı 40 mesleki ve teknik ortaöğretim kurumundan 176'ya çıkarılmıştır. Bu bağlamda okullar öz değerlendirme portalına veri girişi yaparak öz değerlendirme raporları ve eylem planlarını hazırlamışlardır.

Avrupa Yeterlilik Çerçevesi (AYÇ) doğrultusunda, AB ülkelerinde kişilerin kendi öğrenme deneyimleri üzerinde daha fazla kontrol sağlamak, farklı ülkelerde farklı öğrenme ortamları arasındaki hareketliliği cazip hale getirmek için mesleki ve teknik eğitimde Avrupa Kredi Transfer Sistemi (ECVET) uygulaması desteklenmektedir.

Bakanlığımıza bağlı örgün mesleki ve teknik ortaöğretim okullarında 2013-2014 eğitim ve öğretim yılından itibaren Avrupa Yeterlilik Çerçevesi ile uyumlu, öğrenci iş yükünü esas alan Mesleki ve Teknik Eğitimde Kredi Transfer Sistemi (MKTS) uygulaması başlatılmıştır.

Söz konusu uygulama ile 2013-2014 eğitim ve öğretim yılından itibaren mesleki ve teknik ortaöğretim okullarından mezun olan öğrencilere diploma ile birlikte aldıkları ve başardıkları ders, modül ve kredilerini gösteren belge düzenlenmektedir.

Avrupa Birliği düzeyinde bir eğitim programına girmek isteyen veya iş arayan Avrupa Birliği ülkeleri vatandaşlarının, sahip oldukları niteliklerini ve yeterliliklerini daha iyi göstermelerine yardımcı olmak amacıyla genel ya da mesleki ve teknik eğitim sonunda alınan belgelerin yetkinlik ve yeterliliklerinde şeffaflığını artırmak, söz konusu belgelerin farklı ülkelerde daha açık ve kolay şekilde anlaşılır olmasını sağlamak ve böylece kişilerin istihdam edilebilirliklerini artırmak maksadıyla AB ülkelerinde Avrupa Parlamentosu ve Konseyi tarafından beş EUROPASS dokümanı kabul edilmiştir.

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

EUROPASS sertifika eki resmî bir belge yerine geçmeyip diplomaya açıklık getiren ve diplomayla geçerli olan bir belgedir. Bakanlığımıza bağlı mesleki ve teknik ortaöğretim okullarında uygulanan 62 alan 226 dalda Europass Sertifika ekleri hazırlanmış ve öğrenimini başarı ile tamamlayan her öğrencimize diploması ile birlikte EUROPASS sertifika eki düzenlenmeye başlanmıştır.

Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Merkezleri (UMEM) Projesi ile; işgücü piyasasının talepleri ile uyumlu olarak genç nüfusumuza mesleki eğitim ile bilgi ve beceri kazandırarak niteliğini artırmak ve istihdam edilebilirliğini sağlamak amacıyla Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü, Millî Eğitim Bakanlığı Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü ile Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ve TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi (TOBB ETÜ) iş birliğinde hazırlanan Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Merkezleri Beceri'10 (UMEM Beceri'10) Projesi Uygulama Protokolü 23 Haziran 2010 tarihinde imzalanarak yürürlüğe girmiştir.

Proje kapsamındaki okullara gönderilen ödeneklerle donatım desteği sağlanmıştır. Diğer taraftan meslek kurslarında görev alacak atölye ve laboratuvar öğretmenlerine üniversiteler ve sektörün desteği ile eğitimler verilmiştir. Projenin ana hedeflerinden biri; nitelikli bir mesleki ve teknik eğitim alarak istihdama hazırlanmasıdır. Sektörün alanlara göre ihtiyaç duyduğu insan gücünün belirlenmesi amacıyla TOBB-ETÜ tarafından 19 ilde ihtiyaç analizi yapılmıştır. Meslek kursları, öncelikle ihtiyaç analizi sonuçları dikkate alınarak belirlenen alanlarda açılmaktadır.

İşgücü piyasasında arz-talep uyumsuzluklarından kaynaklanan işsizliğe çözüm getirmeyi amaçlayan UMEM Beceri'10 Projesi kapsamındaki okul sayısı başlangıçta 111 iken, 2011 yılında 140 ve 2012 yılında da 149 olmuştur. 29 Mart 2012 tarihinde UMEM Beceri'10 Projesi Ek Protokolü imzalanarak Tarım ve Hizmetler Sektörleri de proje kapsamına

alınmıştır. 24 Temmuz 2012 tarihinde Tarım ve Hizmetler Sektörleri Uygulama Genelgesi (2012/27) yayınlanmıştır. İllerde yapılan İş Piyasası Analizi Araştırmaları sonuçları doğrultusunda yeni okulların proje kapsamına alınmasıyla projenin uygulandığı okul sayısı sanayi sektörü ile ilgili 149, tarım ve hizmetler sektörü ile ilgili 63 olmak üzere toplam 212 olmuştur.

Proje ortaklarıyla uygulamada birlikteliğin sağlanması amacıyla yürürlükteki protokolleri birleştiren Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Merkezleri (UMEM) Beceri'10 Projesi Sanayi, Hizmet ve Tarım Sektörleri Uygulama Protokolü 8 Mayıs 2014 tarihinde imzalanmıştır.

Yürürlüğe giren protokol kapsamında proje faaliyetleri uygulamalarına ilişkin esas ve usuller belirlenerek 81 il valiliğine gönderilmiştir. Bu Protokol ile Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğüne bağlı olan tüm okullar proje kapsamına alınmıştır.

Proje kapsamındaki mesleki eğitimler (kurs ve iş başı eğitim programları) kurs yönetimlerince uygun görülen okul, kurum ve işletmelerde verilmektedir.

Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Merkezleri (UMEM) Beceri'10 Projesi kapsamında bugüne kadar 19.134 kurs/program düzenlenmiş ve bu kurs/programlardan 190.886 kursiyer/katılımcı faydalanmıştır. Temmuz 2015 İŞKUR verilerine göre kurs/programlara katılan kursiyer/katılımcılardan 190.886'sı belge almaya hak kazanmıştır. Belge almaya hak kazanan kursiyer/katılımcıların %68'i olan 130.000 kişi istihdam edilmiştir.

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

Tablo 26. Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Merkezleri Beceri'10 Projesi (UMEM BECERİ'10) Verileri

Yıl	Kurs/ Program	Açılan Kurs/ İEP Sayısı	Katılımcı/ Kursiyer Sayısı	
			Erkek	Kadın
2011	GAP II/ UMEM Kurs	24	421	110
	GAP II/ UMEM-İEP	11	137	0
	UMEM Kurs	1.746	19.453	7.856
	UMEM İEP	3.180	7.744	3.001
	Toplam	4.961	27.755	10.967
	2012	GAP II/ UMEM Kurs	66	843
GAP II/ UMEM İEP		56	465	235
UMEM Kurs		2.359	25.963	15.091
UMEM İEP		3.333	8.486	4.017
Toplam		5.814	35.757	19.627
2013		GAP II/ UMEM Kurs	16	121
	GAP II/ UMEM-İEP	80	514	538
	UMEM Kurs	2.149	22.631	16.910
	UMEM İEP	2.816	8.291	6.461
	Toplam	5.061	31.557	24.148
	2014	UMEM Kurs	1.176	9.145
UMEM /İEP		805	2.853	3.203
Toplam		1.981	11.998	12.122
2015	UMEM Kurs	871	7.784	7.471
	UMEM İEP	616	1.072	628
	Toplam	1.487	8.856	8.099
Genel Toplam		19.304	115.923	74.963

Kaynak: İŞKUR Aylık İstatistik Bülteni/ Temmuz 2015

2016 yılında da küresel rekabette sektörlerin gücünü artırmak ve daha nitelikli insan gücü yetiştirmek amacıyla sektörle iş birliği gelişmiş, esnek ve modüler program çeşitliliğine sahip, teknoloji altyapısı güçlü ve daha çok talep edilen mesleki ve teknik eğitim yapısına ulaşmak için:

➤ Türkiye’de Mesleki ve Teknik Eğitimin Kalitesinin Geliştirilmesi Projesi-2 (METEK-2)

- Özellikle Kız Çocuklarının Okula Devam Oranlarının Artırılması Projesi (KEP 2)
- Hayat Boyu Beceri Eğitimi Projesi (HBBE),
- Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Merkezleri Projesi (UMEM),
- Binalarda Enerji Verimliliğinin Arttırılması Projesi (UNDP-GEF)
- Mesleki ve Teknik Eğitimde Yenilenebilir Enerji Kaynakları ve Teknolojileri Projesi çalışmaları sürdürülecektir.

Mesleki ve teknik eğitim sektör iş birliği kapsamında; mesleki ve teknik eğitimi geliştirmek ve yaygınlaştırmak amacıyla kamu/özel kurum/kuruluşları (dernek, vakıf ve sivil toplum kuruluşu) ile iş birliği yapılmaktadır. Sektörle yapılan iş birliği protokolleri kapsamındaki okulların altyapısı gelişen teknolojiye göre yenilenmekte, öğretmenler eğitilmekte ve işletmede meslek eğitiminin etkinliği artırılmaktadır. Bu kapsamda 62 kurum ve kuruluşla imzalanmış olan 53 protokol yürürlükte.

Bakanlığımız ile TÜBİTAK arasında 08 Eylül 2015 tarihinde imzalanan “TÜBİTAK Tarafından Desteklenen Bilim Fuarlarına Dair İşbirliği Protokolü” kapsamında yer alan “MEB'e bağlı okulların değişik kademelerinde eğitim ve öğretimlerine devam eden öğrencilerde bilim kültürünün gelişmesi” amacıyla 4006 Bilim Fuarları Destekleme Programı açılmıştır.

Bilim Fuarları, 5-12. sınıfta okumakta olan öğrencilerin eğitim öğretim programı çerçevesinde ve kendi ilgi alanları doğrultusunda belirledikleri konular üzerine araştırma yaparak, araştırmalarının sonuçlarını sergileyebilecekleri, öğrenciler ve izleyiciler için eğlenerek öğrenebilecekleri bir ortam oluşturmayı amaçlamaktadır. Bilim Fuarları, 2015-2016 eğitim ve öğretim yılı için 7 Mart-3 Haziran 2016 tarihleri arasında gerçekleştirilecektir.

3.3.8. Ölçme ve Değerlendirme

Bakanlığımız Merkezi Sistem Sınav Yönergesi kapsamında çeşitli düzeylerde sınavlar gerçekleştirmektedir.

Bu sınavlar 6 ana grupta toplanabilir:

- 8. sınıf öğrencilerine yönelik Merkezi Ortak Sınavları,
- Açık Öğretim Kurumları Sınavları
- Parasız Yatılılık ve Bursluluk Sınavı
- MEB İçi Kurum Sınavları
- MEB Dışı Kurum Sınavları
- Motorlu Taşıtlar Sürücü Kursiyerleri Sınavları (İşitme engelli kursiyerler için soruların görüntülü olarak işaret diline dönüştürülmesi çalışmaları başlatılmıştır).

Özel motorlu taşıt ve sürücü kursiyerleri sınavına yönelik olarak Ankara'da bir merkezde gerçekleştiren e-Sınav uygulaması, 2015 yılında Ankara ve Eskişehir ilinde hizmete açılan ikişer sınav merkezi ile birlikte toplamda beş sınav merkezinde hizmet vermeye başlamıştır. Alınan verimli sonuçlar neticesinde 16 büyükşehirimizde daha e-Sınav merkezi açılması için gerekli çalışmalara başlanmış ve sınav merkezi olacak kurumlar ve gerekli bütçe belirlenmiştir. 2016 yılının ilk çeyreğinde yeni e-Sınav merkezlerinin hizmete alınması planlanmaktadır. Yeni açılacak merkezlerle birlikte ülke genelinde 18 ilde toplam 22 e-Sınav merkezinde hizmet verilecektir.

Bakanlık olarak ezberci bir eğitim yerine okuduğunu anlayan anladığını hayatında kullanabilen bireyler yetiştirecek eğitim sistemi için gerekli tedbirleri almaktayız. Bu amaçla, 2013-2014 eğitim ve öğretim yılından itibaren "Temel Eğitimden Orta Öğretime Geçiş Sistemi" uygulamaya konulmuştur. Bu yeni uygulamayla birlikte öğrencilerin hayatında okul, dersler ve kitaplar ağırlıklı ve önemli hale getirilmiştir.

Yeni ölçme ve değerlendirme sistemiyle üç yazılı sınav olan derslerin ikinci yazılı sınavları ile iki yazılı sınav olan derslerin birinci yazılı sınavları tüm Türkiye genelinde ortak sınav olarak gerçekleştirilmektedir. Okullardaki müfredat takvimine göre ülke genelinde altı temel derse ait (Türkçe, Fen Bilgisi, Matematik, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük ve Yabancı Dil) sınavlara ilişkin sorular Bakanlığımızca hazırlanarak okullara gönderilmekte ve ortak sınav gerçekleştirilmektedir.

Bu çerçevede 2015-2016 eğitim ve öğretim yılında I. Dönem Ortak Sınavı 25-26 Kasım 2015 tarihinde 81 il ve 15 dış temsilcilikte yapılmıştır.

Tablo 27. Sınav Verileri (2015)

Yapılan Sınavlar	Basılan Kitaplık ve CK Sayısı	Alan Ders Grup	Sınavda Sorulan Soru Sayısı	Soru Hazırlama Sürecinde Görev Alan Personel Sayısı	Değerlendirme Gün Sayısı
Merkezi Ortak Sınavlar	14.823.406	12	960	80	35 (Her Dönem İçin)
Açık Öğretim Kurumları Sınavı (3 Dönem) (+2 Ek Sınav)	9.536.660	104	17.980	63	25 (Her Dönem İçin)
MTSKS (6 Sınav)	2.291.963	7	1.170	15	10 (Her Dönem İçin)
Parasız Yatılılık ve Bursluluk Sınavı (PYBS)	830.000	6	400	50	20
MEB Kurum Sınavları (8 sınav)	300.000	45	2.280	20 (Her Sınav İçin)	20 (Her Sınav İçin)
MEB Dışı Kurum Sınavları (23 sınav)	75.000	257	16.400	16 (Her Sınav İçin)	15 (Her Sınav İçin)

2015-2016 eğitim ve öğretim yılında örgün ve yaygın ortaokul, ortaöğretim ve mezun öğrencilerimize derslerde edindikleri kazanımları pekiştirmelerine katkı sağlamak, özel ilgi ve yeteneklerini geliştirmek amacıyla ücretsiz olarak destekleme ve yetiştirme kursları açılmıştır.

2016 Yılı Bütçe Sunuş Konuşması

Bu kursların velilerimize ek kaynak yükü getirmemesi için ders müfredatlarıyla uyumlu kazanım kavrama testleri oluşturulmuştur. 150 öğretmenimiz tarafından hazırlanan kazanım kavrama testleri ile değerlendirme sınavları için hazırlanan sorular 37 akademisyen tarafından incelemeyden geçirilmiştir. Yaklaşık 40.000 sorunun üretildiği kazanım kavrama testleri ders işleme takvimi doğrultusunda, zamanı geldikçe www.odsgm.meb.gov.tr/kurslar adresinden hizmete sunulmaktadır. Yine ilk kez 8. sınıf matematik dersine ait test sorularından başlayarak videolu çözümlerin yer aldığı cevap anahtarları yayımlanmaya başlanmıştır.

Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına devam eden 8 ve 12. sınıf öğrencilerine kendi kazanım durumlarını değerlendirmek amacıyla elektronik olarak değerlendirme sınavları yapılmaktadır.

Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında görev alan idareci ve öğretmenlere yardımcı olmak için bu yıl ilk defa “model ders dağılım tabloları, ders saati çizelgeleri ve yıllık planları” oluşturulmuştur.

2015-2016 eğitim ve öğretim yılı I. Dönem Destekleme ve Yetiştirme Kursları 22.272 kurs merkezinde başlamıştır. 4.307.549 öğrenci ve kursiyer bu kurslardan yararlanmak üzere başvuruda bulunmuştur. 38.384’ü ücretli, 253.494’i kadrolu toplam 291.878 öğretmen de bu kurslarda görev almak için müracaat etmiştir.

Dünyada çeşitli ülkelerin matematik ve fen alanlarında öğrenci başarılarını ölçmek, öğrenim ve öğretimin okullarda nasıl gerçekleştiğini belirlemek, ülkelerin eğitim sistemleri arasındaki farklılıkları ortaya koymak ve değerlendirmek amacıyla tasarlanan TIMSS araştırması ve katılımcı ülkelerde 15 yaş grubu öğrencilerin örgün eğitimde almış oldukları eğitimin değerlendirilmesi amacıyla düzenlenen öğrenci değerlendirme programı PISA araştırması Bakanlığımız tarafından yürütülmektedir.

OECD tarafından yürütölen PISA Uygulamasına Ölkemiz, 2003 yılından itibaren katılmaya başlamıştır.

2015 yılında Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü koordinesinde ilk defa elektronik ortamda gerçekleştirilmiş ve Nisan ayı içerisinde 61 il 189 okulda 5.871 öğrenciye sınav uygulaması yapılmıştır.

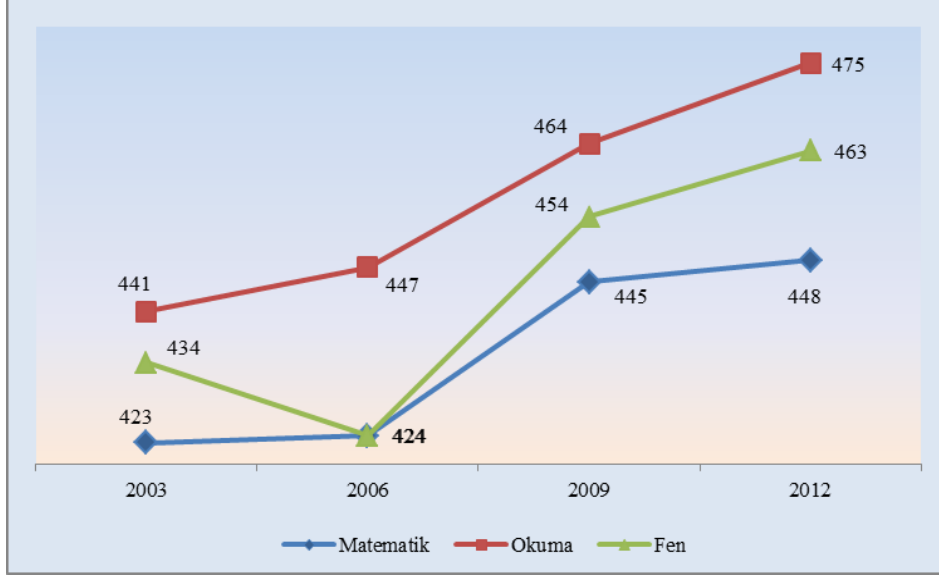
Elde edilen veriler OECD Merkezine gönderilmiş olup, 2016 Aralık ayında verilerin açıklanmasıyla Ulusal Rapor hazırlanacaktır.

PISA çalışmasında ülke sıralaması ve göstermiş olduğu başarı grafiği aşağıda verilmiştir.

Tablo 28. PISA 2012

Sıra	Matematik	Okuma	Fen
1	Şangay (613)	Şangay (570)	Şangay (580)
2	Singapur (573)	Hong Kong (545)	Hong Kong (555)
3	Hong Kong (651)	Singapur (542)	Singapur (551)
4	Tayvan (560)	Japonya (538)	Japonya (547)
5	G.Kore (554)	G.Kore (536)	Finlandiya (545)
...
40	Hırvatistan (471)	Yunanistan (477)	Slovakya (471)
41	İsrail (466)	Rusya (475)	İsrail (470)
42	Yunanistan (453)	Türkiye (475)	Yunanistan (467)
43	Sırbistan (449)	Slovakya (463)	Türkiye (463)
44	Türkiye (448)	G.Kıbrıs (449)	B. Arap Emir. (448)
45	Romanya (445)	Sırbistan (446)	Bulgaristan (446)
...
64	Endonezya (375)	Katar (388)	Endonezya (382)
65	Peru (368)	Peru (384)	Peru (373)

Grafik 15. PISA'da Türkiye (2003-2012)

Ülkemiz TIMSS sınavlarına ise 1999 yılından itibaren katılmaya başlamıştır.

Uluslararası Merkez (IEA) tarafından yürütülen TIMSS uluslararası değerlendirme çalışması Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü koordinesinde Mart ve Nisan 2015 tarihinde gerçekleştirilmiştir. TIMSS 2015 uygulaması kapsamında 4 ve 8. sınıflarda 78 il 497 okulda 15.000 öğrenciye sınav ve anket uygulamaları yapılmıştır.

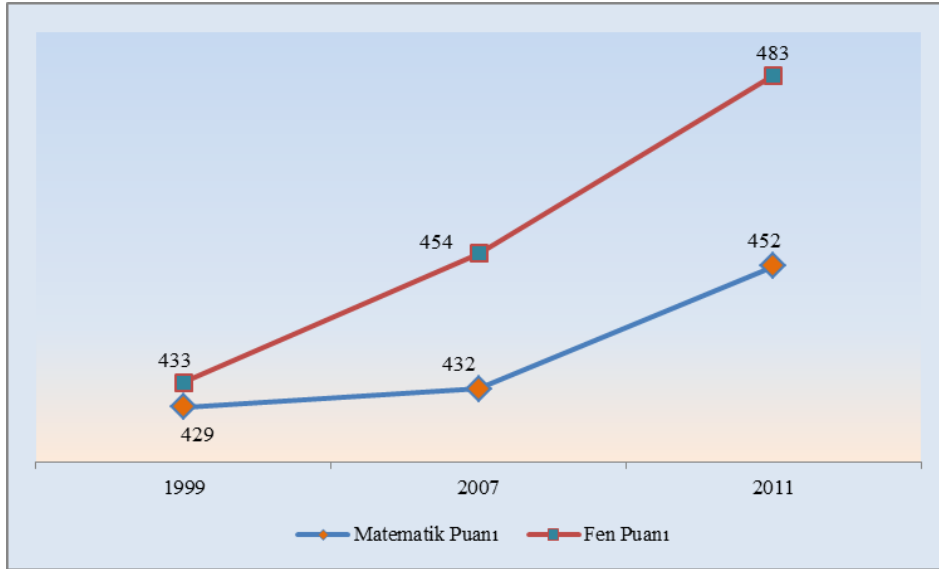
Uygulanan veri toplama araçları değerlendirilerek sonuçları Uluslararası Merkeze (IEA) gönderilmiştir.

TIMSS ülkeler başarı sıralaması ve göstermiş olduğu başarı grafiği aşağıda verilmiştir.

Tablo 29. TIMSS 2011 8. Sınıf

Sıra No	Matematik	Fen
1	Kore (613)	Singapur (590)
2	Singapur (611)	Çin-Tayvan (564)
3	Çin-Tayvan (609)	Kore (560)
4	Hong Kong (586)	Japonya (558)
5	Japonya (570)	Finlandiya (552)
....
20	Norveç (475)	Kazakistan (490)
21	Ermenistan (467)	Türkiye (483)
22	Romanya (458)	İran (474)
23	B.Arap Emirlikleri (456)	Romanya (465)
24	Türkiye (452)	B. Arap Emirlikleri (465)
25	Lübnan (449)	Şili (461)
26	Malezya (440)	Bahreyn (452)
....
40	Fas (371)	Endonezya (406)
41	Umman (366)	Fas (376)
42	Gana (331)	Gana (306)

Grafik 16. TIMSS'de Türkiye (1999-2011)

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

Alınan puanlar Uluslararası Merkez tarafından belirlenmekte ve OECD ortalama 500 tam puanı esas alınarak hesaplaması yapılmaktadır.

3.3.9. Yabancı Dil ve Hareketlilik

Haftalık ders saatlerinin uygulanmasında esneklik sağlanarak, yabancı dil öğretiminin geliştirilmesini sağlamak amacıyla 5. sınıfta öğrencilere 18 saate kadar yabancı dil öğrenme imkânı getirilmiştir. Ayrıca yabancı dil öğretimi, 6287 sayılı Kanun öncesinde 4. sınıftan başlarken yenilenen çizelge ile 2. sınıfa çekilmiştir.

Diğer taraftan, öğrencilerimizin İngilizce öğrenmelerinde dil bilgisi ağırlıklı öğretim değil, etkin dinleme ve konuşma becerilerini de geliştirilmesini sağlamak amacıyla 2007-2008 eğitim ve öğretim yılından itibaren ilköğretim 4-8'inci sınıflarda uygulanan DynEd İngilizce Dil Eğitimi Sisteminin, sadece ilköğretim kurumlarında değil, ortaöğretim 9-12'inci sınıf öğrencileri tarafından da kullanımına yönelik çalışmalar başlatılmıştır.

Ayrıca öğretmenlerin kullanımına yönelik Teacher Training yazılımı ile sistemin tablet bilgisayarlarda kullanımı için Android yazılımı da çalışmalar içinde yer almaktadır. 2014-2015 eğitim ve öğretim yılı itibarıyla ülke genelinde tüm resmî ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında DynEd İngilizce Dil Eğitimi Sistemi uygulanmaya başlanmıştır.

Avrupa Birliği Erasmus+ Programı Öğretmen Hareketliliği kapsamında gerçekleştirilmekte olan Hayat Boyu Beceri Eğitimi Projesi (HBBE) ile; meslek dersi öğretmenlerinin öğretmenlik becerisine yönelik AB standartlarındaki uygulamaları görerek mesleki becerilerin öğrencilere nasıl aktarılacağına gözlemlenmelerini sağlamak, okul deneyimi ile AB ülkelerindeki meslek okullarının idare, işleyiş, sektör iş birliği gibi konularda gözlem yapma imkânı sunmak, sektör deneyimi ile

alanlarına yönelik gelişmeleri gözlemelerini sağlamak, iş ortamında, sektörün içinde tecrübe edinmelerinin sağlanması amaçlanmıştır.

Proje ile 22 il ve 12 alanda; 260 meslek dersi öğretmenin beceri ve yeteneklerini artırarak, ilgili alanlarda mesleki eğitimin geliştirilmesine katkı sağlamak, AB ülkelerindeki uygulamalar incelenerek sektörel ihtiyaçlar doğrultusunda mesleki derslere uygun yeterlilik ve becerilerin güçlendirilmesi hedeflenmektedir.

Ulusal Ajans tarafından desteklenen Erasmus+ Programı kapsamında 01.06.2014-01.06.2016 tarihleri arasında uygulanan proje ile; Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğünce yürütülen ve 22 il millî eğitim müdürlüğünün ortak olarak yer aldığı 260 meslek dersi öğretmenin 4 hafta süre ile Almanya ve İtalya’da mesleki gelişimini hedefleyen 754.835 EURO bütçeli “Hayat Boyu Beceri Eğitimi (HBBE)” Projesi kapsamında; grafik, fotoğraf, radyo ve televizyon, metal teknolojisi, gazetecilik, güzellik ve saç bakımı, pazarlama perakende, konaklama seyahat hizmetleri ve yiyecek içecek hizmetleri alanlarında görevli toplam 241 meslek dersi öğretmeni Almanya ve İtalya’da alanlarına uygun sektörlerde işbaşı eğitimini tamamlamıştır.

3.3.10. Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler

Amacımız; Avrupa Birliği (AB) normları çerçevesinde eğitimin kalitesini artırmak, yurtdışında yaşayan 6 milyonu aşkın yurttaşımızın ülkemizle bağlarını korumak, Türkçe ve Türk Kültürüne dair eğitim ihtiyaçlarını karşılamak, ülkemizin eğitim alanındaki birikim ve tecrübelerini paylaşmak ve uluslararası iş birliğinden kaynaklanan fırsatlardan en üst düzeyde yararlanmaktır.

Bakanlığımızca; Birleşmiş Milletler (UN), Birleşmiş Milletler Eğitim Bilim ve Kültür Teşkilatı (UNESCO), Avrupa Konseyi (Council of Europe), İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD), Ekonomik

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

İşbirliği Teşkilatı (ECO), Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü (BSEC), İslam İşbirliği Teşkilatı (OIC), Türk Konseyi, Uluslararası Eğitim Başarılarını Değerlendirme Kuruluşu (IEA) gibi uluslararası kuruluşların eğitim ve öğretime ilişkin faaliyetleri yakından takip edilmekte ve çalışmalarla ilgili olarak eğitim camiası bilgilendirilmektedir.

Türk Konseyi'nin çalışmaları kapsamında üye ülkeler arasında ortaokul ve liselerde öğrenci değişim programı 2015-2016 eğitim-öğretim yılı itibariyle uygulanmaya başlanmış olup ortak eğitim televizyonu kanalı kurulması, ortak Türk tarihi ve edebiyat kitabı hazırlık çalışmaları devam etmektedir.

OECD'nin 2018 Uluslararası Öğretme ve Öğrenme Araştırması (TALIS) programı ile Erken Çocukluk Eğitimi ve Bakımı Personel (ECEC) Anketi (2015-2019) çalışmalarına 2015 yılında katılma kararı alınmıştır. Ayrıca, OECD'nin Etkili Öğrenme Ortamları Programına (LEEP) ve Uluslararası Eğitim Başarılarını Değerlendirme Kuruluşu'nun (IEA) 2018 Uluslararası Bilgisayar ve Bilgi Teknolojileri Okuryazarlığı Programı'na-İCILS, katılım için çalışmalar devam etmektedir. Bu kuruluşların yıllık üyelik aidatları Bakanlığımızca karşılanmaktadır.

Ekonomik İşbirliği Teşkilatına bağlı ihtisas kuruluşlarından biri olan Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Eğitim Enstitüsü (EİT) 3 Nisan 2012 tarihinde Ankara'da kurulmuştur. "EİT Eğitim Enstitüsü Ev Sahibi Ülke Anlaşması" Bakanlığımız tarafından hazırlanmış, EİT Genel Sekreterliği, Dışişleri Bakanlığı ile ilgili diğer Bakanlıklarla yapılan istişareler neticesinde son hali verilmiştir. Üye ülkeler arasında eğitim alanında işbirliklerinin geliştirilmesini amaçlayan söz konusu Enstitünün tam olarak faaliyete geçmesine yönelik hazırlık çalışmaları devam etmektedir. Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Teşkilatı UNESCO'nun görev alanına giren konularla ilgili çalışmalar UNESCO Türkiye Millî Komisyonu ile iş birliği halinde sürdürülmektedir.

Eğitim ve Gençlik alanında Lizbon ve AB 2020 Stratejileri ile ortaya konulan perspektif, Ülkemiz açısından da AB'ye uyum sürecindeki ortak hedeflerimizi teşkil etmektedir. Avrupa Komisyonunca "Eğitim ve Öğretim 2020 Stratejik Çerçeve" kapsamında Avrupa Birliğince yürütölen faaliyetlere Bakanlığımız aktif olarak katılım sağlamaktadır. Bu kapsamda, 36 ölkle ile birlikte Türkiye'nin üye olduğu EURYDICE (Avrupa Eğitim Bilgi Ağı) Ağı ile "Türk Eğitim Sistemi" online ansiklopedi olan EURYPEDIA'da yer almakta, bununla birlikte ölkemiz eğitim sistemine ilişkin bilgiler diğer ölkelerle karşılaştırmalı olarak diğer kaynaklarda da yer almaktadır.

Ülkemiz ile Avrupa Birliği arasındaki mali iş birliği süreci, 2007-2013 yılları arasında "Katılım Öncesi Mali İşbirliği Aracı (IPA I)" ile sürdürölmüş olup bu kapsamda Bakanlığımız çok sayıda uluslararası proje yürötmüştür ve yürötmektedir.

Ülkemiz ile AB arasındaki Mali İşbirliği, 2014-2020 yılları arasında ise IPA-II dönemine yönelik proje çalışmalarını Bakanlığımızca sürdürölmektedir.

Toplumda Avrupa Birliği'nin değerleri, politikaları ve temel haklara yönelik uygulamaları konusunda yüksek seviyede farkındalık oluşturmak ve AB konusunda doğru bilgiye sahip olmalarını sağlamak hedefiyle Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) 1 kapsamında "Öğrenciler AB'yi Öğreniyor Projesi" 25 Aralık 2014 tarihinden itibaren başarı ile sürdürölmektedir. 2 yıl süreli ve 3.2 milyon Avro bütçesi olan Proje ile 10-18 yaş aralığında bulunan öğrencilerin Avrupa Birliği'nin değerleri, politikaları ve temel haklara yönelik uygulamaları konusundaki bilgi düzeyini eğitim faaliyetleri yolu ile artırmak amaçlanmaktadır.

Bakanlık olarak uyguladığımız politikalar neticesinde ölkemiz, eğitimin çıktılarını ve dolayısıyla sistemin performansını değerlendiren uluslararası araştırma sonuçlarına göre gelişmeler kaydedilmiştir.

2016 Yılı Bütçe Sunuş Konuşması

Diğer taraftan bu iyileşmeler İnsanî Gelişme Raporu'nda da yerini bulmuş ve verilere göre Türkiye'de ortalama eğitim görme süresi 2000'li yılların başında 5,5 yıl iken 7,6 yıla yükselmiştir.

Ancak, eğitime erişim başta olmak üzere kaydedilen iyileşmelere rağmen, eğitimin kalitesinin yükseltilmesi, bölgeler ve okul türleri arasındaki başarı düzeyi farklılıklarının azaltılması ihtiyacı önemini korumaktadır.

Önümüzdeki dönemde, daha önce temelleri atılan politika ve uygulamalara ivme kazandırılacak, aynı kararlılık ve hızla eğitim sistemimize ilişkin sorunların çözümleri için adımlar atılmaya devam edilecektir. İhtiyaç odaklı alanlara göre, gelişmiş ülkelerin eğitim kapasitesi ve yetkinliği açısından analizleri de yapılarak uluslararası işbirliklerinde eğitim odaklı faaliyetlerin çeşitlendirilmesi ve takibi sağlanacaktır.

21. yüzyılın yükselen ülkesi olarak hedefimiz, bilgi toplumuna dönüşmüş, her alanda AB standartlarını yakalamış ve küresel ölçekte rekabet gücü yüksek, güçlü bir Türkiye'dir.

Yurt dışındaki çocuklarımızın; özgüven sahibi, ülkemizle güçlü bir mensubiyet ve kimlik bağını sürdüren, buldukları ülkelerde hayatın her alanında önemli konular edinen ve bu ülkelere bilimsel, ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda katkılar yapabilen bir nesil olarak yetiştirilmesi hedeflenmektedir.

Yurt dışında bulunan vatandaşlarımızın ve soydaşlarımızın eğitim ihtiyacını karşılamak ve eğitim-öğretim alanındaki uluslararası ilişkilerimizin geliştirilmesini sağlamak amacıyla Bakanlığımızın 34 ülkede 31'i eğitim müşavirliği ve 25'i eğitim ataşeliği olmak üzere toplam 56 temsilciliği bulunmaktadır.

İlgili ülke makamlarıyla iş birliği çerçevesinde vatandaşlarımız ve soydaşlarımızın yoğun olarak bulunduğu ülkelerdeki okullarda eğitim vermek üzere Bakanlığımızca başta “Türkçe ve Türk Kültürü” dersleri olmak üzere ihtiyaç duyulan branşlarda Bakanlıklararası Ortak Kültür Komisyonu kararı ile öğretmen görevlendirilmektedir. Hâlihazırda 16 ülkede Bakanlığımıza bağlı okullarda görev yapan öğretmenlerle birlikte toplam 27 ülkede 1.683 öğretmen görevlendirilmiştir.

Tablo 30. Öğretmen Dağılımı (Yurtdışı)

Ülke Adı	Toplam	Ülke Adı	Toplam
ABD	1	İtalya	3
Afganistan		Katar	1
Almanya	508	Kırgızistan	79
Arnavutluk	1	K.K.T.C	141
Azerbaycan	67	Kuveyt	21
Bahreyn	1	Lübnan	11
Belçika	45	Moldova	9
Bulgaristan	3	Özbekistan	14
Danimarka		S. Arabistan	350
Fransa	209	Tacikistan	5
Filistin	2	Tunus	14
Gürcistan	13	Türkmenistan	80
İngiltere	36	Romanya	13
İran	9	Yunanistan (Batı Trakya)	16
İsviçre	31		
Genel Toplam			1.683

*08.01.2016 verileri

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

Bakanlıklararası Ortak Kültür Komisyonu marifetiyle Türk kültürünün yurt dışında tanıtılması ve Türk dilinin öğretilmesi amacıyla yurt dışında bulunan üniversitelerin Türkoloji kürsülerinde veya büyükelçiliklerimiz/başkonsolosluklarımız nezdinde açılan Türk kültür merkezlerinde okutman görevlendirilmektedir. Hâlihazırda 32 ülkede 68 okutman görevlendirilmiş bulunmaktadır.

Tablo 31. Okutman (Yurtdışı)

Ülke Adı	Toplam	Ülke Adı	Toplam
Almanya	9	İtalya	2
Avustralya	1	Kuveyt	1
Belarus	4	Litvanya	1
Belçika	2	Macaristan	1
Bosna Hersek	2	Mısır	4
Çek Cumhuriyeti	1	Moldova	1
Danimarka	1	Polonya	2
Finlandiya	1	Portekiz	1
Fransa	5	Romanya	1
Gürcistan	4	Rusya Federasyonu	1
Hırvatistan	2	Sırbistan	2
Irak	2	Slovenya	1
İngiltere	3	Slovakya	1
İran	1	Tunus	1
İrlanda	1	Ukranya	4
İsveç	2	Ürdün	3
Genel Toplam			68

Türkiye'nin içinde bulunduğu geniş kültürel havza, dinamik nüfus açısından hem işgücü hem de eğitimle ilgili fırsatlar barındırmaktadır. Türkiye'nin bölgesel bir merkez olarak yükselmesi, iki yönlü insan

hareketliliğini artırmaktadır. Bölgesel ve uluslararası hareketliliğin önümüzdeki dönemde daha da artması beklenmektedir. Çok sayıda öğrencinin yurt dışında eğitim görme eğiliminde olduğu günümüzde Türkiye, gelişen beşeri sermayesi ve eğitim kurumlarıyla bu alanı fırsata dönüştürebilecek bir potansiyel taşımaktadır.

Bilindiği üzere; 2023 hedeflerine ulaşmak ve kalkınma planlarında yer alan politikaların daha etkin uygulanması amacıyla ilk defa 10. Kalkınma Planında 25 Öncelikli Dönüşüm Programı belirlenmiş olup eğitimle ilgili olanlar Bakanlığımızca takip edilmektedir.

Söz konusu Program için hazırlanan eylem planının Yüksek Planlama Kurulu kararı olarak yayımlanmasının akabinde Bakanlığımızca;

➤ En az gelişmiş ve dönüşüm sürecindeki ülkelere yönelik ülkemizin tecrübelerini aktarmak amacıyla “Eğitim Alanında Bilgi ve Tecrübe Paylaşımı Programı” uygulanması için çalışmalar devam etmektedir.

➤ Küresel algı ve farkındalığın artırılmasına yönelik etkili bir iletişim stratejisi (Uluslararası başarı öykülerinin anlatıldığı spot filmi hazırlanması, yeni medya araçlarının kullanılması) oluşturulmaktadır.

➤ Eğitimde uluslararası hareketlilik ve iş birliği desteğinin sağlanması amacıyla Türkiye’deki ve yurt dışındaki eğitim kurumlarına yönelik hibe programları (Kurumsal ziyaretler, kardeş okul programı, eğitimler, kültürel değişimler vb. faaliyetler) uygulanması için çalışmalar devam etmektedir.

➤ Eğitim kurumlarında yabancı dil eğitiminin etkinliği konusunda bir program başlatılacaktır. Bu kapsamda; Türkiye’de yer alan eğitim kurumlarında verilen yabancı dil eğitimi pedagojik ve sistematik açılardan geliştirilecektir. Ortaöğretim ve üniversite düzeyinde yeterli düzeyde İngilizce eğitimi verilememesinin nedenleri araştırılacak ve verilen eğitimin etkinliğinin artırılması için öneriler sunulacaktır.

➤ Küresel farkındalığı artırmaya yönelik verilecek dersler için eğitimcilerin eğitimi sağlanacaktır. İlk ve ortaöğretim düzeyinde küresel

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

algı ve farkındalığı artırmaya yönelik dersleri verecek öğretmenlerin niteliğini artırmak amacıyla kısa süreli eğitim programları düzenlenecektir.

Farklı ülkelerle eğitim alanında, uluslararası müzakereler yürütülerek bu kapsamda anlaşma, sözleşme ve protokoller imzalanmaktadır.

2015 yılı itibariyle 102 ülke ile kültürel iş birliği anlaşmaları, eğitim iş birliği anlaşmaları, iş birliği protokolleri, iş birliği mutabakat zabitleri imzalanmış durumdadır. Gelişmiş Avrupa ülkeleri ile daha çok kültürel iş birliği anlaşmamız bulunmaktadır. Orta Asya Türk Cumhuriyetleri, Ortadoğu ülkeleri ve Afrika ülkeleri ile gelişen iş birliği faaliyetleri kapsamında çok sayıda anlaşma imzalanmıştır.

Son iki yılda 11 ülke ile 12 anlaşma imzalanmıştır. 29 ülke ile iş birliği anlaşması, mutabakat zaptı ve protokollere dair müzakereler devam etmektedir.

Ülkemizin eğitim ve kültür alanlarında ulaşılmış olduğu düzey, Türk kültürünün dünyada yaratmış olduğu ilgi ve Orta Asya, Kafkasya ile Ortadoğu'daki resmî Türk okullarının vatandaşlarımız ve yerel halktan gördüğü yoğun talep dikkate alındığında, yurt dışındaki resmî statüdeki okullarımızın mevcudiyet ve faaliyetlerinin, 6528 sayılı Kanunun getirdiği olanaklar ışığında ve uzun vadeli bir bakış açısıyla yeniden ele alınması gerektiği düşünülmüştür.

Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımıza yönelik eğitim ve öğretim faaliyetleri kapsamında aşağıdaki çalışmalar yapılmıştır.

Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın eğitim ve öğretim çağındaki çocuklarının eğitim ihtiyaçları Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçilik/Başkonsoloslukları nezdinde S. Arabistan, İran, Afganistan, Kuveyt, Belçika, Danimarka, Avusturya, Romanya, Moldova,

Azerbaycan, Kırgızistan, Özbekistan, Tacikistan ve Türkmenistan’da toplam 59 okulumuz tarafından karşılanmaktadır. Kazakistan, Kırgızistan, Azerbaycan, Türkmenistan ve Tacikistan’da faaliyetine devam eden 5 Türkçe Öğretim Merkezi (TÖMER) ile de Türkçe öğretimine yönelik faaliyetler devam etmektedir.

Tablo 32. Yurt Dışında Bakanlığımıza Bağlı Olarak Faaliyetlerini Sürdüren Okullar ve Öğrenci Sayıları (Yurtdışı) (2015)

S.N.	Ülke Adı	Eyalet/ Şehir	TC Öğrenci				Diğer Öğrenci			
			Kız	Erkek	Toplam	Genel Toplam	Kız	Erkek	Toplam	Genel Toplam
1	Suudi Arabistan	Riyad	784	814	1.598	4.710	-	-	-	124
		Cidde	459	528	987		20	35	55	
		Medine	425	417	842		10	37	47	
		Tebuk	202	234	436		3	2	5	
		Taif	126	109	235		-	-	-	
		Dammam	120	122	242		-	-	-	
		Abha	87	92	179		-	-	-	
		Mekke	96	95	191		3	14	17	
2	Belçika	Brüksel	129	0	129	129	-	-	-	-
3	Kuveyt	Kuveyt	138	115	253	253	1	2	3	3
4	İran	Tahran	26	30	56	56	-	-	-	-
5	Afganistan	Mezar-ı Şerif	-	-	-	-	490	0	490	490
6	Azerbaycan	Bakü	673	694	1.367	1.367	214	315	529	529
7	Kırgızistan	Bişkek	282	291	573	573	1.150	526	1.676	1.676
8	Özbekistan	Taşkent	70	95	165	165	-	-	-	-
9	Türkmenistan	Aşabat	430	520	950	950	370	308	678	678
10	Romanya	Bükreş	1	1	2	2	172	99	271	271
11	Moldova	Kişinev	-	-	-	-	77	68	145	145
12	Tacikistan	Duşanbe	-	-	-	-	219	230	449	449
13	Danimarka	Kopenhag	23	23	46	46	-	1	1	1
14	Avusturya	Viyana	55	38	93	93	6	4	10	10
15	Kazakistan	Almatı	Öğrencisi Bulunmamaktadır.							
Toplam			4.126	4.218	8.344	8.344	2.735	1.641	4.376	4.376
Genel Toplam			12.720							

2015 yılından itibaren 6528 sayılı Kanun kapsamında; yurt dışında büyükelçilikler/başkonsolosluklar aracılığıyla Millî Eğitim Bakanlığına bağlı olarak faaliyet gösteren okulların hizmet binası yapımı, donatımı,

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

kefalet ücreti ve kira giderleri ile Bakanlıkça uygun görülen diğer ihtiyaçları Bakanlık bütçesinden karşılanmıştır.

Avrupa Hayat Boyu Rehberlik Politika Ağı (ELGPN) Türkiye çalışmaları Bakanlığımız koordinesinde yürütülmektedir. Yararlanıcı kurum olarak Bakanlığımız, rehberlik hizmetlerine erişim ile iş birliği ve koordinasyon çalışma paketlerinin çalışmalarına, ayrıca yılda iki kez düzenlenen çalışma toplantılarına katılım sağlamaktadır.

Ayrıca, Avrupa Komisyonu ve Avrupa Mesleki Eğitimi Geliştirme Merkezi (CEDEFOP) tarafından mesleki yeterliliklerin şeffaflığı konulu Avrupa Forumu'nda alınan karar doğrultusunda Avrupa Birliği'ne üye ülkeler ile aday ülkelerde ulusal referans noktalarının kurulması tavsiye edilmekte olup ulusal referans noktası, hem Türkiye'deki hem de Avrupa Birliği ülkelerindeki mesleki eğitim sistemleri ve mesleki yeterlilikler hakkında bilgi edinmek isteyenlerin başvurabileceği ilk temas noktasıdır. Ülkemizde ulusal referans noktası ile ilgili hazırlanan web sitesi uygulamaya konulmuştur.

Ülkemizin ihtiyaç duyduğu alanlarda yurt dışına gönderilen öğrenci sayısının artırılması amacıyla 6528 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 1416 sayılı Kanunda değişikliğe gidilerek yurt dışında lisansüstü öğrenim amacıyla geçirilen sürelerin tamamının memuriyette geçmiş sayılarak, bu sürelerin her yılının bir kademe ilerlemesine ve her üç yılının bir derece yükselmesine esas olacak şekilde değerlendirilmesinin sağlanmasının yanı sıra bursluluk hakkı kazanma aşamasında kamu görevlileri için öngörülmüş olan istifa şartı ortadan kaldırılmıştır. Ayrıca, yurt dışında öğrenim gören öğrencilere yapılacak ödemelere ilişkin 26 Aralık 2013 tarihli Tebliğ ile aylık burslarda %20 oranında artış sağlanmıştır.

İkili kültürel anlaşmalar çerçevesinde yabancı hükûmetler tarafından kendi ülkelerinde kullanılmak üzere Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına verilen bursların iş ve işlemleri Bakanlığımızca yürütülmeye devam etmektedir.

Burs duyuruları ve başvuruları internet üzerinden yapılmaktadır. Burslar her ülkeye göre değişmekle birlikte genel olarak ilgili ülke tarafından adayların eğitim, konaklama, yeme-içme gibi giderlerini kapsamaktadır. Diğer her türlü gider (gidiş-dönüş yol masrafı, vize, sigorta v.b.) adaylara aittir. Bakanlığımızca adaylara herhangi bir ödeme yapılmamaktadır.

İkili Kültürel Anlaşmalar Çerçevesinde yabancı Hükûmetlerce Hükûmetimiz emrine verilen burslar kapsamında; 2014-2015 akademik yılında 84 lisansüstü, 41 araştırma, 28 yaz/dil kursu ve 47 doktora olmak üzere toplam 200 kişilik burs imkânı sağlanmış olup, mevcut bu burslara ilaveten Macaristan Hükûmeti tarafından 50 ve Rusya Hükûmeti tarafından 13 olmak üzere toplam 63 kişilik lisans düzeyinde burs ile birlikte 2014-2015 akademik yılı için toplam 263 kişilik burs kontenjanı sağlanmıştır.

2015-2016 akademik yılı için 60 lisans, 64 lisansüstü, 35 araştırma, 56 yaz/dil kursu, 35 doktora ve 1 doktora sonrası olmak üzere toplam 251 kişilik burs imkânı sağlanmıştır.

Gelecek yıllara yönelik uluslararası anlaşmaların revize edilerek ülke sayısının ve burs kontenjanlarının artırılmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir.

31.12.2012 tarihi itibarıyla yabancı uyruklu öğrenci iş ve işlemleri, bütçesi ile birlikte Başbakanlık Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığına devredilmiştir.

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

Bakanlığımız, bu aşamadan sonra, yalnızca Başbakanlık bünyesinde faaliyet gösteren Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Kurulunda üye olarak görev yapmaktadır. İkili kültürel anlaşmalar gereğince yabancı hükûmetler tarafından kendi ülkelerinde kullanılmak üzere Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına verilen burs iş ve işlemlerini yürütmektedir.

Yurt dışında yaşayan ve açık öğretim okullarımızda eğitim gören vatandaşlarımızın sınav merkezi sayısı geçmişte 2 ile sınırlı iken bu sayı bugün 19'a çıkarılmıştır.

Vatandaşlarımıza sağlanan eğitim hizmeti yurt dışında da dünyanın belli başlı merkezlerine taşınmış (Almanya, Fransa, Belçika, Avusturya, İsviçre, Hollanda, Azerbaycan, Suudi Arabistan, Kuveyt, İran, Libya, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti) olup artarak devam etmektedir.

Yurt dışında Türkçenin ve Türk kültürünün geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için;

Federal Almanya başta olmak üzere Batı Avrupa ülkelerinde yaşayan vatandaşlarımızın çocuklarından 160.000'inin Türkçe ve Türk kültürü derslerine katılımları sağlanmıştır.

Bakanlığımız ile Yunus Emre Enstitüsü işbirliğinde Federal Almanya Berlin'de 6. sınıfa giden çocuklarımız için 07-08 Şubat 2015 tarihlerinde A1-A2 ve B1 seviyelerinde Türkçe Seviye Tespit Sınavı yapılmış olup diğer ülkelerde de yapılması konusunda çalışmalar devam etmektedir.

Yurt dışında yaşayan Türk çocukları için bakanlığımız tarafından 2010 yılında hazırlanan Türkçe ve Türk kültürü ders kitaplarının ve müfredatının güncellenmesi amacıyla Bakanlığımız Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü bünyesinde 01 Temmuz 2015 tarihi itibarıyla bir komisyon kurulmuştur.

Yurt dışına Bakanlığımız tarafından toplam 177.986 adet ders ve kültür kitabı ile 3.692 adet eğitim materyali gönderilmiştir.

Tablo 33. Kitap ve Eğitim Materyalleri (Yurtdışı) (2015)

S. No	Ülke	Kitap Adeti	Eğitim Materyali Adeti
1	Almanya	45.792	902
2	Amerika	5.230	20
3	Afganistan	398	
4	Avusturya	343	110
5	Avustralya	1.800	
6	Bahreyn	81	
7	Belçika	12.014	900
8	Danimarka	820	
9	Fransa	40.880	
10	Gürcistan	250	
11	Hollanda	21.580	
12	Kanada	672	
13	Lüksemburg	44	
14	Mısır	102	10
15	Malta	78	250
16	Romanya	2.572	1.500
17	Rusya	1.657	
18	İngiltere	90	
19	Irak	313	
20	İsviçre	2.800	
21	İran	102	
22	Saraybosna	879	
23	Şili	306	
24	İtalya	860	
25	Tunus	1.010	
26	Yunanistan	37.301	
27	Kazakistan	12	
Toplam		177.986	3.692

Ülkemiz okulları ile yabancı ülke okulları arasında toplam 725 okul kardeş okul projesi kapsamında eşleştirilmiştir.

3.4. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı (ÖSYM)

Yükseköğretim Kurulu kararlarına veya ilgili mevzuat hükümlerine istinaden başta yükseköğretim kurumlarında ön lisans, lisans veya lisansüstü öğrenim görecek adayların puan sıralamasına göre tespiti veya yerleştirilmesi ile yükseköğretim kurumlarında atama veya yükselmelerde esas alınan sınavlar olmak üzere, ulusal ve uluslararası her türlü bilim, yetenek veya yabancı dil sınavları ile gerektiğinde yerleştirme işlemlerini Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı yerine getirmektedir.

3 Mart 2011 tarihli ve 27863 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 17/2/2011 tarihli ve 6114 sayılı Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile kurum idari ve mali özerkliğe sahip, özel bütçeli bir kamu kurumuna dönüştürülmüş, kendine özgü bütçesi olan, uzmanlığa dayalı bir personel rejimi ve idari yapısını oluşturacak yasal zemin hazırlanarak “Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı” adını almıştır.

6114 sayılı Kanunla; Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, bu Kanunla ve ilgili diğer mevzuatla verilen görevleri yerine getirmek ve yetkileri kullanmak üzere kamu tüzel kişiliğine, idari ve mali özerkliğe sahip, Yükseköğretim Kurulu ile “ilgili” bir kuruluştur.

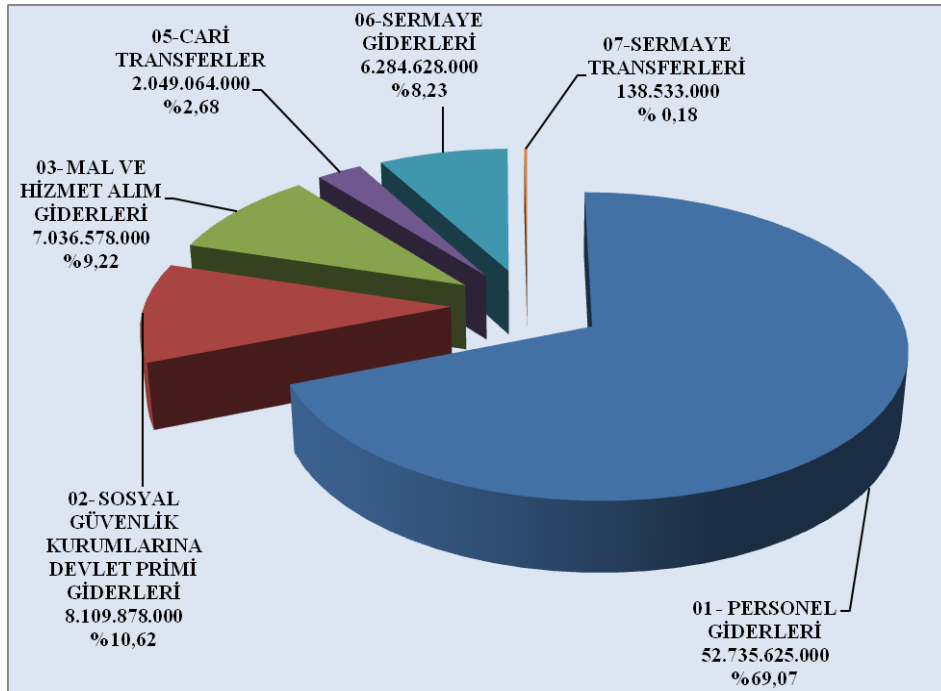
4. BÜTÇE

2016 yılı Bakanlığımız bütçesi;

- 52 milyar 735 milyon 625 bin TL'si personel giderleri için,
- 8 milyar 109 milyon 878 bin TL'si Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet primi giderleri için,
- 7 milyar 36 milyon 578 bin TL'si mal ve hizmet alım giderlerinde kullanılmak üzere cari harcamalar için,
- 2 milyar 49 milyon 64 bin TL'si devlet parasız yatılı öğrencileri, burslar ile diğer cari transferler için,
- 6 milyar 284 milyon 628 bin TL'si sermaye giderleri için,
- 138 milyon 533 bin TL'si sermaye transferleri için

olmak üzere toplam 76 milyar 354 milyon 306 bin TL'dir.

Grafik 17. 2016 Yılı Bütçe Tasarısının Ödenek Dağılımı

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

Ayrıca Bakanlığımız bütçesi dışında ilave olarak; ilköğretim öğrencilerine ücretsiz dağıtılacak ders kitapları için 240 milyon TL ve taşınmalı ilköğretim ve ortaöğretim kapsamındaki öğrencilerin öğle yemeği için 460 milyon TL ve özel eğitime ihtiyaç duyan öğrencilerin okullara ve kurumlara erişiminin sağlanması için 155 milyon TL olmak üzere, toplam 855 milyon TL kaynağın Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonundan karşılanması öngörülmüştür.

Yüksek Öğretim Kurulu ve üniversitelere 23 milyar 590 milyon 696 bin TL, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığına 445 milyon 303 bin TL olmak üzere toplam eğitim bütçemiz; **100 milyar 390 milyon 305 bin TL** olmuştur.

Tablo 34. Eğitim Bütçesi (2006-2016)

Yıllar	MEB	YÖK ve Üniversiteler	ÖSYM	Toplam Eğitim Bütçesi
2006	16.568.145.500	5.846.822.761	171.921.000	22.586.889.261
2007	21.355.634.000	6.586.692.000	191.717.000	28.134.043.000
2008	22.915.565.000	7.318.284.650	152.077.000	30.385.926.650
2009	27.446.778.095	8.772.719.225	150.170.000	36.369.667.320
2010	28.237.412.000	9.355.457.600	150.865.000	37.743.734.600
2011	34.112.163.000	11.503.927.500	160.192.000	45.776.282.500
2012	39.169.379.190	12.743.603.000	232.559.000	52.145.541.190
2013	47.496.378.650	15.227.760.500	291.996.000	63.016.135.150
2014	55.704.817.610	16.939.010.000	359.980.000	73.003.807.610
2015	62.000.248.000	18.493.252.000	364.239.000	80.857.739.000
2016	76.354.306.000	23.590.696.000	445.303.000	100.390.305.000

Tablo 35. Eğitim Bütçesinin GSYH ve Merkezi Yönetim Bütçesine Oranı (2006-2016)

Yıllar	GSYH *	Merkezi Yönetim Bütçesi **	Toplam Eğitim Bütçesi	Toplam Eğitim Bütçesi	
				GSYH'ya Oranı	Merkezi Yön.Büt. Oranı
				%	%
2006	758.390.785.210	174.958.100.699	24.086.597.261	3,18	13,77
2007	843.178.421.420	204.988.545.572	29.806.481.000	3,54	14,54
2008	950.534.250.715	222.553.216.800	32.309.276.650	3,40	14,52
2009	952.558.578.826	262.217.866.000	38.651.774.745	4,06	14,74
2010	1.098.799.348.446	286.981.303.810	40.490.707.600	3,68	14,11
2011	1.297.713.210.117	312.572.607.330	49.144.719.500	3,79	15,72
2012	1.416.798.489.819	350.898.317.817	56.595.419.190	3,99	16,13
2013	1.567.289.237.901	404.045.669.000	68.344.693.150	4,36	16,92
2014	1.747.362.376.487	434.995.765.000	78.866.391.610	4,51	18,13
2015	1.963.000.000.000	472.943.000.000	87.910.414.000	4,48	18,59
2016	2.207.000.000.000	570.507.000.000	100.390.305.000	4,55	17,60

(*) 2015 yılına kadar Türkiye İstatistik Kurumunun www.tuik.gov.tr adresinden alınarak, her yıl güncellenmektedir.

(**) Gerçekleşmesi tahminidir. 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısından alınmıştır.

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

2016 YILI MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI BÜTÇE TASARISI

2016 yılı Millî Eğitim Bakanlığı Bütçe Tasarısı, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu gereğince, kalkınma planları ve programlarında yer alan politika ve hedefler doğrultusunda, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılmasını; hesap verebilirliğin ve mali saydamlığın sağlanmasını, kamu bütçelerinin hazırlanmasını, uygulanmasını; tüm mali işlemlerin muhasebeleştirilmesini, raporlanmasını ve mali kontrolün düzenlenmesini amaçlamaktadır.

Merkezî yönetim bütçe uygulamasına geçilmesiyle beraber bütçe sistemi uluslararası standartlara uygun olarak hazırlanmıştır. Yine çok yıllık bütçeleme sisteminin entegre edilmesiyle birlikte daha saydam ve öngörülebilir bir bütçe politikası uygulamaya konulmuştur.

Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı hazırlık çalışmalarını yönlendirmek üzere; Orta Vadeli Program, Orta Vadeli Mali Plan ile Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan Bütçe Hazırlama Rehberi ile Kalkınma Bakanlığı tarafından hazırlanan Yatırım Genelgesi ve eki Yatırım Programı Hazırlama Rehberi doğrultusunda Bakanlığımızın 21 biriminin bütçesinin teklifleri, 2016-2018 dönemi çok yıllık bütçeleme sistemine göre hazırlanmıştır.

Eğitimin başlıca finansman kaynakları;

- Merkezî yönetim bütçesinden ayrılan pay,
- İl özel idareleri bütçesinden ayrılan kaynaklar,
- Dış ülke ve kuruluşlardan sağlanan dış kredi, burs ve bağışlar,
- Halk ve kuruluşların eğitime bağışları ile
- Okul-aile birliği gelirlerinden

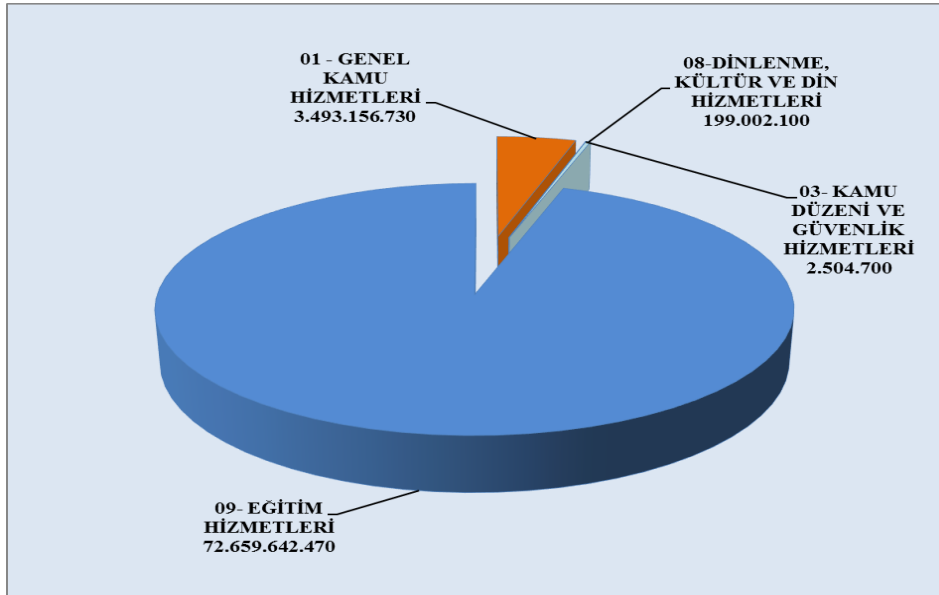
oluşmaktadır.

Tablo 36. 2016 Yılı MEB Bütçe Tasarısı (Fonksiyonel Sınıflandırma)

(TL)

FONKS. KOD	AÇIKLAMA	2015 Yılı Bütçe Kanunu Ödeneği	2016 Yılı Bütçe Tasarı	2016 Yılı Bütçe Tasarısının 2015 Yılı BÖ'ne Oranı	2016 Yılı MEB Bütçe Dağılımı
01	GENEL KAMU HİZMETLERİ	2.748.076.834	3.493.156.730	27,11	4,5749
03	KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİK HİZMETLERİ	2.358.500	2.504.700	6,20	0,0033
08	DİNLENME, KÜLTÜR VE DİN HİZMETLERİ	197.165.150	199.002.100	0,93	0,2606
09	EĞİTİM HİZMETLERİ	59.052.647.516	72.659.642.470	23,04	95,1612
TOPLAM		62.000.248.000	76.354.306.000	23,15	100,00

Grafik 18. 2016 Yılı MEB Bütçe Tasarısı (Fonksiyonel Sınıflandırma)

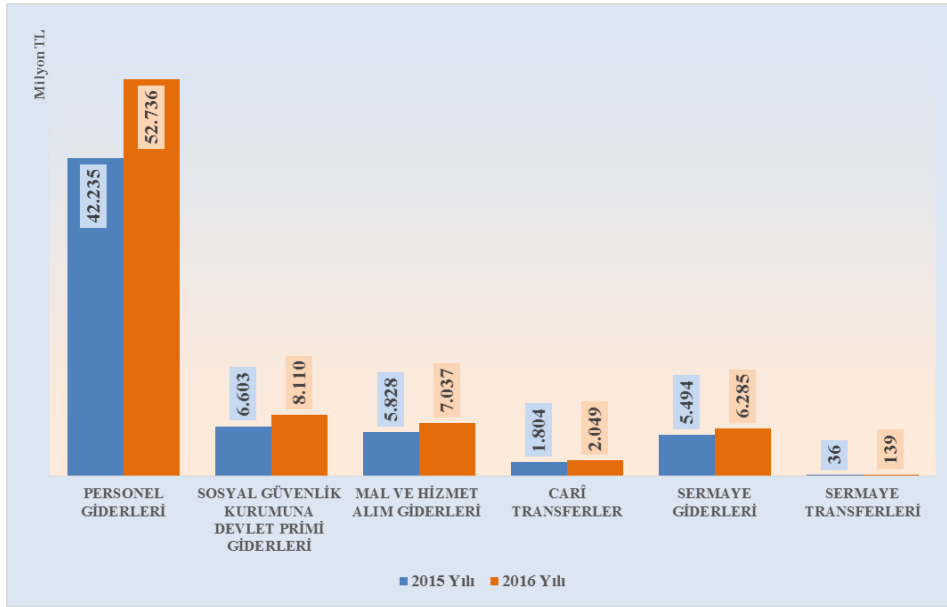

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

Tablo 37. 2016 Yılı MEB Bütçe Tasarısı (Ekonomik Sınıflandırma)
(TL)

EKO. KOD	ÖDENEK TÜRÜ	2015 Yılı Bütçe Kanunu Ödeneği	2016 Yılı Bütçe Tasarısı	2016 Yılı Bütçe Tasarısının 2015 Yılı BÖ'ne Oranı	2016 Yılı MEB Bütçe Dağılımı
01	PERSONEL GİDERLERİ	42.234.718.000	52.735.625.000	24,86	69,07
02	SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	6.603.091.000	8.109.878.000	22,82	10,62
03	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	5.828.441.000	7.036.578.000	20,73	9,22
05	CARİ TRANSFERLER	1.803.918.000	2.049.064.000	13,59	2,68
06	SERMAYE GİDERLERİ	5.494.000.000	6.284.628.000	14,39	8,23
07	SERMAYE TRANSFERLERİ	36.080.000	138.533.000	283,96	0,18
TOPLAM		62.000.248.000	76.354.306.000	23,15	100,00

Grafik 19. 2016 Yılı MEB Bütçesinin 2015 Yılı Ödenekleri İle Karşılaştırması

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

Tablo 38. 2016-2018 Dönemi MEB Bütçesi (Ekonomik Sınıflandırma-İkinci Düzey Dağılımı)

(TL)

EKO. KOD		AÇIKLAMA	2015	2016	2016 YILI	2017	2018
I	II		BÜTÇE KANUNU ÖDENEĞİ	BÜTÇE TASARISI	TASARISININ 2015 BÜTÇE KANUNU ÖDENEĞİNE ORANI %	TEKLİF	TEKLİF
01		PERSONEL GİDERLERİ	42.234.718.000	52.735.625.000	24,86	58.879.923.400	63.654.732.750
	1	MEMURLAR	40.267.306.000	50.484.180.000	25,37	56.423.410.400	60.996.629.750
	2	SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.677.000	7.443.000	31,11	8.124.000	8.793.000
	3	İŞÇİLER	766.064.000	986.831.000	28,82	1.076.713.000	1.165.071.000
	4	GEÇİCİ PERSONEL	1.160.749.000	1.220.907.000	5,18	1.332.108.000	1.441.422.000
	5	DİĞER PERSONEL	34.922.000	36.264.000	3,84	39.568.000	42.817.000
02		SOSYAL GÜVENLİK KURUM. DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	6.603.091.000	8.109.878.000	22,82	9.036.191.000	9.773.666.000
	1	MEMURLAR	6.212.252.000	7.598.887.000	22,32	8.478.658.000	9.170.381.000
	2	SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.989.000	8.980.000	49,94	9.798.000	10.603.000
	3	İŞÇİLER	146.896.000	208.000.000	41,60	226.945.000	245.568.000
	4	GEÇİCİ PERSONEL	237.954.000	294.011.000	23,56	320.790.000	347.114.000
03		MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	5.828.441.000	7.036.578.000	20,73	7.558.537.000	9.412.429.000
	2	TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MAL. ALIM.	1.311.012.600	1.452.252.900	10,77	1.542.881.400	1.633.686.500
	3	YOLLUKLAR	76.968.300	83.106.000	7,97	88.172.000	93.205.600
	4	GÖREV GİDERLERİ	892.100	1.077.100	20,74	1.143.900	1.210.400
	5	HİZMET ALIMLARI	4.369.783.500	5.427.843.200	24,21	5.849.551.200	7.603.077.600
	6	TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	718.000	763.500	6,34	810.800	857.800
	7	MENKUL MAL ALIM, BAK. VE ONARIM GİD.	15.504.000	15.216.900	-1,85	16.161.400	17.100.000
	8	GAYRİMENKUL MAL BAK. VE ONARIM GİD.	52.308.500	54.918.400	4,99	58.323.300	61.706.100
	9	TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	1.254.000	1.400.000	11,64	1.493.000	1.585.000
05		CARİ TRANSFERLER	1.803.918.000	2.049.064.000	13,59	2.277.136.000	2.479.388.000
	3	KAR AMACI GÜTMİYEN KURUL. YAPILAN TRANSFERLER	11.189.000	11.890.000	6,27	12.628.000	13.362.000
	4	HANE HALKINA YAPILAN TRANSFERLER	1.725.119.000	1.939.226.000	12,41	2.162.829.000	2.361.578.000
	6	YURTDIŞINA YAPILAN TRANS.	67.610.000	97.948.000	44,87	101.679.000	104.448.000
06		SERMAYE GİDERLERİ	5.494.000.000	6.284.628.000	14,39	9.312.513.000	10.718.017.000
	1	MAMUL MAL ALIMLARI	940.500.000	1.142.743.000	21,50	2.015.640.000	2.462.423.988
	2	MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	617.700.000	698.682.000	13,11	816.344.500	1.054.976.195
	3	GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	18.520.000	17.631.200	-4,80	24.954.000	32.211.836
	4	GAYRİMENKUL ALIMLARI VE KAMULAŞTIRMASI	185.000.000	200.000.000	8,11	250.000.000	300.000.000
	5	GAYRİMENKUL SER. ÜRETİM GİD.	3.385.780.000	3.752.091.800	10,82	5.250.845.500	5.364.213.233
	7	GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	346.500.000	473.480.000	36,65	954.729.000	1.504.191.748
07		SERMAYE TRANSFERLERİ	36.080.000	138.533.000	283,96	53.702.000	55.684.000
	2	YURTDIŞI SERMAYE TRANSFERLERİ	36.080.000	138.533.000	283,96	53.702.000	55.684.000
TOPLAM			62.000.248.000	76.354.306.000	23,15	87.118.002.400	96.093.916.750

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

Tablo 39. 2016 Yılı MEB Bütçe Tasarısı (Fonksiyonel ve Ekonomik Sınıflandırma)

(TL)

FONK. KODU	AÇIKLAMA	01	02	03	05	06	07	TOPLAM
		PERSONEL GİDERLERİ	SOS. GÜV. KUR. DEVLET PRİMİ GİD.	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	CARİ TRANSFERLER	SERMAYE GİDERLERİ	SERMAYE TRANSFERLERİ	
01	GENEL KAMU HİZMETLERİ	2.708.065.500	618.251.030	125.584.200	9.456.000	31.800.000		3.493.156.730
03	KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİK HİZMETLERİ			2.504.700				2.504.700
08	DİNLENME, KÜLTÜR VE DİN HİZMETLERİ			199.002.100				199.002.100
09	EĞİTİM HİZMETLERİ	50.027.559.500	7.491.626.970	6.709.487.000	2.039.608.000	6.252.828.000	138.533.000	72.659.642.470
TOPLAM		52.735.625.000	8.109.878.000	7.036.578.000	2.049.064.000	6.284.628.000	138.533.000	76.354.306.000

**Tablo 40. 2016 Yılı Bütçe Tasarısı (Fonksiyonel Sınıflandırma)
(Birimlere Dağılımı)**

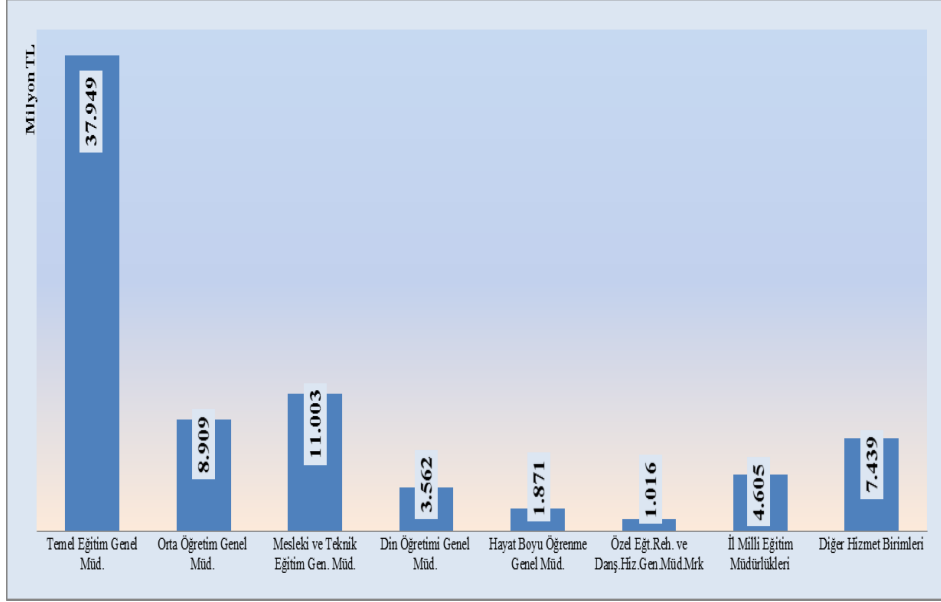
BİRİM ADI	01 GENEL KAMU HİZMETLERİ	03 KAMU DÜZENİ VE GÜ.HİZ.	08 DİNLENME, KÜLTÜR VE DİN HİZ.	09 EĞİTİM HİZMETLERİ	T O P L A M (TL)
ÖZEL KALEM				16.065.300	16.065.300
REHBERLİK VE DENETİM BAŞKANLIĞI	22.281.200			2.978.900	25.260.100
TALİM VE TER. KUR.BAŞK.				18.267.800	18.267.800
DESTEK HİZM. GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	223.431.530	2.504.700	194.510.800	720.953.000	1.141.400.030
İNSAN KAYNAKLARI GN.MÜD.	32.144.500			150.000	32.294.500
BİLGİ İŞLEM DAİRESİ BAŞKANLIĞI				17.547.200	17.547.200
İNŞAAT VE EMLAK DAİRESİ BAŞKANLIĞI				629.760.000	629.760.000
STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI	8.753.500				8.753.500
HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	6.555.900				6.555.900
BASIN VE HALKLA İLİŞ. MÜŞAVİRLİĞİ	450.701.700				450.701.700
İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜKLERİ	2.736.804.500		4.491.300	1.863.938.400	4.605.234.200
TEMEL EĞİTİM GENEL MÜD. MERKEZ				296.339.600	296.339.600
OKULÖNCESİ VE İLKÖĞR. OKULLARI				37.652.972.200	37.652.972.200
ORTA ÖĞRETİM GEN.MÜD. MERKEZ				2.928.180.500	2.928.180.500
GENEL ORTAÖĞRETİM OKULLARI				5.981.451.800	5.981.451.800
MESLEKİ VE TEK. EĞ.GEN.MÜD. MRK				3.745.820.600	3.745.820.600
MESLEKİ VE TEK.ÖĞRETİM OKULLARI				7.257.476.070	7.257.476.070
ÖĞRETİM YETİŞ. VE GELİŞ.GN.MÜD.				16.440.600	16.440.600
DİN ÖĞRETİMİ GEN. MÜD. MERKEZ				561.410.700	561.410.700
DİN ÖĞRETİMİ OKULLARI				3.000.541.700	3.000.541.700
HAYAT BOYU ÖĞR.GENEL MÜD.				544.694.800	544.694.800
HAYAT BOYU ÖĞR.VE HALK EĞİT.MRK.				1.326.288.600	1.326.288.600
AVRUPA BİRLİĞİ VE DIŞ İLİŞ. GEN.MÜD.	7.382.300			37.891.000	45.273.300
YURTDIŞI EĞİTİM MÜŞ. VE ATAŞELERİ	220.000			11.973.000	12.193.000
ÖZEL ÖĞRETİM KUR. GEN. MD. MERK.	4.805.600			3.218.005.600	3.222.811.200
ÖZEL EĞİTİM REH. HİZ. GEN. MD.MRK.				155.298.000	155.298.000
ÖZEL EĞİTİM OKUL VE KURUMLARI				860.557.800	860.557.800
YENİLİK VE EĞİTİM TEKN. GENEL MÜD.	76.000			1.104.870.800	1.104.946.800
ÖLÇME, DEĞ. VE SINAV HİZ. GENEL MÜD.				26.160.500	26.160.500
YÜKSEK ÖĞR. VE YURT DIŞI EĞ. GEN.MÜD.				659.414.000	659.414.000
YURT DIŞI OKULLAR				4.194.000	4.194.000
T O P L A M	3.493.156.730	2.504.700	199.002.100	72.659.642.470	76.354.306.000

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

**Tablo 41. 2016 Yılı Bütçe Tasarısı (Ekonomik Sınıflandırma)
(Birimlere Dağılımı)**

BİRİM ADI	01 PERSONEL GİDERLERİ	02 SOSYAL GÜV. KUR. DEV. PRİM GİD.	03 MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	05 CARİ TRANS.	06 SERMAYE GİDERLERİ	07 SERMAYE TRANS.	TOPLAM (TL)
ÖZEL KALEM	13.884.400	1.547.200	633.700				16.065.300
REHBERLİK VE DENETİM BAŞKANLIĞI	21.431.200	850.000	2.978.900				25.260.100
TALİM VE TERBİYE KURULU BAŞKANLIĞI	14.926.700	2.123.000	476.100		742.000		18.267.800
DESTEK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	98.315.800	5.365.830	289.445.400	1.880.000	746.393.000		1.141.400.030
İNSAN KAYNAKLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	27.078.000	3.833.700	1.382.800				32.294.500
BİLGİ İŞLEM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	2.608.000	380.000	3.959.200		10.600.000		17.547.200
İNŞAAT VE EMLAK DAİRESİ BAŞKANLIĞI	7.141.200	1.000.000	28.800		621.590.000		629.760.000
STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI	5.073.000	770.000	1.850.500		1.060.000		8.753.500
HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	5.487.000	750.000	318.900				6.555.900
BASIN VE HALKA İLİŞK. MÜŞAVİRLİĞİ	450.432.000	125.000	144.700				450.701.700
İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜKLERİ	2.092.443.600	605.071.000	1.894.919.600	7.500.000	5.300.000		4.605.234.200
TEMEL EĞİTİM GENEL MÜD. MERKEZ	123.490.200	830.100	394.300	171.625.000			296.339.600
OKUL ÖNCESİ VE İLKÖĞRETİM OKULLARI	30.971.730.600	4.778.986.300	787.513.300	243.142.000	871.600.000		37.652.972.200
ORTA ÖĞRETİM GENEL MÜD. MERKEZ	2.611.049.700	1.155.900	544.900	315.430.000			2.928.180.500
GENEL ORTA ÖĞRETİM OKULLARI	3.840.419.900	951.787.000	252.448.100	316.096.000	620.700.800		5.981.451.800
MESLEKİ VE TEKEĞİTİM GEN. MÜD.MRK	3.692.265.000	1.111.000	2.088.600	50.356.000			3.745.820.600
MESLEKİ VE TEKNİK ÖĞRETİM OKULLARI	4.304.540.700	1.047.286.870	306.237.500	203.420.000	1.395.991.000		7.257.476.070
ÖĞRETMEN YET. VE GEL. GEN. MÜD.	8.362.900	1.538.000	6.539.700				16.440.600
DİN ÖĞRETİMİ GENEL MÜD. MERKEZ	514.952.300	550.000	614.400	45.294.000			561.410.700
DİN ÖĞRETİMİ OKULLARI	1.603.973.100	388.076.100	135.501.500	128.991.000	744.000.000		3.000.541.700
HAYAT BOYU ÖĞRENME GENEL MDR.	538.326.500	5.268.000	1.100.300				544.694.800
HAYAT BOYU ÖĞRENME VE HALK EĞ. MER.	1.015.297.400	203.806.500	52.806.700	9.358.000	45.020.000		1.326.288.600
AVRUPA BİRLİĞİ VE DIŞ İLİŞ.GEN.MÜD.	4.014.700	875.500	2.499.100	20.924.000	16.960.000		45.273.300
YURTDIŞI EĞİTİM MÜŞAVİR VE ATAŞELERİ	8.513.500	1.790.000	1.889.500				12.193.000
ÖZEL ÖĞRETİM KUR. GEN. MÜD. MERKEZ	3.790.200	610.000	3.218.411.000				3.222.811.200
ÖZEL EĞT.REH. VE DANŞ.HİZ.GEN.MÜD.MRK	150.683.000	394.300	3.158.700	1.062.000			155.298.000
ÖZEL EĞİTİM OKUL VE KURUMLARI	583.017.200	100.818.100	51.605.500	20.897.000	104.220.000		860.557.800
YENİLİK VE EĞİTİM TEKN. GENEL MÜD.	12.484.300	1.128.300	10.807.000	76.000	1.080.451.200		1.104.946.800
ÖLÇME, DEĞ. VE SINAV HİZ. GENEL MÜD.	4.390.900	800.300	969.300		20.000.000		26.160.500
YÜKSEK ÖGR. VE YURT DIŞI EĞ. GEN.MÜD.	5.502.000	1.250.000	1.116.000	513.013.000		138.533.000	659.414.000
YURT DIŞI OKULLAR			4.194.000				4.194.000
TOPLAM	52.735.625.000	8.109.878.000	7.036.578.000	2.049.064.000	6.284.628.000	138.533.000	76.354.306.000

Grafik 20. MEB Harcama Birimlerinin Bütçe Ödenekleri (2016)

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

Tablo 42. MEB Bütçe Tasarısının GSYH ile Merkezi Yönetim Bütçesine Oranları

(TL)

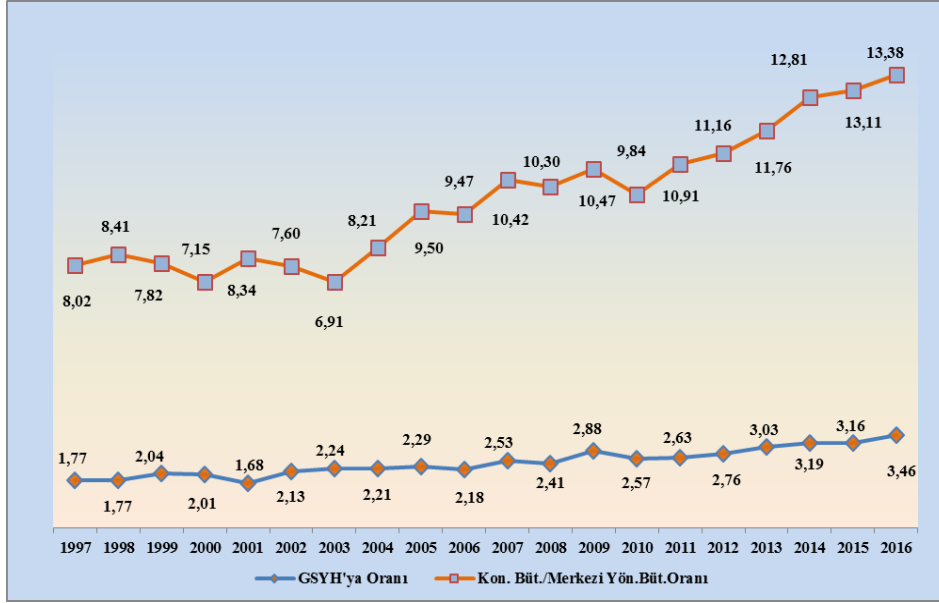
Yıllar	GSYH *	Konsolide Bütçe /Merkezi Yönetim Bütçesi ***(1)	MEB Bütçesi ***	Millî Eğitim Bakanlığı Bütçesinin	
				GSYH'ya Oranı	Kon. Büt./Merkezi Yön.Büt.Oranı
				%	%
1997	28.835.883.135	6.361.685.500	510.063.600	1,77	8,02
1998	70.203.147.160	14.789.475.000	1.243.108.000	1,77	8,41
1999	104.595.915.540	27.266.600.000	2.131.808.500	2,04	7,82
2000	166.658.021.460	46.827.436.000	3.350.330.000	2,01	7,15
2001	240.224.083.050	48.519.490.000	4.046.305.625	1,68	8,34
2002	350.476.089.498	98.131.000.000	7.460.991.000	2,13	7,60
2003	454.780.659.396	147.230.170.000	10.179.997.000	2,24	6,91
2004	559.033.025.861	150.658.129.000	12.366.236.276	2,21	8,21
2005	648.931.711.812	156.088.874.910	14.835.422.184	2,29	9,50
2006	758.390.785.210	174.958.100.699	16.568.145.500	2,18	9,47
2007	843.178.421.420	204.988.545.572	21.355.634.000	2,53	10,42
2008	950.534.250.715	222.553.216.800	22.915.565.000	2,41	10,30
2009	952.558.578.826	262.217.866.000	27.446.778.095	2,88	10,47
2010	1.098.799.348.446	286.981.303.810	28.237.412.000	2,57	9,84
2011	1.297.713.210.117	312.572.607.330	34.112.163.000	2,63	10,91
2012	1.416.798.489.819	350.898.317.817	39.169.379.190	2,76	11,16
2013	1.567.289.237.901	404.045.669.000	47.496.378.650	3,03	11,76
2014	1.747.362.376.487	434.995.765.000	55.704.817.610	3,19	12,81
2015**	1.963.000.000.000	472.943.000.000	62.000.248.000	3,16	13,11
2016**	2.207.000.000.000	570.507.000.000	76.354.306.000	3,46	13,38

(*) 2015 yılına kadar Türkiye İstatistik Kurumunun www.tuik.gov.tr adresinden alınarak, her yıl güncellenmektedir.

(**) Gerçekleşmesi tahminidir. 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısından alınmıştır.

(***) Bütçe kanunlarından kesintili bütçe ödenekleri alınmıştır. Merkezi Yönetim Bütçesi Toplamı (Hazine Yardımları ve Gelirlerden Ayrılan Pay Hariç)

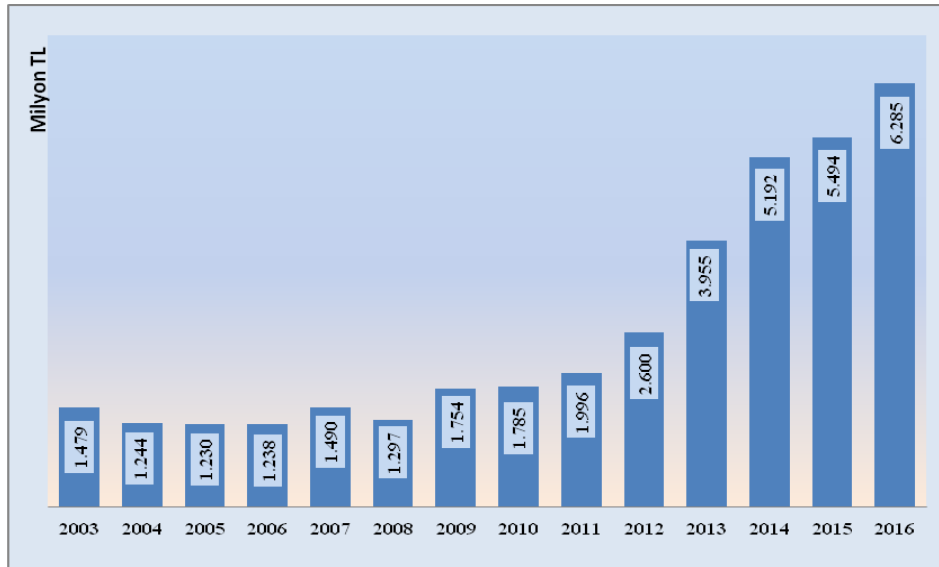
Grafik 21. MEB Bütçe Tasarısının GSYH ile Merkezi Yönetim Bütçesine Oranları

Tablo 43. Merkezi Bütçe Yatırım Ödeneğinden MEB Yatırımlarına Ayrılan Pay (TL)

Yıllar	Konsolide/Merkezi Yönetim Bütçe Yatırım Ödeneği	MEB Yatırım Ödeneği	Kon./Merkezi Yön. Bütçe Yatırım Öden. MEB Yatırımlarından Ayrılan Pay
2003	8.998.500.000	1.479.050.000	16,44
2004	7.368.361.000	1.244.150.000	16,89
2005	10.143.886.000	1.230.306.000	12,13
2006	9.639.582.000	1.238.498.000	12,85
2007	9.341.637.000	1.490.000.000	15,95
2008	8.743.466.000	1.296.704.000	14,83
2009	12.609.700.000	1.754.417.000	13,91
2010	19.046.000.000	1.785.327.000	9,37
2011	21.426.591.000	1.995.625.000	9,31
2012	27.913.538.000	2.600.000.000	9,31
2013	38.340.423.000	3.955.000.000	10,32
2014	36.400.961.000	5.192.300.000	14,26
2015	40.454.052.000	5.494.000.000	13,58
2016	51.310.852.000	6.284.628.000	12,25

Grafik 22. MEB Yatırım Ödenekleri (2003-2016)

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

Tablo 44. Yatırım Ödenekleri (2016)

(TL)

İLGİLİ BİRİMLER	Etüt Proje	Makine-Teçhizat	Büyük Onarım	Yapı Tesis	Kamulaştırma	3308 sayılı Kanun Gelirleri	GENEL TOPLAM
Temel Eğitim Genel Müdürlüğü	8.000.000			863.600.000			871.600.000
Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü		145.000.000	105.000.000				250.000.000
İnşaat Emlak Dairesi Başkanlığı					200.000.000		200.000.000
Ortaöğretim Genel Müdürlüğü	10.000.000			573.552.800			583.552.800
Din Öğretimi Genel Müdürlüğü				744.000.000			744.000.000
Özel Eğitim Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü	12.000.000			92.220.000			104.220.000
Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü	548.451.200	532.000.000					1.080.451.200
İLK ve GENEL ORTAÖĞRETİM SEKTÖRÜ	578.451.200	677.000.000	105.000.000	2.273.372.800	200.000.000		3.833.824.000
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı	742.000						742.000
Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü	28.000.000	406.253.000	6.890.000	5.300.000		55.250.000	501.693.000
Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı	6.360.000	4.240.000					10.600.000
İnşaat Emlak Dairesi Başkanlığı	60.000.000		361.590.000				421.590.000
Strateji Geliştirme Başkanlığı	1.060.000						1.060.000
Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü	4.240.000			1.391.751.000			1.395.991.000
Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü	500.000			44.520.000			45.020.000
Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü	16.960.000						16.960.000
Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü	20.000.000						20.000.000
MESLEKİ ve TEKNİK EĞİTİM SEKTÖRÜ	137.862.000	410.493.000	368.480.000	1.441.571.000		55.250.000	2.413.656.000
Ortaöğretim Genel Müdürlüğü				37.148.000			37.148.000
BEDEN EĞİTİMİ ve SPOR SEKTÖRÜ				37.148.000			37.148.000
MEB TOPLAMI	716.313.200	1.087.493.000	473.480.000	3.752.091.800	200.000.000	55.250.000	6.284.628.000

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI (YÖK ve ÜNİVERSİTELER) BÜTÇESİ

Ülkemizde 2015 yılı itibarıyla 109'u devlet, 76'sı vakıf üniversitesi olmak üzere toplam 185 üniversite ile 8 vakıf meslek yüksekokulunda eğitim ve öğretim faaliyetlerine devam edilmektedir.

Üniversitelerimiz ve diğer eğitim kurumlarında 21.889 profesör, 14.380 doçent, 33.728 yardımcı doçent olmak üzere toplam 69.997 öğretim üyesi görev yapmaktadır.

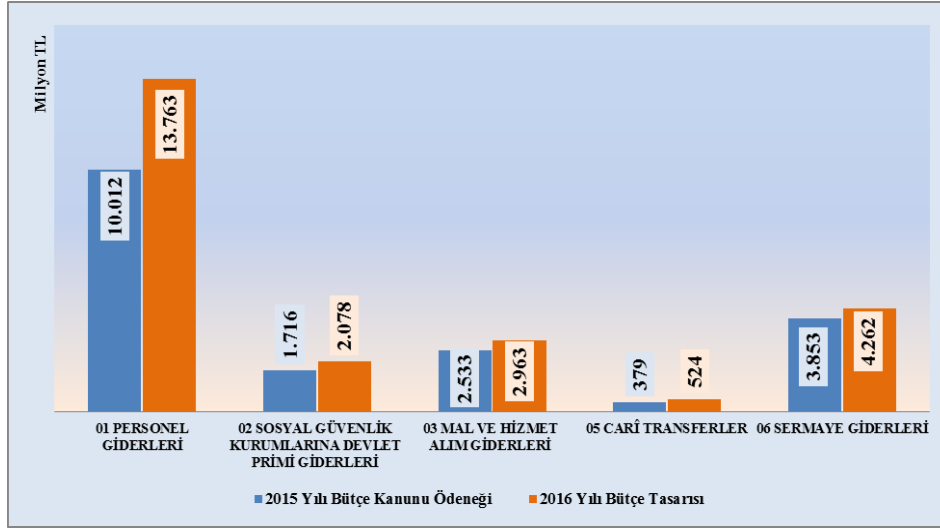
Bunlara 44.995 araştırma görevlisi, 20.219 öğretim görevlisi, 10.196 okutman, 4.739 uzman, çevirici, eğitim ve öğretim planlamacısı ve öğretim görevlisi doktora da eklendiğinde, üniversitelerimiz ve diğer eğitim kurumlarında görev yapan toplam personel sayısı 150.146'ya ulaşmıştır.

Tablo 45. 2016 Yılı YÖK ve Üniversiteler Bütçe Tasarısının 2015 Yılı İle Karşılaşması

(TL)

ÖDENEK TÜRÜ	2015 Yılı Bütçe Kanunu Ödeneği	2016 Yılı Bütçe Tasarısı	Artış Oranı (%)
01 PERSONEL GİDERLERİ	10.011.864.000	13.763.125.000	37,47
02 SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	1.716.406.000	2.078.490.000	21,10
03 MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	2.533.192.000	2.963.069.000	16,97
05 CARİ TRANSFERLER	378.790.000	524.126.000	38,37
06 SERMAYE GİDERLERİ	3.853.000.000	4.261.886.000	10,61
TOPLAM	18.493.252.000	23.590.696.000	27,56

Grafik 23. 2016 Yılı YÖK ve Üniversiteler Bütçe Tasarısının 2015 Yılı İle Karşılaştırılması

Tablo 46. MEB, YÖK ve Üniversitelere Ayrılan Bütçe Ödenekleri (2002-2016)

(TL)

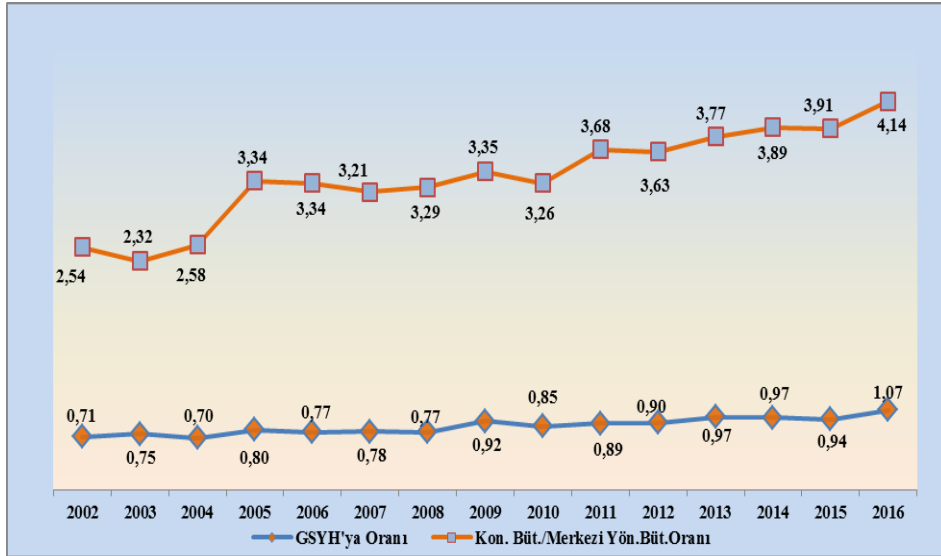
Yıl	Bütçe Ödenekleri			Toplam Eğitim Bütçesinin	
	MEB Bütçe Ödeneği	YÖK ve Üniversite Bütçeleri	Toplam	GSYH Payı (%)	Konsolide / Merkezi Yönetim Bütçe Payı (%)
2002	7.460.991.000	2.495.967.700	9.956.958.700	2,84	10,15
2003	10.179.997.000	3.408.608.000	13.588.605.000	2,99	9,23
2004	12.366.236.276	3.894.070.670	16.260.306.946	2,91	10,79
2005	14.835.422.184	5.218.467.000	20.053.889.184	3,09	12,85
2006	16.568.145.500	5.846.822.761	22.414.968.261	2,96	12,81
2007	21.355.634.000	6.586.692.000	27.942.326.000	3,31	13,63
2008	22.915.565.000	7.318.284.650	30.233.849.650	3,18	13,58
2009	27.446.778.095	8.772.719.225	36.219.497.320	3,80	13,81
2010	28.237.412.000	9.355.457.600	37.592.869.600	3,42	13,10
2011	34.112.163.000	11.503.927.500	45.616.090.500	3,52	14,59
2012	39.169.379.190	12.743.603.000	51.912.982.190	3,66	14,79
2013	47.496.378.650	15.227.760.500	62.724.139.150	4,00	15,52
2014	55.704.817.610	16.939.010.000	72.643.827.610	4,16	16,70
2015	62.000.248.000	18.493.252.000	80.493.500.000	4,10	17,02
2016	76.354.306.000	23.590.696.000	99.945.002.000	4,53	17,52

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

Grafik 24. MEB, YÖK ve Üniversitelere Ayrılan Bütçe Ödenekleri (2002-2016)

Grafik 25. YÖK ve Üniversite Bütçelerinin GSYH ile Merkezi Yönetim Bütçeye Oranları

Tablo 47. YÖK ve Üniversite Bütçelerinin GSYH ile Merkezi Yönetim Bütçeye Oranları (2002-2016)

(TL)

YILLAR	GSYH *	Konsolide Bütçe /Merkezi Yönetim Bütçesi	YÖK ve Üniversite Bütçeleri ***	YÖK ve Üniversite Bütçeleri	
				GSYH'ya Oran	Konsolide Bütçeye Oran
				%	%
2002	350.476.089.498	98.131.000.000	2.495.967.700	0,71	2,54
2003	454.780.659.396	147.230.170.000	3.408.608.000	0,75	2,32
2004	559.033.025.861	150.658.129.000	3.894.070.670	0,70	2,58
2005	648.931.711.812	156.088.874.910	5.218.467.000	0,80	3,34
2006	758.390.785.210	174.958.100.699	5.846.822.761	0,77	3,34
2007	843.178.421.420	204.988.545.572	6.586.692.000	0,78	3,21
2008	950.534.250.715	222.553.216.800	7.318.284.650	0,77	3,29
2009	952.558.578.826	262.217.866.000	8.772.719.225	0,92	3,35
2010	1.098.799.348.446	286.981.303.810	9.355.457.600	0,85	3,26
2011	1.297.713.210.117	312.572.607.330	11.503.927.500	0,89	3,68
2012	1.416.798.489.819	350.898.317.817	12.743.603.000	0,90	3,63
2013	1.567.289.237.901	404.045.669.000	15.227.760.500	0,97	3,77
2014	1.747.362.376.487	434.995.765.000	16.939.010.000	0,97	3,89
2015**	1.963.000.000.000	472.943.000.000	18.493.252.000	0,94	3,91
2016**	2.207.000.000.000	570.507.000.000	23.590.696.000	1,07	4,14

(*) 2015 yılına kadar Türkiye İstatistik Kurumunun www.tuik.gov.tr adresinden alınmıştır.

(**) Gerçekleşme tahminidir. 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısından alınmıştır.

(***) Merkezi Yönetim Bütçesi Toplamı (Hazine Yardımları ve Gelirlerden Ayrılan Pay Dahil Edilmemiştir).

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

**Tablo 48. 2016 Yılı YÖK ve Üniversite Bütçe Ödenek Tasarısı
(Ekonomik Sınıflandırma)**

(TL)

SIRA NO	YÜKSEKÖĞRETİM KURULU VE ÜNİVERSİTELER	01	02	03	05	06	TOPLAM
		PERSONEL GİDERLERİ	SOS. GÜV. KUR. DEV. PRİ. GİD.	MAL VE HİZMET ALIMLARI	CARİ TRANSFERLER	SERMAYE GİDERLERİ	
1	Yükseköğretim Kurulu	32.751.000	4.586.000	3.604.000	1.911.000	3.186.000	46.038.000
2	Ankara Üniversitesi	501.952.000	83.573.000	71.231.000	20.765.000	135.655.000	813.176.000
3	Orta Doğu Teknik Ün.	260.631.000	40.234.000	79.514.000	9.394.000	70.092.000	459.865.000
4	Hacettepe Üniversitesi	469.855.000	79.400.000	89.136.000	22.463.000	128.658.000	789.512.000
5	Gazi Üniversitesi	460.579.000	71.794.000	80.746.000	17.779.000	103.239.000	734.137.000
6	İstanbul Üniversitesi	662.630.000	116.547.000	151.770.000	31.353.000	119.702.000	1.082.002.000
7	İstanbul Teknik Ün.	257.072.000	38.657.000	70.930.000	6.982.000	46.936.000	420.577.000
8	Boğaziçi Üniversitesi	126.338.000	19.622.000	42.903.000	4.769.000	42.986.000	236.618.000
9	Marmara Üniversitesi	319.865.000	48.504.000	61.728.000	9.032.000	77.462.000	516.591.000
10	Yıldız Teknik Ün.	177.335.000	25.669.000	39.314.000	6.797.000	32.000.000	281.115.000
11	Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi	69.464.000	11.128.000	13.049.000	3.306.000	37.200.000	134.147.000
12	Ege Üniversitesi	391.201.000	67.984.000	70.379.000	17.904.000	108.795.000	656.263.000
13	Dokuz Eylül Üniversitesi	371.755.000	60.279.000	47.070.000	14.563.000	69.329.000	562.996.000
14	Trakya Üniversitesi	161.673.000	25.848.000	32.257.000	7.068.000	48.728.000	275.574.000
15	Uludağ Üniversitesi	265.880.000	42.098.000	67.757.000	11.937.000	42.398.000	430.070.000
16	Anadolu Üniversitesi	283.963.000	45.538.000	78.486.000	9.119.000	59.494.000	476.600.000
17	Selçuk Üniversitesi	278.081.000	40.477.000	71.073.000	9.671.000	58.342.000	457.644.000
18	Akdeniz Üniversitesi	186.112.000	30.117.000	42.333.000	9.683.000	87.393.000	355.638.000
19	Erciyes Üniversitesi	251.017.000	38.096.000	44.456.000	10.535.000	53.053.000	397.157.000
20	Cumhuriyet Üniversitesi	194.032.000	27.805.000	36.079.000	7.567.000	49.025.000	314.508.000
21	Çukurova Üniversitesi	281.437.000	46.799.000	48.344.000	11.038.000	80.605.000	468.223.000
22	Ondokuz Mayıs Ün.	247.671.000	39.745.000	37.803.000	12.128.000	56.643.000	393.990.000
23	Karadeniz Teknik Ün.	243.975.000	38.350.000	44.430.000	9.836.000	51.955.000	388.546.000
24	Atatürk Üniversitesi	324.502.000	44.896.000	73.195.000	10.723.000	46.503.000	499.819.000
25	İnönü Üniversitesi	203.283.000	30.672.000	39.301.000	8.154.000	34.972.000	316.382.000
26	Fırat Üniversitesi	208.248.000	29.585.000	37.542.000	7.117.000	39.732.000	322.224.000
27	Dicle Üniversitesi	220.786.000	32.795.000	38.810.000	7.717.000	30.850.000	330.958.000
28	Yüzüncüyıl Ün.	201.021.000	27.082.000	36.658.000	6.105.000	39.343.000	310.209.000
29	Gaziantep Üniversitesi	166.063.000	25.055.000	33.847.000	7.425.000	39.944.000	272.334.000
30	İzmir Yüksek Tek. Ens.	54.453.000	8.105.000	11.141.000	1.751.000	22.512.000	97.962.000
31	Gebze Teknik Üniversitesi	49.818.000	7.174.000	10.755.000	1.681.000	33.520.000	102.948.000
32	Harran Üniversitesi	115.464.000	17.047.000	24.043.000	4.321.000	44.500.000	205.375.000
33	Süleyman Demirel Ün.	240.535.000	35.676.000	43.102.000	8.709.000	32.223.000	360.245.000

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

SIRA NO	YÜKSEKÖĞRETİM KURULU VE ÜNİVERSİTELER	01	02	03	05	06	TOPLAM
		PERSONEL GİDERLERİ	SOS. GÜV. KUR. DEV. PRİ. GİD.	MAL VE HİZMET ALIMLARI	CARİ TRANSFERLER	SERMAYE GİDERLERİ	
34	Adnan Menderes Ün.	162.586.000	25.746.000	26.259.000	6.741.000	36.246.000	257.578.000
35	Bülent Ecevit Üniversitesi	120.737.000	18.296.000	28.947.000	5.241.000	34.545.000	207.766.000
36	Mersin Üniversitesi	162.135.000	25.044.000	28.854.000	7.468.000	37.954.000	261.455.000
37	Pamukkale Üniversitesi	198.607.000	31.420.000	29.799.000	7.072.000	35.568.000	302.466.000
38	Balıkesir Üniversitesi	105.152.000	15.258.000	24.564.000	3.934.000	30.166.000	179.074.000
39	Kocaeli Üniversitesi	203.683.000	31.391.000	50.105.000	8.695.000	31.855.000	325.729.000
40	Sakarya Üniversitesi	196.742.000	26.351.000	49.049.000	5.023.000	22.650.000	299.815.000
41	Celal Bayar Üniversitesi	166.049.000	24.868.000	32.702.000	7.053.000	37.611.000	268.283.000
42	Abant İzzet Baysal Ün.	119.045.000	18.065.000	24.030.000	3.657.000	27.942.000	192.739.000
43	Mustafa Kemal Ün.	103.344.000	15.724.000	22.992.000	5.132.000	46.000.000	193.192.000
44	Afyon Kocatepe Ün.	132.448.000	19.526.000	29.222.000	5.062.000	51.738.000	237.996.000
45	Kafkas Üniversitesi	87.760.000	12.619.000	24.999.000	3.127.000	29.652.000	158.157.000
46	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	150.140.000	22.399.000	31.651.000	5.440.000	69.322.000	278.952.000
47	Niğde Üniversitesi	75.984.000	11.254.000	17.379.000	2.349.000	29.000.000	135.966.000
48	Dumlupınar Üniversitesi	123.886.000	17.455.000	31.306.000	3.474.000	25.068.000	201.189.000
49	Gaziosmanpaşa Ün.	122.381.000	18.129.000	23.851.000	4.486.000	46.095.000	214.942.000
50	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	137.853.000	20.674.000	29.242.000	3.916.000	25.889.000	217.574.000
51	K.Maraş Sütçü İmam Üniversitesi	126.986.000	18.421.000	24.125.000	4.255.000	40.100.000	213.887.000
52	Kırıkkale Üniversitesi	117.579.000	17.618.000	22.137.000	5.146.000	40.717.000	203.197.000
53	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	176.245.000	28.209.000	32.924.000	7.659.000	64.551.000	309.588.000
54	Galatasaray Üniversitesi	37.318.000	5.510.000	15.358.000	2.283.000	12.000.000	72.469.000
55	Ahi Evran Üniversitesi	60.224.000	8.338.000	16.546.000	1.821.000	31.864.000	118.793.000
56	Kastamonu Üniversitesi	61.700.000	8.792.000	16.257.000	1.986.000	30.000.000	118.735.000
57	Düzce Üniversitesi	90.591.000	13.280.000	18.327.000	3.806.000	40.895.000	166.899.000
58	Mehmet Akif Ersoy Ün.	64.358.000	8.593.000	21.589.000	1.969.000	28.000.000	124.509.000
59	Uşak Üniversitesi	57.939.000	7.509.000	16.594.000	1.722.000	27.066.000	110.830.000
60	Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi	77.271.000	10.504.000	19.149.000	2.178.000	34.600.000	143.702.000
61	Namık Kemal Ün.	88.443.000	12.749.000	21.967.000	3.253.000	33.000.000	159.412.000
62	Erzincan Üniversitesi	77.908.000	9.639.000	15.902.000	1.990.000	24.010.000	129.449.000
63	Aksaray Üniversitesi	64.221.000	8.474.000	13.613.000	1.881.000	25.250.000	113.439.000
64	Giresun Üniversitesi	69.210.000	9.245.000	20.732.000	2.090.000	31.502.000	132.779.000
65	Hitit Üniversitesi	54.229.000	7.334.000	13.399.000	1.699.000	41.000.000	117.661.000
66	Bozok Üniversitesi	62.467.000	8.570.000	16.345.000	2.384.000	53.134.000	142.900.000
67	Adıyaman Üniversitesi	79.419.000	10.577.000	16.364.000	2.102.000	24.900.000	133.362.000

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

SIRA NO	YÜKSEKÖĞRETİM KURULU VE ÜNİVERSİTELER	01	02	03	05	06	TOPLAM
		PERSONEL GİDERLERİ	SOS. GÜV. KUR. DEV. PRİ. GİD.	MAL VE HİZMET ALIMLARI	CARİ TRANSFERLER	SERMAYE GİDERLERİ	
68	Ordu Üniversitesi	58.389.000	8.159.000	14.748.000	1.813.000	27.695.000	110.804.000
69	Amasya Üniversitesi	40.789.000	5.634.000	12.215.000	1.520.000	18.960.000	79.118.000
70	Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi	36.033.000	4.517.000	11.488.000	1.382.000	24.002.000	77.422.000
71	Ağrı İbrahim Çeçen Ün.	38.784.000	4.258.000	13.655.000	1.269.000	24.110.000	82.076.000
72	Sinop Üniversitesi	38.806.000	5.408.000	9.862.000	1.376.000	16.502.000	71.954.000
73	Siirt Üniversitesi	39.153.000	4.632.000	11.909.000	1.356.000	23.002.000	80.052.000
74	Nevşehir Üniversitesi	48.767.000	6.205.000	10.426.000	1.578.000	29.500.000	96.476.000
75	Karabük Üniversitesi	92.854.000	11.522.000	22.230.000	2.221.000	29.300.000	158.127.000
76	Kilis 7 Aralık Ün.	29.976.000	3.943.000	11.046.000	1.201.000	21.510.000	67.676.000
77	Çankırı Karatekin Ün.	50.264.000	6.772.000	16.731.000	1.639.000	22.955.000	98.361.000
78	Artvin Çoruh Üniversitesi	39.007.000	4.704.000	10.687.000	1.190.000	24.900.000	80.488.000
79	Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi	42.173.000	5.551.000	13.204.000	1.428.000	26.300.000	88.656.000
80	Bitlis Eren Üniversitesi	34.847.000	4.087.000	12.829.000	1.277.000	33.500.000	86.540.000
81	Kırklareli Üniversitesi	51.444.000	6.518.000	15.177.000	1.550.000	25.000.000	99.689.000
82	Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi	34.958.000	4.816.000	10.886.000	1.415.000	26.500.000	78.575.000
83	Bingöl Üniversitesi	51.664.000	5.764.000	10.746.000	1.399.000	29.760.000	99.333.000
84	Muş Alparslan Ün.	40.658.000	4.451.000	12.266.000	1.274.000	24.010.000	82.659.000
85	Mardin Artuklu Ün.	45.901.000	5.777.000	11.540.000	1.363.000	26.010.000	90.591.000
86	Batman Üniversitesi	42.478.000	4.895.000	12.592.000	1.194.000	22.850.000	84.009.000
87	Ardahan Üniversitesi	26.768.000	3.039.000	9.680.000	890.000	26.810.000	67.187.000
88	Bartın Üniversitesi	41.711.000	5.261.000	9.642.000	1.194.000	26.850.000	84.658.000
89	Bayburt Üniversitesi	28.966.000	3.250.000	10.197.000	941.000	31.760.000	75.114.000
90	Gümüşhane Üniversitesi	53.806.000	6.333.000	16.009.000	1.372.000	24.500.000	102.020.000
91	Hakkari Üniversitesi	23.732.000	2.772.000	9.256.000	846.000	15.000.000	51.606.000
92	Iğdır Üniversitesi	28.938.000	3.428.000	10.418.000	933.000	17.700.000	61.417.000
93	Sırnak Üniversitesi	25.535.000	2.932.000	8.245.000	831.000	27.010.000	64.553.000
94	Tunceli Üniversitesi	37.060.000	4.120.000	8.327.000	1.033.000	26.871.000	77.411.000
95	Yalova Üniversitesi	42.026.000	5.227.000	7.797.000	1.238.000	25.002.000	81.290.000
96	Türk Alman Üniversitesi	7.288.000	1.016.000	6.500.000	568.000	27.300.000	42.672.000
97	Yıldırım Beyazıt Ün.	72.185.000	10.179.000	8.803.000	1.937.000	38.000.000	131.104.000
98	Bursa Teknik Üniversitesi	13.809.000	2.035.000	6.801.000	636.000	21.700.000	44.981.000
99	İstanbul Medeniyet Ün.	28.355.000	4.023.000	7.300.000	984.000	31.000.000	71.662.000
100	İzmir Katip Çelebi Ün.	55.311.000	8.182.000	9.665.000	1.677.000	39.000.000	113.835.000
101	Necmettin Erbakan Üniversitesi	147.680.000	22.735.000	17.091.000	7.088.000	76.700.000	271.294.000
102	Kayseri Abdullah Gül Ün.	15.998.000	2.505.000	7.081.000	664.000	49.002.000	75.250.000

2016 Yılı
Bütçe Sunuş Konuşması

SIRA NO	YÜKSEKÖĞRETİM KURULU VE ÜNİVERSİTELER	01	02	03	05	06	TOPLAM
		PERSONEL GİDERLERİ	SOS. GÜV. KUR. DEV. PRİ. GİD.	MAL VE HİZMET ALIMLARI	CARİ TRANSFERLER	SERMAYE GİDERLERİ	
103	Erzurum Teknik Ün.	13.793.000	1.679.000	7.490.000	632.000	34.750.000	58.344.000
104	Adana Bilim ve Teknoloji Ün	18.113.000	2.546.000	7.600.000	731.000	35.500.000	64.490.000
105	Ankara Sosyal Bilimler Ens.	7.616.000	1.060.000	7.436.000	569.000	29.700.000	46.381.000
106	Sağlık Bilimleri Üniversitesi	40.535.000	6.208.000	7.786.000	1.270.000	25.000.000	80.799.000
107	Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi	23.355.000	3.307.000	10.941.000	1.000.000	9.000.000	47.603.000
108	İskenderun Teknik Üniversitesi	40.530.000	5.661.000	13.978.000	1.560.000	11.500.000	73.229.000
109	Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi	98.988.000	14.861.000	11.724.000	2.690.000	9.000.000	137.263.000
TOPLAM		13.763.125.000	2.078.490.000	2.963.069.000	524.126.000	4.261.886.000	23.590.696.000